

ПРОЕКТ!

**ПЛАН ЗА
ИНТЕГРИРАНО
РАЗВИТИЕ
НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ**

ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 Г.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПИРО МЪГЛИЖ 2021 – 2027

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ В ПИРО МЪГЛИЖ 2021 - 2027	9
СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ КЪМ ПИРО МЪГЛИЖ 2021 - 2027	12
СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ КЪМ ПИРО МЪГЛИЖ 2021 - 2027	15
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ В ПИРО МЪГЛИЖ 2021 – 2027	17
СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИЯТА КЪМ ПИРО МЪГЛИЖ 2021 - 2027	19
Уводна част	20
1. Място, роля и цели на ПИРО Мъглиж	21
1.1. Място на ПИРО Мъглиж в цялостната система от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие	21
1.2. Роля на ПИРО Мъглиж в цялостната система от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие	22
1.3. Обхват и цели на ПИРО Мъглиж	22
2. Законови норми, подход и принципи, на които се основава ПИРО Мъглиж	24
3. Отговорности на институциите и партньорите за разработването и приемането на ПИРО Мъглиж	26
4. Очаквани резултати от приемането на документа и използването му за целите на стратегическото регионално и пространствено планиране на общинско ниво	27
Част I Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на Община Мъглиж	28

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

1.	Обща характеристика на Община Мъглиж	28
1.1.	Кратка характеристика на Община Мъглиж и гр. Мъглиж	28
1.2.	Местоположение и географски особености	30
1.2.1.	Местоположение, териториален обхват, граници	30
1.2.2.	Географски особености	34
1.2.2.1.	Климат	35
1.2.2.2.	Почви	38
1.2.2.3.	Релеф	38
1.2.2.4.	Води	39
1.3.	Природни ресурси	41
1.3.1.	Полезни изкопаеми	41
1.3.2.	Флора	42
1.4.	Историческа обвързаност/ свързаност с други територии	42
2.	Състояние на местната икономика	44
2.1.	Икономически профил на Община Мъглиж	44
2.2.	Икономически анализ на основните показатели и тенденции	45
2.2.1.	Относителен дял на наетите в индустрията в общия брой наети лица	46
2.2.2.	Средна годишна работна заплата на заетите лица по трудово и служебно правоотношение	48
2.2.3.	Равнище на безработица	49
2.2.4.	Нетни приходи от продажби на предприятията на един жител	51
2.2.5.	Нетни приходи от продажби на предприятията на един нает	52
3.	Развитие на социалната сфера и човешките ресурси	55
3.1.	Анализ демографски параметри	55
3.1.1.	Население	55
3.1.2.	Структура на населението	58
3.1.3.	Механичен прираст на населението	59

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

3.1.4.	Естествен прираст на населението	61
3.1.5.	Коефициент на възрастова зависимост	62
3.1.6.	Гъстота на населението	63
3.1.7.	Коефициент на икономическа активност	65
3.1.8.	Заетост, равнище на безработица	67
3.2.	Състояние на мрежата от здравни, образователни и социални услуги	70
3.2.1.	Състояние на мрежата от здравни услуги	70
3.2.2.	Състояние на мрежата от образователни услуги	77
3.2.3.	Състояние на мрежата от социални услуги	84
3.3.	Дейности в областта на културата	87
3.3.1.	Читалищна дейност	87
3.3.2.	Религиозни храмове	88
3.3.3.	Младежки дейности и спорт	89
4.	Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията	90
4.1.	Транспортна инфраструктура и пътна мрежа	90
4.2.	Водоснабдителна мрежа	90
4.3.	Телекомуникационна мрежа. Съобщителна мрежа	91
4.4.	Енергийна мрежа (вкл. Възобновяеми енергийни източници ВЕИ и Енергийна ефективност ЕЕ)	92
4.5.	Относителен дял от населението обслужено от сметосъбиране	93
5.	Екологично състояние и рискове	94
5.1.	Изграденост на канализационна мрежа и пречистването на отпадъчни води	94
5.2.	Управление на битови отпадъци	95
5.3.	Територии, попадащи в Натура 2000 и защитени територии	95

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

5.4.	Роля на ПИРО за повишаване на ЕЕ, внедряване на ВЕИ, намаляване на емисии от парникови газове и употреба на изкопаеми горива	96
6.	Анализ на административния капацитет на общинска администрация, както и необходимост от укрепването му	98
7.	Анализ на културно – икономическото наследство	100
8.	Анализ на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор	101
9.	Описание на елементите от градското културно наследство в градовете	102
10.	Анализ на връзката на Общината със съседни територии извън административните ѝ граници	106
11.	Влияние на големи инфраструктурни проекти, предвидени за реализация на територията на Общината	107
12.	SWOT анализ на Община Мъглиж	107
13.	Описание на взаимовръзките на анализа с резултатите от проведения хоризонтален социално – икономически анализ на районите на национално ниво, изготвен от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД	111
14.	Изводи	113
Част II	Цели и приоритети за развитие на Община Мъглиж за периода 2021 - 2027	117
1.	Визия	121
2.	Стратегически цели, приоритети и мерки	121
Част III	Описание на комуникационната стратегия, на партньорите и заинтересованите страни и формите на участие в подготовката и изпълнението на ПИРО при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност	137

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

1.	Основание за изготвяне	137
2.	Същност, обхват и цел	137
3.	Цели и задачи на комуникационната стратегия	141
4.	Идентифициране на заинтересованите страни	144
5.	Изпълнение на комуникационната стратегия	147
5.1.	Канали на комуникация	148
5.2.	Комуникационни дейности	149
5.3.	Общи комуникационни дейности на етапите на подготовка, разработване, изпълнение и отчитане на ПИРО в контекста на комуникационната стратегия и нейните цели	151
5.3.1.	Дейности при подготвителният етап на ПИРО	151
5.3.2.	Дейности при етапа на разработване и приемане на ПИРО	151
5.3.3.	Дейности при етап на изпълнението на ПИРО	152
5.3.4.	Дейности при етапа на отчитане на ПИРО	154
6.	Заклучение	154
Част IV	Определяне на зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за сътрудничество с други общини – приоритетни зони за въздействие	156
1.	Фактори при определяне на зони за въздействие	156
2.	Определяне на зони за въздействие на база специфични характеристики и потенциал за развитие	157
2.1.	Обща характеристика, обхват и мотиви за определяне на първата приоритетна зона за въздействие (ПЗВ1) - Зона за култура, спорт, отдых и туризъм и опазване на природните дадености и околната среда	158
2.2.	Обща характеристика, обхват и мотиви за определяне на втората приоритетна зона за въздействие (ПЗВ2) - Зона с	161

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

	административни и публични функции с общественоекономическо и социални значение вкл. за развитие на дейности със образователен, социален и здравен характер	
2.3.	Обща характеристика, обхват и мотиви за определяне на третата приоритетна зона за въздействие (ПЗВЗ)– Икономическа зона – зона за развитие на индустрията и селското стопанство с фокус върху бизнеса с висока добавена стойност за икономиката	163
3.	Заклучение	164
Част V	Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие	167
Част VI	Мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия	170
1.	Обща постановка и принципи при формулиране на мерките	170
2.	Рискове от изменението на климата, необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка	173
3.	Изменението на климата в България, като фактор за съобразяване и вземане на мерки за превенция и ограничаване на негативните последици от замърсяването на околната среда	175
4.	Значение и роля на изменението на климата	177
4.1.	Общи европейски и национални действия по отношение на климата	180
4.2.	Общи хоризонтални мерки свързани с изменението на климата	182
5.	Принос на ПИРО за изпълнение на действията по отношение на климата	184

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

6.	Кратка характеристика на влиянието на секторите за определяне на основните рискове, формулираните цели, мерки и дейности за преодоляването им в плановият период на настоящото ПИРО Мъглиж	187
6.1.	Сектор „Селско стопанство“	187
6.2.	Сектор „Биологично разнообразие и екосистеми“	187
6.3.	Сектор „Енергетика“	187
6.4.	Сектор „Гори“	188
6.5.	Сектор „Човешко здраве“	188
6.6.	Сектор „Туризъм“	189
6.7.	Сектор „Транспорт“	190
6.8.	Сектор „Градска среда“	190
6.9.	Сектор „Води“	191
7.	Примерни действия в обхвата на мерките в ПИРО за ограничаване изменението на климата и адаптиране към климатичните промени и намаляване на риска от бедствия и аварии	192
7.1.	Селско стопанство	192
7.2.	Гори	192
7.3.	Енергетика	193
7.4.	Градска среда/ Транспорт	194
8.	Проблематика на описаните мерки, цели и дейности за ограничаване на изменението на климата, значение, роля и финансиране на мерките	194
9.	Препоръки за фокусиране на дейности (вкл. по подобряване на инфраструктурата) в обхвата на мерките за ограничаване изменението на климата, адаптиране към климатичните промени и намаляване на риска от бедствия и аварии	198

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

Част VII	Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО	201
1.	Същност, предмет и значение на системата за наблюдение и оценка	201
1.1.	Орган за наблюдение на плана за интегрирано развитие	203
1.2.	Изменение и актуализация на ПИРО	205
2.	Методи и принципи, използвани при изготвянето на ПИРО	206
2.1.	Използвани методи	206
2.2.	Използвани принципи	207
3.	Наблюдение и оценка на ПИРО	208
4	Индикатори за наблюдение	208
5.	Матрица на индикаторите	211
6	Заклучение	212
Част VIII	Предварителна оценка, съгласно условията на чл. 32 от ЗРР	213
1.	Предварителна оценка за социално – икономическо въздействие на ПИРО Мъглиж	213
2.	Екологична оценка	214
3.	Заклучение	214

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ В ПИРО МЪГЛИЖ 2021 – 2027

АИК	<i>Адаптиране към изменението на климата</i>
АНКПР	<i>Актуализирана Националната концепция за пространствено развитие 2013 – 2025 г.</i>
АНСДРНРБ	<i>Актуализирана национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.)</i>
БРиЕС	<i>Биологичното разнообразие и екосистемите</i>
ГРАО	<i>Гражданска регистрация и административно обслужване</i>
ДБТ	<i>Дирекция бюро по труда</i>
ДГ	<i>Детска градина</i>
Дирекция „АОБФ“	<i>Дирекция „Административно обслужване, бюджет и финанси“</i>
Дирекция „ИУТ“	<i>Дирекция „Инвестиции и устройство на територията“</i>
Дирекция „УРХДЕОС“	<i>Дирекция „Устойчиво развитие, хуманитарни дейности, евроинтеграция и общинска собственост“</i>
ДКЦ	<i>Диагностично консултативен център</i>
ДЛ	<i>Държавно лесничейство</i>
ДСП	<i>Домашен социален патронаж</i>
ДЦ	<i>Дневен център</i>
ЕКАТТЕ	<i>Единен класификатор на административно-териториалните и териториалните единици</i>
ЕО	<i>Екологична оценка</i>
ЕС	<i>Европейски съюз</i>
ЗООС	<i>Закон за опазване на околната среда</i>
ЗРР	<i>Закон за регионалното развитие</i>
ИТСРЮИР	<i>Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион за периода 2021 – 2027 г.</i>

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

КЗ	<i>Коефициент на заетост</i>
КИА	<i>Коефициент на икономическа активност</i>
КИД	<i>Класификатор на икономическите дейности</i>
КП	<i>Климатични промени</i>
КС	<i>Компресорна станция</i>
МИГ „МКГ“	<i>СНЦ „МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково“</i>
МКБППМН	<i>Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни</i>
МРРБ	<i>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</i>
МТСП	<i>Министерство на труда и социалната политика</i>
НКПР	<i>Националната концепция за пространствено развитие</i>
НКПР	<i>Национална концепция за пространствено развитие 2013 – 2025г.</i>
НПРБ	<i>Национална програма за развитие: България 2030</i>
НСИ	<i>Национален статистически институт</i>
НСРР	<i>Национална стратегия за регионално развитие 2012 – 2022г.</i>
НЦТР	<i>Национален център за териториално развитие ЕАД</i>
ОбС	<i>Общински съвет</i>
ОбУ	<i>Обединено училище</i>
ОДЗ	<i>Общинско детско заведение</i>
ОИЦ-Стара Загора	<i>Областен информационен център – Стара Загора</i>
ОПДУ	<i>Оперативна програма „Добро управление“</i>
ОПЛ	<i>Общопрактикуващ лекар</i>
ОПНОИР	<i>Оперативна програма Наука и образование за интелигентен растеж</i>
ОПРЧР	<i>Оперативна програма Развитие на човешките ресурси</i>
ОПУ	<i>Областно пътно управление</i>
ОУ	<i>Основно училище</i>
ПГСС	<i>Професионална гимназия по селско стопанство</i>

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

ПЕЕОМПИ	<i>План за енергийна ефективност на Община Мъглиж и програма за изпълнението му 2020 – 2025 г.</i>
ПЗВ	<i>Приоритетна зона на въздействие</i>
ПИРО	<i>План за интегрирано развитие на община</i>
ПКИП	<i>Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията за програмния период 2021–2027 г.</i>
ПО	<i>„Програма за образование“ за програмен период 2021 – 2027 г.</i>
ПОС	<i>Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г.</i>
ППЗРР	<i>Правилник за прилагане на закона за регионалното развитие</i>
ПРСР	<i>Програма за развитие на селските райони</i>
ПРЧР	<i>Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2020 – 2027</i>
ПСОВ	<i>Пречиствателна станция за отпадни води</i>
ПХ	<i>Програма за храни и/или основно материално подпомагане 2021 – 2027 г.</i>
РДГ	<i>Регионална дирекция по горите</i>
РИОСВ	<i>Регионална инспекция по околната среда и водите</i>
РКООНИК	<i>Рамковата конвенция на ООН за изменението на климата</i>
СИАРРБ	<i>Социално-икономически анализ на районите в Република България</i>
ЮИР	<i>Югоизточен регион</i>
СН	<i>Сдружение за напояване</i>
СОСЗР	<i>Съюз на офицерите и сержантите от запаси и резерва</i>
СУ	<i>Средно училище</i>
ЦМЕДТ	<i>Център за междуетнически диалог и толерантност</i>

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ КЪМ ПИРО МЪГЛИЖ 2021 - 2027

Фигура 1	<i>Карта на Република България с териториалното разположение на Община Мъглиж, включително разположението ѝ върху територията на Област Стара Загора</i>
Фигура 2	<i>Карта на селските общини на територията на Република България</i>
Фигура 3	<i>Карта на Югоизточен район</i>
Фигура 4	<i>Карта на Област Стара Загора</i>
Фигура 5	<i>Разстояние между населените места в Община Мъглиж и някои основни дестинации - изображение, източник: https://www.bgmaps.com</i>
Фигура 6	<i>Териториално разположение на Община Мъглиж в Област Стара Загора - изображение, източник: https://bg.wikipedia.org/</i>
Фигура 7	<i>Географско разположение на населените места в Община Мъглиж - изображение, източник: https://bg.wikipedia.org</i>
Фигура 8	<i>Диаграма на средните минимални и средните максимални температури по месеци в Община Мъглиж за 2019 г., източник на информацията: собствено проучване</i>
Фигура 9	<i>Диаграма на количествата и видовете валежи в Община Мъглиж за 2019 г., източник на информацията: собствено проучване</i>
Фигура 10	<i>Диаграма, представяща Механичен прираст за Община Мъглиж за периода 2010 – 2019 г., източник на информацията: НСИ</i>
Фигура 11	<i>Диаграма, представяща Механичен прираст за Република България за периода 2010 – 2019 г., източник на информацията: НСИ</i>
Фигура 12	<i>Диаграма, представяща Естествен прираст за Община Мъглиж за периода 2010 – 2019 г., източник на информацията: НСИ</i>

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Фигура 13	<i>Диаграма, представяща Естествен прираст за Република България за периода 2010 – 2019 г., източник на информацията: НСИ</i>
Фигура 14	<i>Диаграма на коефициент на възрастова зависимост за Община Мъглиж за периода 2010 - 2019 г., източник на информацията: НСИ</i>
Фигура 15	<i>Гъстота на населението на територията на Община Мъглиж за периода 2010 - 2019 г., източник на информацията: НСИ</i>
Фигура 16	<i>Гъстота на населението на територията на Република България за периода 2010 - 2019 г., източник на информацията: НСИ</i>
Фигура 17	<i>Работна сила в хил. по възраст на населението на 15 и повече години на Република България, източник на информацията: НСИ</i>
Фигура 18	<i>Разпределение на работната сила в хил. по степени на образование за 2019 г. за Република България, източник на информацията: НСИ</i>
Фигура 19	<i>Работна сила и коефициенти на икономическа активност на населението на 15 и повече години за Област Стара Загора за период 2015-2019 г.</i>
Фигура 20	<i>Равнище на безработицата на територията на Община Мъглиж за периода 2009-2018 г., източник на информацията: НСИ</i>
Фигура 21	<i>Равнище на безработицата на територията на Република България за периода 2009-2018 г., източник на информацията: НСИ</i>
Фигура 22	<i>Завършили средно образование в Община Мъглиж</i>
Фигура 23	<i>Брой напуснали общообразователните и специални училища в Община Мъглиж на учаци от I-VIII клас</i>
Фигура 24	<i>Брой на жилищата на територията на Община Мъглиж за периода 2009-2019 г.</i>

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

Фигура 25 *Жилищна площ в кв. м. на територията на Община Мъглиж за периода 2000-2019 г, източник на информацията: НСИ*

Фигура 26 *Разходи и ползи от мерките за адаптация към климатичните промени; Източник: Бойд и Хънт, 2006, Изследване за доклада на Стърн*

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ КЪМ ПИРО МЪГЛИЖ 2021 - 2027

Таблица 1	<i>Относителен дял на наетите в индустрията в общия брой наети лица в %, период 2009 - 2018, източник на информацията: НСИ</i>
Таблица 2	<i>Средна годишна работна заплата на наетите лица за периода 2009 - 2018 г., източник на информацията: НСИ</i>
Таблица 3	<i>Равнище на безработицата в % за периода 2009 - 2018 г. източник на информацията Агенция по заетостта</i>
Таблица 4	<i>Нетни приходи от продажби на предприятията на един жител за периода 2009 – 2018 г., източник на информация НСИ</i>
Таблица 5	<i>Нетни приходи от продажби на предприятията на един нает (среден списъчен брой) за периода 2009 – 2018 г., източник на информация НСИ</i>
Таблица 6	<i>Брой на населението на Община Мъглиж за период 2010 - 2019 г.</i>
Таблица 7	<i>Население на ниво област и държава за периода 2010 - 2019 г, източник на информацията: НСИ</i>
Таблица 8	<i>Население на ниво общини, област и държава за периода 2010 - 2019 г, източник на информацията: НСИ</i>
Таблица 9	<i>Население към 31.12.2019 г.. за страната, за Област Стара Загора и общините от областта по местоживееене и пол, източник на информацията: НСИ</i>
Таблица 10	<i>Равнище на безработица към 31.12 за периода 2010-2019г. за Общините от Област Стара Загора, средно за областта и страната, източник на информацията: НСИ</i>
Таблица 11	<i>Списък на лекарите, сключили договор с НЗОК, избрали населено място от Община Мъглиж</i>
Таблица 12	<i>Списък на учебните заведения, детски градини на територията на Община Мъглиж, източник на информацията: Община Мъглиж</i>

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

	<i>Информация за придобиване на III степен професионална квалификация през учебната 2019/2020 година за общините от Област Стара Загора, източник на информацията: НСИ</i>
Таблица 13	<i>Построени ФЕЦ на територията на Община Мъглиж, източник на информацията: План за енергийна ефективност на община Мъглиж и програма за изпълнението му 2020-2025 г.</i>
Таблица 14	<i>SWOT анализ на Община Мъглиж</i>
Таблица 15	<i>Описание на комуникационните канали и дейности</i>
Таблица 16	<i>Йерархични връзка между приоритетните зони за въздействие, стратегическите цели, приоритети и мерки</i>
Таблица 17	<i>Мерки за ограничаване и адаптация към изменението на климата</i>
Таблица 18	<i>Мерки в ПИРО, които допринасят за постигане на целите на Националната стратегия за АИК</i>
Таблица 19	

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

**СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ В ПИРО
МЪГЛИЖ 2021 – 2027**

Агенция по заетостта

Актуализирана национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България

ГРАО - Гражданска регистрация и административно обслужване

Други стратегически документи, които не са използвани като източник на информация, а за преценка за достоверност, тенденции и справки

Закон за енергетиката

Закон за енергийната ефективност

Закон за местното самоуправление

Закон за опазване на околната среда

Закон за регионалното развитие

Интегрирана териториална стратегия за развитие

Информация предоставена от Общинска администрация на Община Мъглиж

Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021 – 2027 г.

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

<https://www.mrrb.bg>

Наредба № 14 от 1 април 2003 г за определяне на населените места в селски и планински райони

Национален статистически институт

Националната концепция за пространствено развитие

Официален сайт на Областна администрация Стара Загора,

<https://www.sz.government.bg/>

Официален сайт на Община Мъглиж, <https://maglizh.com/>

План за енергийна ефективност на Община Мъглиж и програма за изпълнението му 2020 – 2025 г.

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

Публично достъпен сайт за карти и маршрути в България, <https://www.bgmaps.com>

Резултати от проведени анкетни проучвания

*Социално – икономически анализ на районите в Република България, изготвен от
„Национален център за териториално развитие“ ЕАД*

Стратегия за развитие на пътната инфраструктура

ТСБ -Териториално статистическо бюро – Стара Загора

Устройствен правилник на Общинска администрация Мъглиж

[illegible]

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Уводна част

Планът за интегрирано развитие на Община Мъглиж (ПИРО Мъглиж) за периода 2021 – 2027 г. е разработен в съответствие с изискванията на Закон за регионалното развитие, като част от система документи за стратегическо планиране развитието на европейско, държавно, регионално и общинско ниво.

Документът е съобразен с новите подходи в прилагането на регионалната политика в страната, в т.ч. и по отношение на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие в съответствие с изпълняваната Пътна карта за нов подход в политиката за регионално развитие.

Планът има средносрочен характер и отразява визията за развитието и облика на Община Мъглиж за следващия седемгодишен период. Определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона и общия устройствен план на общината.

ПИРО Мъглиж 2021-2027 г. е разработен в съответствие с целите на Националната концепция за пространствено развитие 2021-2025 г. и кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г. и цели максимален принос към политиката „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“.

При разработката на Плана са използвани данни за състоянието на Общината, региона и страната в периода 2000 – 2019 г., предоставени от: НСИ, ГРАО, Дирекция „Бюро по труда“ – гр. Мъглиж и други източници, подробно изброени в Индекс на използваните източници на информация.

Взети са предвид указания от Министерство на регионалното развитие във връзка с разработването на ПИРО Мъглиж.

ПИРО Мъглиж ясно дефинира визия, цели и приоритети за развитие, които при кумулативното им разглеждане показват стремежа на общината към по – висок жизнен стандарт на хората и устойчиво развитие на територията.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

1. Място, роля и цели на ПИРО Мъглиж

1.1. Място на ПИРО Мъглиж в цялостната система от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие

Планът за интегрирано развитие на Община Мъглиж е част от система от стратегически документи и интегрира регионалното и пространственото развитие.

Необходимостта от създаването на документа произтича от изискванията на Закона за регионално развитие и от Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие - основен регулатор на стратегиите, инициативите и дейностите свързани с развитието в национален мащаб. Това следва да гарантира в значителна степен съответствието на заложеното в ПИРО с нормативните изисквания в областта на регионалното развитие, както и с определените национални и регионални цели и приоритети на развитието в България.

Изложените цели и приоритети за развитието на Община Мъглиж в посочения период са в пряка връзка с параметрите посочени в Националната концепция за пространствено развитие 2013 - 2025 г. и в Национална стратегия за регионално развитие (2012 – 2022 г.).

Предвид интегрирания подход при разработката на документа, важно място заемат идеите и параметрите на Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012 – 2030 г.).

Целите и приоритетите в ПИРО са в пряка връзка с Общия устройствен план на Общината, като част от дългосрочната визия на общината. В тази връзка ПИРО Мъглиж има функцията да определи и формулира средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината.

Документът съвместява елементи на Общински план за развитие и Интегриран план за градско възстановяване и развитие, които се прилагаха за периода 2014 – 2020 г., като целта е да се постигнат резултати на основата на интегриран подход на развитие, както на общинско, така и на регионално и национално равнище.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

1.2. Роля на ПИРО Мъглиж в цялостната система от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие

ПИРО служи за определяне на актуалните проблеми, нуждите и потенциалите за развитие на общината и населените места, които се отчитат при разработването на инвестиционни програми и финансови инструменти, включително съфинансирани от фондовете на Европейския съюз.

ПИРО, като стратегически документ, представя визия, цели, приоритети и решения за постигане на по - висок жизнен стандарт на жителите на Община Мъглиж и се стреми да създаде оптималните условия за устойчивото ѝ развитие.

ПИРО, анализирайки действията и последствията от минали години, предлага и поставя възможности за развитие в период от седем години, отчитайки спецификите на общината, изтъквайки и възползвайки се от силните ѝ страни.

ПИРО се изработва за цялата територия на Община Мъглиж, като се цели определяне и изпълнение на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие.

1.3. Обхват и цели на ПИРО Мъглиж

Тъй като ПИРО представлява цялостна стратегия и визия на развитие на Община Мъглиж в рамките на определен времеви период, то неговият обхват следва да се разглежда в няколко аспекта – пространствен, времеви и тематичен по отношение на дейностите, които засяга.

В пространствено отношение заложените в ПИРО стратегии касаят развитието на цялата територия на Община Мъглиж – Общинския център и всички прилежащи населени места. В този смисъл планът прави анализ на състоянието на всички населени места на територията на общината, техният потенциал за развитие, техните нужди и възможности за принос към общото развитие и повишаване на благосъстоянието в Общината като цяло. И не на последно място, и в съответствие с изискванията за прилагане на интегриран подход,

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Планът разглежда и възможностите за взаимодействие на населените места от Община Мъглиж с други населени места и общини.

Във времеви аспект периодът на обхват на ПИРО е средносрочен, касае следващите 7 години и чертае стратегия за развитие на Общината и конкретно нейните населени места за съответния времеви период. Тук трябва да се отбележи, че изработването на стратегията за конкретния времеви период не е самоцел и не е изолиран само в този времеви отрязък. При разработването на ПИРО е направен и отразен задълбочен анализ на постигнатото в предходния период и възможностите и необходимостта от надграждане. Включени са нови идеи за развитие в съответствие със спецификите и потребностите на Община Мъглиж, както и в съответствие с европейската, националната и регионалната политики за развитие.

По отношение на тематиката – Планът интегрира възможности и перспективи за въздействие върху различни секторни дейности и цели тяхното взаимодействие с цел осигуряване на по-високи икономически, социални, екологични резултати и устойчиви перспективи за развитието на Общината. Чрез прилагане на интегриран подход се цели тясната координация на различни публични политики, съобразно местната специфика.

Като стратегически документ за развитие, ПИРО е картата за управление и развитие на Община Мъглиж през периода 2021 – 2027 г. В този смисъл той се подчинява на няколко основни цели:

- Да представи аргументирана визия, приоритети и решения за постигане на по - висок жизнен стандарт на населението в Общината.
- Да очертае най-благоприятните посоки за развитие, базирани на приемственост, познание на наличните ресурси и техните възможности. Чрез анализ на състоянието, предходните постижения, потенциала, да очертае и създаде оптимални условия за устойчиво развитие на Общината.
- Да отрази нуждите, очакванията и целите на общността и начините на тяхното постигане и да очертае най-благоприятните пътища за повишаване благосъстоянието на гражданите.
- Чрез прилагане на интегриран подход спрямо отделните секторни действия и политики (икономически, социални, екологични, образователни,

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

културни, демографски), да потърси максимален мултиплициращ ефект за постигане на по-високи резултати.

- Да осигури координация и интегриране на всички политики и планови ресурси, както собствени, така и по отношение на европейската кохезионна политика, за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.
- Да осигурява съответствие на всички дейности с действащата нормативна рамка и стратегическите документи за регионално развитие на България и Европа.

2. Законови норми, подход и принципи, на които се основава ПИРО Мъглиж

Планът за интегрирано развитие на Община Мъглиж е част от стратегическото планиране и програмиране на регионалното развитие в България, регламентирани със Закона за регионалното развитие (ЗРР) и Правилника за неговото прилагане (ППЗРР). Съгласно чл. 13, ал. 1 от ЗРР, Планът за интегрирано развитие на община определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината. Функциите и съдържанието на плана са съобразени с изискванията на чл.13, ал. 2 и ал. 3 на ЗРР и тези на Методическите указания на МРРБ за разработване на ПИРО 2021 – 2027г.

На основание чл. 13 от ЗРР, планът се приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината, който организира и контролира дейностите по изработването и реализацията на ПИРО.

Стратегическата рамка на ПИРО е обусловена от Национална стратегия за регионално развитие на Република България (2012 - 2022 г.), Националната концепция за пространствено развитие 2021 - 2025 г., кохезионната програма на ЕС за периода 2021 – 2027 г., регионални и областни стратегии за развитие и планове за развитие на общини.

Целта е намаляване на дисбалансите между отделните региони, области и общини в страната. Обръща се внимание на ролята на микро, малкия и среден бизнес, формирането

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

на устойчиви туристически дейности и подобряването на социалната и техническата инфраструктура при опазване на природното и културно наследство.

НКПР, посредством секторни политики, очертава хоризонтите за успешната териториална интеграция на България в европейското пространство, чрез развитието на транспортни, екологични и културни връзки и тяхното интегриране в международната мрежа. Стремешът е да се постигне балансирано развити региони.

Разработването на Плана е подчинено на изискването за интегриран подход на развитие, целящ тясна координация на различните публични политики на базата на местните специфики. Интегрирането на различните секторни дейности координира тяхното взаимодействие и по този начин оказва влияние върху икономическото развитие.

При изготвянето на ПИРО са използвани методи за стратегическо планиране за постигане на устойчиво местно развитие като анализи, синтез и прогнозиране на развитието на база наличната информация. Резултатите от задълбочения ситуационен анализ на социално-икономическите характеристики на общината стават основа и се допълват от последващия SWOT анализ, а методите на социологията и статистиката се допълват. При разработването на плана са приложени принципи като взаимна обвързаност и последователност на процесите, комплексност, структурираност, точност. ПИРО е съвкупност на смислово, функционално и хронологично свързани елементи. В разработването на плана се прилага последователно надграждане на първоначален анализ, синтезирани оценки, обоснована стратегия и оперативни инструменти за реализация.

Приложен е принципът на партньорство, осигуряване на информация и публичност. Предвидените механизми за осигуряване и обмен на информация между заинтересованите и пряко участващите страни, както и разпознатите възможности за публичното представяне и разпространяване на резултатите от етапите по разработването и реализацията на ПИРО, гарантират публичността при реализиране на плана и намаляват риска от грешки в процеса. Ефективността на взаимодействие и комуникация между страните (общинска администрация, неправителствения сектор, представителите на бизнеса и др.) създава положителното усещане, което следва да се поддържа и по време на реализация на плана. Идентифицирани са ключовите заинтересовани страни и са проведени консултации с всички, като тези консултации са общо три на брой. По този начин се постига широка

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

обществена подкрепа на плана, която ще се реализира не само в процеса на разработването му, но и в етапите на неговото прилагане, наблюдение и оценка. Това ще има положително въздействие и върху финансирането на заложените политики, доколкото осъщественият процес на обществено - частно партньорство при неговото изработване и широка публичност ще допринесе за прозрачност и мобилизиране на финансови ресурси, не само на централните и местните власти, но и на частния сектор и неправителствените организации за изпълнението на целите на плана.

3. Отговорности на институциите и партньорите за разработването и приемането на ПИРО Мъглиж

Главните участници в процеса на наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО са Общинския съвет на Община Мъглиж, кметът на Общината, специализираните дирекции и отдели в местната администрация, институции и организации, осигуряващи информация в този процес, професионални общности, всички заинтересовани страни.

Общинският съвет е главният орган за наблюдение на ПИРО. Участието на представители на Общинския съвет при разработването на документа е предпоставка за последващо активно проследяване на реализирането на поставените цели и приоритети. Осигурената публичност в процеса на подготовка на стратегическия документ следва да се продължи във всички следващи етапи – изпълнение и отчитане, като общността се информира непрекъснато за резултатите от мониторинга и предприеманите действия за актуализация на ПИРО.

Кметът на Общината е водещ при организиране на процеса на наблюдение изпълнението на стратегическия документ. Изготвяните годишни доклади отразяват най - пълно и точно резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на плана. Кметът отговаря за подготовката на доклада, който се приема от Общинския съвет.

Специализираните дирекции и отдели в общинската администрация, участващи активно в разработването и реализацията на общинския план, осигуряват координацията с останалите участници в процеса и експерти при подготовката на докладите. В процеса на наблюдение на изпълнение на плана за отделните населени места участват и кметовете и

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

кметските наместници. Заинтересованите страни включват НПО, бизнеса, училища, читалища, професионални общности, всички жители на общината, областна администрация и всички други лица, които са засегнати от обхвата на ПИРО Мъглиж. Установеният контакт в процеса на разработване на ПИРО с различните групи заинтересовани страни следва да продължи и се структурира така, че те да бъдат въввлечени и в последващите етапи от изпълнение на плана за развитие.

4. Очаквани резултати от приемането на документа и използването му за целите на стратегическото регионално и пространствено планиране на общинско ниво

Приемането и прилагането на Плана за интегрирано развитие на Община Мъглиж за периода 2021 – 2027 г. следва да допринесе за подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на Общината и нейните граждани. Очаква се прилагането на стратегическия документ да доведе до:

- 🌿 Мобилизиране на собствените и привличане на външни ресурси за постигане на целите.
- 🌿 Създаване на работещи и ефективни взаимодействия с приложимите Европейски и национални програми за финансиране и привличането им на територията на Мъглиж за подобряване на социалното и икономическото равнище.
- 🌿 Създаване на условия за пълноценна реализация на основни възможности на гражданите, съгласно българското и европейското законодателство.
- 🌿 Интегриране на всички заинтересовани страни към изпълнението на мерките, заложи в Плана и разширяване на социалната основа на стратегическото планиране.
- 🌿 Повишаване на равнището на социално икономическо развитие на общността с цел доближаване до средните социално-икономически параметри на Стара Загора.
- 🌿 Постигане на интегрирано въздействие върху отделните сектори на развитието.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

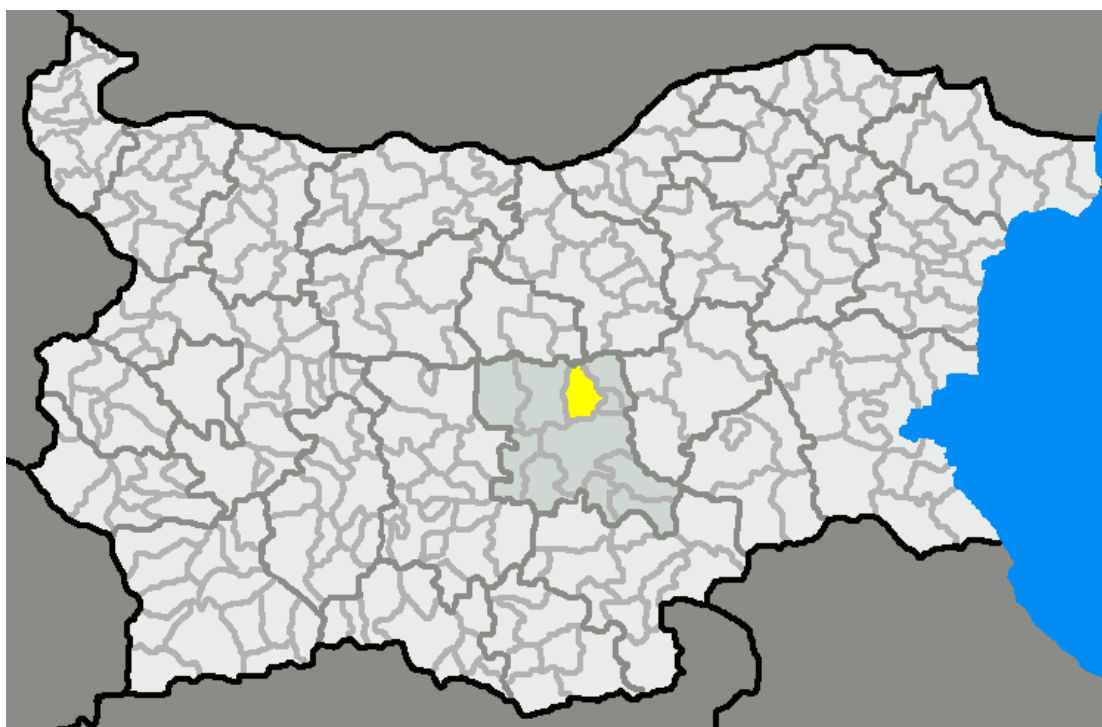
Част I

Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на Община Мъглиж

1. Обща характеристика на Община Мъглиж

1.1. Кратка характеристика на Община Мъглиж и гр. Мъглиж

Община Мъглиж е с административен център гр. Мъглиж. Общината се състои от общо петнадесет населени места – гр. Мъглиж и четиринадесет села. Намира се в Област Стара Загора, като в същото време е гранична с друга област. По брой на населените места и по площ на територията на община, спрямо Област Стара Загора, Община Мъглиж е на пето място от общо единадесет общини.

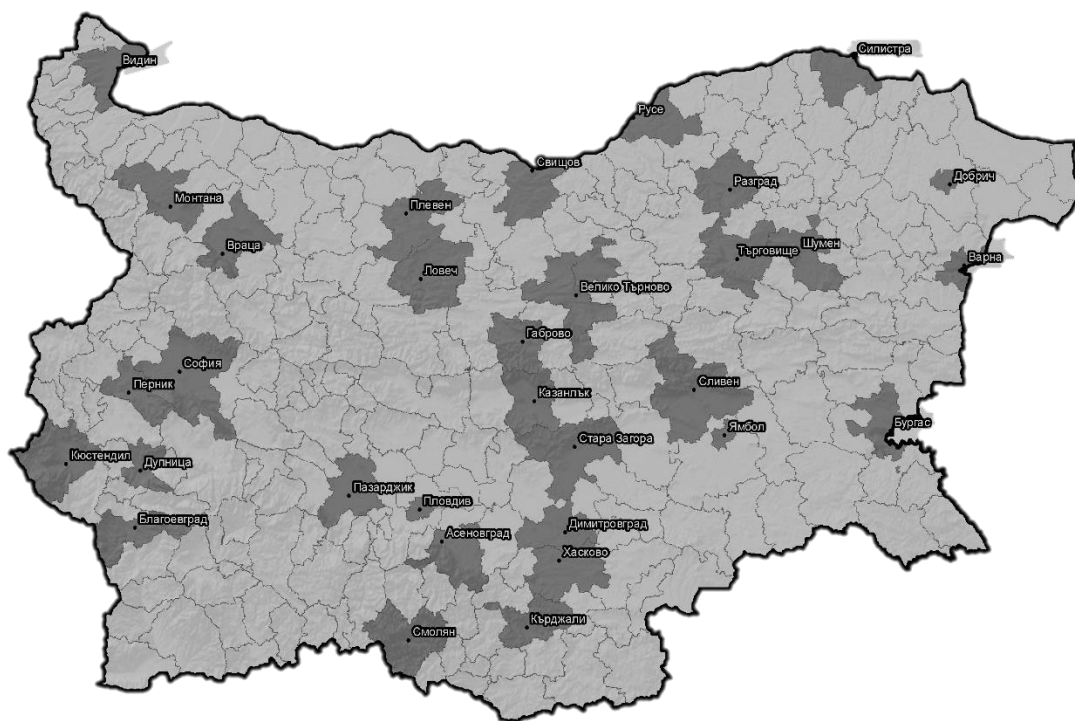
Фигура 1 Карта на Република България с териториалното разположение на Община Мъглиж, включително разположението ѝ върху територията на Област Стара Загора

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Мъглиж е една от селските общини, съгласно Приложение № 1 към Наредба № 14 от 1 април 2003 г за определяне на населените места в селски и планински райони, тъй като отговаря на изискванията на чл. 2 от цитираната наредба.

Следващата фигура е изображение на селските общини и географското им положение, като градските райони са в тъмен цвят, а селските общини са в светъл.

Фигура 2 Карта на селските общини на територията на Република България

На тази карта се вижда, че цялата Област Стара Загора, с изключение Община Стара Загора и Община Казанлък, се състои от селски общини. Също и Община Мъглиж граничи от две страни с градски райони.

В последните години Община Мъглиж реализира голям брой различни проекти, както инфраструктурни, така и социални. Реализирането на проекти, видимите резултати и социалния ефект от изпълнението им носят удовлетворение на административния екип на Общината, с чийто труд са реализирани проектите. Жителите, които се ползват от

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

реализираните проекти, оценяват, че живеят в една постоянно развиваща се и максимално възползваща се от предоставяните възможности за реализиране на проекти община. Община, която полага усилия да създаде максимално добри условия за живот на своите граждани и гости.

1.2.Местоположение и географски особености

1.2.1.Местоположение, териториален обхват, граници

Община Мъглиж е разположена в Югоизточен район на Република България, в област с административен център Стара Загора. Общината е с Код по ЕКАТТЕ SZR22.

Фигура 3 Карта на Югоизточен район

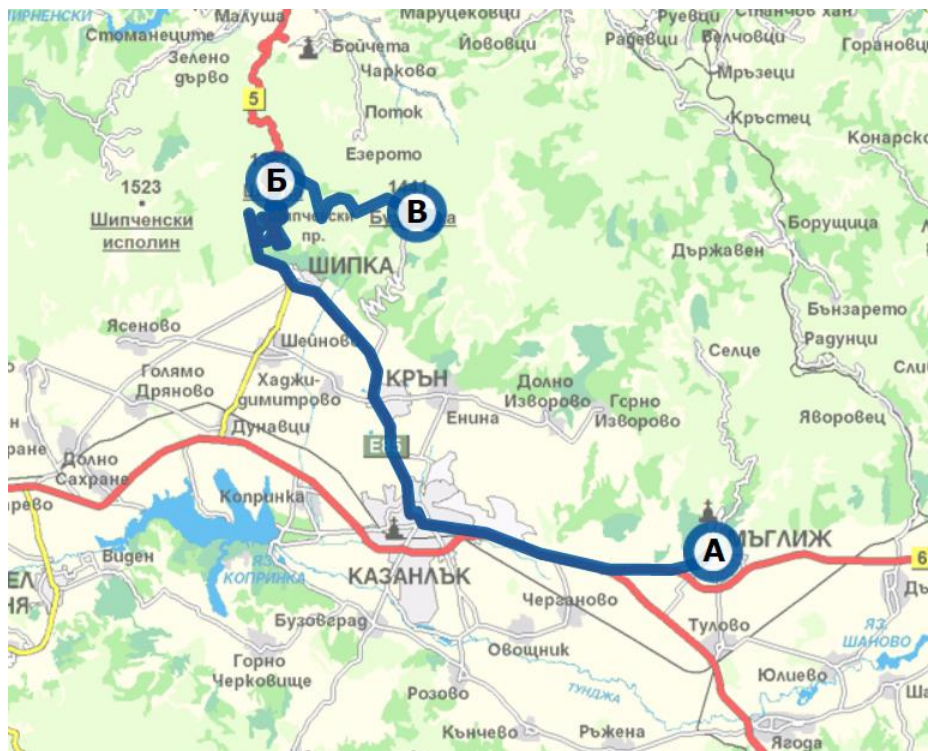

Фигура 4 Карта на Област Стара Загора

Тя е една от единадесетте общини в Област Стара Загора. Областният център се намира на 25 км. от гр. Мъглиж. Благоприятен фактор е близостта и на друг административен и областен център – Габрово, с който Общината граничи.

Разстоянието от Община Мъглиж до столицата на Република България - София е 257 км.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Фигура 5 Разстояние между населените места в Община Мъглиж и някои основни дестинации - изображение, източник: <https://www.bgmaps.com>

Не е голямо разстоянието между Общината и паметници от национално значение – Връх Шипка - Паметник на свободата – 41 км., Паметник Бузлуджа – 37 км., а в непосредствена близост се намира и Национален парк „Централен Балкан“.

Съгласно изготвения скоро Общ устройствен план на Община Мъглиж, Общината Мъглиж попада в югоизточния планов регион на България. Заема 7,55 % от област Стара Загора и със своята територия от 388,88 кв. км. се нарежда сред общините със средна площ (от 300 до 500 км²).

Разположена е в южните склонове на Шипченско - Тревненската част на Стара планина и заема източната част на подбалканската Казанлъшка котловина. Част от нея се простира в равното Казанлъшко поле, а друга - в Стара планина и Средна гора. Средната ѝ надморска височина е 616 м., като същата варира от 265 до 1485 м. Основната част от землището на общината е разположено в планински район. За северна граница с община Трявна служи старопланинското вододелно било от връх Българка, през превала на Тревненския проход до връх Виса. Южната ѝ граница с община Стара Загора преминава по билото на Средна гора, на изток граничи с община Казанлък, а на запад с общините Гурково и Николаево. Взаимната свързаност на общините Мъглиж, Гурково и Николаево се обуславя от непосредствената им близост и от тяхната доскорошна административна и

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

икономическа обвързаност (една община). Близостта на Казанлък като ядро на групата подбалкански общини от региона определя и взаимната обвързаност на развитието им.

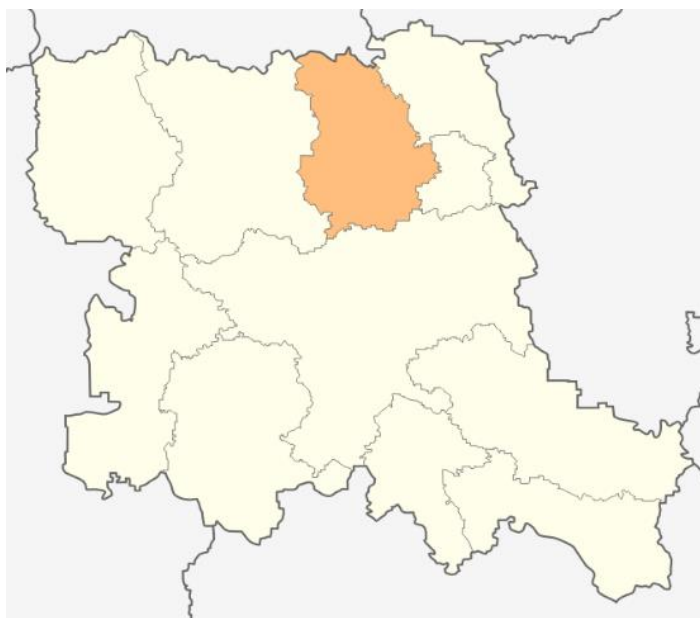
Към 15.12.2020 г., по данни на ГРАО, адресно регистрираните по постоянен адрес лица в Община Мъглиж са 12 125 души, което е 3,37% от общо регистрираните по постоянен адрес лица в Област Стара Загора.

По данни от НСИ населението на Община Мъглиж към 31.12.2019 г. е 9 459 души или 3,02% от населението на Област Стара Загора и 0,14% от населението на страната. Това я поставя на седмо място в Област Стара Загора по население.

По отношение на показателя средната гъстота на населението данните на НСИ към 31.12.2019 г. отреждат осмото място на Община Мъглиж в Област Стара Загора по този показател (24,3 души на кв.м.), което е под средното за областта (44,6 души на кв. км.), както и под средното за страната (62,6 души на кв. км.).

Община Мъглиж граничи със следните общини:

- на север – община Трявна, Област Габрово;
- на североизток – община Велико Търново, Област Велико Търново;
- на изток – община Гурково;
- на югоизток – община Николаево;
- на юг – община Стара Загора;
- на запад – община Казанлък.

Фигура 6 Териториално разположение на Община Мъглиж в Област Стара Загора - изображение, източник: <https://bg.wikipedia.org/>

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Фигура 7 Географско разположение на населените места в Община Мъглиж - изображение, източник:
<https://bg.wikipedia.org>

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Община Мъглиж се формира от общо 15 населени места, като четиринадесет от тях са села. Единственият град в границите на Общината е административния център – град Мъглиж.

По данни на отдел „Статистика на населението и жилищния фонд“ - дирекция „Демографска и социална статистика“, предоставени от НСИ, броят на жилищата на територията на общината към 31.12.2019 г. е 6748, което е с десет броя повече от предходната година. Спрямо отразени данни в предходния стратегически документ, който е изготвен през 2013, с брой на жилищата към 31.12.2013 от 6724, разликата е с положителен знак - увеличение на броя на жилищата с 24 броя.

1.2.2. Географски особености

Територията на Община Мъглиж е разположена в източната част на подбалканската Казанлъшка котловина и обхваща от една страна части от Казанлъшко поле, а друга Стара планина и Средна гора. Средната ѝ надморска височина е 616 м.

Основната част от землището на общината е разположено в планински район. За северна граница с община Трявна служи старопланинското вододелно било от връх Българка през превала на Тревненския проход до връх Виса. Южната ѝ граница с община Стара Загора преминава по билото на Средна гора, на запад граничи с община Казанлък, а на изток с общините Гурково и Николаево. Взаимната свързаност на общините Мъглиж, Гурково и Николаево се обуславя от непосредствената близост, доскорошната им административна и икономическа обвързаност (една община). Близостта на Казанлък като ядро на групата подбалкански общини от региона определя и взаимната обвързаност на развитието им. Географското разположение на общината определя нейното важно кръстопътно положение по осите изток - запад и север - юг. Това е предпоставка за висока транспортна наситеност на общината.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

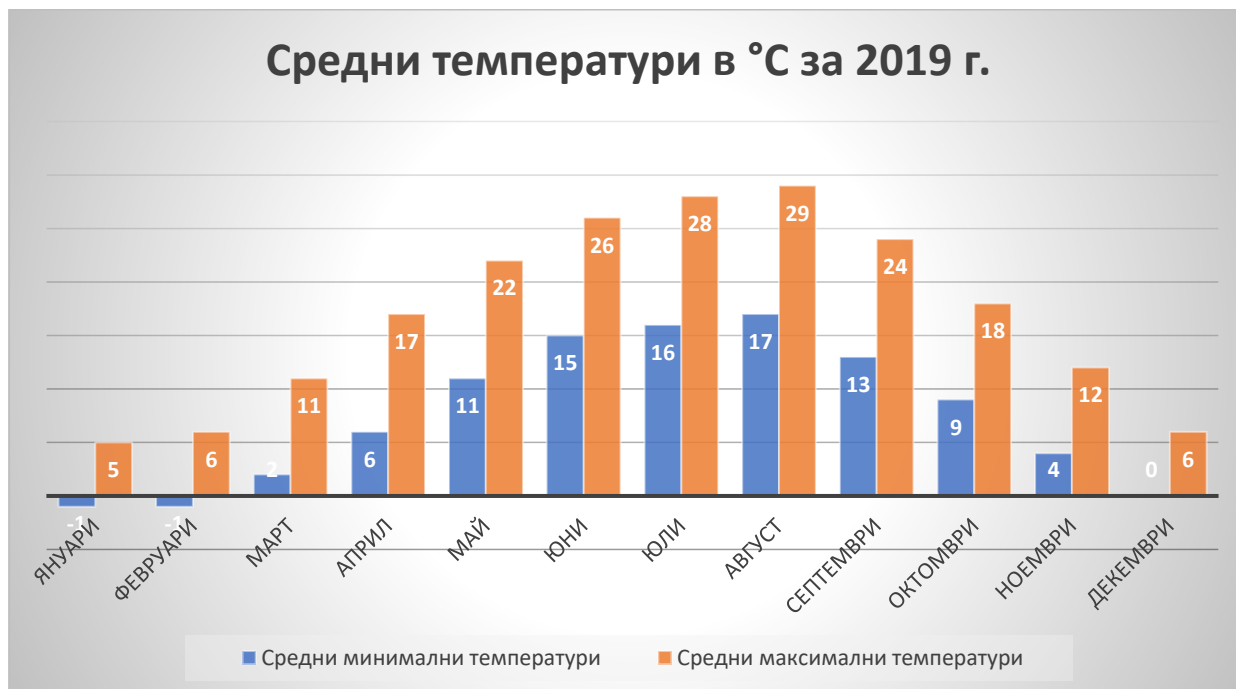
1.2.2.1. Климат

Климатът на Общината като цяло е с ясно изразен умерено - континентален характер. Според климатичното райониране на Р. България, територията на Казанлъшката долина спада към европейската континентална климатична област, континентална под-област, задбалкански и нископланински район на източните задбалкански полета. По отношение на климатичните условия, територията може да се характеризира така: не много студена зима, топло и овлажнено лято, продължителен вегетационен период. Максимумът на валежите е през юни, а минимумът през февруари и март. Продължителните засушавания са малко. Най - ниската средна месечна минимална температура на въздуха е през януари – 0.5 градуса по Целзий, и най - висока през юли +39.2 градуса по Целзий. Климатичните данни показват ярко изразен континентален характер. Средната годишна температура е +10.7 градуса по Целзий. Лятото е сравнително хладно и влажно поради близостта на планината. Преобладават ветровете със западна компонента, най-често северозападни. По – редки са силните северни ветрове. През зимата преобладават ветрове от север и северозапад със скорост 1.5 м/сек. Ветрове със скорост 11-15 м/сек. се наблюдават през зимата и пролетта. Средната относителна влажност на въздуха е 50 – 60%.

Основните фактори, обуславящи този тип климат, са орографията на територията и възможността за безпрепятствено нахлуване на северозападни, северни и североизточни въздушни маси. Климатичните изменения са факт за цялата планета, като Община Мъглиж не прави изключение. И тъй като тези изменения не се случват рязко за кратък период от време, а постепенно в рамките на години, то проведехме собствено проучване за климата на територията на Общината, което обхваща период от дванадесет календарни месеца на 2019 г., с цел да има пълна календарна година, която в същото време да е максимално близка като статистически събрана информация до плановия период на приложимост на ПИРО.

От приложена по – долу диаграма се вижда, че средните месечни минимални температури за Община Мъглиж са не по – ниски от минус един градуса по Целзий (-1 °C), като са констатирани през месеците януари и февруари. На другия полюс – средните максимални температури не са надвишили двадесет и девет градуса по Целзий (+29 °C), измерена през летния месеци август.

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

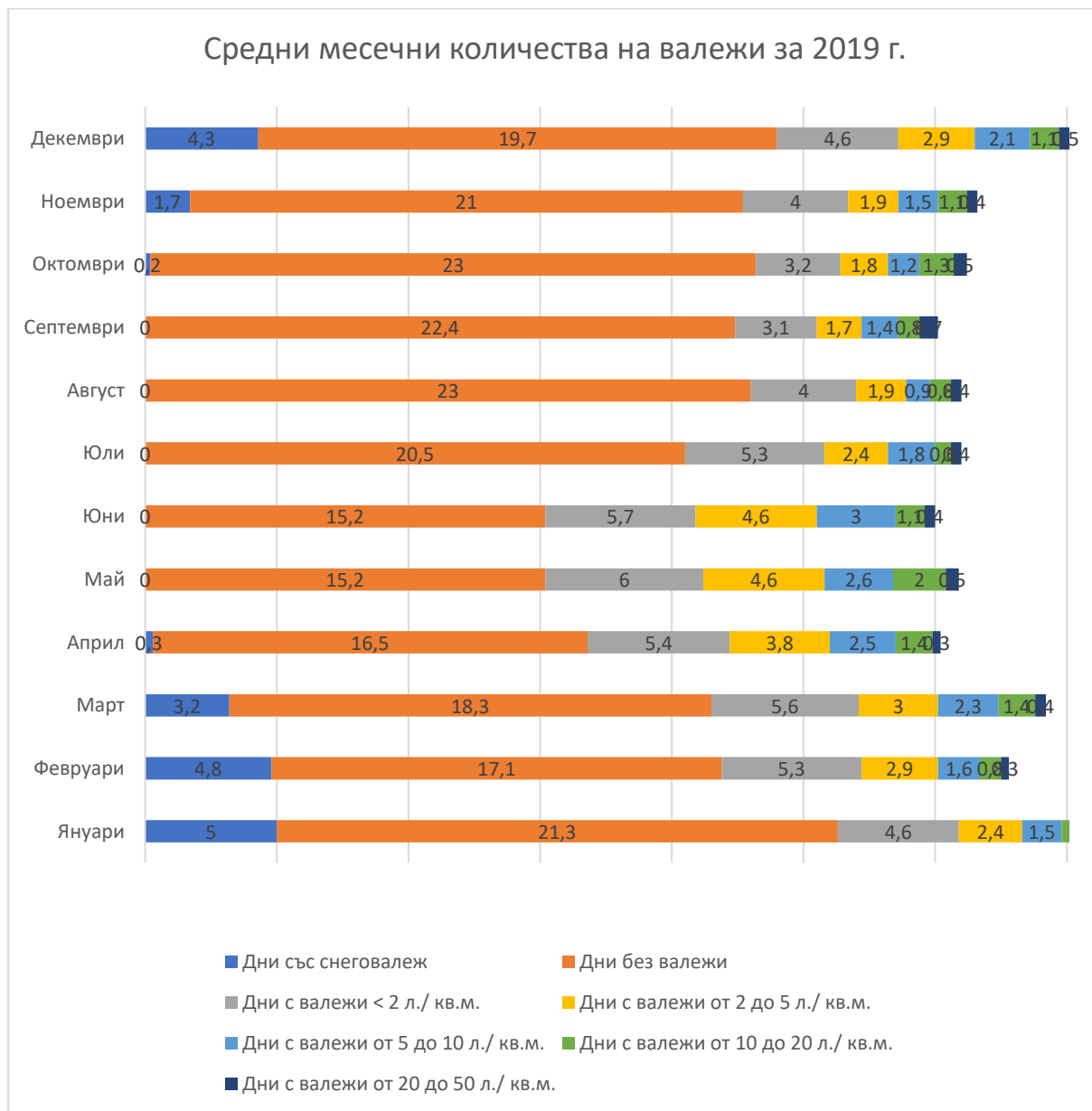

Фигура 8 Диаграма на средните минимални и средните максимални температури по месеци в Община Мъглиж за 2019 г., източник на информацията: собствено проучване

Забелязва се бавно затопляне през пролетта, което се наблюдава и през есента, но с обратен знак – бавно захлаждане. Това се наблюдава под влияние на черноморските циклони. Наблюдава се сухо и не толкова горещо лято поради не малката планинска територия на Общината, горещо лято, а зимата е студена, което е характерно за района.

В Община Мъглиж не се наблюдават стойности на валеж надвишаващи 50 mm или литра на кв. м. Минимални и епизодични са и валежите от 20 до 50 л./ кв. м. Най – голям брой са валежите с количество по – малко от 2 л./ кв. м. Най – много дни без валежи се наблюдават през месец август, който традиционно е най – сухият за нашия климат. Най – малко дни без валежи се наблюдават през месец май и юни, в които се включват и снеговалежите. В следващата диаграма представена на фигурата по-долу са отразени средните стойности на валежите в Община Мъглиж.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Фигура 9 Диаграма на количествата и видовете валежи в Община Мъглиж за 2019 г., източник на информацията: собствено проучване

Може да се обобщи, че климатичната обстановка на територията на Община Мъглиж е в рамките на нормалното за страната, като не се наблюдават екстремни явления. Поради reliefa на общината (равнинен, ниско и средно планински), се образуват снежни навяхвания, които се задържат по – дълго време, като за това допринасят и северозападните ветровете. Средната влажност на въздуха е от порядъка на 50-60%.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

1.2.2.2. Почви

Почвената покривка на територията на Община Мъглиж се състои предимно от канелени и кафяви горски. Широко разпространени са и смолниците. Почвените условия благоприятстват развитието на трайните насаждения и фуражните култури, а по планинските склонове - на широколистни и елови гори.

Канелените почви имат рязка диференциация между хумусния и илувиалния хоризонти. Хумусният е с мощност 25–40 см, има канелен цвят и сбит до плътен строеж. Илувиалният хоризонт е мощен (до 70–80 см), глинест, уплътнен, червеникаво-кафяв. Карбонатите са измити на дълбочина 80–100 см и реакцията на почвата е слабо кисела. Съдържанието на хумус в орницата е около 2 % и почвите са слабо запасени с азот и фосфор и добре с калий. Физичните свойства на тези почви са неблагоприятни — слаба водопропускливост, при навлажняване набъбват, а при изсъхване се спичат, при обработка се къртят на твърди буци. Естественото им плодородие е слабо, но могат да се получават задоволителни добиви при добра агротехника. Тези почви са подходящи за отглеждане на трайни насаждения и някои фуражни култури.

Кафявите горски почви са песъчливо-глинести. Те са най-широко разпространените почви в планинските райони с над 600 м надморска височина. Тези почви са богати на хумус — до 12%, но хумусното вещество не е много качествено — не е завършен процесът на хумификация. Реакцията е слабо кисела — рН 5,5-6. Средно запасени са с усвоим азот и усвоим фосфор. Нуждаят се от комбинирано торене. На тях обикновено има горска растителност, рядко се използват за земеделие (най-често картофи).

1.2.2.3. Релеф

Характерът на релефа – равнинен, ниско и средно планински, като територията ѝ попада в пределите на Стара планина, Казанлъшката котловина и Средна гора. Южните склонове на Стара планина /Тревненска планина/, намиращи се в землището на Община Мъглиж, са заети от широколистна растителност. Ниският пояс /до 700-800м./ е зает от дъбови гори, а над 800 м. надморска височина е поясът, зает от букови гори.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Около 2/3 от територията на Община Мъглиж се заема от южните склонове на Средна Стара планина. На запад от долината на Мъглижка река (ляв приток на Тунджа) се простират югоизточните разклонения на Шипченска планина. Най-високата ѝ точка в пределите на общината е връх Българка 1445,1 м, разположен в крайния северозападен ъгъл на Общината, на границата с Община Казанлък. Районите разположени източно от долината на реката се заемат от югозападните части на Тревненска планина. На около 3 км югозападно от село Борушица се издига най-високият ѝ връх Панагюра 1330,4 м. Южно от двете планини в пределите на Общината попадат централните части на Казанлъшката котловина, където надморската височина варира от 300 до 350 m. Източно от село Зимница, на границата с община Николаево, в коритото на река Тунджа, се намира най-ниската точка на община Мъглиж – 276 м. надморска височина. Най-южната част на Общината се заема от северните склонове на Сърнена Средна гора. Тук максималната височина е връх Горяла могила 656,6 m, разположен на границата с Община Стара Загора.

1.2.2.4. Води

Основна водна артерия на Община Мъглиж е река Тунджа, която протича през нея по южната периферия на Казанлъшката котловина, от запад на изток, покрай селата Ягода, Юлиево, Шаново и Зимница с част от горното си течение. На територията на Общината, в река Тунджа се вливат четири по – големи притока:

- Мъглижка река (Селчанска река, 30 km, ляв). Тя извира под името Сухата река на 1330 m н.в. в Шипченска планина, в южното подножие на връх Българка. До хижа „Българка“ тече на североизток, след което постепенно завива на юг, като в този си участък протича през територията на Община Трявна. По цялото си протежение служи като условна граница между Шипченска планина на запад и Тревненска планина на изток. Долината ѝ е много дълбока, като преди град Мъглиж образува забележителната Мъглижка клисура. В района на село Селце има малко долинно разширение. В този си участък долината ѝ се характеризира със стръмен релеф, изразен с

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

високи стойности на относително вертикално превъзвисяване, съпоставени с талвега на реката и вододелните линии на водосборния ѝ басейн. Ерозионният базис на реката отстои на над 1000 метра вертикално превъзвисяване спрямо изворните части, което е много висока стойност за мащабите на реката. В целия този участък реката носи името Селченска река. При излизането си от планината при град Мъглиж образува голям наносен конус и навлиза в Казанлъшкото поле, където долината ѝ става много плитка и почти незабележима. Площта на водосборния ѝ басейн възлиза на 91 km², което представлява 1,08% от водосборния басейн на река Тунджа.

- Габровица (ляв);
- Патрокия (ляв);
- Ветренска река (26 km, ляв). Тя извира под името Кръстецка река на 1106 m н.в. в Тревненска планина, на 1.7 km югозападно от гара Кръстец в Община Трявна. До гарата тече на североизток и изток, след което завива на юг и югоизток и до изхода си от Стара планина долината ѝ е много дълбока и силно залесена. На 1,4 km североизточно от гара Дъбово излиза от планината, като образува голям наносен конус и навлиза в Казанлъшкото поле, където долината ѝ става много плитка и почти незабележима, като тази на Мъглижка река. Влива се отляво в река Тунджа на 281 m н.в., на 1,4 km източно от село Зимница. Между селата Борушица и Радунци се нарича Борушенска река, а след това до изхода си от планината – Поповска река. Площта на водосборния ѝ басейн възлиза на 123 km², което представлява 1,46% от водосборния басейн на река Тунджа.

Водните ресурси се обуславят от предимно планинския характер на територията. Водните площи са ограничени и заемат под 1.72% от общата територия. През землището на Общината протича р. Тунджа, водосборна за района, която заедно с реките Мъглижка, Поповска и по-малките притоци образуват мрежа, водите на която се използват за напояване на земеделските земи. Подпочвените води по поречието на река Тунджа са

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

източник за водоснабдяването на гр. Стара Загора. Около селата Ягода и Шаново се намират и пресевни, образувани при добива на инертни материали.

В близост до Мъглижкия манастир по течението на Мъглижката река се намира водопадът „Големия скок“, който е природна забележителност. Топлите минерални извори в с. Ягода са едно водно богатство, което правилно стопанисвано и използвано, може да допринесе много за развитието на балнеоложкия туризъм в общината. Водата е със силициева и флуорна минерализация – 0.59 г/л., лека алкална реакция, с температура при извора около 40 градуса по Целзий и дебит от 12 литра в секунда. Използва се успешно за лечение на заболявания на опорно-двигателния апарат, неврологични и кожни заболявания.

В обобщение може да се заключи, че Община Мъглиж разполага със значителни водни ресурси, чието разумно ползване би допринесло съществено за развитието на местната икономика, особено в сферата на земеделието.

1.3. Природни ресурси

1.3.1. Полезни изкопаеми

Община Мъглиж разполага с ограничени ресурси от полезни изкопаеми. На територията ѝ се намират големи количества разнообразни инертни материали, които се ползват в условията на концесия. Организираният дълбочинен промишлен добив на пясък и чакъл превръща образувалите се пресевни в заплаха за околната среда, като предизвиква свлачища, застрашаващи съседните населени места (с. Шаново, с. Юлиево), предизвиква спадане на подпочвените води в района и пресъхване на кладенците (с. Шаново), водата от които се използва за напояване. Налични са също, в ограничени количества – висококачествени черни въглища, използвани преди всичко за производство на кокс, малки рудни залежи без икономическо значение, графит и бигор.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

1.3.2. Флора

Характерът на растителността в Общината и нейното географско разпространение се обуславят от особеностите на почвено-климатичните условия и от значителната пряка или косвена намеса на човека. Естествената растителност заема малки части от територията на Общината. Тя е силно променена от стопанската дейност на хората и е запазена само в неусвоените за земеделие участъци и по труднодостъпните планински райони. Спецификата на почвено - климатичните условия обуславя разпространението главно на умерено влаголюбива растителност. Тук се срещат редица степни тревни видове като нишковидно коило, гребенест пирей и др. Върху ливадните площи се установяват редица естествени тревни растения – детелина, великденче и др. Има и много диворастящи билки – мащерка, равнец, риган, жълт кантарион. Следи от естествена растителност се наблюдават покрай реките. Представена е от влаголюбиви горски видове – предимно върба, тополя и елша.

В равнинно-хълмистия горски пояс преобладават смесени гори от различни видове дъб (зимен и летен цер, благуни и др.). Във височинно отношение следват гори от дъб, смесени широколистни гори от бук, обикновен, воден и келяв габър, бял ясен, зимен дъб и явор. В най - горния среднопланински горски пояс преобладават буковите гори, в по-високите части смесени със смърч.

1.4. Историческа обвързаност/ свързаност с други територии

Със своята природна красота, богата история, архитектурен облик, Мъглиж е перла на Розовата Долина.

Има данни за първи заселници на територията на Общината още преди 7 хиляди години. От пети век пр. н. е. до първи век от н.е. в чертите на града и околностите му процъфтяват няколко тракийски селища – крепости и вили.

За високата тракийска култура свидетелства гробницата със стенопис край Мъглиж. По време на римското владичество и средновековието Мъглиж е важна крепост и пътна станция на кръстовището на античните магистрали Сердика-Месемврия и Константинопол-

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Никополис ад Иструм. През 13 век във византийските извори за пръв път се споменава името му Монглиж. В първите векове на турското иго Мъглиж е най-голямото селище на казанлъшката каза. В манастира мъждука една от малобройните килии. През 1869 г. мъглижани основават първото селско читалище в България. През 1877 г. Мъглиж наброява 400 български къщи. Мъглижани вземат дейно участие в освободителните борби.

Ограничените исторически източници за миналото на населените места на територията на Община Мъглиж не дават възможност да се направи подробна историческа характеристика на всяко от тях. Независимо от намерени веществени исторически доказателства за поселищен живот в разглежданата част на Казанлъшката долина, конкретните исторически изследвания за възникването и развитието на селищата от Общината не са много, но все пак показват, че уседнал начин на живот по тези места е съществувал още в античността. За това свидетелстват намиращите се в околността няколко тракийски селища. За тяхната отбрана и защита, както и за охраната на пътя са били построени крепости по течението на Стара (Мъглижка река) и на входа на прохода. За високата тракийска култура свидетелства откритата край Мъглиж гробница със стенописи. Заварените от траките пътища са били преустроени от римляните и византийците. Крепостите и свързаните с тях пътища са добили още по-голямо значение по време на второто българско царство, когато столица става Търновград. През тях са се осъществявали по-голямата част от икономическите връзки с Византия, Дубровник, Венеция и Генуа. Твърдината Мъглиж, заедно с околните крепости Маркови прегради, Калоянка, Бели брегове и Малтепе, са били опорите на Крънските князе – Войсил, Смилец, Тертеровци и Елтимир. За първи път нейното име е поменато като „Монглисион“ – крепост близо до Крън от поета Мануил Фил в началото на XIII век. Известно е преданието, че когато турците нападали, край Казанлък се сражавали българи и турци. Успехът бил на страната на мюсюлманите и предстояло унищожение за християните, когато по божията воля между сражаващите се войски паднала мъгла. Това позволило на българите да се оттеглят в дълбоката долина, където по-късно в знак на признателност бил построен манастирът „Св. Николай“.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

2. Състояние на местната икономика

2.1. Икономически профил на Община Мъглиж

В макроикономически контекст Община Мъглиж като Община попадаща в обхвата на Област Стара Загора, разполага със значителен икономически потенциал за развитие на конкурентен бизнес и за привличане на чуждестранни инвестиции. Гаранция за това са добрата пространствена свързаност, добре изградените технически инфраструктури на места и отличните природно-географски условия. Обликът на областната икономика продължава да се оформя от търговията, преработващата индустрия, енергетиката и строителството. Благодарение на диверсификацията и наличието на стабилни, печеливши отрасли (като енергетиката), икономиката извежда областта на водещо място в Югоизточен район. За съжаление Община Мъглиж все още не може да се възползва от положителните тенденции, касаещи развитието на икономиката на областта и заема едно от последните места за региона, което прави планирането на мерките и дейностите в настоящото ПИРО още по-голямо предизвикателство.

В икономическия профил на Община Мъглиж водещо място заема първичният сектор – основно горското стопанство, селското стопанство и някои малки по мащаб добивни дейности. Трябва да се отбележи традиционният характер на селскостопанските дейности.

Анализът и оценката на Общинската икономика показват сериозни проблеми в развитието на стопанската дейност. Налице е значително изоставане в темповете на развитие на Общината, както спрямо предходните години, така и в сравнение с останалите общини от региона и страната. Икономическата характеристика на местната икономика се определя от приходите от стопанска дейност, дълготрайните материални активи (ДМА), заетия персонал и други показатели.

Стопанските субекти в Общината се включват в категорията малки и средни предприятия, като почти 50% от всички са микрофирми с персонал под 10 човека. Сред тях има семейни фирми, в които собствениците се самонаемат или наемат членове на семейството. Голям е делът на фирмите, работещи в сферата на търговията и ремонтните

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

дейности, следван от отраслите селско, ловно и горско стопанство и транспорт и съобщения.

В обобщение може да се каже, че Община Мъглиж има голям потенциал за икономическо развитие съобразно доброто си географско разположение и природни ресурси, като въпреки усилията, които се полагат последните години в тази посока, има все още голям неразгърнат потенциал и възможности за ускорено догонващо развитие на икономиката.

Важно обстоятелство, което следва също да се отбележи по отношение на настоящия икономически анализ, са икономическите и социални последици върху националната и световната икономика в следствие на пандемията от коронавирус (COVID - 19). Предположенията са за нова икономическа криза, която се очаква да бъде по – тежка от тази през 2008 г. Това ще доведе до силни затруднения на ниво домакинство и ще засили икономическото неравенство на микро и на макро ниво. Това следва да се вземе предвид при определяне на мерките и индикаторите за оценка в плановият период на ПИРО Мъглиж.

2.2. Икономически анализ на основните показатели и тенденции

Икономическият анализ ще бъде извършен на база на най - актуални данни на НСИ, но ще бъде извършено и наблюдение за тенденциите на всеки от показателите през годините, с цел да се осъществи прогноза за развитието на същия. Анализът ще се базира на няколко основни показатели, като ще бъде извършено сравнение между данни на Община Мъглиж, данните за другите общини в област Стара Загора и данните за България. Ще бъде разглеждан десетгодишен период, т.е. от 2009 г. до 2018 г. В случай, че има налични по – нови данни, те ще бъдат споменати за изчерпателност, но с цел да има адекватност на анализа ще бъдат анализирани данни за един и същ период.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

2.2.1 Относителен дял на наетите в индустрията в общия брой наети лица

Този показател измерва в проценти дела на наетите в индустрията лица в общия брой наети лица, като показателя включва следните кодове, като „индустрия“:

- Код В Добивна промишленост от КИД 2008;
- Код С Преработваща промишленост от КИД 2008;
- Код D Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газообразни горива от КИД 2008;
- Код Е Доставка на води, канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване от КИД 2008;
- Код F Строителство от КИД 2008.

По дефиниция за наети се смятат лицата, които са в трудово правоотношение с работодател, съгласно Кодекса на труда и в служебно правоотношение, съгласно Закона за държавния служител, по силата на които правоотношения те получават възнаграждение в пари или натура под формата на работна заплата за извършена в определен обем и качество работа. Тази информация се събира от отдел „Статистика на пазара на труда“ – дирекция „Бизнес статистика“ към НСИ.

Най – актуалните данни по този показател са към 31.12.2018 г.

За целите на анализа, като и с цел онагледяване на резултатите, бе извършено изчисление на средните стойности за всички общини от територията на Област Стара Загора, като резултатите от него са изведени в отделен ред. Данните са представени в следващата таблица:

Таблица 1 Относителен дял на наетите в индустрията в общия брой наети лица в %, период 2009 - 2018, източник на информацията: НСИ

Община	Данните са с мерна единица % и са актуални към 31.12 на посочената година									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
България	35.2	33.4	32.8	32.3	31.9	32.2	32.5	32.0	32.0	31.9
Средно за Област Стара Загора	44.1	43.2	42.6	43.1	42.3	43.5	43.7	42.8	42.9	43.9

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Братя Даскалови	41.5	42.2	45.0	47.4	40.9	..	41.9	42.7	42.7	43.0
Гълъбово	83.6	77.8	80.0	76.9	75.6	78.9	78.2	73.4	73.9	74.6
Казанлък	62.8	64.2	63.9	62.0	61.7	63.0	65.6	68.3	69.2	69.0
Мъглиж	17.2	18.8	18.8	20.4	19.0	22.1	22.5	21.1	20.9	23.5
Опан	..	..	25.3	27.3	27.6	24.9	22.3	23.0	19.2	20.9
Павел баня	30.7	29.1	29.9	30.7	30.7	31.1	30.9	30.1	34.3	36.7
Раднево	78.5	78.9	79.2	78.8	78.5	78.0	79.3	80.1	80.2	79.9
Стара Загора	40.4	39.1	38.5	37.0	36.9	36.8	37.4	37.3	37.2	37.8
Чирпан	30.5	29.6	30.8	29.3	30.6	31.8	34.4	30.8	32.5	32.7
Гурково	44.5	46.6	47.8	54.8	51.5	55.4	54.0	54.5	52.7	53.5
Николаево	10.9	6.0	9.2	9.7	12.0	12.9	14.2	9.4	9.1	11.1

От представените данни виждаме, че средните стойности на показателя не винаги се движат в същата посока, като тези на показателя за цяла България – например за периода от 2009 г. до 2013 г. има спад на показателя за България и средно за Област Стара Загора, а в същото време има увеличение на показателя за по - изостаналите по отношение на този показател общини като Мъглиж, Николаево и Опан. На национално ниво това може да се тълкува, че е следствие на световната икономическа криза от 2008 г. Видно от данните посочени в таблицата, динамиката на показателя не е много голяма, поради което не следва да се придава голямо икономическо значение.

Важно е да се отбележи, обаче, че Община Мъглиж има много под средните за страната и за областта стойности по този показател, което не е добра оценка. Въпреки това има положителна тенденция на изменението на относителен дял на наетите в индустрията в общия брой наети лица в % на Община Мъглиж за периода от 2009 г. (17.2%) спрямо 2018 г. (23,5%).

С оглед на предполагаемата икономическа криза, във връзка със световната пандемична обстановка, то очакванията са за затруднения на бизнеса, съответно изражението на този показател вероятно ще бъде променено в отрицателна посока, не само за Община Мъглиж и областта, а и за цяла България.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

2.2.2. Средна годишна работна заплата на заетите лица по трудово и служебно правоотношение

Този показател измерва средната брутна работна заплата и се изчислява като начислените средства за работна заплата за отчетната година се разделят на средния списъчен брой на наетите по трудово правоотношение лица, като не се броят лицата в отпуск по майчинство. Тази информация се събира от отдел „Статистика на пазара на труда“ – дирекция „Бизнес статистика“ към НСИ.

Най – актуалните данни по този показател са към 31.12.2018 г.

За целите на анализа, както и с цел онагледяване на резултатите, бе извършено изчисление на средните стойности за всички общини от територията на Област Стара Загора, като резултатите от него са изведени в отделен ред. Данните са представени в следващата таблица:

Таблица 2 Средна годишна работна заплата на наетите лица за периода 2009 - 2018 г., източник на информацията: НСИ

Община	Средна годишна работна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение (лева)									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
България	7309.0	7777.0	8230.0	8773.0	9301.0	9860.0	10535.0	11379.0	12448.0	13755.0
Средно за Област Ст. Загора	6923.5	7573.4	8085.1	8576.4	8921.8	9613.2	10039.6	10612.7	11488.0	12421.5
Братя Даскалови	5079.0	5125.0	5419.0	5852.0	6268.0	6759.0	7097.0	7764.0	8523.0	8738.0
Гълъбово	14503.0	14887.0	14976.0	15305.0	15333.0	16719.0	17334.0	18307.0	19320.0	20092.0
Казанлък	5664.0	6270.0	6672.0	6824.0	7204.0	8081.0	8931.0	10255.0	11979.0	12696.0
Мъглиж	5725.0	6370.0	6915.0	7139.0	7287.0	7635.0	7908.0	8631.0	9295.0	10286.0
Опан	4853.0	5388.0	5572.0	5897.0	6663.0	7199.0	7301.0	7420.0	8003.0	8408.0
Павел баня	5799.0	6066.0	6514.0	7391.0	7631.0	8257.0	8648.0	9133.0	9955.0	11117.0
Раднево	13266.0	13829.0	15636.0	18415.0	18058.0	19291.0	19218.0	19283.0	19878.0	21448.0
Стара Загора	6282.0	6660.0	6970.0	7291.0	7823.0	8221.0	9029.0	9442.0	10217.0	11159.0
Чирпан	5640.0	6076.0	6587.0	6817.0	7543.0	8156.0	8623.0	9142.0	9755.0	11156.0
Гурково	4713.0	7031.0	7579.0	7429.0	7868.0	8305.0	8885.0	9329.0	10454.0	11288.0
Николаево	4634.0	5605.0	6096.0	5980.0	6462.0	7122.0	7462.0	8034.0	8989.0	10249.0

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

При този показател няма изненади – очаквано се наблюдава значително повишение, както на национално ниво, така и на местно. Това се дължи на повишаване на минималната работна заплата, съответно и цената на труда.

Темповете на покачване за Община Мъглиж се движат заедно със средните за областта и страната, но въпреки това са в ролята на догонващи заедно с общините Опан, Братя Даскалови и Николаево

Въпреки многото неизвестни в настоящата икономическа обстановка, не се очаква значителен спад на този показател, а по - скоро липса или забавяне на ръста.

2.2.3. Равнище на безработица

Този показател показва дела на регистрираните безработни лица от икономически активното население. За икономически активно население се считат лицата на възраст от 15 до 64 г. Тези данни се събират от Агенцията по заетостта.

Най – актуалните данни по този показател са към 31.12.2018 г.

За целите на анализа, както и с цел онагледяване на резултатите, бе извършено изчисление на средните стойности за всички общини от територията на Област Стара Загора, като резултатите от него са изведени в отделен ред. Данните са представени в следващата таблица:

Таблица 3 Равнище на безработицата в % за периода 2009 - 2018 г. източник на информацията Агенция по заетостта

Община	Равнище на безработица към 31.12. Данните са с мерна единица % и са актуални към 31.12 на посочената година									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
България	9.1	9.2	10.4	11.4	11.8	10.7	10.0	8.0	7.1	6.1
Средно за област Стара Загора	11.1	10.8	19.0	22.8	25.6	23.7	23.1	16.8	13.1	9.2
Братя Даскалови	21.7	20.0	35.7	40.9	44.5	45.5	46.3	39.7	34.1	28.8
Гълъбово	5.3	6.4	9.4	10.4	11.6	9.8	10.4	8.0	6.2	5.4
Казанлък	7.0	5.9	7.1	9.4	7.7	5.6	4.9	3.9	3.6	3.6
Мъглиж	12.1	12.3	27.2	32.8	36.5	33.0	30.7	17.3	12.2	6.9

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Опан	6.0	6.5	12.7	15.9	22.6	14.5	16.5	10.3	4.6	4.1
Павел баня	10.9	9.4	15.0	17.7	17.2	16.3	14.4	6.8	4.3	2.9
Раднево	5.9	6.8	8.2	9.9	10.8	11.5	9.4	6.7	5.6	5.2
Стара Загора	5.4	5.0	5.9	6.9	6.6	6.0	5.1	3.5	3.1	2.6
Чирпан	14.4	14.3	22.3	23.2	22.3	21.5	19.8	14.8	12.9	9.8
Гурково	11.9	9.6	21.3	28.1	32.8	31.2	29.9	24.8	19.7	14.2
Николаево	21.2	22.9	44.2	55.6	68.9	66.0	66.4	48.6	37.7	18.1

Наблюдава се тенденция за намаляване на безработицата на национално и местно ниво. Измененията на всяко ниво вървят заедно, т.е. намаление на безработицата за определена година се наблюдава, както в Община Мъглиж, така и на територията на Област Стара Загора и в страната.

За Община Мъглиж, вероятно в следствие на икономическата криза през 2008 г. се наблюдава значителен (троен) ръст на безработицата за периода от 2009 до 2013 г. Показателят спира да расте още през 2014 г. и до края на 2018 г. достига до 6,9%, което е почти колкото нивата преди двойния ръст.

Въпреки липсата на официални статистически данни по този показател за 2019 г., се очаква тенденцията да се запази. От 2020 г. обаче, се очаква ново увеличение на безработицата, тъй като пандемията през 2020 г. наложи временно затваряне на доста сектори, което доведе до множество съкращения на служители.

Друг факт, който ясно се вижда от изложените данни е, че безработицата на територията на Община Мъглиж е под средното за областта. Това говори, че човешкия ресурс в Община Мъглиж е активен и адаптивен, видно от бързото възвръщане на нивото на безработица след кризата през 2008 г. до едно нормално ниво. Това е благоприятна предпоставка за ускорен икономически растеж на Община Мъглиж в плановият период на настоящото ПИРО.

Следващите показатели също рисуват икономическата обстановка, но гореописания извод не се променя от тях, само се затвърждава и дава обхватност на икономическия пейзаж на Община Мъглиж. При тях много ясно се вижда влиянието на общините (като Стара Загора, която е и областен център), на чиято територия има големи предприятия,

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

върху средните стойности на показателите. Затова е интересно и редно да бъдат споменати в този анализ.

2.2.4. Нетни приходи от продажби на предприятията на един жител

Нетни приходи от продажби е показател от Отчета за приходите и разходите. Дефиниция на понятието „нетни приходи от продажби“ дава Закона за счетоводството. Това са сумите от продажба на продукция, стоки и услуги, намалени с търговските отстъпки, данъка върху добавената стойност и други данъци, пряко свързани с приходите. Нетните приходи от продажби са отнесени към броя на жителите в Общината. Данните за този показател се събират от отдел „Годишна бизнес статистика“ – дирекция „Бизнес статистика“ към НСИ.

Най – актуалните данни по този показател са към 31.12.2018 г.

За целите на анализа, както и с цел онагледяване на резултатите, бе извършено изчисление на средните стойности за всички общини от територията на Област Стара Загора, като резултатите от него са изведени в отделен ред. Данните са представени в следващата таблица:

Таблица 4 Нетни приходи от продажби на предприятията на един жител за периода 2009 – 2018 г., източник на информация НСИ

Община	Данните са с мерна единица хиляди левове и са актуални към 31.12 на посочената година									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
България	24.2	25.1	28.5	30.2	30.9	32.2	34.5	34.5	38.3	41.4
Средно за Област Стара Загора	15.3	16.6	20.1	23.4	22.0	26.6	29.2	28.0	31.3	34.5
Братя Даскалови	3.2	4.8	6.3	6.6	6.7	7.3	9.1	12.2	12.8	15.4
Гълъбово	40.5	39.1	51.5	74.9	74.3	115.7	124.5	111.7	126.1	146.8
Казанлък	10.8	16.4	15.9	15.9	14.2	16.8	18.6	22.3	24.8	23.4
Мъглиж	1.7	2.4	3.3	2.9	3.7	4.7	5.6	5.7	6.1	6.5
Опан	11.7	10.6	12.0	20.7	18.8	20.5	21.5	21.3	25.4	30.7
Павел баня	5.8	6.8	8.1	10.1	9.9	11.0	13.1	14.6	17.0	17.7
Раднево	55.1	58.3	74.6	76.7	61.3	63.5	74.4	68.7	77.0	78.7

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Стара Загора	23.3	23.4	25.2	27.4	27.1	25.8	27.9	27.9	29.5	30.7
Чирпан	5.6	7.6	8.1	8.2	8.1	7.9	9.0	8.2	8.6	10.0
Гурково	7.8	9.5	12.9	10.0	12.4	13.7	13.8	12.0	13.2	15.1
Николаево	2.7	3.2	3.6	3.8	5.9	5.7	4.0	3.4	3.7	4.3

Ако разгледаме цифрите едностранно, ще видим, че показателят на Община Мъглиж е с над 80 % по – нисък от средния за Област Стара Загора.

Но когато се анализират стойностите, се вижда голямото влияние на Общините Гълъбово, Раднево, Опан и Стара Загора, върху средната стойност за Областта. Общините, в които има големи предприятия, леко изкривяват икономическия профил на Областта. Затова е важно, при икономически анализ да се отчитат и съпътстващите фактори, а не само стойностите на показателите. Влиянието на изброените Общини се усещаше и при предходните показатели, но докато при тях това не беше така очевидно, и не изкривяваше толкова много икономическите показатели, не беше от значение за анализирането им.

Показателят на Община Мъглиж все пак е един от най-лошите за областта след този на Община Николаево. Нивата на този показател не изменят икономическия извод, а само го подкрепят.

2.2.5. Нетни приходи от продажби на предприятията на един нает

Нетни приходи от продажби е показател от Отчета за приходите и разходите. Дефиниция на понятието „нетни приходи от продажби“ дава Закона за счетоводството. Това са сумите от продажба на продукция, стоки и услуги, намалени с търговските отстъпки, данъка върху добавената стойност и други данъци, пряко свързани с приходите. Нетните приходи от продажби са отнесени към средносписъчния брой на лицата, които са на някакъв вид заетост в Общината. Данните за този показател се събират от отдел „Годишна бизнес статистика“ – дирекция „Бизнес статистика“ към НСИ.

Най – актуалните данни по този показател са към 31.12.2018 г.

За целите на анализа, както и с цел онагледяване на резултатите, бе извършено изчисление на средните стойности за всички Общини от територията на Област Стара

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Загора, като резултатите от него са изведени в отделен ред. Данните са представени в следващата таблица:

Таблица 5 Нетни приходи от продажби на предприятията на един нает (среден списъчен брой) за периода 2009 – 2018 г., източник на информация НСИ

Община	Данните са с мерна единица хиляди левове и са актуални към 31.12 на посочената година									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
България	76.2	84.0	93.0	99.2	100.5	103.4	109.6	107.6	116.9	125.1
Средно за област Стара Загора	50.2	57.9	63.3	74.1	72.9	85.5	93.1	87.8	94.4	102.4
Братя Даскалови	30.1	42.4	43.3	49.2	47.7	55.9	65.0	80.9	81.0	86.8
Гълъбово	62.9	63.0	86.5	125.6	133.5	206.6	227.5	209.5	228.7	259.6
Казанлък	34.7	52.7	48.6	51.1	45.8	53.9	54.5	59.5	62.0	58.8
Мъглиж	16.4	24.5	27.0	27.4	31.1	39.0	46.0	46.0	48.3	48.2
Опан	108.8	99.3	87.1	148.8	128.9	156.9	180.5	146.3	165.0	188.9
Павел баня	40.9	48.2	54.4	67.3	66.0	70.2	79.9	80.0	87.5	87.5
Раднево	87.8	94.5	116.5	121.0	97.9	105.9	120.6	108.3	120.4	122.0
Стара Загора	67.8	71.9	77.1	85.9	86.3	81.9	88.8	88.0	93.3	96.5
Чирпан	36.0	51.3	51.1	50.8	49.0	48.0	54.6	48.9	48.2	58.0
Гурково	37.1	47.0	61.3	45.7	54.2	58.2	59.1	55.0	57.9	67.8
Николаево	30.0	42.1	42.9	42.9	61.9	64.3	48.0	43.7	45.7	52.0

Тук наблюденията са подобни, но не еднакви, на предходния показател „Нетни приходи от продажби на предприятията на един жител“, като цифрите са отнесени към броя на наетите лица, а не към броя на жителите. Това дава друг мащаб на показателя, тъй като вече се формира картина на изработеното от работещите жители.

Тук наблюдаваме тенденция за растеж на показателя. Прави впечатление, че въпреки растежа през последните три изследвани години стойността на показателя за Община Мъглиж се запазва значително по – нисък от средното за областта и страната. Тук виждаме пряката връзка между бизнеса и живущите, както и необходимостта от постоянно развитие. Вижда се, че независимо от по-добрите данни по отношение на равнището на безработица например, спрямо повечето от Общините в Областта, секторите, в които жителите на Община Мъглиж са заети, са с ниска добавена стойност за икономиката.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

На отсрещния бряг са Общините Опан, Раднево, Казанлък, Стара Загора. Това означава, че Община Мъглиж трябва да положи много повече усилия за осигуряване на добри условия за живот на жителите си, тъй като нейният потенциал за развитие не е достатъчно целенасочен и разработен, по една или друга причина.

Извод: Резултатите са нормални за такъв тип селска община. И въпреки, че равнището на безработица не е значително по-високо от средното за региона, следва да се отчете и факта, че демографията е нарушена, и че населението с високо ниво на образование и трудова активност, се ориентира към по-големите градове, които предлагат възможности за по-голямо личностно развитие. Отново този процес е нормален, въпреки че е негативен за такъв тип община.

От друга страна, обаче, трудът се оценява по същия начин като в областта и страната – за Община Мъглиж е незначително по-нисък като стойност на показателя. Това е видно от равнището на работната заплата, което се движи с еднакви темпове с това на страната, както и размера също би могъл да се счете еквивалентен, тъй като в големите градове има отклонения на заплатите при големите фирми.

Налице е благоприятното влияние на териториалното разположение на Община Мъглиж, близостта до областният център Стара Загора и гр. Казанлък, въпреки че не е в непосредствена близост, то видно от стойностите на показателите на други общини в района, Община Мъглиж съумява да подобри икономическите си показатели с темповете на съседните на нея общини, въпреки, че все още е в ролята на догонваща. Има и други, на местно ниво, фактори, които също допринасят за добрия темп на догонване на средното икономическо равнище по гореописаните показатели за Област Стара Загора – благоприятните свойства на почвата, умерения климат, и не на последно място е човешкият фактор.

Т.е. в никакъв случай не може да се счете, че икономическите изводи са само отрицателни. По – скоро трябва да се разбира, че Община Мъглиж има неоползотворен потенциал за развитие, както строго икономически, така и потенциал за развитие на социалната сфера. Точно този потенциал ще се опита да усвои и оползотвори с изпълнение на настоящия „План за интегрирано развитие на Община Мъглиж 2021 – 2027 г.“.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

3. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси

В тази част на ПИРО Мъглиж ще се разгледат демографските параметри, както и състоянието на здравните, образователни, социални услуги и дейностите в областта на културата.

3.1. Анализ демографски параметри

3.1.1. Население

Видно от демографската статистика на НСИ, населението на страната е с постоянно намаляващ брой. От тази негативна статистика не се различават, както Община Мъглиж, така и всички други Общини на територията на Област Стара Загора.

За брой на населението са налични данни до 31.12.2019 г. от НСИ.

В следващата таблица са разгледани последните десет календарни години, за които има статистически данни, с цел демографския анализ да представя реална картина и коректни тенденции.

Таблица 6 Брой на населението на Община Мъглиж за период 2010 - 2019 г.

Година	Брой на население към 31.12 на посочената година	Разлика между текущата година и предходната година от настоящата таблица
2010	12 033	-
2011	10 159	-1 874
2012	10 076	-83
2013	10 000	-76
2014	9 916	-84
2015	9 972	56
2016	9 845	-127
2017	9 785	-60
2018	9 615	-170
2019	9 459	-156

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

От изложените данни е видно, че през последните десет години се наблюдава постоянно намаление на жителите на Община Мъглиж. Вижда се, че през 2019 г. спрямо 2018 г. се бележи спад на темпа на намаляване на броя на населението на територията на Общината, но това не може да се отчете като тенденция. Единствената година с положителна стойност на разликата между текущата година и предходната година от настоящата таблица е 2015 г. Подобна е статистиката за всяка от общините в Област Стара Загора.

Увеличение на населението през последните три години се наблюдава само в Община Гурково, като увеличението е с 26 човека. Във всички останали общини е налице намаление през последните три години.

Ако разглеждаме период от десет календарни години, то се вижда, че няма резки промени в броя на населението, както се наблюдава в други райони. Налице е спад на броя на населението общо за Областта, като това явление се наблюдава и на национално ниво, но той не е силно изразен и се движи плавно през годините. Процентният спад общо за разглеждания период на областно ниво е 10 %, а на национално ниво е 7 %. За областта най – висок процент на спад на населението има в Община Опан – 31 %, а за Община Мъглиж е 21 %. Трябва да се отбележи, че миграцията към големи областни градове и към столицата се наблюдава на територията на всички селски общини. Този процес може да бъде регулиран от държавата, тъй като общинските власти нямат властта и финансирането да влияят в такава степен на местните икономически процеси.

Данните на областно и на национално ниво, с изчисления на разликите, които са направени за целите на анализа, изглеждат така:

Таблица 7 Население на ниво област и държава за периода 2010 - 2019 г, източник на информацията: НСИ

Година	Брой на население към 31.12 на посочената година на Област Стара Загора	Разлика между текущата година и предходната година за Област Стара Загора	Брой на население към 31.12 на посочената година за Р. България	Разлика между текущата година и предходната година за Р. България
2010	31 583	-	7 504 868	-
2011	30 103	-1 480	7 327 224	-177 644
2012	29 985	-118	7 284 552	-42 672

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

2013	29 828	-157	7 245 677	-38 875
2014	29 633	-195	7 202 198	-43 479
2015	29 426	-207	7 153 784	-48 414
2016	29 216	-210	7 101 859	-51 925
2017	29 006	-210	7 050 034	-51 825
2018	28 760	-246	7 000 039	-49 995
2019	28 491	-269	6 951 482	-48 557

На национално ниво е очевидно стопяването на населението – повече от половин милион за период от десет години. Намалението се дължи, както на демографския срив, така и на емигрирането на българското население в други държави. За съжаление, тенденцията за намаляване е постоянна и вероятно ще продължи най – малко със същия темп и през следващите години, освен ако не се предприемат мерки на национално ниво за задържане на хората в България и стимулиране на раждаемостта. Няма преки мерки, които да повлияят нивото на раждаемост – то се променя под влиянието на редица фактори, които правят живота в нашата страна по - сигурен, даващ възможност за развитие и реализация на населението, както и добри перспективи за поддържане на европейски стандарт на живот.

На областно ниво, общо за разглеждания период също е налице отрицателно число за резултат, но ако се изчисли в процентно отношение спрямо общото население за Областта е значително по-ниска стойност. Това се дължи на миграционните процеси от по-малките градове към по-големите и не само. Предполага се, че тази тенденция ще се запази и в следващите години. Тази посока може да се промени с прилагане на подходящите мерки, но трябва да е ясно, че за промяна на тази тенденция се изискват в по - голяма степен национални решения и то с дългосрочна перспектива. Въпреки това, на принципа на подхода отдолу-нагоре, локални мерки и решения, които ще спомогнат за частично намаляване на тази негативна тенденция на ниво община, са предвидени в програмата за реализация на ПИРО Мъглиж.

Подробни данни за населението са представени и в следващата таблица, където е представено населението за периода 2010-2019 г. по общини от Област Стара Загора.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Таблица 8 Население на ниво общини, област и държава за периода 2010 - 2019 г, източник на информацията: НСИ

Община	Население към 31.12.									
	Данните са с мерна единица брой души и са актуални към 31.12 на посочената година									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
България	7504868	7 327224	7 284 552	7 245 677	7 202 198	7 153 784	7101859	7050034	7000039	6951482
Област Стара Загора	315829	30103.2	29984.7	29827.6	29633.0	29425.9	29216.1	29006.1	28759.6	28490.5
Братя Даскалови	9 625	8 546	8 385	8 304	8 232	8 403	8 261	8 078	7 852	7 832
Гълъбово	14 086	13 238	13 043	12 837	12 668	12 414	12 109	11 844	11 640	11 372
Казанлък	75 509	72 068	71 587	71 043	70 422	69 668	69 086	68 555	68 206	67 433
Мъглиж	12 033	10 159	10 076	10 000	9 916	9 972	9 845	9 785	9 615	9 459
Опан	3 497	2 894	2 787	2 731	2 703	2 672	2 621	2 539	2 469	2 410
Павел баня	14 531	14 099	14 001	13 873	13 713	13 601	13 415	13 359	13 171	13 291
Раднево	21 572	20 003	19 750	19 492	19 099	18 833	18 475	18 206	17 877	17 518
Стара Загора	163 420	159 219	159 516	159 662	159 346	158 563	158 262	157 586	156 568	155 426
Чирпан	23 083	21 419	21 197	20 660	20 407	20 083	19 822	19 620	19 500	19 167
Гурково	5 234	5 115	5 095	5 050	5 008	4 988	5 003	5 002	4 987	5 028
Николаево	4 822	4 375	4 395	4 452	4 449	4 488	4 478	4 493	4 471	4 460

Видно от таблицата се наблюдава тенденция за задълбочаване на демографската криза. С най-нисък темп на обезлюдяване са общините Гурково, Стара Загора и Павел Баня.

3.1.2. Структура на населението

Структурата на Община Мъглиж е в съответствие с обстановката на национално ниво, т.е. няма неочаквани показатели.

Към 31.12.2019 г. населението на Община Мъглиж е 9459 души. От тях 4735 са мъже, а останалите 4724 са жени.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

В град Мъглиж живеят 2957 души, от които 1479 са мъже, а 1478 са жени.

В селата, част от Община Мъглиж, живеят 6502 души, като мъжете са 3256, а жените 3246.

На ниво Област 62 % от населението живее в градове, а едва 32 % живеят в села. На 1000 мъже се падат 1020 жени за областта. Това е явление се наблюдава, тъй като средната продължителност на живота на жените е по-голяма от тази на мъжете и няма тенденция за изравняването на броя мъже/ жени в близките години.

Таблица 9 Население към 31.12.2019 г.. за страната, за Област Стара Загора и общините от областта по местоживее и пол, източник на информацията: НСИ

Области	Общо			В градовете			В селата		
Общини	всичк о	мъже	жени	всичк о	мъже	жени	всичк о	мъже	жени
Общо за страната	6951482	3369646	3581836	5125407	2461774	2663633	1826075	907872	918203
Стара Загора	313396	151611	161785	226997	108952	118045	86399	42659	43740
Братя Даскалови	7832	3963	3869	-	-	-	7832	3963	3869
Гурково	5028	2513	2515	2729	1376	1353	2299	1137	1162
Гълъбово	11372	5699	5673	7251	3656	3595	4121	2043	2078
Казанлък	67433	32359	35074	48849	23186	25663	18584	9173	9411
Мъглиж	9459	4735	4724	2957	1479	1478	6502	3256	3246
Николаево	4460	2237	2223	2722	1358	1364	1738	879	859
Опан	2410	1182	1228	-	-	-	2410	1182	1228
Павел баня	13291	6454	6837	2561	1202	1359	10730	5252	5478
Раднево	17518	8712	8806	11291	5579	5712	6227	3133	3094
Стара Загора	155426	74407	81019	134726	64316	70410	20700	10091	10609
Чирпан	19167	9350	9817	13911	6800	7111	5256	2550	2706

3.1.3. Механичен прираст на населението

Механичният прираст на населението в териториален аспект представлява разликата между броя на заселените и броя на изселените лица във и от територията през календарната година.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

В следващата диаграма виждаме механичния прираст на територията на Община Мъглиж за период от десет години:

Фигура 10 Диаграма, представяща Механичен прираст за Община Мъглиж за периода 2010 – 2019 г., източник на информацията: НСИ

Както се вижда, налице е тенденция за изселване на жителите през последните години, като съществена разлика има само през 2015 г. (+120 души). Въпреки това през 2019 г. общината са напуснали по-малък брой души спрямо напусналите през 2018 г.

На национално ниво механичният прираст е отрицателен за целия изследван период, но е с ясно изразена тенденция за намаляване от 2017 година до края на периода.

На национално ниво данните изглеждат така:

Фигура 11 Диаграма, представяща Механичен прираст за Република България за периода 2010 – 2019 г., източник на информацията: НСИ

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

3.1.4. Естествен прираст на населението

Естественият прираст на населението представлява разликата между броя на регистрираните живородени деца и броя на умрелите лица през годината.

Видно от диаграмата, естествения прираст на Община Мъглиж е отрицателен за целия изследван период от десет години. Средното ниво на показателя за изследвания период е минус 102.

Сумарно за целия изследван период, естествения прираст е със стойност минус 774 души.

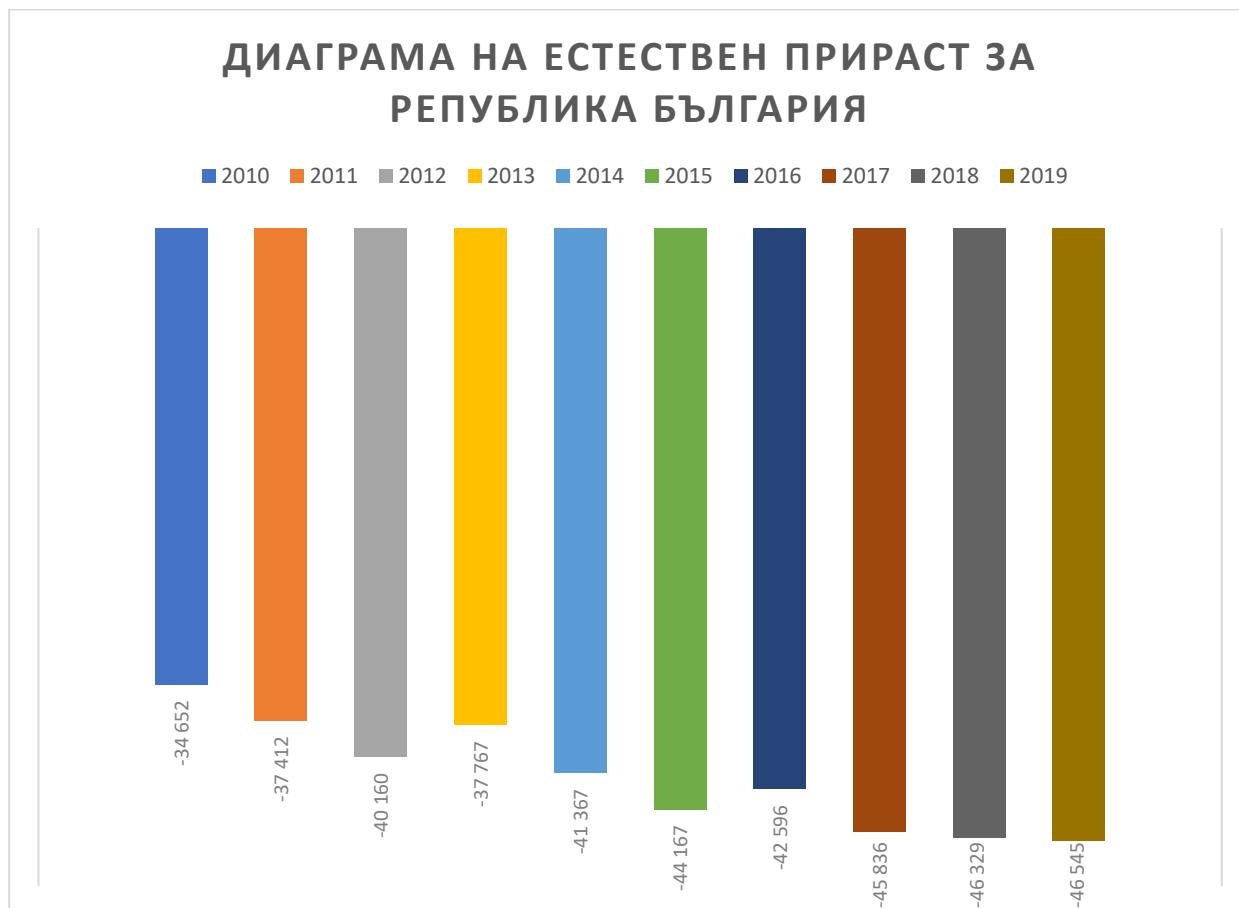

Фигура 12 Диаграма, представяща Естествен прираст за Община Мъглиж за периода 2010 – 2019 г., източник на информацията: НСИ

Застаряващото население е една от двете главни причини за отрицателния естествен прираст. Другата причина е промяна на приоритетите на населението. Времената, в които живеем изместват фокуса към начина и стандарта на живот, а човешкия инстинкт за размножаване е притъпен от материални стремежи.

Отрицателен е и прирастът и на национално ниво, видно от следващата диаграма:

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

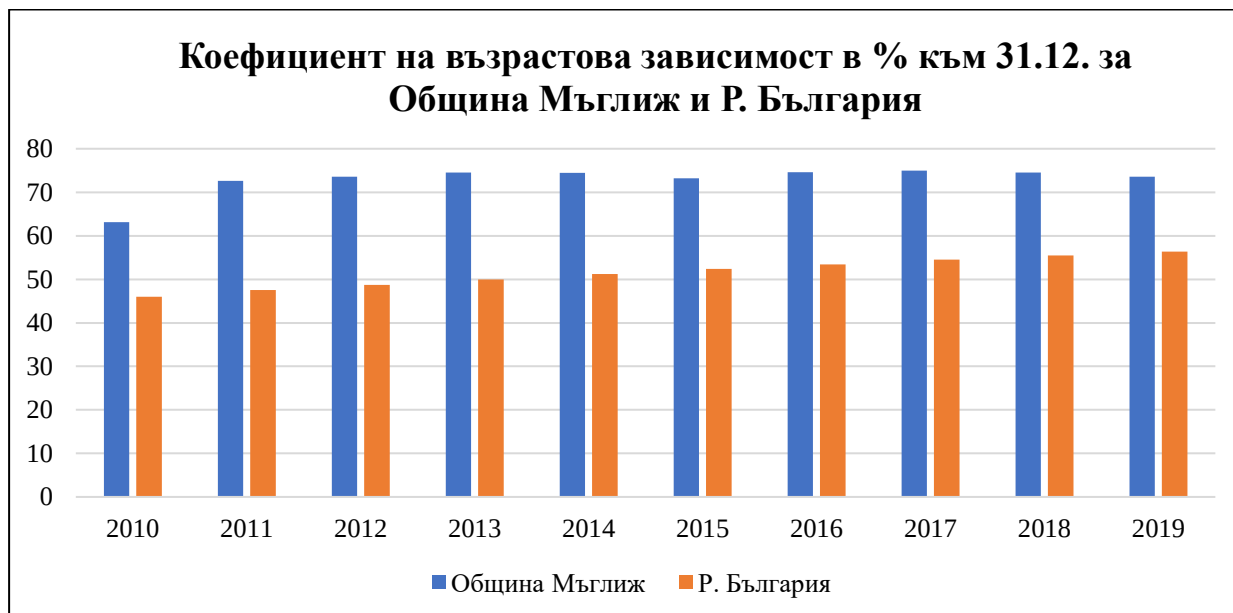
Фигура 13 Диаграма, представяща Естествен прираст за Република България за периода 2010 – 2019 г., източник на информацията: НСИ

3.1.5. Коефициент на възрастова зависимост

Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години) в края на съответната година. Тази информация се събира от отдел „Статистика на населението и жилищния фонд“ на дирекция „Демографска и социална статистика“ към НСИ.

За Община Мъглиж средната стойност на коефициента на възрастова зависимост за изследвания период (2010 – 2019 г.) е 51.6 %.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Фигура 14 Диаграма на коефициент на възрастова зависимост за Община Мъглиж за периода 2010 - 2019 г., източник на информацията: НСИ

На областно ниво, средно за всички общини в Област Стара Загора, коефициентът на възрастова зависимост е 70,3 % за 2019 г.

На същата диаграмата, с цел по - добро онагледяване за сравнителният анализ на показателя са представени и данните на национално ниво. Виждаме, че е налице увеличаване на коефициента на възрастова зависимост на национално ниво, докато за Община Мъглиж той се запазва относително константен. Въпреки това от графиката се вижда, че възрастовата зависимост на Община Мъглиж е над средната за страната за целият период, показан на диаграмата.

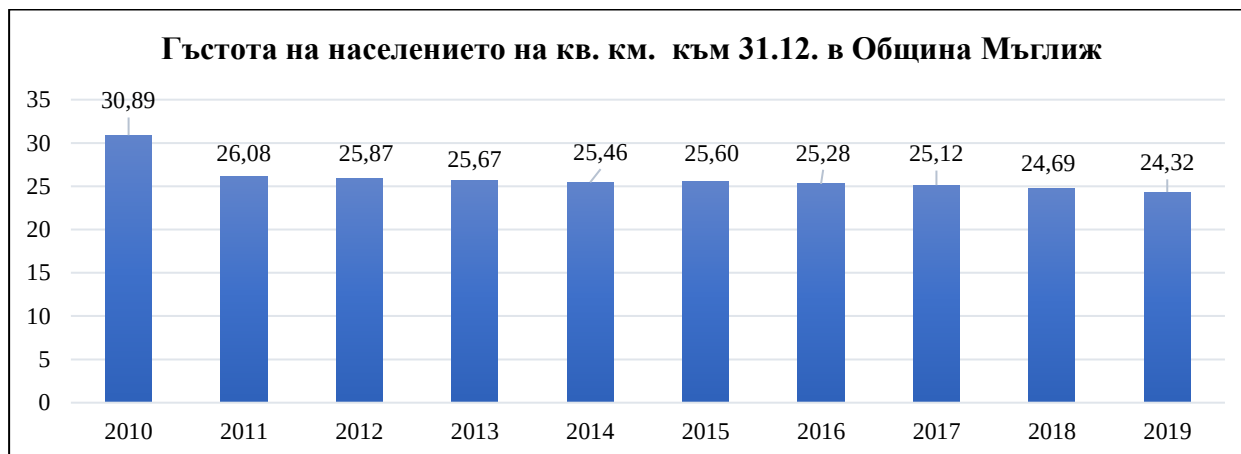
3.1.6. Гъстота на населението

Гъстотата на населението показва броя на лицата, които живеят постоянно (имат настоящ адрес) на кв. км.

В Област Стара Загора, очаквано, най – гъсто населената Община е Стара Загора.

Средната стойност за всички общини на територията на Област Стара Загора е 142 броя на кв. км. за 2019 г.

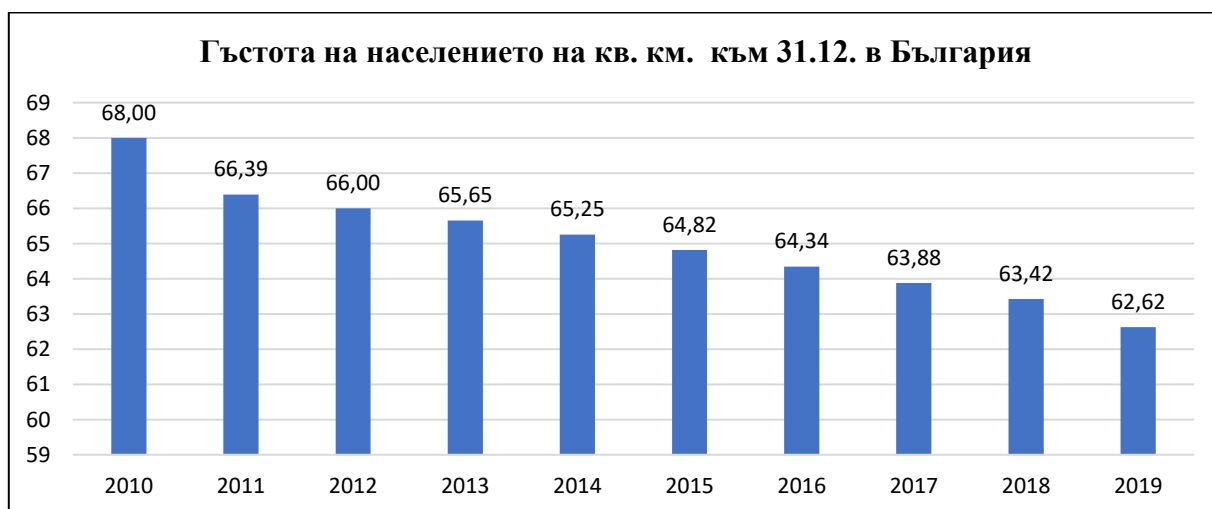
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Фигура 15 Гъстота на населението на територията на Община Мъглиж за периода 2010 - 2019 г., източник на информацията: НСИ

За територията на Община Мъглиж се забелязва намаляване на гъстотата на население в последните няколко години. Този процес е обвързан с естествения и механичния прираст и отрицателния естествен прираст, в този смисъл показанията не са неочаквани.

Тези стойности са в пълна корелация и с гъстотата на населението на национално ниво. Както се вижда от диаграмата, общо за България, също е налице спад в гъстотата на населението. Като се има предвид, че броя на населението е бил с половин милион повече преди десет години, то намаляване на гъстотата е очакван резултат.

Фигура 16 Гъстота на населението на територията на Република България за периода 2010 - 2019 г., източник на информацията: НСИ

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

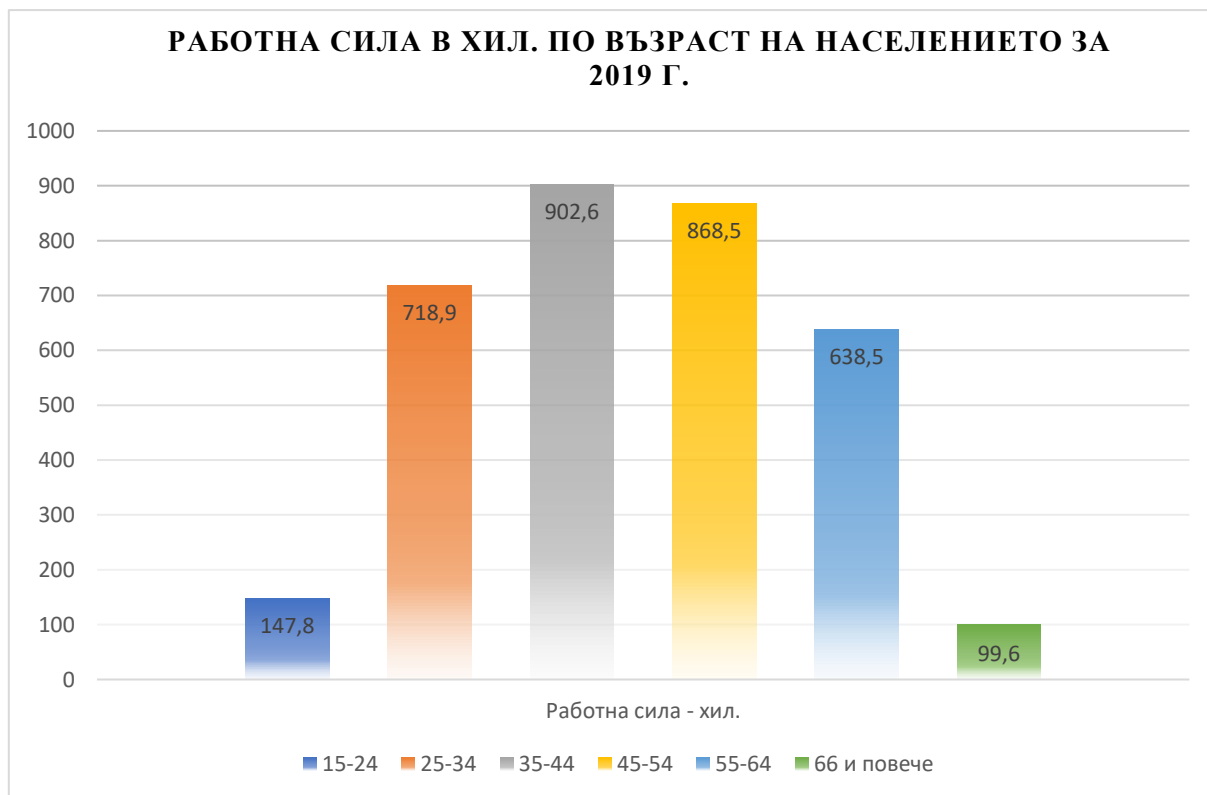

3.1.7. Коефициент на икономическа активност

Този коефициент измерва икономическата активност на населението на 15 и повече навършени години. С други думи – какъв е процентът на заетите лица в трудоспособна възраст. Коефициентът се изчислява на база на работната сила (в мерна единица хиляди) – тоест броя на заетите лица в трудоспособна възраст.

За 2019 г. общият брой на работната сила за Република България е 3375.9 хиляди, от които мъже са 1814.3 хиляди, а жени 1561.6 хиляди.

В градовете живеят 2623.5 хиляди, а в селата 752.5 хиляди. Разпределението на работната сила по възраст е изобразено в следващата фигура. От нея е видно, че икономически най – активното население е във възрастовата група 35-44 години.

Фигура 17 Работна сила в хил. по възраст на населението на 15 и повече години на Република България, източник на информацията: НСИ

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Фигура 18 Разпределение на работната сила в хил. по степени на образование за 2019 г. за Република България, източник на информацията: НСИ

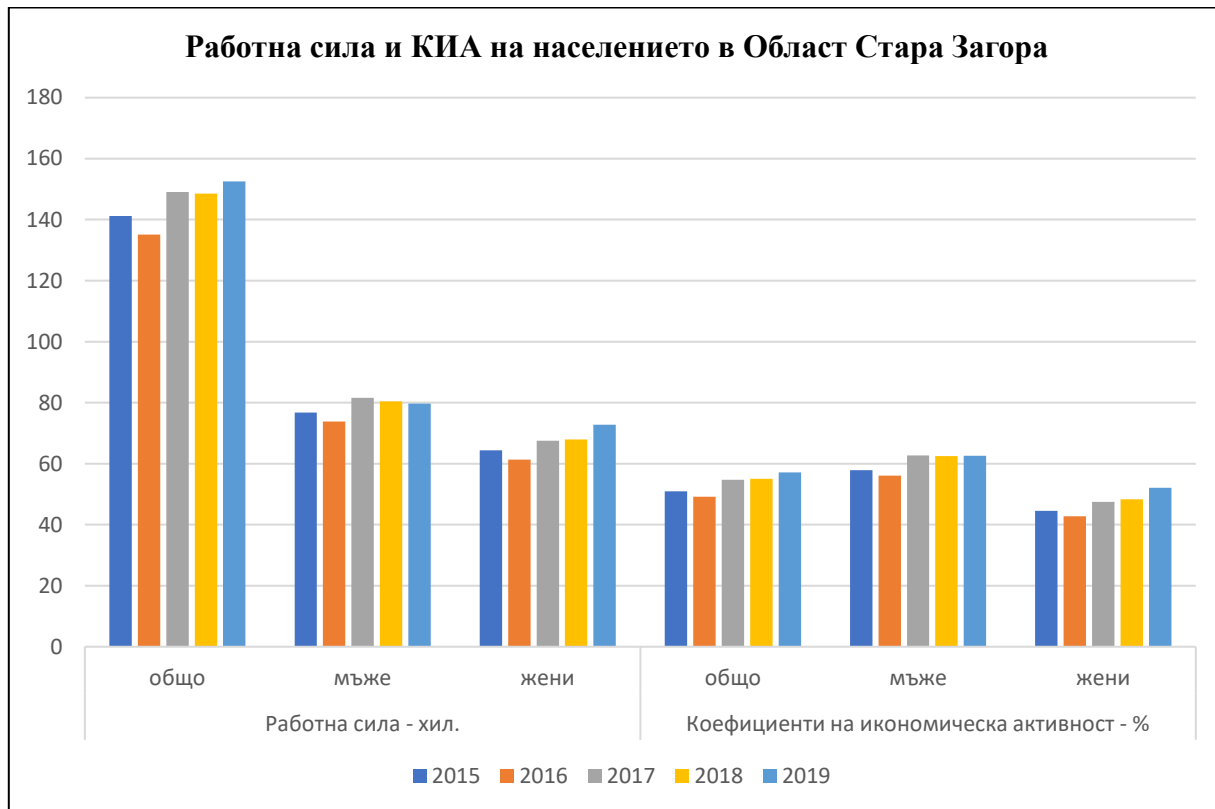
В същото време, видно от последната диаграма, най – икономически активно е населението със средно образование.

Следващата диаграма показва равнището на работната сила и коефициентите на икономическа активност на населението на Област Стара Загора, като от тази информация може да се направят общи заключения и за Община Мъглиж, тъй като конкретни данни не са налични.

Ако разпределим процента на икономическа активност по пол, без значение дали на национално, на регионално или на областно ниво, то без съмнение мъжете са по – икономически активния пол.

На национално ниво за 2019 г., от 56.6 % КИА, който се формира от 63.4 % икономически активната част от мъжкото население и 50.3 % икономически активната част от женското население. За същата година в Област Стара Загора КИА е 57.1 %, от които 62.6 % от мъжете и 52,1 % от жените.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

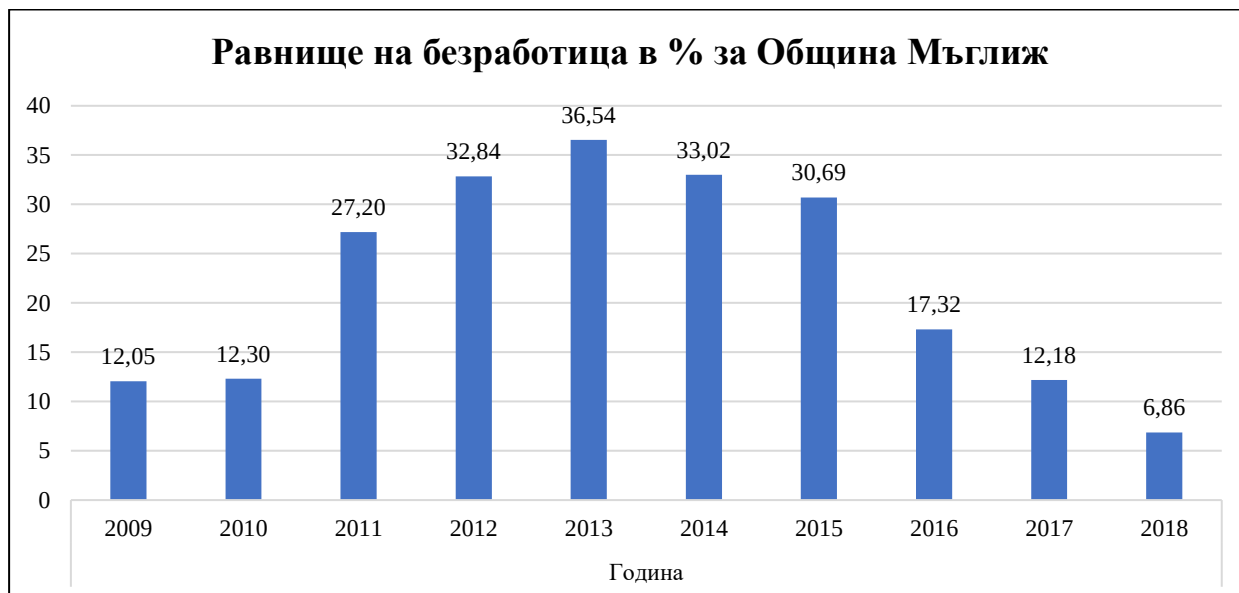
Фигура 19 Работна сила и коефициенти на икономическа активност на населението на 15 и повече години за Област Стара Загора за период 2015-2019 г.

3.1.8. Заетост, равнище на безработица

За равнището на безработица има окончателни данни до 31.12.2018 г., затова разглеждания период ще бъде от 2009 г. до 2018 г. Равнището на безработица е разгледано в частта за икономически анализ, затова тук ще илюстрираме движението на безработицата през изследвания период за Община Мъглиж и на национално ниво.

От диаграмата се вижда, че равнището на безработица стремглаво се понижава за периода от 2014г. до 2019 г., което може да се счита за изключително положителна тенденция на ниво община.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Фигура 20 Равнище на безработицата на територията на Община Мъглиж за периода 2009-2018 г., източник на информацията: НСИ

На територията на Областта, видно от данните в сравнителната таблици по-долу, се наблюдава, че общините с най-ниско ниво на равнище на безработица са Стара Загора, Павел баня и Опан, а тези с най - високо са Братя Даскалови, Николаево и Гурково. Това отнася Община Мъглиж на под средното ниво по този показател за Област Стара Загора.

Таблица 10 Равнище на безработица към 31.12 за периода 2010-2019г. за Общините от Област Стара Загора, средно за областта и страната, източник на информацията: НСИ

Община	Равнище на безработица към 31.12. (проценти)									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
България	9.1	9.2	10.4	11.4	11.8	10.7	10.0	8.0	7.1	6.1
Средно за област Стара Загора	11.1	10.8	19.4	22.8	25.6	23.7	23.1	16.8	13.1	9.2
Братя Даскалови	21.7	20.0	35.7	40.9	44.5	45.5	46.3	39.7	34.1	28.8
Гълъбово	5.3	6.4	9.4	10.4	11.6	9.8	10.4	8.0	6.2	5.4
Казанлък	7.0	5.9	7.1	9.4	7.7	5.6	4.9	3.9	3.6	3.6
Мъглиж	12.1	12.3	27.2	32.8	36.5	33.0	30.7	17.3	12.2	6.9
Опан	6.0	6.5	12.7	15.9	22.6	14.5	16.5	10.3	4.6	4.1
Павел баня	10.9	9.4	15.0	17.7	17.2	16.3	14.4	6.8	4.3	2.9
Раднево	5.9	6.8	8.2	9.9	10.8	11.5	9.4	6.7	5.6	5.2
Стара Загора	5.4	5.0	5.9	6.9	6.6	6.0	5.1	3.5	3.1	2.6
Чирпан	14.4	14.3	22.3	23.2	22.3	21.5	19.8	14.8	12.9	9.8
Гурково	11.9	9.6	21.3	28.1	32.8	31.2	29.9	24.8	19.7	14.2
Николаево	21.2	22.9	44.2	55.6	68.9	66.0	66.4	48.6	37.7	18.1

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

На национално ниво кривата на равнището на безработица, изглежда по аналогичен начин, видно от представената фигура.

Общо за страната е налице тенденция за намаляване на безработицата. Но с оглед на настъпилата пандемия през 2020 г. се очаква увеличение на нивото на безработица в цялата страна.

Фигура 21 Равнище на безработицата на територията на Република България за периода 2009-2018 г., източник на информацията: НСИ

Според данни на НСИ за 2019 г. общо заетите лица на 15 и повече години на национално ниво са 3233,1 хиляди, с коефициент на заетост 54.2 %. Същите данни по пол изглеждат така: 1732.1 хил. мъже с КЗ 60.5 %, 1501,1 хил. жени с КЗ 48.3 %.

Коефициентът на заетост по местоживееене: 58 % в градовете и 43.7 % в селата.

Очаква се пандемията от 2020 г. да даде силно отражение върху безработицата, както на местно, така и на национално ниво. Община Мъглиж, поради това, че е „селска“, е една от силно чувствителните общини, що се отнася до такива икономически влияния. Това говори, че ще се наложи намеса, най- вече на държавно ниво, с прилагане на мерки в такива общини като Мъглиж, за да може да се преодолеят последиците от пандемията.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Извод: Демографската структура на Община Мъглиж не се различава от тази на национално ниво. Налице е нисък естествен прираст и висока безработица. Относно нивото на безработица е важно да се отбележи, че по този показател Община Мъглиж е под средното за Област Стара Загора, но над средното за страната, което означава, че на регионално ниво има какво все още да се желае като мерки за подобряване на стойността на този показател.

Това са проблеми, които следва да се решат и на национално ниво, за да има отражение при малките селски общини като Мъглиж. Препоръката е да се работи в посока повишаване качеството на живот, както до момента, тъй като видно от развитието на всички коефициенти – през последните години се вижда подобряване в стойностите на икономическите и социалните измерители.

3.2. Състояние на мрежата от здравни, образователни и социални услуги

3.2.1. Състояние на мрежата от здравни услуги

Един от основните приоритети в дейността на Общинска администрация на Община Мъглиж е осигуряването на оптимална система на здравеопазване на населението, като основната цел е всички граждани да имат равнопоставен и лесен достъп до качествено и адекватно здравеопазване, съобразно възможностите на такъв тип община. Това означава предоставяне на необходимите превантивни, лечебни, рехабилитационно-оздравителни услуги, повишаване на здравната култура и информираността относно правата на пациентите, създаване на условия за здравословен начин на живот. Усилията са насочени към финансовата и структурната устойчивост на здравната система на територията на Община Мъглиж, подобряване взаимоотношенията между отделните нива и между различните участници в процеса на предлагане и ползване на здравните услуги.

В тесен смисъл здравеопазването включва медицински мероприятия и дейности, провеждани от специални организирани за целта органи и заведения.

Основните дейности на Община Мъглиж в системата на здравеопазването са:

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- Оценка на дейността на заведенията от здравеопазването в системата от показатели, съответстващи на характера на дейността.
- Съдействие за уреждане на финансови, социални и организационни проблеми на здравните заведения, детските ясли и училищно здравеопазване в рамките на правомощията на Общината.
- Организиране на компетентно проучване и решаване на постъпилите молби, жалби и предложения на гражданите за подобряване здравното обслужване на населението.
- Осъществяване на връзки с дарителски и нестопански организации за получаване на дарения и участие в програми за сътрудничество.
- Изготвяне и предаване в срок на информацията на здравеопазването, която трябва да се представи от Общината на Министерство на здравеопазването, Регионална здравна инспекция, РЗОК, Общински съвет и други.
- Изготвяне на разработки, анализи, програми и предложения за управленческо решение в областта на здравеопазването на Общината.
- Изготвяне на предложения за обезпечаване единното методическо ръководство на системата на здравеопазване в Общината, позовавайки се на законовата нормативна уредба.
- Инициране участие и реализиране на програми и проекти в сферата на здравеопазването към Министерство на здравеопазването и еврофондове.
- Организиране на мероприятия, свързани с квалификацията на медицинските кадри за които Общината носи отговорност.

Основен момент в развитието на системата на здравеопазването е повишаване качеството на медицинското обслужване и подобряване здравето на населението.

Показателите, определящи общественото здраве са демографското състояние на населението, заболяемостта и физическото развитие. Община Мъглиж се характеризира със:

- Голям процент възрастно население;
- Голям дял здравно неосигурени лица;

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- Сравнително голяма територия (388.884 кв. км.);
- Отдалеченост на повечето села от Общинския център;
- Все още високи нива на безработица, въпреки положителната тенденция.

От всички измерители на здравното състояние на населението, най-точни и категорични са показателите за раждаемост и смъртност.

През календарната 2019 г. броя на новородените в Община Мъглиж е 109, в т.ч. 48 момчета и 61 момичета, за разлика от 2018 г., когато броя на новородените е 104.

Починалите през 2019 г. са 211 човека, в т.ч. 121 мъже и 90 жени.

Нарастването на смъртността е валидно и за двата пола, но в последните две години интензитетът при мъжете е по-голям. Основна причина остават болестите на органите на кръвообращението, които представляват 80% от всички случаи. От тях най-голям дял имат мозъчно-съдовата болест, исхемичната болест на сърцето и хипертонията. В структурата на общата смъртност за останалите причини е увеличен процентът на онкологичните заболявания.

Въпреки трудните социално-икономически условия, ниският жизнен стандарт, образователното и културно равнище на населението в Общината, детската смъртност по местоживеење е 0 % за деца на възраст до една година.

Приемат се заявления за отпускане на еднократна парична помощ до ОбС Мъглиж. По-голяма част от одобрените са от лица, изпитали затруднения при заплащането за здравни услуги.

Демографските тенденции подчертават, че хроничните заболявания се превръщат във все по-голям проблем, довеждащ до загуба на функционални способности, намалени възможности за социално и икономически продуктивен живот и загуба на психично здраве. Социално-значимите заболявания сформират най-големия отрицателен принос за здравния статус на населението. Мерките се фокусират върху контролирането на известните основни рискови фактори, превантивна работа и ранно диагностициране, лечение и наблюдение, като паралелно се развиват дейности по рехабилитация.

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

По данни от РЗИ-Стара Загора на територията на Община Мъглиж са регистрирани и работят 5 общопрактикуващи лекари. Налице са осем практики с лекари по дентална медицина, а лекарските практики са девет. Осем практикуващи медици имат сключени договори с РЗОК. Наличността от общопрактикуващи лекари и специалисти по дентална медицина е задоволителна да осигури ефективно доболнично здравно обслужване, особено в малките населени места.

Списък на всички лекари, място на кабинетите, както и специалността им, е представен в следващата таблица:

Таблица 11 Списък на лекарите, сключили договор с НЗОК, избрали населено място от Община Мъглиж

Практика	Доктор име	Адрес	Специалност
Д-Р МАРИАНА ЦОНЕВА АИППМП ЕООД	МАРИАНА ЦОНЕВА ЖЕКОВА	ГР.МЪГЛИЖ, ул. "Цар Симеон Велики"№ 18	ОПЛ
ЕТ Д-Р КОЛБАНОВ- СТЕФАН КОЛБАНОВ ИППМП	СТЕФАН НИКОЛАЕВ КОЛБАНОВ	С.ВЕТРЕН, ул. "Градинска" №21 С.ТУЛОВО С. ЗИМНИЦА	ОПЛ
ЕТ Д-Р СТЕФКО НИКЛЕВ ИППМИП	СТЕФКО ДИМОВ НИКЛЕВ	С. ДЪБОВО	ОПЛ
ЕТ ДИАМЕД Д-Р ВАНЬО ГЕОРГИЕВ ИППМП	ВАНЬО НЕДЕЛЧЕВ ГЕОРГИЕВ	С. ВЕТРЕН	ОПЛ
ЕТ ИППИП Д- Р СЕВДАЛИНА МАНАХИЛОВ А- КЪРКЕЛАНОВ А	СЕВДАЛИН А ПЕНЧЕВА МАНАХИЛ ОВА- КЪРКЕЛАН ОВА	ГР. МЪГЛИЖ, ул. "Трети март" №8	ОПЛ

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

ЕТ ИППМП Д-Р ДИНКО МИТЕВ	ДИНКО МИТЕВ МИТЕВ	С. ЮЛИЕВО	ОПЛ
ЕТ ИППМП Д-Р ПЛАМЕН ЯНЕВ	ПЛАМЕН ИВАНОВ ЯНЕВ	С. ЯГОДА, ул. "Трети март" №17	ОПЛ
ЕТ ИППМП Д-Р СТЕФАН ХРИСТОВ	СТЕФАН МИХАЙЛО В ХРИСТОВ	С. ЯГОДА Адрес: Здравна служба	ОПЛ

Създадена е организация за достъп до информация за предлаганите здравни услуги до всички граждани на Общината.

Протичащите у нас през изминалите 31 години процеси на демократизация, преход и изграждане на пазарна икономика и реформи в здравеопазването доведоха до негативни последици и процеси като: ограничен достъп на значителна част от населението и най-вече на нискодоходните групи от него до необходимите му здравни услуги.

Един от сериозните проблеми в работата на личните лекари е недостига на направления за специалисти, което от своя страна лишава пациентът да ползва специализираната здравна услуга за месеца или трябва да се заплати за същата.

Тежките зимни условия при снеговалежи и навявания в Общината допълнително затрудняват достъпа на общопрактикуващите лекари и спешната медицинска помощ до пациентите в различните населени места.

Липсата на стоматологични услуги в голяма част от селата, както и преобладаващото в тях безработно население, води до сериозни здравословни проблеми още от ранна детска възраст.

Периодично се извършват частични ремонти и поддръжка на ползваните помещения съобразени с финансовите възможности на Общината.

На територията на Общината няма лечебни заведения за болнична помощ. „Специализирана болница за долекуване и продължително лечение на пневмо-

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

фтизиатрични заболявания и рехабилитация – Радунци” ЕООД към момента е прекратила дейността си.

Болнична помощ на населението се оказва от болничните заведения в гр. Стара Загора, Казанлък. Спешна медицинска помощ се оказва от филиал на Спешен медицински център – гр. Казанлък.

В учебните и детски заведения има изградени седем здравни кабинета. Във всички училища и детски градини в Община Мъглиж функционират здравни кабинети, които се обслужват от 7 медицински специалисти. Кабинетите разполагат с необходимите лекарства и медицинско оборудване за оказване на спешна помощ, съгласно нормативната уредба за предоставяне на качествено училищно и детско здравеопазване. Във всички населени места на общината медицинските специалисти провеждат информационни и превантивни програми, насочени към превенция на рисково поведение и утвърждаване на здравословен начин на живот сред децата, учениците и техните родители.

По данни на личните лекари, работещи на територията на Община Мъглиж, продължава да се наблюдава тенденция за нарастване броя на учениците в ранна детска възраст с хипертонични заболявания, наднормено тегло и увредено зрение. Поради лошите битови условия и нездравословното хранене на голяма част на децата от ромски произход се наблюдава и тенденция към нарастване на инфекциозните заболявания.

Инфраструктурата на здравеопазването в общината е изградена съобразно изискванията на Закона за здравното осигуряване и Националната здравна осигурителна каса.

За осигуряване на качествено здравно обслужване на населението всички кабинети на общо практикуващите лекари в Общината разполагат с модерно медицинско оборудване и съвременни инструменти, закупени с държавен заем от Международната банка за възстановяване и развитие по проект за реструктуриране на здравия сектор, компонент „Първична здравна помощ”. То е предоставено на Общината безвъзмездно от Министерството на здравеопазването.

От гледна точка на аптекната обезпеченост, на територията на Община Мъглиж функционират 5 аптеки:

За гр. Мъглиж: два броя аптеки.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- За с. Дъбово – един брой аптека;
- За с. Тулово – един брой аптека;
- За с. Ягода – един брой аптека.

Аптеките работят със Здравната каса. Като брой биха могли да бъдат определени като достатъчни, но териториалната им отдалеченост ги прави недостатъчни.

През 2020 г. основна заплаха за здравето на населението е COVID-19. От самото начало на обявяване на пандемията в световен мащаб, и конкретно за страната, Общинска администрация Мъглиж създаде организация за предотвратяване и ограничаване заразата на територията на Общината. Непрекъснато се следят и актуализират разпространените от Министерство на здравеопазването заповеди и препоръки за противоепидемични мерки и изисквания към гражданите. Със заповеди на Кмета на Общината строго са регламентирани задължителните и препоръчителни противоепидемични мерки и вариантите за санкции при неизпълнението им.

Извод: Сравнително голямата територия на Общината, отдалечеността на повечето села от Общинския център, преобладаващо ромско население в някои села и големият дял здравно неосигурени лица са фактори, които правят нелека задачата за осигуряване на ефективност на здравното обезпечаване в Общината. Необходима е цялостна стратегия за намаляване на рисковите фактори за социално значимите заболявания, намаляване на смъртността на активните в икономическо отношение възрастови групи. Демографските тенденции подчертават тази необходимост, защото социално значимите заболявания сформират най-големия отрицателен принос за здравния статус на населението. Мерките се фокусират върху контролирането на известните основни рискови фактори, превантивна работа и ранно диагностициране, лечение и наблюдение, като паралелно се развиват дейности по рехабилитация на осигурени лица.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

3.2.2. Състояние на мрежата от образователни услуги

За осигуряване на равен достъп до образование на всички деца и ученици, както и за превенция на ранното отпадане от образователната система по предложение на министъра на образованието и науката, към настоящия момент в Община Мъглиж функционират 7 учебни заведения. Детски заведения на територията на Община Мъглиж са също 7 бр. , в т. ч. 3 бр. ОДЗ.

Таблица 12 Списък на учебните заведения, детски градини на територията на Община Мъглиж, източник на информацията: Община Мъглиж

Основно училище	Помощно училище	Професионална гимназия	Детска градина
ОУ "ХРИСТО БОТЕВ" гр. Мъглиж	ПОМОЩНО УЧИЛИЩЕ-ИНТЕРНАТ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН”, гр. Мъглиж	ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО “ТЕО МИЛЕВ”, гр. Мъглиж	(ОДЗ) ДГ “КАМБАНКА”, гр. Мъглиж (ОДЗ)
ОУ „ХРИСТО БОТЕВ”, с. Ягода			(ОДЗ) ДГ “ДЕТЕЛИНА”, с. Дъбово
ОУ “СВ.СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”, с. Дъбово			(ОДЗ) ДГ “ПЪРВИ ЮНИ”, с. Ягода
ОУ “ХРИСТО СМИРНЕНСКИ”			(ЦДГ) ДГ “ЗДРАВЕЦ”, с. Ветрен
ОУ “СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”			(ОДЗ) ФИЛИАЛ КЪМ ДЕТСКА ГРАДИНА „ПЪРВИ ЮНИ”, с. Юлиево
ОУ “СВ. ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”			

В образователните институции се реализират дейности за подкрепа на развитието на деца и ученици чрез участието на детските градини и училищата в национални програми и проекти.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

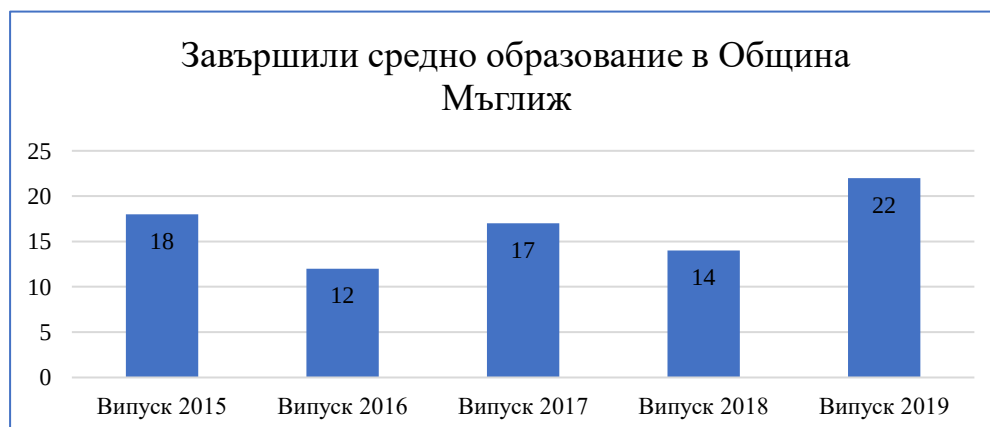

В таблицата по - долу е представена информация за училища, паралелки, учители, учащи, новоприети и завършили в програми за придобиване на III степен на професионална квалификация през учебната 2019/2020 г. за общините от Област Стара Загора.

Таблица 13 Информация за придобиване на III степен професионална квалификация през учебната 2019/2020 година за общините от Област Стара Загора, източник на информацията: НСИ

Област Стара Загора Общини от областта	Учили ща	Парале лки	Учители		Учащи		Новоприет и		Завършил и средно образовани е	
			общ о	в т.ч. жен и	об що	в т.ч. же ни	общ о	в т.ч. жен и	об що	от випус к 2019
Общо за Област Стара Загора	17	261	514	385	610 4	250 8	1324	574	117 9	1124
Гълъбово	1	13	21	15	312	111	62	18	45	35
Казанлък	4	63	122	91	143 9	575	321	137	250	244
Мъглиж	1	13	18	11	281	101	71	22	26	22
Раднево	1	16	22	20	300	90	63	25	54	45
Стара Загора	9	148	303	230	356 6	154 2	743	343	753	733
Чирпан	1	8	28	18	206	89	64	29	51	45

Допълнително ако се селектират същите данни само за Община Мъглиж за 2015-2019 г. се наблюдава следното:

Фигура 22 Завършили средно образование в Община Мъглиж

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

От последната таблица е видно че в последните 5 учебни години, макар и в незначителна степен, има увеличение на завършилите средно образование на територията на Община Мъглиж, независимо от отрицателният естествен и миграционен прираст.

Фигура 23 Брой напуснали общообразователните и специални училища в Община Мъглиж на ученици от I-VIII клас

Същевременно се наблюдава и наличие на напуснали ученици. По данни на НСИ за учебната 2018/ 2019 г. броят им е 48 на възраст от I до VIII клас. Спрямо общия брой напуснали обучението за област Стара Загора (846) те съставляват 5.7%. Най-честата причина е заминаване в чужбина.

Тази тенденция се наблюдава отговорно от Общинското ръководство и ръководствата на образователните структури в Общината. Правят се анализи и се подготвят стратегии за преодоляване на наблюдавания спад.

Причините за намаляване броя на учащите се коренят преди всичко в:

- Отрицателен прираст на национално и регионално равнище и на населението в Общината.
- Миграционни тенденции сред младите жители на Общината към големите областни центрове и в чужбина в търсене на по-високи доходи и повишаване качеството на живот, което води до застаряване на населението.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- Културни нагласи и особености на ромското население, което е преобладаващо в някои села.

С цел преодоляване на негативните тенденции, Общината работи по няколко направления:

- Подобряване на образователната среда и предоставяне на съвременни условия за обучение;
- Осигуряване на условия за извънучилищни занимания, развлечения и спорт;
- Осигуряване на обхват, условия и средства за личностна подкрепа на деца със специални образователни потребности;
- Осигуряване на условия за личностна подкрепа на деца със изявени дарби, деца в риск, деца с хронични заболявания.
- Работа с родителите на деца от ромската общност.

Инфраструктурата на образованието в Община Мъглиж е представена от обекти на предучилищното обучение и на общото (в т.ч. и средно) образование.

За образованието в Общината е характерно, че то е основно с публичен характер. Към момента няма учебни институции, които се финансират от частния сектор.

Броят и капацитетът на детските заведения и на общообразователните училища е резултат от контингентите деца във възрастовата група 3-6 години и на лицата във възрастовите групи от 7 до 14 и 15 – 18 години.

Необходимо е изпълнение на проекти за модерна, здравословна и функционална образователна инфраструктура с високо ниво на енергийна ефективност.

Общината се стреми да отговори преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето при децата и учениците и на нуждата от разпознаване на дарбите на децата, като включва и всички онези допълнителни дейности, които помагат на децата и учениците да се развиват и учат – дейности за мотивация, допълнително обучение, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, училищна политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

грижа и др., които се изпълняват от учителите и допълнителни специалисти в детската градина и в училището.

На различни педагогически специалисти се възлагат задължения за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на деца и ученици. Обща подкрепа се осигурява на всяко дете и всеки ученик в рамките на образователната институция, в която се обучава – детска градина, училище. Педагогически специалисти, които имат функции и задължения по реализирането на общата подкрепа са директорите, заместник-директорите, учителите, възпитателите, училищните психолози, педагогическите съветници, логопедите, треньорите, хореографите, корепетиторите, ръководителите на направление ИКТ. За осигуряването на библиотечно-информационното обслужване и грижата за здравето на децата и учениците, като част от общата подкрепа в рамките на образователната институция, се включват и други длъжностни лица, които не заемат педагогическа длъжност. Разработва се училищна политика за превенция на тормоза и насилието и се определят видовете и съдържанието на дейностите по мотивация и преодоляване на проблемно поведение.

Мрежата от училища, детски заведения и обслужващи звена на територията на Община Мъглиж удовлетворява изискванията от гледна точка на възможността за достъп до образование на всички деца и ученици, подлежащи на задължителна предучилищна подготовка и задължително обучение. Въпреки това се очертават редица проблеми на Общинско ниво, които Община Мъглиж полага усилия да реши в рамките на своите компетенции.

Общината се стреми да оказва обща и допълнителна подкрепа в личностното развитие на децата от общността.

Общата подкрепа отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето при децата и учениците и на нуждата от разпознаване на дарбите на децата, като включва и всички онези допълнителни дейности, които помагат на децата и учениците да се развиват и учат – дейности за мотивация, допълнително обучение, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, училищна политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна грижа и др., които се изпълняват от учителите и допълнителни специалисти в детската градина и в училището.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Не всички училища са в състояние самостоятелно да се справят с някои от дейностите на общата подкрепа и за тях се налага допълнително координиране, например:

- Кариерно ориентиране на учениците - дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда;
- Грижа за здравето - гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот, наблюдение и консултации с медицински специалисти в самите учебни заведения;
- Поощряване с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност;
- Превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение. Работи се за създаването на устойчиви механизми за включване на семейството като неразделна част от възпитателно-образователния процес за формиране на общочовешки ценности и добродетели, за развитие на индивидуалността на ученика и за изграждане на свободна и морална личност, уважаваща законите и правата на останалата част от обществото. Такива дейности реализира и Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН), изградена към Общинската администрация. Тя работи основно в посока ранна превенция и откриване на симптоми за извършване на криминални деяния, за ограничаване на криминалната активност на деца с проблеми в поведението, извършва превантивна работа с родители, контрол и подпомагане на родители, настойници и попечители, които срещат затруднения при възпитанието на децата си, социална закрила на малолетни и непълнолетни.

Фактори, които влияят на негативната мотивация за обучение и асоциално поведение да децата от общината според МКБППМН са:

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- 🌿 семейна среда – занижен родителски контрол, отговорността за отглеждане и възпитание на детето е поверена само на единия родител или на възрастни (баба, дядо), слаба родителска компетентност (роми);
- 🌿 нисък жизнен стандарт – обвързано с нивото на безработица в района;
- 🌿 социална среда – влияние на приятелска среда, свободен достъп до Интернет, поведенчески модел от по-големи деца или от възрастни, липса на мотивация и желание да се включват в извънкласни дейности.

Необходими са повишаване на родителската компетентност и родителския контрол над децата, повишаване на мотивацията за учене и придобиване на компетенции за организиране на свободното време.

Работи се и по оказване на допълнителна подкрепа на учениците. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения. Допълнителната подкрепа за личностно развитие е насочена към четири групи деца и ученици: със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания. За извършване на оценка на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа за всеки отделен случай със заповед на директора на образователната институция се формира екип, който задължително включва психолог или педагогически съветник, както и други заинтересовани лица – други педагогически специалисти (в т. ч. логопеди, рехабилитатори на слуха и говора и др.), родителите, представители на органите за закрила на детето, социални работници, помощници на учителя и други специалисти.

Предизвикателства по отношение на развитие на сферата на образование в Общината са работата с деца и ученици в риск и от социално уязвими общности; създаването на условия за реинтегриране на преждевременно напусналите образователната система; специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към учебната дейност и личностното развитие на детето/ ученика, въвеждане на най-съвременните тенденции в развитието на информационно-комуникационните технологии /ИКТ/ в обучението, модернизиране на материално-техническата база и осигуряване на позитивна подкрепяща среда за обучение и възпитание.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Извод: Необходимо е да продължи работата по развитие на междусекторното сътрудничество и взаимодействие за предлагане на устойчиви решения за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в Община Мъглиж. Административният екип на Общината и училищата, са се възползвали от много възможности в стремежа си към осигуряване на по – добра среда за обучение. Използването на капацитета на предлаганите услуги за деца на територията на Общината е на добро ниво.

Препоръчва се, при възможност, чрез системен и цялостен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в Общината, да бъдат привлечени за по-активно участие родителите в създаването на подкрепяща среда.

Създаването на подкрепяща училищна среда за учители, въвеждащи добри практики, каквито стъпки са предприети, са необходими за осигуряване внедряването на иновациите в обучителния процес, а също и за личностното развитие на учителите.

3.2.3. Състояние на мрежата от социални услуги

В областта на социалните дейности, на територията на Община Мъглиж функционират структури, подпомагащи решаването на социални проблеми и трудности. Във всяка община има хора, които се нуждаят от подкрепа, като точно чрез прилагането на подобни мерки и практики, подкрепящи жителите в нужда, се усеща силната роля на общината.

Община Мъглиж изпълнява няколко дейности за предоставяне на социални услуги, които са разписани в следващите редове. Те са с продължаващо действие в периода на ПИРО, поради високата си степен на обществено значение. Предоставяните социални услуги вкл. по проекти, които общината се надява да запази и разшири в плановият период на ПИРО, са следните:

Домашен социален патронаж е комплекс от социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на хигиена на жилищните помещения, обитавани от потребителя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства и съоръжения; битови услуги и др.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Домашен социален патронаж - функционира като социална услуга, финансирана от общинския бюджет. Социалната услуга е с капацитет 80 места - лица в пенсионна възраст, или с намалена трудоспособност над 72%, както и деца с увреждания, на които се предоставят комплексни социални услуги – доставка на храна по домовете, почистване на жилищните помещения, здравни грижи, помощ в общуването и поддържането на социални контакти и др.

Дневен център за стари хора „Зорница” - гр. Мъглиж е форма на социална услуга за подкрепа на лица, навършили възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Функционира от м. юли 2008 г.

Проект „Топъл обяд в Община Мъглиж” - с продължителност от 01.11.2016г. до 30.04.2020 г. Основна цел на този проект е приготвяне и доставка на топъл обяд в подкрепа на уязвими граждани от Община Мъглиж и са в затруднение да осигурят сами прехраната си. По този проект е приготвян и доставян топъл обяд, всеки работен ден на 400 лица. Финансирането на проекта е по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане от фонда за европейско подпомагане на най – нуждаещите се лица, чрез Фонд За европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица 2014-2020 г.

Проект „Топъл обяд у дома в условията на извънредна ситуация - 2020”- с продължителност от 01.05.2020 г. до 31.12.2020 г. и обхваща 170 лица от всички населени места на Общината. Основна цел на проекта е приготвяне и доставка на топъл обяд в подкрепа на уязвими граждани от Община Мъглиж, които поради бедност и продължителна социална изолация, в условията на обявената извънредна ситуация, произтичаща от необходимостта от ограничаване на разпространението на COVID-19, са в затруднение да осигурят сами прехраната си. Проектът бе финансиран от националния бюджет чрез Агенция за социално подпомагане. Стойността на финансовата подкрепа за Община Мъглиж е в размер на 62 118 лв.

Други услуги и проекти са „Помощ в дома“, „Подобряване качеството на предоставяните социални услуги от Община Мъглиж“ и „Обществена трапезария – Осигуряване на топъл обяд на социално слаби лица“.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Освен услугите с очевидна социална насоченост, е важно осигуряването на предпоставки и за социално сближаване, т.е. условия за срещи на лица с близки интереси. Това допринася за вътрешното чувство на комфорт на жителите, както и социалните контакти доказано допринасят за продължителността и качеството на живот. Община Мъглиж е предприела доста стъпки за осигуряване на тези, така необходими, условия.

Всички клубове на пенсионера разполагат с клубна база, която е Общинска собственост и предоставена за безвъзмездно ползване и се осигурява битово от Общинска администрация Мъглиж.

На територията на Община Мъглиж функционират 8 дружества както следва:

- ПК „Мъдрост” гр. Мъглиж, председател: Костадин Мавродиев;
- ПК „Отдых” с. Ягода, председател: Радка Добрева;
- ПК „Васил Левски” с. Дъбово, председател: Минка Джендова;
- ПК „Мильо Минчев” с. Ветрен, председател: Тодорка Димитрова
- ПК „Надежда” с. Зимница, председател: Неделчо Димов
- ПК „Надежда” с. Шаново, председател: Янка Ненова
- ПК „Тунджа” с. Юлиево, председател: Недялка Трифонова
- ПК „Възраждане” с. Тулово, председател: Йовка Узунова

Обществен съвет за социално подпомагане - в него участват заместник кмета, началник отдел в Дирекция Социално подпомагане, Управител в ДЦВХ „Зорница“, Младши експерт „Социални дейности“, Ст. Специалист образование, здравеопазване и социални дейности и постоянна Комисия по образование, култура, развитие на библиотечно и информационно обслужване на гражданите, вероизповедания, здравеопазване, социални дейности, спорт, туризъм и младежки дейности.

Извод: В Община Мъглиж се полагат усилия за поддържане на социалната устойчивост и социалната удовлетвореност на жителите. Не са налице препоръки за допълнителни мерки, които могат да се вземат. С настоящия документ се планира мрежата от социални услуги да запази широкия си обхват, като в случай на допълнителна креативни възможности ще се работи по внедряването им

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

3.3. Дейности в областта на културата

3.3.1. Читалищна дейност

Културната и духовна дейност в Община Мъглиж е съсредоточена в 9 действащи читалища. В тях съществуват и развиват дейност различни по своя обхват любителски формации. В голямата си част това са основно фолклорни състави – танцови и певчески, групи за автентичен фолклор, групи за обработен фолклор, групи за обичаи, коледарски групи, лазарски групи и индивидуални изпълнители.

По отношение на възрастовия показател се забелязва тенденцията на основно присъствие на младото поколение – предимно деца и младежи в учаща се възраст, като присъствието и участието на хора в активна работна възраст се наблюдава основно в танцовите състави, и то предимно фолклорни, а в певческите групи са основно хората в пенсионна възраст.

Читалищата организират празниците на населените си места, участват в отбелязването на всички празници от Културният календар на Общината. Ежегодно се ангажират с организацията по провеждането на Общински фолклорен празник, на който се изявяват всички самодейни колективи, включително и ромски. Най-значимите чествания са по повод празника на гр. Мъглиж – Цветница. Към читалищата има много самодейни колективи - танцови състави, певчески фолклорни групи, групи за автентичен фолклор, група за художествено слово, лазарска група, коледарска група и др.

- НЧ „Пробуда - 1869”, гр. Мъглиж
- НЧ „Гео Милев - 1926”, с. Ягода
- НЧ „Развитие - 1921”, с. Дъбово
- НЧ „Народна просвета - 1889”, с. Ветрен
- НЧ „Напредък - 1902”, с. Зимница
- НЧ „Наука - 1905”, с. Шаново
- НЧ „Просвета - 1929“, с. Юлиево
- НЧ „Заря - 1905”, с. Тулово
- НЧ „Васил Левски - 1942”, с. Борушица

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Читалищните библиотеки обслужват населението по местоживее и главната им задача е работата с читателя, масова дейност, справочно-библиографска и краеведска дейност, комплектуване и организация на библиотечния фонд, който да отговаря на нуждите от пълноценно информационно обслужване на читателите. Всяка година читалищата полагат усилия да обогатяват библиотечния фонд чрез кандидатстване пред Министерството на културата за допълваща субсидия за закупуване на книги чрез планиране на средствата в бюджетите си.

3.3.2. Религиозни храмове

На територията на Община Мъглиж действат 9 православни храма и 1 мюсюлмански.

Православните храмове са:

- „Св. Иван Рилски“ – с. Юлиево, Действащ само на големи религиозни празници
- „Св. Димитър“ – с. Шаново, Действащ само на големи религиозни празници
- „Св. Пантелеймон“ – с. Ягода, Действащ само на големи религиозни празници
- „Св. Панкратий Тавроменийски“ – с. Зимница, Действащ само на големи религиозни празници
- „Св. Благовещение“ – с. Ветрен, Действащ само на големи религиозни празници
- „Св. Георги“ – с. Дъбово, Действащ само на големи религиозни празници
- „Св. Атанасий“ – с. Тулово, Действащ само на големи религиозни празници
- „Св. Димитър“ – гр. Мъглиж, Постоянно действащ
- „Св. Богородица“ – гр. Мъглиж, Постоянно действащ

Повечето християнски църкви и храмове са в добро общо състояние, някои са обновени, главно с помощта на спонсори.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Джамията на територията на Община Мъглиж, навяща се в с. Ягода, като цяло, е в добро общо състояние.

3.3.3. Младежки дейности и спорт

Приоритетна задача за ръководството на Община Мъглиж е стимулирането на спортните прояви и мероприятията по физическото развитие на младите хора. Под патронажа на Общината се организират и провеждат ежегодни спортни състезания и прояви, отбелязани в спортния календар.

Община Мъглиж разполага с модерна спортна база, изградена с финансиране от европейските фондове, а през 2020 година бе изградена открита спортна площадка в близост до спортния център в гр. Мъглиж. Общината се старае максимално да обезпечи необходимия ресурс, за да стимулира населението към активен спорт, с което ще се подобри общото здравословно състояние. В Общината се организират и провеждат ежегодно спортни състезания и прояви, включително и свързани с дейността на местния футболен клуб. Спортните бази се ползват безвъзмездно от спортните клубове. В тях се провеждат ученически игри на общинско равнище. Много от изявените спортисти са от ромски произход. Местният футболен клуб се субсидира от Общината. Другите спортове също срещат подкрепата на Общината. Води се политика по подкрепа на максимално много спортни прояви.

Извод: Налице е доста развита мрежа от организации и дейности с културно и религиозно значение. Те се поддържат добре, доколкото е по възможните на общинския бюджет, като постоянния стремеж за поддържането и развиването им е очевиден. Препоръчва се, в случай на възможност за финансиране, да се направи ремонт на сградния фонд, където е необходимо, тъй като усилената експлоатация, каквато е налице, ускорява амортизирането.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

4. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията

4.1. Транспортна инфраструктура и пътна мрежа

До всички населени места в Община Мъглиж дол има изградена транспортна мрежа – т.е. налице е изградена пътна мрежа. Що се отнася до уличната мрежа – тя е изградена, но има слабонаселени места, в които е силно компрометирана.

Ежегодно се инвестират средства в пътната и уличната мрежа в Общината.

През 2019 г. бяха извършени рехабилитационни дейности на основни пътни артерии (например път SZR 1081 –Тулово-Мъглиж). Общината се грижи за пътната мрежа, която попада в нейната юрисдикция. Но поради липса на средства за цялата мрежа, се прави оценка на приоритетите и се инвестират средства, там където е най- неотложно.

Що се отнася до уличната мрежа – това е мрежа, в която ежегодно се инвестират средства – капиталови и европейски. Общината извършва текущ ремонт на много улици, а по проект финансиран с европейски средства, бе извършена рехабилитация на няколко улици в гр. Мъглиж, които бяха от стратегическо значение и имаха голямо влияние върху качеството на живот на жителите. Общината в момента е в процес на изпълнение и на друг такъв проект.

Пътната и уличната мрежи на територията на Общината са приоритет, за който финансирането никога не е достатъчно. А този проблем е на национално ниво и няма как да бъде решен локално в Общината. Поради това приоритет на Община Мъглиж е да търси финансиране на различни инфраструктурни проекти, включително и за линейната инфраструктура.

4.2. Водоснабдителна мрежа

От 2004 г. до настоящия момент, процентът на населението с режим на водоснабдяване от водоснабденото население е 0. Няма индикации, че този процент ще бъде променен в бъдеще.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Водопреносната мрежа в Общината обаче е амортизирана и неефективна, като това е и причината за загубата на голяма част от подаваните количества вода, което предполага мерки за рехабилитация на съществуващата водопреносна мрежа и изграждане на нови водоеми за оптимизиране използването на този ценен ресурс. Сериозен проблем представлява и липсата на канализация във всички селища на Общината.

Община Мъглиж реализира проекти, свързани с водоснабдителната мрежа, като например през 2015 г. са отчетени два проекта за реконструкция на част от водопроводната мрежа на с. Тулово, реализирани с европейски средства по Програма за развитие на селските райони. В този смисъл Общината показва стремежа си към подобряване качеството на живот на своите граждани.

4.3. Телекомуникационна мрежа. Съобщителна мрежа

В Община Мъглиж има изградени телекомуникационни и съобщителни мрежи, като в някои слабо населени места – липсват или имат нужда от подобрение.

Община Мъглиж полага усилия за подобряване на мрежите, като търси финансиране за дейности, свързани с подобряване качеството на живот. Територията на Община Мъглиж се покрива сравнително добре от действащите мобилни оператори и доставчиците на интернет услуги.

Що се отнася до покритие на мобилните оператори – в почти всички населени места има покритие на мрежите. В някои отдалечени и слабо населени места няма сигурно покритие. Въпреки, че е необходимо подобряване на качеството им, като цяло по-голям проблем за населените места в Общината е липсата на специалисти за поддържане на мрежата и свързаната с нея техника, което налага ползването на услуги на специалисти от Казанлък и Стара Загора, дори и в Общинския център. Това оскъпява услугата и прави услугата и достъпа до интернет недостатъчно надежден. Поради това е необходимо да се работи за подобряване качеството на предлаганите услуги, включително и чрез прилагане на нови технологии, което е от особено значение за развитието на общината.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

4.4. Енергийна мрежа (вкл. Възобновяеми енергийни източници ВЕИ и Енергийна ефективност ЕЕ)

На територията на Община Мъглиж има добре изградени енергопреносна и електроразпределителна мрежа във всички населени места и като цяло задоволяват потребностите на населението. Смушанията в електрозахранването са редки, като най-често са причинени от аварии и природни бедствия, но е необходимо да се търси подобряване качеството на подаваната електроенергия чрез изграждане на нови трафопостове и стабилизиране на напрежението.

Националната газопреносна мрежа е изградена пръстеновидно от газопроводи с високо налягане с обща дължина от 1835 км. и три компресорни станции: КС „Кардам-1“, КС „Вълчи дол“ и КС „Полски Сеновец“. Инфраструктурата на захранване с природен газ е представена от южния пръстен на националната газопроводна мрежа, която захранва Ст. Загора, Казанлък, Чирпан, Раднево, Гълъбово и Гурково. На територията на Общината има изградена и газоразпределителна мрежа, но тя не обхваща всички населени места, нито пък абсолютно цялата площ на населените места, в които съществува.

Общината има голям потенциал да развива сектора на производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ), тъй като слънцегреенето (слънчевата радиация) в региона е почти равномерно през цялата година, което е необходима и важна предпоставка за изграждането на соларни системи с различно предназначение. Слънчевата светлина е един от най – известните и разпространени източници на възобновяема енергия. Община Мъглиж стои много добре на картата с мощности за добив на електроенергия от ВЕИ, основно от фотоволтаични електро централи (ФЕЦ). На територията на Общината са построени ФЕЦ, както следва:

Таблица 14 Построени ФЕЦ на територията на Община Мъглиж, източник на информацията: План за енергийна ефективност на община Мъглиж и програма за изпълнението му 2020-2025 г.

№	Име на обекта	Въведена в експлоатация	Проектна мощност- МВт
1.	ФЕЦ „Невен 2- Мъглиж”	27.06.2012 г.	0,076

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

2.	ФЕЦ „Прайм Пропърти- Мъглиж”	27.06.2012 г.	0,076
3.	ФЕЦ „Марио Енел- Мъглиж”	19.06.2012г.	0,076
4.	ФЕЦ „Лериан- Мъглиж”	19.06.2012г.	0,076
5.	ФЕЦ „ЕОС 6- Ягода”	14.06.2012г.	0,055
6.	ФЕЦ „Румдо- Мъглиж”	21.05.2012г.	0,076
7.	ФЕЦ „Екоенерджи- Ягода”	21.05.2012г.	0,076
8.	ФЕЦ „Невен ЗИГ-Солар”	17.05.2012г.	0,076
9.	ФЕЦ „Верея Комерс”	21.11.2011г.	0,078
10.	ФЕЦ „Дъбово”	27.12.2012г.	9,6
ОБЩО			10,26

Функционирането на тези ФЕЦ не оказва пряко влияние върху енергийния баланс на Общината, но се отразява благоприятно на икономическото развитие и опазването на околната среда. През последните години се реализират малки мощности към индивидуални обекти за производство на топла вода на основата на соларни панели. В общинските сгради такива мощности са изградени в ЦДГ „Радост” – с. Юлиево.

Що се отнася до мерките за Енергийна ефективност, то такива са налице. При планирането на всеки проект, се предвижда внедряване на енергоефективни мерки, като един от последните примери е проект, с който се повишава енергийната ефективност на сградата на Общинска администрация в гр. Мъглиж. Всеки бъдещ проект, който Общината планира също е с предвидени мерки за осигуряване на енергийна ефективност. В тази връзка Община Мъглиж има изготвен План за енергийна ефективност на община Мъглиж и програма за изпълнението му 2020-2025 г.

4.5. Относителен дял от населението обслужено от сметосъбиране

Най – новите данни към момента на изготвяне на ПИРО Мъглиж са към 2018 година и са с източник НСИ.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Делът на населението, обхванато от системи за организирано сметосъбиране за Община Мъглиж е 99,9 %. В този смисъл Община Мъглиж изпълнява в почти пълна степен, своите задължения по опазване на околната среда, като осигурява сметосъбирането за своите граждани.

Общо образуваните битови отпадъци са 3300 т. От тях директно депонирани битови отпадъци са 2 т. Предадени за предварително третиране битови отпадъци са 3298 т., а предадени за рециклиране 0 т.

5. Екологично състояние и рискове

5.1. Изграденост на канализационна мрежа и пречистването на отпадъчни води

Проблемите и факторите, свързани с качеството и количеството на подземните води произтичат главно от неизградени и в лошо състояние канализационни системи и липса на достатъчен брой ПСОВ, нерегламентирано заустване на промишлени отпадъчни води, наличие на нерегламентирани сметища, използване на питейна вода за промишлени нужди и др. Съществуващите канализационни системи се заустват без пречистване в повърхностните водни обекти, което от своя страна води до увеличаване товарът на замърсяване на повърхностните водоприемници. По-голямата част от населените места са без изградена канализационна мрежа. Това е проблем не само на местно, но и на национално ниво, тъй като в цялата страна изградеността на канализационна мрежа изостава несравнимо с изградената водопроводна мрежа. Доизграждането на канализационна мрежа е скъпа дейност и финансиране за нея се намира трудно, но Общината работи по намирането на финансиране за такива дейности. Общината вече има реализирани такива проекти и продължава да работи в тази посока.

На територията на Областта действат ГПСОВ – Казанлък и ГПСОВ - Стара Загора, като Община Мъглиж работи в посока осъществяване на проект за изграждане и реконструкция на ВиК мрежи и пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) гр. Мъглиж.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

5.2. Управление на битови отпадъци

Както стана ясно в предходна точка има изградена система за сметосъбиране, която е ефективна и 99,9% от населението е обхванато от нея.

Сметосъбирането за осъществява по график, изготвен според нуждите на населените места. Това позволява едновременно да се изпълни принципа за ефективно разходване на средства, като в същото време няма струпване на смет, което би могло да замърси околната среда или да предизвика заболявания.

Разположени са множество контейнери за събиране на отпадъци, като състоянието им се следи от отговорната фирма и се подменят при необходимост. Действащата система позволява екологосъобразно управление на отпадъците.

5.3. Територии, попадащи в Натура 2000 и защитени територии

В териториалния обхват на Община Мъглиж, съгласно електронния регистър на защитените територии, обявени по Закона за защитените територии, и защитените зони, част от Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000, обявени по Закона за биологичното разнообразие, попадат:

Защитени територии:

- Природен парк „БЪЛГАРКА“;
- Защитена местност „ВЕТРЕНСКА КОРИЯ“;
- Природна забележителност „ВИНИШКИ КАМЪК“;
- Природна забележителност „ГОЛЕМИЯ СКОК“;
- Природна забележителност „МАЛКИЯТ СКОК“;
- Природна забележителност „МОМИТЕ“;
- Защитена местност „МЪГЛИЖКАТА КЛИСУРА“;
- Природна забележителност „ТОПЛАТА ДУПКА“;
- Защитена местност „ТУЛОВСКА КОРИЯ“;
- Природна забележителност „ЧЕПЕЛЕВ КАМЪК“;
- Защитена местност „ЮЛИЕВСКА КОРИЯ“;

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Защитени зони:

- Защитена зона „Българка“ с идентификационен код BG0000399;
- Защитена зона „Река Тунджа 1“ с идентификационен код BG0000192;
- Защитена зона „Тулово“ с идентификационен код BG0000203;
- Защитена зона „Централен Балкан – буфер“ с идентификационен код BG0001493;
- Защитена зона „Централен Балкан - буфер“ с идентификационен код BG0002128.

5.4. Роля на ПИРО за повишаване на ЕЕ, внедряване на ВЕИ, намаляване на емисии от парникови газове и употреба на изкопаеми горива

ПИРО, като стратегически документ, представя визия, цели, приоритети и решения за постигане на по - висок жизнен стандарт на жителите на Община Мъглиж и се стреми да създаде оптималните условия за устойчивото ѝ развитие.

В този смисъл ПИРО Мъглиж, позволява и адмира всякакви инвестиции и мерки за повишаване на екологичната устойчивост на Общината, в т.ч., но не само, повишаване на енергийната ефективност, внедряване на мерки и дейности свързани с възобновяеми енергийни източници, намаляване на емисиите от парникови газове (които в момента не са с високи нива) и други дейности. Общината полага усилия в подкрепа на екологичната устойчивост на територията си, като включва подобни мерки във всеки от своите проекти, където е възможно и приложимо.

В тази връзка в края на 2019 г. Европейската комисия прие съобщение относно Европейския зелен пакт, в което представя своята пътна карта към нова политика за растеж в Европа. Политиката за растеж се основава на амбициозни цели в областта на климата и околната среда и на процеси на участие, обединяващи гражданите, градовете и регионите в борбата срещу изменението на климата и за опазването на околната среда. В съответствие с целта за постигане до 2050 г. по ефективен и справедлив начин на неутралност на ЕС по отношение на климата, с Европейския зелен пакт бе предложен Механизъм за справедлив преход, включително Фонд за справедлив преход, за да няма изоставени. Най-уязвимите са

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

най-изложени на вредните последици от изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда.

Механизмът за справедлив преход ще бъде съсредоточен върху онези региони и сектори, които са най-силно засегнати от прехода поради зависимостта им от изкопаеми горива, включително въглища, торф и битуминозни шисти, или от промишлени процеси с висок интензитет на емисиите на парникови газове. Някои сектори ще започнат да западат, като спадът в икономическото производство и равнището на заетост при икономическите дейности, които са с висок интензитет на емисиите на парникови газове или се основават на производството и използването на изкопаеми горива, по-специално каменни и лигнитни въглища, торф и битуминозни шисти, ще е необратим. За разлика от тях, други сектори с висок интензитет на емисиите на парникови газове, за които могат да се намерят технологични алтернативи на въглеродно интензивните процеси, за да се запази икономическото производство и да се подобри заетостта потребност, ще трябва да се преобразуват.

Механизмът за справедлив преход ще допълва съществения принос от бюджета на ЕС, предоставян чрез всички пряко свързани с прехода инструменти, и по-специално Европейския фонд за регионално развитие („ЕФРР“) и Европейския социален фонд плюс („ЕСФ+“). Механизмът ще се състои от три стълба: 1) Фонд за справедлив преход, изпълняван при споделено управление, 2) специална схема в рамките на InvestEU и 3) механизъм към групата на ЕИБ за отпускане на заеми в публичния сектор с цел мобилизиране на допълнителни инвестиции в съответните региони.

Фондът за справедлив преход ще бъде ключов инструмент за подкрепа на териториите, които са най-силно засегнати от прехода към неутралност по отношение на климата, и за избягване на увеличаването на регионалните различия. Поради това той ще бъде създаден в рамките на политиката на сближаване, която е основният инструмент на политиката на ЕС за намаляване на регионалните различия и за справяне със структурните промени в регионите на Европа — за споделяне на целите на политиката на сближаване в специфичния контекст на прехода към неутралност по отношение на климата. Той ще се изпълнява чрез споделено управление в тясно сътрудничество с националните, регионалните и местните органи и заинтересованите страни. Това ще гарантира

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

ангажираност по отношение на стратегията за преход и осигурява необходимите инструменти и структури за ефективна рамка за управление.

Регионите, които имат достъп до средствата на Фонда за справедлив преход ще могат да се възползват от тях само ако имат одобрен Териториален план за справедлив преход. През февруари 2020 г. Европейската комисия публикува своя годишен зимен пакет от Европейския семестър, включително и докладите за напредък за отделните държави. В доклада за напредъка на България са посочени само Кюстендил и Стара Загора, но на по-късен етап бе добавена и обл. Перник.

Като част от област Стара Загора и Община Мъглиж попада в този териториален обхват. Община Мъглиж разполага с ограничени ресурси от полезни изкопаеми – висококачествени черни въглища, използвани преди всичко за производство на кокс, малки рудни залежи без икономическо значение, графит и бигор. На територията на общината се намират големи количества разнообразни инертни материали които се ползват в условията на концесия.

Към настоящия момент Община Мъглиж няма проектна готовност, но работи активно в тази посока. При идентифициране на проектна идея или проекта готовност от страна на Общината, ще се предприемат необходимите действия за осъществяването и отчитане приноса на Общината по отношение на прехода към нисковъглеродна икономика.

6. Анализ на административния капацитет на общинска администрация, както и необходимост от укрепването му

В началото на 2020 г. е приет Устройствен правилник на общинската администрация – Община Мъглиж. Правилникът урежда организацията на дейността на общинската администрация – Община Мъглиж, функциите и числеността на основните административни звена и взаимодействието на общинската администрация с гражданите, юридически лица, институции и с органите на законодателната и изпълнителната власт.

Общинската администрация подпомага дейността на общинския съвет, на кмета на общината, на кмета на кметството и на кметския наместник, осигурява технически

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

дейността на кмета на общината, на неговата специализирана администрация и дейностите по административно обслужване на гражданите и юридическите лица, подпомага и осигурява осъществяването на правомощията на кмета на общината като орган на изпълнителната власт, подготвят стратегически документи - стратегии, програми, планове; осигуряват координация и взаимодействие с държавни институции, с неправителствени организации и с бизнеса; участват в изготвянето и реализирането на проекти за привличане на средства от фондове на Европейския съюз и от други международни програми; разработват проекти на наредби на общинския съвет, процедури, правила и други вътрешни актове; организират работата на комисии, съвети и работни групи; участват в подготовката и провеждането на обществени поръчки.

Общинската администрация извършва административните услуги при спазване на принципите за законност, бързина, достъпност и икономичност на времето по предоставянето на тези услуги и спазва изискванията за качествено и удобно за физическите и юридическите лица административно обслужване

Видно от всички изпълнени, в процес на изпълнение и планирани проекти, Общинската администрация на Община Мъглиж има желание, воля и капацитет за изпълнение на планираните в ПИРО 2021 – 2027 г. проекти, както и други такива, в случай, че възникне необходимост от подготовка и изпълнение на нови проекти.

Изпълнени са множество проекти, някои от които подробно описани по – горе в настоящия документ – проекти със социално значение, проекти с инфраструктурно значение, проекти свързани с повишаване на енергийната ефективност в общината, като има и такива, чието изпълнение предстои да стартира.

Разбира се, капацитетът на Общинска администрация – както капацитета свързан с хората, техния потенциал и продуктивност, така и технологичния капацитет, винаги имат нужда от развитие и укрепване.

Що се отнася до капацитета на човешкия ресурс, както е видно, хората имат желание да се възползват от всеки ресурс, който би осигурил по – добро качество на живот на жителите на Община Мъглиж. Естествено, Общинска администрация, поддържа своя капацитет, чрез постоянно учене, осъществявано както в самостоятелна форма, т.е. ежедневно запознаване с новостите в сферата, в която са компетентни, така и на групови

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

занимания – обучения, семинари, конференции. Това може да бъде голям разход за общинския бюджет, особено като се има предвид, че всички лица биха искали да повишат своите компетенции. Тези дейности могат да бъдат подпомогнати с подходящи програми за предоставяне на безвъзмездни финансови средства, за да може да се постигне комплексен ефект.

В същото време, техническия капацитет на общинските администрации винаги има нужда от обновления и модернизации, тъй като обемът от работа и натовареността са постоянни, което води до бързо амортизиране на техническата база. Община Мъглиж не прави изключение. Техническата база е остаряла и въпреки усилията на администрацията, се създават предпоставки за допускане на грешки, които могат да се отразят на финансовото състояние на Общината.

Общинският капацитет има нужда от постоянни инвестиции за актуализиране, модернизиране и чиста подмяна, за да бъде ефективен на всяко ниво.

7. Анализ на културно – историческото наследство

Културно – историческите обекти на територията на Община Мъглиж не са концентрирани в едно или две населени места. Все пак, на база на т. 9 от настоящия документ, в който се описва културното наследство на територията на Общината, най – голяма концентрация е констатирана за района на гр. Мъглиж.

Подробно описание на културно – историческото наследство на територията на Община Мъглиж е направено в цитираната точка 9.

Силните страни на културно – историческото наследство на територията на Община Мъглиж са:

- Множество обекти с културно и историческо значение.
- Разнообразие в обектите.
- Потенциал за развиване на туристическия сектор, включително чрез комбиниран туризъм.

Слабите страни на културно – историческото наследство на територията на Община Мъглиж са:

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

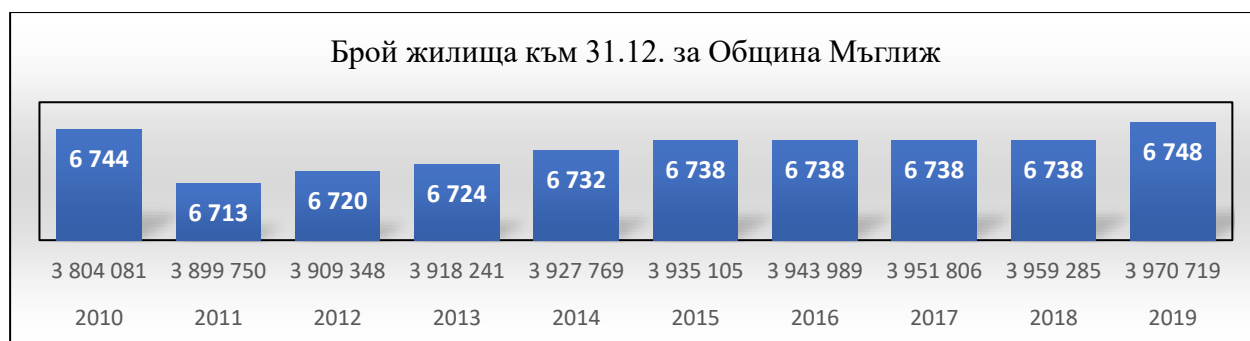
- Недостатъчно финансиране за разкриване на целия потенциал.
- Недостатъчно финансиране за превръщането им в пълноценна и привлекателна туристическа атракция.
- Липса на реклама, за да бъдат посещавани. За тях знаят най – вече жителите на Общината.

8. Анализ на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор

Селищната мрежа в Община Мъглиж е сравнително равномерно изградена. Тя се формира на базата на мрежа от селища, състояща се от 15 населени места. Административен център е град Мъглиж. В административната структура на общината се включват 6 кметства в селата Тулово, Ягода, Юлиево, Дъбово, Зимница и Ветрен, управлявани от пряко избрани от населението кметове. Останалите 3 кметства в селата Шаново, Борушица и Радунци се управляват от кметски наместници, избирани от Общинския съвет.

По данни на отдел „Статистика на населението и жилищния фонд“ - дирекция „Демографска и социална статистика“, предоставени от НСИ, броят на жилищата към 31.12.2019 г. е 6748, което е с десет броя повече от предходната година. Спрямо отразени данни в предходния стратегически документ, който е изготвен през 2013г., с брой на жилищата към 31.12.2013 от 6724, разликата е с положителен знак - увеличение на броя на жилищата с 24.

След онагледяване с диаграма броя на жилищата на територията на Общината за периода 2010 – 2019 г, то движението на броя на жилищата ще изглежда така:

Фигура 24 Брой на жилищата на територията на Община Мъглиж за периода 2009-2019 г, източник на информацията: НСИ

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Налице е рязък спад на броя на жилищата 2011 г. спрямо 2010 г., след което се наблюдава темп на умерено увеличаване на броя жилищата на територията на Общината.

На следващата диаграма са позакани динамиката данните за жилищната площ на Община Мъглиж за периода 2010-2019 г.

Фигура 25 Жилищна площ в кв. м. на територията на Община Мъглиж за периода 2000-2019 г, източник на информацията: НСИ

Наблюдава се постепенно увеличение на кв.м. жилищна площ, което е обвързано, както с по-доброто икономическо състояние на Общината, така и с промяна в приоритетите на хората – стремеж към материална обезпеченост, желание за удобство и др. В последната година на изследвания период е налице рязко увеличение от 32710 кв. м., което говори за подобряване, макар и условно, на качеството на живот на жителите от Община Мъглиж. За това са допринесли усилията на Общинска администрация, чрез които се повишава качеството на живот на територията на Община Мъглиж.

9. Описание на елементите от градското културно наследство в градовете

Най - популярните забележителности на територията на Община Мъглиж са: Мъглижкия манастир Св. Николай, Етнографски Комплекс Телбизовите Къщи – Мъглиж, минералния плаж Ягода - близо до село Ягода и защитена местност „Винишки камък“ и водопад „Големият и Малкият скок“.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

В следващите редове са изброени елементите на културното наследство и историческите забележителности на територията на Община Мъглиж, а не само тези, които се намират на градски територии:

- Къща на Ганьо Стоянов Джамбазов (с. Борушица)
- Къща на Данчо Стоянов Костадинов (с. Борушица)
- Къща на Иван Кънев Коев (с. Борушица)
- Къща на Митьо Добрев Димов (с. Борушица)
- Къща на Димчо Ганев Трифунов (с. Борушица)
- Къща на Иван Маринов Иванов (с. Борушица)
- Воденица (с. Борушица)
- Средновековно укрепително съоръжение - м. „Царска могила“, 4 км югоизточно (с. Борушица)
- Средновековно укрепително съоръжение – м. „Калоянка" (с. Борушица)
- Късноантична и средновековна крепост - м. „Преградата“, 4 км. югоизточно (с. Борушица)
- Останки от средновековна крепост, 2 км северно (с. Ветрен)
- Останки от антично селище, 1,5 км. северно (с. Ветрен)
- Надгробен паметник, м. „Крива река“ (с. Ветрен)
- Къща на Иванка Трифонова Борисова (с. Ветрен)
- Къща на Борис Кирилов Мирчев (с. Ветрен)
- Къща на Деля Петрова Маргаритова (с. Ветрен)
- Къща на Димитър Колев Кантранджиев (с. Ветрен)
- Църква „Св. Благовещение“ (с. Ветрен)
- Селищна могила - м. „Язлата“, южно (с. Ветрен)
- Късноантична и средновековна крепост - м. „Орелски скали“, 5 км северозападно (с. Ветрен)
- Късноантична и средновековна крепост - м. „Градището“, 7 км. северозападно (с. Ветрен)
- Късноантична и средновековна крепост - м. „Ада баир“, 7 км. северозападно (с. Ветрен)

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- Късноантична крепост - м. „Под Хисаря“, 2 км. северно (с. Ветрен)
- Късноантична крепост - м. „Калето“, 2 км. северно (с. Ветрен)
- Римския мост на Поповска река (с. Дъбово)
- Останки от антично селище - м. „Кадиевец“, 2,5 км. северозападно (с. Дъбово)
- Останки от късноантично селище покрай ж.п. линия - 3 км. северно (с. Дъбово)
- Късноантичен некропол, покрай ж.п. линия - 3 км. северно (с. Дъбово)
- Останки от антично селище, в двора на ТКЗС -1 км южно (с. Дъбово)
- Църква „Св. Георги“ (с. Дъбово)
- Средновековно селище - м. „Бобовица“ (с. Дъбово)
- Късноантична средновековна крепост - м. „Градището“ /Калето/, 1,5 км. южно (с. Дъбово)
- Средновековна крепост - 2 км. южно (с. Зимница)
- Римско селище - 2 км. източно (гр. Мъглиж)
- Останки от крепост - м. „Градът“, 4,5 км. североизточно (гр. Мъглиж)
- Останки от средновековна крепост - м. „Грамадена махала“, 100 м. южно (гр. Мъглиж)
- Останки от църква - м. „Клисидже дол“, 2 км. северно (гр. Мъглиж)
- Тракийска гробница - 2,5 км. западно (гр. Мъглиж)
- Църква „Св. Димитър“ (гр. Мъглиж)
- Къща на Георги Попов (гр. Мъглиж)
- Къща на Минчо Начев с оградата, портата и съседния дюкян (гр. Мъглиж)
- Къща на наследници на Христо Кирев Бакалов с портата към другата улица (гр. Мъглиж)
- Къща на Илия Бакалов с портата (гр. Мъглиж)
- Къща на наследници на Йовчо Ив. Гойчев (гр. Мъглиж)
- Къща на Димитър Йорданов с портата (гр. Мъглиж)
- Къща на Иван Кочев Минев (гр. Мъглиж)

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- Къща на наследници на братя Тилбизови /ГНС/ с пристройката на кръчмата и двете порти (гр. Мъглиж)
- Къща на Борис Залъмов с портата и навеса (гр. Мъглиж)
- Къща на наследници на Иван Рашков (гр. Мъглиж)
- Къща на Иван Лидарев (гр. Мъглиж)
- Църква „Успение Пресв. Богородици“ (гр. Мъглиж)
- **Манастир „Св. Николай Чудотворец“ - църквата и двете и крила, южното и северното с магерницата, 2,5 км северозападно от града (гр. Мъглиж)**
- Антично селище - м. „Мочера“, 3 км. западно (гр. Мъглиж)
- Късноантично селище - м. „Куру дере“, 6,5 км. южно (гр. Мъглиж)
- Късноантична и средновековна крепост - м. „Горненски град“, 6 км. северно (гр. Мъглиж)
- Средновековна крепост - м. „Кулата“ (гр. Мъглиж)
- Надгробна могила /Фартунова/ - м. „Бадема“, 2,5 км източно (гр. Мъглиж)
- Двадесет и една надгробни могили (гр. Мъглиж)
- Селищна могила - м. „Корийката“ (гр. Мъглиж)
- Селищна могила - м. "Ливадите" (гр. Мъглиж)
- Светилище „Киселишки дол“ - в края на дефилето (гр. Мъглиж)
- Къща на Марин Йовков Маринов (с. Селце)
- Къща на Дамян Трифунов Георгиев (с. Селце)
- Къща на Тодор Иванов Пушаков (с. Сливито)
- Къща на Стоян Тодоров Ковачев (с. Сливито)
- Къща на Димо Петков Костадинов (с. Сливито)
- Къща на Борис Неделчев Богданов (с. Сливито)
- Старото училище (с. Сливито)
- Мелница на Маргарит Кирев (с. Сливито)
- Къща на Ганчо Неделчев Генчев - махала Торбалаците (с. Сливито)
- Средновековен некропол - м. „Кръстът“, 3 км. северно (с. Сливито)
- Останки от селище, м. „Марап“ - 400 м. северозападно (с. Тулово)

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- Римско селище - м. „Дере кьой“, 1 км. южно (с. Тулово)
- Селище - м. „Чавлака“, 1,8 км. от центъра (с. Тулово)
- Селище - м. „Тавлака“, 1,6 км. (с. Тулово)
- Църква „Св. Димитър“ (с. Шаново)
- Къща на Тодор Иванов Радев (с. Юлиево)
- Къща на Никола Тончев Даскалов (с. Юлиево)
- Късноантична и средновековна крепост - м. „Градището“, 4.5 км. североизточно (с. Юлиево)
- Банята (с. Ягода)
- Войнишки паметник на загиналите за Родината – гр. Мъглиж
- Паметник на героите паднали за Родината 1877-1878 г., 1912- 1913 г., 1915-1918 г. и 1941-1945 г., с. Дъбово
- Паметник в памет на „Сложили костите си в олтара на Отечеството” - с. Тулово
- Паметник на падналите за свободата на Родината - с. Ягода
- Паметник на загиналите герои от с. Юлиево през войните 1912-1913 г., 1915-18 г. и 1944 г. – с. Юлиево

Тези исторически забележителности са важни за Община Мъглиж, тъй като чрез тях се буди интереса на младото поколение към родовата историческа памет. Важно е да се поддържа това културно наследство, за да се съхрани идентичността, както на територията, така и на жителите. От друга страна, това привлича и туризъм и би могло да бъде фактор за един комбиниран туристически продукт.

10. Анализ на връзката на общината със съседни територии извън административните ѝ граници

Община Мъглиж поддържа добри взаимоотношения със съседните общини. И въпреки, че към този момент конкретен инвестиционен проект с някоя от тях не е налице, то тази възможност е постоянно отворена. Сътрудничество със съседни общини има и при провеждане на различни събития от културният и спортен календар на Община Мъглиж. За

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

добрите отношения свидетелства и създадената Местна инициативна група Мъглиж, Казанлък, Гурково. Тя е Сдружение с нестопанска цел между Общините Мъглиж, Казанлък, Гурково. Със съвместната си дейност са постигнати много добри резултати за местния бизнес. Към момента са констатирани само положителни страни на съвместната дейност, като се планира същата да продължи и през следващия програмен период.

11. Влияние на големи инфраструктурни проекти, предвидени за реализация на територията на общината

Към настоящия момент няма големи инфраструктурни проекти с регионално или национално значение, предвидени за реализация на територията на Община Мъглиж.

В случай, че в периода на действие на ПИРО това обстоятелство се промени, Община Мъглиж ще съдейства за реализирането на голям инфраструктурен проект, доколкото същия не противоречи на плановете и стратегиите на Общината.

Единственият голям проект с регионално значение е този за газификация на населените места от общините Мъглиж, Твърдица, Гурково, Николаево, Казанлък, Павел баня и Карлово. Предпоставка за това Актуализираната енергийна стратегия на Република България до 2020г. в която се предвижда промяна на маршрути на потоците природен газ. В рамките на проекта е предвидена газопреразпределителна станция за захранване на други общини. Към момента все още обаче няма проектна готовност, предвид сериозните ресурси, които изисква този проект.

12. SWOT анализ на Община Мъглиж

SWOT анализът като качествен аналитичен и прогностичен метод дефинира действието на вътрешните и външните фактори за развитие на Община Мъглиж и възможностите за избор на подходяща стратегия за постигане на целите на развитието. Принципът на интегриран подход по отношение на разработването на ПИРО е екстраполиран от аналитичната част на документа в SWOT анализа.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Отделните елементи на анализа са разгледани в тяхната цялост и взаимодействие. Приложена е общата матрица за този вид анализ, отразяваща взаимодействието на вътрешните фактори (силни и слаби страни), и външните фактори (възможности и заплахи). Освен на база на документалното проучване при разработването на SWOT анализът са взети предвид резултатите от проведени анкетни проучвания и обществено обсъждане.

Силните страни (Strengths) са ресурс, умение или друго преимущество, което притежава Общината. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство.

Слабите страни (Weaknesses) представляват ограничения или недостиг на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на сектора.

Възможностите (Opportunities) представляват най - благоприятни елементи на външната среда. Това са благоприятни външни фактори, от които Общината се възползва или би могла да се възползва.

Заплахите (Threats) са най-неблагоприятните сегменти на външната среда. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние.

Резултатите от SWOT анализа позволяват точно формулиране на приоритетите и целите за развитие на Общината, както и периодична оценка на мястото ѝ в рамките на региона. Резултатите от SWOT анализа позволяват да се планират и реализират конкретни мерки за коригиране на състоянието. Сред елементите на анализа има взаимовръзки, които разкриват потенциала за развитие, а също и такива, които показват ограниченията (лимитиращите фактори) и проблемите, които предстои да бъдат преодолени.

Таблица 15 SWOT анализ на Община Мъглиж

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
 Благоприятно географско положение – плодородна земя, наличие на достатъчно водни източници, близост до планини.	 Неблагоприятни демографски процеси – намаляване и застаряване на населението. Увеличаване на миграцията и намаляване дела на населението в трудоспособна възраст.
 Опит и традиции в селското стопанство – земеделие и животновъдство.	 Липса на стопански субекти (бизнес партньори), отворени към създаване на публично – частни партньорства за реализацията на мащабни проекти.
 Екологично чист район с добро качество на атмосферния въздух,	

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

поради съхранената природа и околна среда благодарение на близостта до планини. Изградена система за ефективно сметосъбиране, покриваща 99,9 % от населените места в Общината. Пряк достъп до ЖП мрежа и добра пътно-транспортна свързаност. Географското разположение на Общината определя нейното важно кръстопътно положение по осите изток - запад и север - юг. Това е предпоставка за висока транспортна наситеност на Общината Съхранено културно-историческо наследство и традиции в занаятите, наситен културен и събитийен календар, създаващо условия за алтернативен туризъм в периферията на развитите Планински курорти в областта Добра обезпеченост на образователната сфера, с лесен достъп до образование и поддържан сграден фонд. Добро ниво на интеграция на маргиналните групи в образователния процес. Добре изграден административен капацитет в публичният сектор, включително чрез възможностите на европейско финансиране. Предоставяните социални услуги се развиват ежегодно, включително се използват максималните възможности за получаване на БФП.	 Индустрия с ниска добавена стойност Отрицателен естествен и механичен прираст. Слаба икономическа активност на населението и липса на възможности за трудова реализация извън сектора на селското стопанство, който не е толкова привлекателен за младите хора. Липса на традиции в областта на туризма и неусвоен туристически потенциал. Малък брой и ниска конкурентоспособност при по-малките и микро предприятия и слаба икономическа активност на населението. Липса на сигурен финансов ресурс в Общинския бюджет, който да бъде насочен към ключови проекти за развитие на териториите чрез благоустрояване на инфраструктурата. Остарял сграден фонд с преобладаваща ниска енергийна ефективност. Липса на изследователски и иновационен потенциал Липса на индустриален парк и/или бизнес и/или индустриална зона
--	--

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Добро ниво на спортните дейности – разнообразно, достъпно и стимулиращо младите поколения. Създаване на възможности за разнообразен туризъм, с възможности за комбиниране.	
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Лесният достъп до международни пазари – географското разположение е предпоставка за висока транспортна наситеност на общината. Наличие на ЖП инфраструктура. Реализиране на публично-частни партньорства и привличане на инвестиции на територията на Общината. Разумно усвояване на средства от ЕС за развитие на публичната инфраструктура, човешките ресурси, селското стопанство, насърчаване на предприемачеството и иновациите, подобряване качествата на публичните услуги и образованието. Наличие на свободен сграден фонд и терени за привличане на инвеститорски интерес. Реализиране на потенциала за развитие на алтернативен туризъм – селски, културно-исторически, екотуризъм, лов и риболов. Партньорство с други общини и НПО за реализиране на съвместни проекти.	Национална тенденция за обезлюдяването на по-слаборазвитите райони и задълбочаване на демографската криза. Задълбочаване на дефицитите на пазара на труда, свързани с ограничени възможности за заетост, в т.ч. и самонаемане; Нарастване на безработицата вследствие на кризата предизвикана от COVID-19 епидемията. Икономическа стагнация и влошаване на активността на местното население – да инвестира, да произвежда, да бъде наемано или да наема работна сила заради COVID- 19. Липса на инвеститорски интерес и икономическа активност. Неблагоприятни климатични промени на фона на глобалните тенденции от изменението на климата. Увеличаваща се зависимост на общинския бюджет от централната власт поради липса на собствени приходи. Замърсяване на околната среда.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

	 Влошаващо се състояние на транспортната инфраструктура, поради липса на средства за поддържане и ремонт.
--	--

13. Описание на взаимовръзките на анализа с резултатите от проведения хоризонтален социално – икономически анализ на районите на национално ниво, изготвен от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД

Видно от SWOT анализа на Община Мъглиж са налице множество прилики между изведените резултати, вследствие на настоящия анализ и изведените резултати от анализа, изготвен от НЦТР. По-долу изброяваме някои от взаимовръзките, но следва да се има предвид, че изведените резултати в СИА на НЦТР са общи на национално ниво и приложимостта им към Община Мъглиж понякога е с друга насоченост, ограничена или пък липсва. В този смисъл са изведени само ярко отличаващите се връзки:

- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор демография: за слаба страна е изведен отрицателния естествен и механичен прираст, което съвпада с констатираното в настоящия анализ.
- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор демография: като заплаха е констатирано ниското ниво на раждаемост и високо ниво на обща смъртност.
- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор пазар на труда: за слабост е изведен високия коефициент на безработица с акцент върху някои региони, но това съвпада и с констатациите за нивото на безработица и в Община Мъглиж.
- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор пазар на труда: за силна страна е констатиран увеличението брой на наетите лица, което се забелязва и за Община Мъглиж до 2019 г. вкл. От 2020 г. започва силното влияние на епидемията.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор образование: за силна страна е посочена добре развитата мрежа от училища, като същото важи и за Община Мъглиж, тъй като няма недостиг на места в учебните заведения.
- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор пазар на труда: за слаба страна е отбелязана недостатъчна интеграция на маргиналните групи в образователния процес. Това е пример за констатация, която не съвпада с направения анализ за Община Мъглиж.
- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор социални услуги: за силна страна е отбелязано, че средствата за социално осигуряване, подпомагане и грижа с най – голям относителен дял при разходите по функции отнесени към БВП. Констатацията е в корелация с анализа на Община Мъглиж, тъй като Общинската администрация полага осезаеми усилия за осигуряване и развиване на социалните услуги.
- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор спорт и спортна инфраструктура: за силна страна е изведена добре изградена мрежа в страната от наследени спортни обекти. В Община Мъглиж е изградена доста добра мрежа от спортни обекти, в която може да се инвестират средства за поддръжка модернизирание.
- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор туризъм: за силна страна са посочени както привлекателността на България като цяло, така и разнообразните и пространствено наситени туристически ресурси с възможности за комбиниране. Община Мъглиж, в последните години, инвестира средства в туристическия сектор, който има уникални за региона възможности.
- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор туризъм: за слаба страна са посочени неоползотворените туристически ресурси. Аналогична слабост е налице и при Община Мъглиж, но Общината работи за промяна.
- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор транспортна инфраструктура: за силна страна е посочена високата степен на изграденост на транспортната инфраструктура, което е налице и в Община Мъглиж.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор транспортна инфраструктура: като заплаха е определено влошаващото се състояние на изградената инфраструктура, поради отлагани ремонти, което е в пълна корелация с анализа за Община Мъглиж.
- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор телекомуникации: като слаба страна е изведено ограничено и дори липсващо покритие в някои малки населени места. Това обстоятелство е налице и за територията на Община Мъглиж, но засяга много малка част от населението, тъй като се забелязва най – вече в слабо населени и отдалечени места.
- В частта на SWOT анализа от СИА на НЦТР, сектор усвояване на средства от общините по оперативни програми: за силна страна е изведен административния капацитет на местните власти за усвояване на средства по оперативни програми, което видимо от анализа и множеството изпълнени проекти, е налице и в Община Мъглиж.

14. ИЗВОДИ

В обобщение излагаме основните изводи, изведени след направения анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на Община Мъглиж. На база на изброените по – долу изводи са формирани основните цели, приоритети и мерки, заложили за изпълнение в следващите части на ПИРО Мъглиж. Мерките са в съответствие с наличните стратегически документи, като е предвидена и възможност за актуализация на ПИРО, когато е необходимо.

Основните изводи, вследствие на анализа са:

- Община Мъглиж има голям потенциал за икономическо развитие, като въпреки усилията, които се полагат последните години в тази посока, има все още възможности за надграждане.
- Въпреки, че равнището на безработица е доста по-високо от средното за региона, следва да се отчете и факта, че населението с високо ниво на образование и трудово активното население, се ориентират към по -

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

големите градове, които предлагат възможности за личностно развитие. Отново този процес е нормален за такъв тип община. От друга страна, обаче, трудът се оценява по същия начин като в областта и страната. Това е видно от равнището на работната заплата, което се движи с еднакви темпове с това на страната, като и размера също би могъл да се счете еквивалентен, тъй като в големите градове има отклонения на заплатите при големите фирми. Налице е благоприятното влияние на Балкана и, въпреки че не е в непосредствена близост, то видно от стойностите на показателите на други общини в района, Община Мъглиж съумява да се възползва от този непроменен факт. Има и други, на местно ниво, фактори, които също допринасят за доброто икономическо състояние на Общината – благоприятните свойства на почвата, умерения климат, и не на последно място е човешкият фактор. Т.е. в никакъв случай не може да се счете, че икономическите изводи са само отрицателни. По – скоро трябва да се разбира, че Община Мъглиж има неоползотворен потенциал за развитие, както строго икономически, така и потенциал за развитие на социалната сфера. Точно този потенциал ще се опита да усвои и оползотвори план за интегрирано развитие на Община Мъглиж 2021 – 2027 г.

- Демографската структура на Община Мъглиж не се различава от тази на национално ниво. Налице е висока безработица и нисък естествен прираст. Това са проблеми, които следва да се решат и на национално ниво, за да има отражение при малките селски общини като Мъглиж. Препоръката е да се работи в посока повишаване качеството на живот, както до момента, тъй като видно от развитието на всички коефициенти – през последните години се вижда подобряване в стойностите на икономическите и социалните измерители.
- Сравнително голямата територия на Общината, отдалечеността на повечето села от Общинския център, преобладаващо ромско население в някои села и големият дял здравно неосигурени лица са фактори, които правят нелека задачата за осигуряване на ефективност на здравното обезпечаване в

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Общината. Необходима е цялостна стратегия за намаляване на рисковите фактори за социално значимите заболявания, намаляване на смъртността на активните в икономическо отношение възрастови групи. Демографските тенденции подчертават тази необходимост, защото социално значимите заболявания сформират най-големия отрицателен принос за здравния статус на населението. Мерките се фокусират върху контролирането на известните основни рискови фактори, превантивна работа и ранно диагностициране, лечение и наблюдение, като паралелно се развиват дейности по рехабилитация на осигурени лица.

- Необходимо е да продължи работата по развитие на междусекторното сътрудничество и взаимодействие за предлагане на устойчиви решения за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в Община Мъглиж. Административният екип на Общината и училищата, са се възползвали от много възможности в стремежа си към осигуряване на по – добра среда за обучение. Използването на капацитета на предлаганите услуги за деца на територията на Общината е на добро ниво.
- Препоръчва се, при възможност, чрез системен и цялостен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в Общината, да бъдат привлечени за по-активно участие родителите в създаването на подкрепяща среда.
- Създаването на подкрепяща училищна среда за учители, въвеждащи добри практики, каквито стъпки са предприети, са необходими за осигуряване внедряването на иновациите в обучителния процес, а също и за личностното развитие на учителите.
- В Община Мъглиж се полагат очевидни усилия за поддържане на социалната устойчивост и социалната удовлетвореност на жителите. Не са налице препоръки за допълнителни мерки, които могат да се вземат – просто не са налице други възможности. С настоящия документ се планира мрежата от социални услуги да запази широкия си обхват, като в случай на допълнителна възможност да се работи по внедряването ѝ.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- Налице е доста развита мрежа от организации и дейности с културно и религиозно значение. Те се поддържат добре, доколкото е по възможните на Общинския бюджет, като постоянния стремеж за поддържането и развиването им е очевиден. Препоръчва се, в случай на възможност за финансиране, да се направи ремонт на сградния фонд, където е необходимо, тъй като усилената експлоатация, каквато е налице, ускорява амортизирането.
- Видно от всички изпълнени, в процес на изпълнение и планирани проекти, Общинската администрация на Община Мъглиж има желание, воля и капацитет за изпълнение на планираните в ПИРО 2021 – 2027 г. проекти, както и други такива, в случай, че възникне такава възможност или необходимост. Общинският капацитет има нужда от постоянни инвестиции за актуализиране, модернизиране и чиста подмяна, за да бъде ефективен на всяко ниво.
- Силни и слаби страни, както и възможности и заплахи за Община Мъглиж са изведени в SWOT анализа.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Част II

Цели и приоритети за развитие на Община Мъглиж за периода 2021 - 2027

Планът за интегрирано развитие на Община Мъглиж се разработва за 7-годишен период, като с него се определят средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини. Планът за интегрирано развитие на Общината осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.

ПИРО Мъглиж е съобразен с нормативните изисквания за неговото изготвяне, в т.ч. в областта на регионалното развитие, при отчитане на спецификите на местно ниво.

За да се структурират и обединят целите и приоритетите за Общината за следващите седем години, се използва интегриран подход. По този начин на база факторите, условията, потенциала за специфично развитие на Общината, отделните сектори и населените места на територията на Общината, се определят нуждите, възможностите и начините за развитие и реализиране на проекти и идеи, чрез определяне на цели и приоритети.

Същността на интегрирания подход за развитие е тясната координация на различните публични политики на базата на местните специфики. Важен елемент при определянето целите и приоритетите на ПИРО Мъглиж, е икономическото развитие на Общината, чрез взаимодействие между жилищното строителство, транспортът, заетостта, качеството на околната среда и различни социални елементи. Чрез определяне на въздействието между тези различни сфери се постига интегрирания подход за развитие, а това от своя страна допринася за точното определяне на подходящите цели и приоритети, залегнали в настоящия стратегически документ и стоящи в основите за развитие на Общината през следващите седем години.

Планът за интегрирано развитие на Община Мъглиж 2021- 2027 г. отразява общия контекст на целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г., които допринасят в максимална степен, съобразно общинските възможности и намерения, към

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

цел на политиката 5 „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“. Най – общо целите на политиката са насочени към икономическото, социалното и териториалното сближаване на Европейския съюз, като допринасят за намаляване на различията, които все още съществуват между европейските региони и държави.

Разработването на настоящия стратегически документ, формулирането на визия и определянето на стратегически цели и приоритети, както и програмата за реализация, освен с горепосочената кохезионна политика на ЕС за периода 2021-2027 г., е синхронизирано и е в съответствие с НКПР, както и с други секторни политики, концепции и документи, установени със законодателни разпоредби и в рамките на националната политика за регионално развитие като: НСРР, АНСДРНРБ, АНКПР, ИТСРЮИР, ПЕЕОВ, СИАРРБ, Национална програма за развитие: България 2030, в която е обърнато специално внимание на Програмата за устойчиво развитие за периода до 2030 г. на Организацията на обединените нации (ООН) „Да преобразим света“ и на включените в нея 17 глобални цели за устойчиво развитие. ПИРО Мъглиж 2021- 2027 г. отчита постигнатото с Общинския план за развитие на Община Мъглиж за периода 2014 – 2020 г., като го надгражда и доразвива, и го съобразява с настоящата обстановка, с желанията, възможностите и ресурсите, с които разполага Общината, както и с инвестиционните намерения на Общината, в т. ч. Програма за управление на Община Мъглиж за мандат 2019-2023 г.

Настоящата част от ПИРО Мъглиж обхваща формулирането на визия за развитието на Общината, стратегическите цели на развитието и свързаните с тях приоритети. Успоредно с формулирането на визия, цели и приоритети се изготвя и предвидения пакет от мерки и дейности, включващ подготовката, финансирането и изпълнението на конкретни проекти, или казано с други думи – програмата за реализация. По този начин се гарантира свързаността между посочените елементи. В резултат се проследява връзката между формулираната визия и определените стратегически цели и приоритети, които ще бъдат реализирани чрез изпълнението на програмата за реализация.

Първата стъпка се състои във формулиране на визия за развитие на Общината до 2027 г. Втората стъпка е определяне на стратегически цели, постигането на които ще доведе

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

до реализиране на визията. След стратегическите цели се определят приоритетите, свързани със стратегическите цели, така че всеки приоритет да е йерархично обвързан със стратегическа цел. Приоритетите са дефинирани и произтичат от изводите от предходната аналитична част на настоящия документ.

Изготвянето на ПИРО Мъглиж, в т.ч. и настоящата част, е съобразно утвърдените теоретични модели и съвременни практики в сферата на стратегическото планиране на местното развитие. Приложено е съчетание от няколко основни принципа:

- **Публичност.** Проведено е анкетно проучване сред жителите на Общината, както и обществено обсъждане на основните елементи, на база на които се изработва Планът, насочено към всички заинтересовани органи и организации, икономически и социални партньори, физически лица и представителите на юридическите лица, имащи отношение към развитието на Общината и като цяло всички засегнати и заинтересовани лица на територията на Общината.
- **Съгласуваност.** ПИРО Мъглиж съответства, интерпретира и конкретизира предложенията на документите от по-високо ниво.
- **Съсредоточеност.** Приоритетните области позволяват ясен фокус на усилията и ресурсите в оптимален брой допълващи се направления за общинското развитие.
- **Обвързаност.** Използван е съвременният интегриран подход за планиране, като отделните дейности са обвързани помежду си и съвместно подобряват определени аспекти от общинското развитие.
- **Аргументираност.** Структурирането и съдържанието на ПИРО се основава на закономерностите в местното развитие, обобщени от общественото мнение и синтезираните резултати от проведения анализ.
- **Оперативност.** ПИРО съдържа съвкупност от мерки, чиито конкретни дефиниции дават възможност за предприемането на ясни действия и реализация на мотивирани проекти през следващите седем години.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

В резултат на всичко това, настоящата част от ПИРО Мъглиж 2021 – 2027 г. представлява съчетание на визия, стратегически цели и приоритети, свързани както помежду си, така и с програмата за реализация. Между отделните елементи на стратегическата рамка е осигурена кохезия и взаимно допълване, като водещ принцип при структурирането им е търсенето на синергичен ефект.

Община Мъглиж – привлекателна за бизнес, живот и туризъм европейска община с насърчаваща среда за конкурентно икономическо и социално развитие.

Формулирани са четири стратегически цели, изведени от местния контекст. Те са съобразени с възможностите и ресурсите на Общината и са насочени към преодоляване на предизвикателствата. Това им придава качества като специфичност и значимост. Също така формулираните цели са съобразени с и произтичат от направения анализ в първата част, включително взаимовръзките на анализа с резултатите от проведения хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво, изготвен от НЦТР. Около Визията и Стратегическите цели се обединяват местната власт и нейните представители, участниците в проведеното анкетно проучване и обществено обсъждане. Целите са реалистични и постижими във времеви обхват на следващия програмен период 2021-2027 година, като са в тясна координация помежду си, което е от особено значение, защото представляват израз на локалните политики по всички въпроси от местно значение. Прилагането на интегрирания подход при планирането на стратегическата част на ПИРО Мъглиж и на програмата за реализация е предпоставка за ефективно управление на взаимосвързаните фактори на развитието и растежа, базирани на местните предизвикателства и ресурси.

Взаимовръзката между определените визия, стратегически цели и приоритети, е структурирана и представена в йерархична последователност в Приложение – Дърво визия, цели и приоритети.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

1. Визия

Така формулираната визия на Общината, отразява към какво тя се стреми и какво иска да постигне през периода 2021 – 2027 г. Визията описва потенциала на общината за развитие, като отчита нейните възможности и потенциал.

В синхрон с поставената визия е основната стратегическа цел за развитие на Община Мъглиж:

Устойчиво развитие, привличане на инвестиции и насърчаване икономическата активност, основани на потенциала и ресурсите на общината за преодоляване на демографската криза и бедността.

С така поставените визия и основна стратегическа цел се акцентира върху характеристиките на Общината и потенциала за развитие на територията.

2. Стратегически цели, приоритети и мерки

Стратегическа цел 1: Стимулиране на икономическия растеж и постигане на устойчиво и балансирано развитие на бизнеса в Община Мъглиж, включително и чрез политики за подобряване на административното управление и обслужване

Добре развитата местна икономика е основно обстоятелство за стабилност, задържане на жителите на територията на общината и нарастване на населението. На местно ниво властите са изправени пред сериозното предизвикателство да подпомагат процеса на реструктуриране на националната икономика. Едновременно с това общините и местните власти са в условия на конкуренция помежду си, тъй като основна цел на всички е задържане и привличане на бизнеси и население в трудоспособна възраст. Проблемите се задълбочават и в резултат на настъпилата здравна криза, която засегна в различна степен

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

всички икономически дейности и продължава да оказва отрицателно влияние върху икономиката. Заради продължаващата здравна криза и влошена епидемиологична обстановка, не само на местно, а и на национално и глобално ниво, процесът на възстановяване от нанесените последици върху икономиката ще е труден и дълъг. Поради това е особено важно да се следва политика, чрез която да се насърчава предприемачеството и да се преодоляват препятствията пред бизнеса, които намаляват неговата конкурентоспособност и възпрепятстват икономическото развитие. От друга страна от особена важност е и доброто административно управление и обслужване, тъй като не би могло да се постигне икономически растеж и устойчиво развитие ако местната администрация, респ. нейното управление и предоставянето от нея обслужване, не са на високо ниво. В тази връзка първата стратегическа цел, която си поставя Община Мъглиж, се фокусира върху стимулиране на икономическия растеж и постигане на устойчиво и балансирано развитие на бизнеса в общината, като е съобразена с и произтича от направения анализ в първата част, включително взаимовръзките на анализа с резултатите от проведения хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво, изготвен от НЦТР. Предвижда се целта да бъде постигната чрез подкрепа от страна на администрацията и различни стимули, включително развитието на иновации и създаването на партньорства, както и чрез подобряване на административното управление и обслужване. За постигане на тази стратегическа цел са поставени четири приоритета за действие.

Приоритет 1.1.: Насърчаване на съществуващите и развитие на нови икономически дейности

Както в повечето по-малки населени места в страната, и в Община Мъглиж застаряващото население и безработицата е основен проблем. Допълнително ситуацията за Общината се задълбочава, поради близостта ѝ до областния център – гр. Стара Загора, както и гр. Казанлък, тъй като голяма част от трудоспособното население се ориентира именно там. Високата безработица оказва отрицателно влияние върху икономиката и поражда сериозни социални проблеми. Тя влияе директно върху бедността и социалното

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

изключване. Статистическите прогнози са в бъдеще трудоспособното население все повече да намалява, което означава и че заетостта ще намалява. От друга страна, в периода на криза е налице спад в развитието на утвърдени икономически дейности, както и недостиг на средства за технологична модернизация, а при някои и недостиг на средства за съществуване на дейността. Същевременно обаче са налице множество неразгърнати потенциали, които са характерни за Общината и са предпоставка и възможност за ускорено подобряване и разширяване на икономическия ѝ профил. Пример за това са наличие на топли минерални извори, богата флора и фауна. Освен това почвените условия благоприятстват развитието на трайните насаждения и фуражните култури, а по планинските склонове - на широколистни и елови гори. Основната част от землището на общината е разположено в планински район, като има наличие предимно на големи площи дъбови и букови гори.

Географското разположение на общината определя нейното важно кръстопътно положение по осите изток - запад и север - юг. Това е предпоставка за висока транспортна наситеност на общината, което дава възможност за развитие на индустрия от една страна, а от друга, чрез благоприятната характеристика на почвите и развитието на трайните насаждения и фуражните култури, а по планинските склонове - на широколистни и елови гори. Поради това е особено важно насърчаването и подпомагането на съществуващите икономически дейности в Общината, тъй като по този начин ще се стимулира местната икономика и нейното развитие. За постигане на настоящия приоритет Общината идентифицира следните мерки:

Мерки:

1.1.1. Създаване условия за привличане на инвестиции.

1.1.2. Промотиране възможностите и предимствата на Общината като добро място за развиване на бизнес.

Приоритет 1.2.: Подкрепа жизнеспособността и конкурентоспособността на предприятията на територията на Община Мъглиж

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Настоящият приоритет е насочен към развитието и устойчивостта на предприятията на територията на Общината, като може да се постави акцент на малките и средни предприятия, тъй като и на национално, и на местно ниво, те са основно движеща сила. В тази връзка Общината ще насочи усилия за подкрепа на жизнеспособността и конкурентоспособността на предприятията, които са в пряка зависимост с икономическия растеж и развитието на бизнеса. От друга страна оказването на подкрепа на предприятията чрез различни мерки и стимули, означава осигурени работни места на населението. В тази връзка ще се обърне внимание и ще се стимулира равния достъп до заетост, като наемането на младежи до 29 г., наемането на представители на малцинствените групи и лица в неравностойно положение, продължително безработни и т.н., което от една страна ще благоприятства икономическото развитие, а от друга намаляването на бедността и подобряване на заетостта. Общината и към настоящия момент активно работи в тази насока.

Мерките, предвидени от Общината, за реализирането на този приоритет са:

Мерки:

1.2.1. Подобряване на трудовата заетост, стимулиране развитието на малкия и средния бизнес, на гражданското общество и неправителствения сектор.

1.2.2. Подобряване на условията и достъпа до и в терените, на които предприятията осъществяват дейността си.

Приоритет 1.3.: Стимулиране създаването на партньорства и развитието на иновации на територията на Община Мъглиж

Като основни фактори за стимулиране на икономически растеж и развитие на конкурентоспособността на бизнеса са заложили иновациите и партньорствата. В момент на здравна криза, оказваща изключително голям отрицателен ефект върху икономиката, от особена важност са гъвкавите решения за справяне с кризата, като иновациите и партньорствата. Стимулирането на иновации и партньорства, понижава разходите повишава ефективността, генерира конкурентни предимства и синергичен ефект. Поради това се предвижда да се насочат усилия в тази насока, включително и за привличане на

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

средства от европейските фондове, които да стабилизират стопанските субекти и да допринесат за повишаване на тяхната конкурентоспособност, не само на вътрешния, но и на външния пазар. Общината и към настоящия момент работи в тази насока.

Мерки:

- 1.3.1. Повишаване знанието и информираността за развитие на иновации, с акцент върху възможностите на територията на Общината;
- 1.3.2. Подпомагане и развитие на бизнес инфраструктурата;
- 1.3.3. Подпомагане и промотиране на възможностите за партньорства.

Приоритет 1.4.: Прилагане на политики за подобряване на административното управление и обслужване

Настоящият приоритет се фокусира върху възможностите за повишаване ефективността на управлението, в т.ч. и чрез въвеждане на иновации, на процесите на градско възстановяване и развитие, развитието на човешките ресурси и подкрепа за икономически ръст. Предвиждат се разнопосочни мерки за подобряване на административния капацитет, партньорства, както с други институции и ведомства, така и с бизнеси, граждани и организации. Предвиждат се и мерки в посока на електронното управление, с оглед технологичното развитие от една страна, а от друга усложнената здравна обстановка, налагаща все повече използването на електронни услуги и дистанционно управление. Общината е реализирала различни проекти, като има изграден капацитет за привличане и реализиране на проекти с европейско финансиране. Като предпоставка за успешни партньорства се разглежда активния неправителствен сектор и установените сътрудничества. Високото ниво на административния капацитет и обслужване е основа за ефективно управление и планиране. Усъвършенстването и модернизирването на администрацията е предпоставка за подобряване качеството на предоставяните услуги и връзката с физическите и юридически лица, съобразно техните потребности. В тази връзка Общината предвижда следните мерки:

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Мерки:

1.4.1. Подобряване качеството и усъвършенстване на административното обслужване.

1.4.2. Развитие и поддържане на висок административен капацитет, в т.ч. прилагане на добри практики, електронно управление, високо ниво на обслужване на гражданите и бизнеса, партньорство с други общини.

Стратегическа цел 2: Постигане на устойчиво културно, туристическо и екологично развитие

Стратегическата основа на настоящата цел относно туристическото и културното развитие, се базира до голяма степен на наличен, но неусвоен ресурс и потенциал на територията, който иначе създава възможност за разнообразяване на местната икономика в посока диверсифициране на доходи и алтернативи за заетост, които биха позволили на местното население свободно да избира своята професионална реализация, а не да поддържа минимален стандарт с намаляващите приходи от реализацията на селскостопанска продукция в условията на нестабилна и нелоялна пазарна среда. Тъй като секторите селско, горско и рибно стопанство, преработваща промишленост и транспорт, складиране и пощи са характерните дейности за района, естествено е те да привличат по-голямото публично внимание, инвестиции и ресурси. Но в последните години все повече се усеща потребността от разнообразяване на икономиката на Община Мъглиж (високите нива на безработица са достатъчен показател за това), с цел нейното съживяване, повишаване доходите на населението и създаване на подходящи условия за задържане и активно включване на младите в местния икономически живот. Изградената гео-икономическа зависимост на общината от бързо развиващия се, в годините на преход, гр. Стара Загора (като областен град) и гр. Трявна (северна граница с общината), са принудили целевата територия да насочва туристическия поток към областния център, и още повече към гр. Трявна, като утвърдена туристическа дестинация, използвайки техните модерни условия и ресурси за туристическо настаняване. Но с появата на концепцията за селски и балнео туризъм е налице все по-реална и икономически целесъобразна възможност за предоставяне на интегрирани туристически услуги като компонент от обща регионална

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

туристическа инфраструктура. И тъй като съществуващите туристически и културни ресурси на целевата територия на този етап не са достатъчни да формират самостоятелни туристически услуги, нейната близост до функциониращ регионален туризъм с международна известност, поставя Община Мъглиж в привилегирована позиция за приобщаване към вече изградена туристическа инфраструктура и създаване на интегрирани продукти и услуги с акцент върху алтернативни форми на туризъм. За осигуряване на добра възвръщаемост от инвестициите и стабилен ръст на сектора, сериозни усилия следва да бъдат фокусирани в маркетинга на туристическите дестинации с фокус върху целостта и разнообразието на предлагания туристически продукт. За целта, от една страна са планирани мерки и действия, насочени към облагородяване на туристическа среда и обекти, а от друга – проучване и социализация на неизследвани ресурси и тяхната интеграция в общински и над общински продукти и услуги.

От друга страна всички усилия на Общината за културно и туристическо развитие, не биха могли да са от значение, ако не са съобразени и с екологичното развитие. Поради това предвидените от Общината действия и мерки за реализиране на настоящата стратегическа цел, са съобразени с опазването на околната среда и природните дадености и ресурси на територията ѝ. Общината и сега работи в посока опазване на околната среда, като за периода 2021 – 2027 г. предвижда да продължи с добрите практики в тази насока.

Приоритет 2.1.: Насърчаване културните прояви на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за повишаване качеството на живот и повишаване на туристическия интерес към Общината

В първата част на настоящия план са изведени определени закономерности в сферата на културата на територията на общината. Общината има опит с различни културни събития и прояви, както и потенциал за развитие в тази област. В събитията, залегнали в културния календар и извън него, се включват традиционните културни институти, културни организации и функциониращите читалища на територията на общината. Наред с това се оформят и редица проблеми свързани с развитието на съвременен културен продукт. Състоянието на културната инфраструктура, макар и количествено значима, не отговаря

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

напълно на съвременните изисквания в сектора. Следва да се насочат координирани усилия за създаване на културни индустрии, привличане на повече публики и формиране на нови, тъй като съществува известна стереотипност в предлагането на културни събития и услуги, като така известният международен годишен художествен пленер. Чрез разширяването на публиките, както и обхвата на хората, ангажирани с и участващи в културния живот на Общината, се подпомага и туристическата дейност, тъй като културните събития имат потенциала да привлекат не само лица от съответните населени места, където се организира дадено събитие, но и от съседни и несъседни такива.

Духовен център на културния живот в малка община като Мъглиж, са религиозните храмове. Една част от тях са обновени, включително и с помощта на спонсори, но друга част са в лошо състояние и също имат нужда от обновяване.

Общината и към момента работи в посока съхраняване и развитие на културната дейност, като ежегодно се приема културен календар. Културната дейност е съсредоточена предимно в читалищата, които на територията на Общината са девет на брой. Тяхната цел е да задоволяват потребностите на гражданите, свързани с развитие и обогатяване на културния им живот, запазване на обичаите и традициите на българския народ, възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание. Също така читалищата развиват и подпомагане на любителското художествено творчество, като самодейните фолклорни колективи и др.. Самодейните състави от читалищата в общината си разменят гостувания, както по празниците на селата от общината, така и със съседни такива общини. Основен проблем е липсата на достатъчно средства, за да могат да се покрият по-голям брой инициативи за организиране или участие в събития, както и подобряване на инфраструктурата и условията за осъществяване на културна дейност.

Община Мъглиж работи усилено за провеждане на политика за създаване, разпространение и опазване на културните ценности. Поетапно се подобрява състоянието на културната инфраструктура и културното наследство, като е оказана финансова подкрепа на значителен брой проекти на различни организации, на организирането на културните празници от читалищата в Община Мъглиж, посредством отпускане на допълнителни средства от общинския бюджет, както и включването им в Културния календар на Общината. Общината продължава да работи в посока на развитието и

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

обогатяването на културния живот на територията ѝ, както и за сътрудничеството с други общини и задоволяването на потребностите на гражданите, като за постигане на настоящия приоритет предвижда следните мерки:

Мерки:

- 2.1.1. Съхранение и обогатяване на традициите в Общината, в т.ч. и обмен между културите на различните етноси.
- 2.1.2. Организиране, насърчаване и подпомагане организирането на културни прояви и мероприятия.
- 2.1.3. Обновяване на сгради и обекти с културно и религиозно значение.
- 2.1.4. Създаване и поддържане на подходяща среда за спорт и младежки дейности

Приоритет 2.2.: Насърчаване развитието на туризма на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за устойчиво икономическо развитие

Община Мъглиж разполага с различни туристически възможности, като част от разполагаемия потенциал е неусвоен (например в с. Ягода има множество извори на лечебна минерална вода). В известна степен неусвоеният туристически потенциал се дължи на близостта на Общината до гр. Трявна, както и гр. Казанлък, чийто туризъм е по-развит, като е признат на национално и международно ниво. От друга страна обаче, Община Мъглиж има възможността да се възползва от тази териториална близост и да черпи опит, както и да работи заедно със съседните общини. По този начин могат да се развиват алтернативни форми на туризъм, както и да се акцентира на местния потенциал и възможности. Така развиването на местен туризъм успоредно и като част от възможностите за туризъм на регионално ниво, е в духа на цел на политиката 5 „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“. Общината е предприела стъпки в тази посока, като пример за това е развиването на ски туризъм. Община Мъглиж усилено работи в посока насърчаване развитието на туризма на територията ѝ, включително

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

като инструмент за устойчиво икономическо развитие, като мерките които си поставя за постигане на този приоритет са:

Мерки:

- 2.2.1. Развитие на туризма, базирано на местния потенциал.
- 2.2.2. Подобряване информираността, относно възможностите за туризъм на територията на Общината.
- 2.2.3. Обновяване и развитие на туристическата инфраструктура.

Приоритет 2.3.: Прилагане на политики за опазване на околната среда.

Опазването на околната среда в наши дни е един от основните приоритети в глобален план, тъй като резултатите от човешката намеса и дейност в голяма степен са оказали отрицателно въздействие върху околната среда и е възможно ако не се вземат мерки и не се работи в посока тяхното ограничаване и предотвратяване, последствията за околната среда да са пагубни и част от ресурсите да са безвъзвратно изгубени. Поради това Община Мъглиж вече е предприела действия и работи в тази посока. Програмата за управление на отпадъците на територията на община Мъглиж 2016-2020г., приета с Решение № 267/26.01.2017г., изменено с Решение №30/19.12.2019г., е с основна цел да допринесе за устойчивото развитие на Общината, чрез реализиране на интегрирана система за управление на отпадъците, която да доведе до намаляване на въздействието върху околната среда, причинено от генерираните отпадъци, подобряване ефективността на използване на отпадъците като ресурс, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците. Целите заложили в Програмата за управление на отпадъците, кореспондират със ЗУО и Националния план за управление на отпадъците (НПУО) 2014-2020 г. и помагат на община Мъглиж в изпълнение на нейните ангажименти по отношение управлението на отпадъците.

Мерки:

- 2.3.1. Почистване, поддържане и опазване на природните ресурси в Общината.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

2.3.2. Поддържане и създаване на зелени площи.

2.3.3. Опазване на околната среда и ефективно управление на отпадъците на територията на Общината.

2.3.4. Подобряване на енергийната ефективност

Стратегическа цел 3: Повишаване качеството на живот - доразвитие и повишаване на качеството на социалната, здравната и образователната инфраструктура

Тази стратегическа цел предполага инициирането на поредица от мерки, които ще доведат до подобряване на социалните, икономическите и обществените процеси и до повишаване качеството на живот на населението. Това ще се постигне чрез провеждане на последователна политика по отношение на човешките ресурси, повишаване на тяхната адаптивност и социална интеграция, подобряване достъпа до социални, здравни, образователни и публични услуги.

Особено внимание трябва да се отдели на мерките, насочени към преодоляване на социалната изолация при уязвими и маргинализирани групи, повишаване на образователното равнище на населението, а също и мерки, стимулиращи запазване на предоставяните социални услуги и подобряване качеството на социалната инфраструктура.

Община Мъглиж си поставя тази стратегическа цел, тъй като повишаване качеството на живота на населението на територията е от основно значение за задържане на хората в Общината и влияе пряко върху демографската структура, като целта е съобразена с направения анализ в първата част, включително взаимовръзките на анализа с резултатите от проведения хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво, изготвен от НЦТР. От друга страна в разгара на здравната криза, предизвикана от пандемията през 2020 г., и в условията на социална изолация и дистанция, особено важни са социалната, здравната и образователната инфраструктура. Именно поради важността от опазване здравето на хората, поддържане на здравеопазването, поддържането на социалната инфраструктура и предоставянето на социални услуги, с оглед осигуряване на достоен начин на живот, както и подпомагане на образованието, при наложилата се

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

необходимост от неприсъствено обучение и бързото адаптиране към него, в ПИРО Мъглиж 2021 – 2027 г. всички изброени намират отражение в настоящата стратегическа цел.

Приоритет 3.1.: Повишаване качеството и доразвитие на социалната инфраструктура, включително и като инструмент за постигане на балансирано инфраструктурно развитие. Подобряване достъпа до обществени услуги.

Един от основните приоритети в дейността на Община Мъглиж е осигуряването на оптимална система на здравеопазване на населението с ограниченият ресурс, с които разполага. Тя е и трябва да бъде в услуга единствено на хората, като основната цел е всички граждани да имат равноправен и лесен достъп до качествено и адекватно здравеопазване. Това означава предоставяне на необходимите превантивни, лечебни, рехабилитационно-оздравителни услуги, повишаване на здравната култура и информираността относно правата на пациентите, създаване на условия за здравословен начин на живот. Усилията са насочени към финансовата и структурната устойчивост на здравната система на територията на Община Мъглиж, подобряване взаимоотношенията между отделните нива и между различните участници в процеса на предлагане и ползване на здравните услуги. В условията на здравна криза адекватните и навременни здравни услуги, както и достъпа до тях, са жизнено важни. Поради това Общината продължава да насочва усилия в тази насока и приоритизира подобряване достъпа до обществени услуги, в т.ч. здравеопазването и през периода 2021 – 2027 г. Независимо, че в община Мъглиж не е осигурено болнично лечение за населението, има какво да се подобри в организацията на системата на здравеопазването на територията на Общината.

Приоритет за Община Мъглиж е и социалната инфраструктура и социалните услуги, като тя работи активно за надграждане и ефективно развитие на социалните услуги в Общината, за подобряване на условията и качеството на живот, и пълноценна реализация на деца и лица от рискови групи, осигуряване на възможностите за социално включване на уязвимите групи в общността и в домашна среда. Общината предоставя редица социални услуги и към момента, които са необходими и са в полза на населението. Пример за това е предоставяния домашен социален патронаж. Той представлява комплекс от социални

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на хигиена на жилищните помещения обитавани от потребителя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства и съоръжения; битови услуги и др..

За постигане на настоящия приоритет Общината идентифицира следните мерки:

Мерки:

3.1.1. Подобряване на здравеопазването и социалните дейности.

3.1.2. Модернизиране на инфраструктурата във връзка с предоставяне на обществени услуги.

3.1.3. Запазване на действащите социални услуги.

3.1.4. Социална интеграция на маргинализираните общности, като малцинствени групи и хора в неравностойно положение.

Приоритет 3.2.: Повишаване качеството и доразвитие на образователната инфраструктура, включително като инструмент за стимулиране на икономическия растеж и културното развитие

Качеството на образованието е основополагащо за бъдещото развитие на Общината. Повишаването на конкурентоспособността на българската икономика и трансформирането ѝ в икономика, базирана на знанието и интелигентния растеж е основният фокус на една от осите на развитие на НПРБ. С оглед демографския профил за района, за Община Мъглиж е особено важно да се приложат политики за осигуряване правото на всяко дете на качествено образование и за превенция на отпадането от училище, с фокус върху децата и учениците от уязвимите групи. Усилия ще бъдат насочени и върху повишаването приложимостта на училищното образование за постигане на професионална реализация. За придобиването на знания и умения и насърчаване на ученето, включително ученето през целия живот, е важно образователната инфраструктура да е привлекателна за населението. Това изисква насочване на средства за модернизиране на материалната база в детските градини и училищата, както и в актуализация на учебните програми, които да спомогнат за превръщането на детските градини и училищата в привлекателна социална среда и за

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

подобряване на образователните резултати. Община Мъглиж работи в тази сфера, като за периода 2021 – 2027 г. акцентът върху образователната инфраструктура е един от основните.

Мерки:

3.2.1. Подобряване на училищната среда - ефективно управление на общинските ресурси в образованието, модернизиране на образователната инфраструктура.

3.2.2. Предотвратяване и намаляване броя на отпадналите лица от образователната система, в т.ч. интегриране на лица от малцинствените групи и такива в неравностойно положение.

Стратегическа цел 4: Постигане на балансирано инфраструктурно развитие на територията на Община Мъглиж

Настоящата стратегическа цел изисква инвестиции в обществени активи, които да спомогнат за модернизиране на комуналната инфраструктура, обезпечаване функционирането на обществените институции, осигуряване на по-добра градска и архитектурна среда. Очакваният кумулативен ефект от реализацията на тези мерки е повишаване качеството на живот и атрактивността на Общината. Настоящата стратегическа цел се отличава със своя обхват и насоченост спрямо разнообразните функционални аспекти на общинското развитие.

Необходимостта от модернизация на цялостната инфраструктура, осигуряваща достъпност и качество на средата на живот е достатъчно очевидна. Община Мъглиж трябва да продължи изпълнението на мерките и дейностите по възстановяване на съществуващата и изграждането на нова инфраструктура, включително и съобразена с екологичните норми – водоснабдителни и канализационни мрежи, пречиствателни станции за отпадни води и депониране на битови отпадъци. Екологичното измерение на изпълнението на ПИРО е от основно значение, както за запазването на природните ресурси, така и за недопускането на замърсявания, които могат да имат отрицателно въздействие върху здравето на хората и останалите живи организми, от които зависи балансът на местните екосистеми. По този начин настоящата стратегическа цел е логически обвързана и произтича от предходните.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

От друга страна чрез подобряване и модернизиране на инфраструктурата в Общината ще се подобри и достъпността, включително и за хора в неравностойно положение, а това допринася за постигане на целта на политиката 5 „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“.

Приоритет 4.1.: Развитие и модернизиране на транспортната инфраструктура в Общината

Приоритетът е насочен към подобряване състоянието на техническата инфраструктура. На база първата част от настоящия стратегически документ могат да се изведат следните констатации: Изградена е пътна мрежа, достигаща до всички населени места в общината, но състоянието на междуселищната пътна мрежа е незадоволително. Освен това общественият транспорт не е достатъчно ефективен (почти липсва), което затруднява придвижването между населените места в Общината.

Поставя се фокус върху усъвършенстване на модела на управление развитието на транспортната инфраструктура и подобряване свързаността на селата, като ще се търсят възможности за финансиране с европейски и национални средства по различни програми, тъй като инфраструктурните проекти се характеризират с необходимост от значителен финансов ресурс за тяхното реализиране, с който Общината не е в състояние да се справи самостоятелно. Добре развитата и модернизирана инфраструктура е особено важна за развитието на Общината, затова е и приоритетна област и за периода 2021 – 2020 г.

Мерки:

- 4.1.1. Развитие и модернизиране на уличната мрежа.
- 4.1.2. Развитие и модернизиране на пътната мрежа.
- 4.1.3. Подобряване на транспортната свързаност.

Приоритет 4.2.: Благоустройство на инфраструктурата в Общината

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Благоустройството на инфраструктурата в Общината е в различни аспекти. От една страна жизнената среда е средата на проявление на функциите на човешката дейност – обитаване, труд, отдих и рекреация, комуникация и мобилност, среда за осъществяване на публични услуги. От друга страна жизнената среда включва цялото обкръжение на организмите – живата и неживата природа. Тя се характеризира с екологичните фактори – елементи, които оказват пряко или косвено влияние върху живите организми през целия им жизнен цикъл или в някои от фазите на индивидуалното развитие. Екологичните фактори са необходими за съществуването както на хората, така и на всички други организми. Екологичните, естетическите и функционални характеристики на жизнената среда са предпоставка за физическото здраве и емоционалните нагласи на хората, за богатството на градското биоразнообразие, за формиране и съхранение на специфични ландшафти. Базирайки се на тези постановки, приоритетът съсредоточава мерки върху обновяване и благоустрояване на жизнената среда, като се предвижда изследване и съобразяване на функционалните особености на средите, нагласите на ползващите и тяхното значение и място в екологичната система на населеното място.

Един от основните проблеми, стоящи пред Общината, е че водоснабдителните и канализационни мрежи на територията ѝ се нуждаят от ремонт, тъй като изградените такива са амортизирани, а на места е налице и ненапълно изградена инженерна инфраструктура. Общината полага усилия за намиране на финансиране за извършването на обновяване и доизграждане на водоснабдителната и канализационната мрежи на територията ѝ, понеже такъв тип проекти изискват значителен ресурс, с който тя не може да се справи самостоятелно, но към момента разработените проекти не срещат одобрение. Затова и през периода 2021 – 2027 г. ще продължи да работи в посока намиране на средства, за да реализира тези проекти, както и други за благоустройство на територията ѝ.

Мерки:

- 4.2.1. Подобряване на сградния фонд в Общината.
- 4.2.2. Подобряване качеството на комуналните услуги.
- 4.2.3. Благоустрояване, развитие на общинската инфраструктура и повишаване безопасността на гражданите.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Част III

Описание на комуникационната стратегия, на партньорите и заинтересованите страни и формите на участие в подготовката и изпълнението на ПИРО при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност

1. Основание за изготвяне

Настоящата комуникационна стратегия е изготвена във връзка с разработването на План за интегрирано развитие на Община (ПИРО) Мъглиж за периода 2021-2027 г. и изискванията, заложи в Методическите указания на разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г., съгласно чл. 17, т. 9 от Закона за регионално развитие (ЗРР), изм. и доп. ДВ. бр.21 от 13 март 2020 г. Във връзка с това основно изискване по отношение на ПИРО за периода 2021- 2027 г. е прилагането на интегриран подход на развитие, т.е. подход на тясна координация на различните публични политики на базата на местните специфики. Интегрирането на различни сектори и дейности за въздействие представлява компонент на съобразеното с конкретното място разработване на политика. Принципът на интегрирания подход е водещ при разработването на ПИРО и е съобразен и прилаган по отношение на всяка част от неговата структура включително настоящата Комуникационна стратегия.

2. Същност и обхват

Същността на Комуникационната стратегия е стимулиране на съпричастността и активното участие на населението на община Мъглиж, структурите на гражданското общество и бизнеса, развиващи дейност на нейната територия, както и на партньорите и заинтересованите страни за участие в подготовката и изпълнението на ПИРО. Времевият обхват (2021-2027 г.) е регламентиран от периода на действие на плана за интегрирано развитие, времето за неговата подготовка и последващо отчитане на изпълнението му.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Общинската администрация предприе възможните мерки в условията на епидемиологична обстановка за поддържане на интереса и мотивацията за участие на местните общности в определянето и в реализацията на целите и приоритетите на стратегическия документ.

Планът за интегрирано развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитието на общината в съответствие с всички стратегически, национални и регионални документи за развитие и с общия устройствен план на общината.

В изпълнението на ангажимента си по осигуряване на широко участие в процеса по съставяне на плана администрацията разработва комуникационна стратегия.

Настоящата комуникационната стратегия се основава на следните основни принципи:

- отчетност и публичност в дейността на общината – създаване на условия за активно участие на възможно най-широк кръг от заинтересовани страни, предоставяне на балансирана и обективна информация, както и осигуряване на възможност гражданите да изразяват своите очаквания и предложения;
- защита на обществения интерес – изграждане на съпричастност в населението и структурите на гражданското общество към проблемите на общината и мотивирането им за участие в нейното управление;
- прозрачност – постигане и утвърждаване на определен информационен стандарт, който удовлетворява обществената потребност от публичност в дейността на Общината;
- ефективност и отчетност на разходите – постигане на максимални резултати с наличните ресурси.

В тази връзка при подготовката, планирането и изработването е прилаган интегриран подход на развитие, т.е. подход на тясна координация на различните публични политики на базата на местните специфики. Интегрирането на различни начини и фактори за въздействие, представлява комплекс от различни планове, дейности и мерки по разработване на политика за развитие. **Принципът на интегрирания подход е водещ** при разработването на ПИРО и е прилаган по отношение на всяка част от неговата структура.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Община Мъглиж, предприе всички възможни действия, в контекста на наложените мерки на национално и местно ниво в условията на епидемична обстановка, за поддържане на интереса и мотивацията за участие на местните общности в определянето и в реализацията на целите, приоритетите и мерките залегнали в стратегическия документ. Осигуряването на партньорство, публичност и прозрачност е приложено още на първият етап на разработване на плана и е валидно за всички последващи етапи на оценка и актуализация на плана, т.е. на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката на този планов документ. Планът за интегрирано развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитието на общината в съответствие с всички стратегически, национални и регионални документи за развитие и с общия устройствен план на общината. В изпълнението на ангажимента си по осигуряване на широко участие в процеса по съставяне на плана администрацията разработва комуникационна стратегия.

Комуникационната стратегия е документ, който включва дейности за проучване и анализ на потенциалните партньори, за информиране на местната общественост, за формиране на активно гражданско общество на общинско ниво в посока на местното социално и икономическо развитие. Чрез заложените в стратегията форми, методи и инструменти се осигурява информираното съгласие на заинтересованите страни. Информацията спомага за осигуряване на прозрачност, идентифициране на потенциални проблеми, за генериране на обществена подкрепа и за изясняване на съществени въпроси при очертаване на проблематичните области. Изпълнението на стратегията е гаранция за прилагането на принципа на партньорство и осигуряването на прозрачност на процеса по разработване и реализация на плана, чрез одобрение, изпълнение и проследяване на пакет от подходящи мерки и действия. От особено значение е рационалното и прагматично идентифициране на партньорите и заинтересованите страни в този процес. Заинтересована страна е отделно лице или обществена целева група в общината, която има потребност (полза) от плана или в някаква степен ще бъде засегната от изпълнението и резултатите. Представителите на заинтересованите страни в плана за развитие се препокриват до голяма степен с т.н. целеви групи. Това са групите от хора, които са обект на въздействие от проекта. Заинтересованите страни са идентифицирани още на фазата на генериране на идеи

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

за плана за интегрирано развитие, като паралелно с това е осигурена прозрачност и достатъчна по вид и количество информация относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло. С това се мотивира обществеността за активно участие в процеса на подготовка и реализация на плана. Една част от обществените структури участва във формулирането на приоритетите и мерките от плана и най-вече по осъществяването на контрол при последващото изпълнение на мерките при тяхната реализация. Основният показател за успеха на плана за развитие е до каква степен са удовлетворени очакванията на заинтересованите страни.

Чрез комуникационна стратегия, залегнала като част от ПИРО на Община Мъглиж, се цели да се повиши информираността и активността на заинтересованите страни относно визията, приоритетите и възможностите за развитие на общината, чрез предоставяне на възможности за участие в подготовката и изпълнението на ПИРО чрез различни форми.

Във всички етапи на планиране и разработване на ПИРО е прилаган принципа за партньорство и сътрудничество. Принципа за партньорство и сътрудничество е постигнат чрез достигането до различни групи от заинтересовани страни. В условията на епидемичната обстановка в страната, предизвикана от разпространението на Covid-19, са избрани следните две основни форми за обратна от заинтересованите страни в процеса на планиране и разработване на ПИРО на Община Мъглиж:

чрез анкетна форма – разработени са 2 броя анкетни формуляра.

Първият анкетен формуляр е публикуван на сайта на Община Мъглиж (<https://maglizh.com/>) на 25.08.2020 г., като срока за попълване на анкетата е до 14.09.2020 г. Целта на анкетата е събиране на мнения от жителите на община Мъглиж, като част от идентифицираните групи заинтересовани страни, за основните бариери и предизвикателства, пред които е изправена Общината, както и какви според жителите са приоритетните зони на въздействие. В анкетата са включени и други специфични въпроси с цел по обективна насоченост при определяне на стратегическите цели, приоритети и мерки в плановият период на ПИРО.

Вторият анкетен формуляр е публикуван на сайта на Общината на 23.11.2020 г. в едно с резюме на структурата на ПИРО, която е съобразена с резултатите от гореописаната предходна анкета. Тя цели да се получи обратна връзка от заинтересованите страни (всички

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

заинтересовани органи и организации, икономически и социални партньори, физически лица и представителите на юридическите лица, имащи отношение към развитието на Общината) относно това дали резултатите от събраната и обобщена чрез анкетата информация от първата анкета е интегрирана при определянето на визията, целите и приоритетите на Общината в следващият 7 годишен планов период.

- неформални срещи (директна комуникация в т. ч. по телефон, мейл) с представители на различни структури от Община Мъглиж и съседни общини.

Прилагането на принципа на партньорство и сътрудничество, чрез двете форми на комуникация, води до повишаване прозрачността и публичността при управлението, което от своя страна, рефлектира положително върху успешното реализиране на планираните местни цели, приоритети и мерки за устойчиво развитие.

3. Цели и задачи на комуникационната стратегия

Главна цел при разработването на ПИРО е да се осигури прилагането на принципа за партньорство и сътрудничество. Необходимо е идентифициране на заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на местната политика за интегрирано устойчиво развитие. При разработването на комуникационната стратегия Общината се е стремил да осигури прозрачност и информация относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивира обществеността за активно участие в процеса на подготовка и реализация на ПИРО. Важно за всеки един стратегически документ е заинтересованите страни да бъдат включени както на етапа на разработване и приемане на ПИРО, така и при реализацията на целите и приоритетите, заложи в плана.

Основната цел на настоящия комуникационен план за подготовка на ПИРО е да се предвидят и приложат всички възможни мерки за едно балансирано и устойчиво развитие на Общината. Това може да стане с поддържане на интереса и мотивацията за участие на местните общности в определянето и реализацията на целите и приоритетите на документа. ПИРО се обсъжда и съгласува с жителите на Община Мъглиж както и с други

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

заинтересовани органи и организации, с икономическите и социалните партньори, както и с физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината, като се цели предоставяната информация да достигне максимален брой представители на заинтересованите страни и да се осигури тяхното участие, макар и в условията на наложените мерки предизвикани от епидемиологичната обстановка по време на процеса на разработване на ПИРО Мъглиж. Чрез разработените и публикувани анкети се гарантира участието на гражданите като представители на съответните организации, представляващи гражданското общество, партньорите от областта на околната среда и организациите, отговарящи за насърчаване на социалното включване, основните права, правата на хората с увреждания, равенството между половете и не дискриминацията, действащи на територията на общината.

Комуникационният план за подготовка на ПИРО се фокусира върху идентифицирането и включването на заинтересованите страни и гражданското общество чрез подходящи форми, включително с такива отворени въпроси в анкетните формуляри, даващи възможност за събиране на проектни идеи, които да бъдат включени в програмата за реализация на плана. По този начин е стимулиран **подходът „отдолу-нагоре“** при идентифициране на нуждите, потенциала за развитие и възможните решения. Определянето на целите и приоритетите на ПИРО и на мерките, чрез които ще се реализират тези цели и приоритети, не трябва да бъдат единствено инициатива и ангажимент на общинската администрация, а следва да се планират с активното участие на гражданското общество. Чрез гореописаните анкетни формуляри на гражданите се предоставят възможности да идентифицират проблемите в обкръжаващата ги среда, да предлагат решения и да работят за реалната промяна в посоката, в която те желаят да се развива Община Мъглиж.

Целите на Комуникационната стратегия са:

1. Популяризиране на ролята на ПИРО като стратегически документ и информиране за възможностите за реализиране в бъдеще на различни проекти за развитието на общината.
2. Осигуряване на максимална прозрачност в процеса на разработване, изпълнение и управление на плана.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

3. Изграждане и поддържане на активно гражданско общество и осигуряване на потенциал за развитие на местния бизнес и повишаване на икономическата жизнеспособност на жителите на Община Мъглиж като цяло.

4. Повишаване участието и ангажираността на различни групи заинтересовани лица към процесите на планиране на общинското развитие.

Специфичните цели чрез които ще се постигнат гореописаните цели на Комуникационния план за подготовка на ПИРО Мъглиж 2021 – 2027 включват:

- Създаване на среда на публичност и прозрачност за привличане на максимален брой членове на общността, заинтересувани от нейното развитие;
- Ангажиране на интереса на всички местни публични, частни и неправителствени институции с процеса на изработване на ПИРО;
- Идентифициране на специфични местни проблеми и интегрирането им в приемливи за общността мерки и дейности за решения;
- Привличане и поддържане на интереса на основните засегнати социални групи към процеса на изработване на ПИРО;
- Създаване на активна комуникационна среда, разпространяваща информация за текущото състояние на процеса на изработване и реализация на ПИРО.

За да бъдат постигнати целите на комуникационната стратегия и да се осигури прилагането на принципа за партньорство и сътрудничество, при разработването на ПИРО се изпълняват следните задачи:

- идентифициране на заинтересованите страни и участниците, към които стратегията ще се прилага;
- формулиране на подходящи инструменти за комуникация с всяка група заинтересовани страни както на етапа на разработване на ПИРО, така и при неговото изпълнение и последващо отчитане;

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- определяне на инструменти за осигуряване на прозрачност и информация относно структурата, съдържанието и изпълнението на ПИРО, очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло;
- подбор на инструменти за събиране на идеи от заинтересованите лица за развитие на общината, в т. ч. и потенциални проектни предложения;
- намиране на способи за привличане вниманието на заинтересованите страни и гражданското общество за формиране на позитивно обществено мнение и активна гражданска позиция по отношение участието и подкрепата на ръководството на общината за подготовката и реализация на плана.

4. Идентифициране на заинтересованите страни

Заинтересованите страни са лица или групи, които могат да се възползват от успешното изпълнение на ПИРО, или които са ограничени от него. Широкият набор от мерки, които се обхващат в ПИРО и проектите, които следва да бъдат реализирани, оказват влияние върху различни групи с различни интереси. В зависимост от конкретната ситуация (проект), заинтересованите страни могат да включват: представители на бизнеса (работодатели); инвеститори; индустриални и търговски обединения; професионални асоциации и браншови организации; неправителствени организации; местни общности; граждански сдружения и др.

За целите на разработване и прилагане на ПИРО, заинтересованите страни, следва да съответстват на следните разбирания:

- Съгласно Правилник за прилагане на закона за регионалното развитие ПИРО се съгласува със заинтересованите органи и организации, с икономическите и социалните партньори, както и с физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината“;
- Потенциалните бенефициенти по програмите на ЕСИФ и други донорски организации следва да оказват пряко влияние върху разработването на стратегическата част на плана, т.е. бъдещото развитие на общината;

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Потенциалните ползватели на благата, които се очаква да бъдат създадени в резултат на изпълнението на ПИРО, могат да оказват индиректно влияние. Съгласно горните разбирания, пряко или непряко влияние върху подготовката и реализацията на ПИРО могат да окажат следните лица и групи:

- Представители на бизнеса, в това число: еднолични търговци, земеделски производители, кооперации, юридически лица, регистрирани по Търговския закон (микро предприятия, МСП, ключови инвеститори на територията на общината), представители на обединения и сдружения на бизнеса;
- Представители на структурите на гражданското общество, в това число: НПО, читалища, спортни клубове, туристически дружества, настоятелства и др., физически лица;

Съгласно горните разбирания, пряко или непряко влияние върху подготовката и реализацията на ПИРО могат да окажат следните лица и групи:

- Жители на Община Мъглиж като част от активното гражданското общество;
- Представители на местната власт - в това число: областната администрация, общински съветници, кметски наместници;
- Представители на местният бизнес - в това число: еднолични търговци, земеделски производители, кооперации, юридически лица, регистрирани по Търговския закон (микро предприятия, МСП, ключови инвеститори на територията на общината), представители на обединения и сдружения на бизнеса;
- Представители на неправителствени организации;
- Представители на МИГ;
- Представители на образователната сфера – училища, детски градини и др.;
- Представители на културни дейности – читалища, религиозни храмове, фолклорни формации и др.;
- Представители на всякакви организации – клубове, отбори, социални заведения и др.;

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Представители на съседни общини.

На базата на така определените групи от идентифицирани заинтересовани страни, които могат да окажат пряко влияние върху процеса на разработване и изпълнение на ПИРО, се разработи анкета, която бе публикувана на сайта на общината в едно с кратко изложение на основните елементи, на база на които се изработва Планът.

По този начин и с оглед на епидемиологичната обстановка в страната, е организирано неприсъствено обществено обсъждане, на което всички заинтересовани страни са поканени за виртуално участие и активност, изразявайки мнение чрез попълване на публикуваната анонимна анкета.

Избраният метод за обществено обсъждане, чрез електронна форма на комуникация, се наложи и доказва като най ефективния и прагматичен в условията на специфичната епидемична обстановка. Той се основава на намерението да се обхванат максимален брой заинтересовани страни на база **принципа „отдолу на горе“**, като по този начин заинтересованите страни са поканени за мнения чрез попълването на анкетни формуляри в електронна форма за виртуално/дигитално участие и активност без да се прилагат каквито и да е изисквания и ограничения следвайки принципите на хоризонталните политики на ЕС.

Чрез избрания основен комуникационен канал (публично публикуване на сайта на общината на специално разработени за целта на ПИРО анкетни формуляри 2 бр.), жителите на община Мъглиж, включващи всички идентифицирани групи заинтересовани страни без ограничения, имаха възможност да определят как да се развива общината в новия програмен период на ЕС. Така всеки жител на общината, който е попълнил анонимната анкета, участва в процеса на планиране и разработване на ПИРО в качеството си на заинтересована страна.

На публикуваното за съгласуване и обществено обсъждане кратко изложение на основните елементи, на база на които се изработва Планът, се съдържа обща информация относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, с цел да се мотивира обществеността за активно участие в процеса на подготовка и реализация на ПИРО. В същата публично достъпна статия, качена на официалният интернет сайт на Община Мъглиж е приложен линк към втора анкета предназначена за получаване на вторична обратна връзка от заинтересованите страни с цел събиране на информация

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

относно забележки/ препоръки/ допълнения и предложения, които заинтересованите страни смятат, че е редно да бъдат отразени в ПИРО Мъглиж 2021 – 2027 г., като е дадена възможност да се изведе информацията по представители на сектор в общината.

По този начин е осигурена публичност и прозрачност относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивира обществеността за активно участие в процеса на подготовка и реализация на ПИРО.

Проект на цялостната версия на Плана за интегрирано развитие на Община Мъглиж за периода 2021-2027 г. е публикуван на официалната интернет страница на общината за обществено обсъждане, след което е съставен протокол отразяващ резултата от окончателното обществено обсъждане, на база на който са отразени изменения (в случай на приложимост) преди внасянето на финална версия за гласуване на Общински съвет - Мъглиж.

5. Изпълнение на комуникационната стратегия

В процеса на разработване на ПИРО и комуникационната стратегия като част от него, предвид безпрецедентната извънредната ситуация породена от разпространението на Covid -19 и наложените мерки за ограничаването му, съгласуването и общественото обсъждане на настоящият документ премина по нетрадиционен начин – също във виртуална среда.

Още на най-ранен етап, съгласно приетата Комуникационна стратегия, заинтересованите лица имаха възможност да се включат в изготвянето на ПИРО чрез попълване на анкетен формуляр оценявайки сегашното състояние на общината и даваща възможност за отправяне на предложения за бъдещото ѝ развитие.

Настоящата стратегия се прилага на няколко нива:

Общи комуникационни дейности по етапите на подготовка, разработване, прилагане и изпълнение на ПИРО. Обхващат дейности, които се осъществяват на определени ключови етапи при изготвянето и изпълнението на ПИРО. При тях се използват единни комуникационни

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

каналы и средства, чиято цел е да ангажират максимално много заинтересовани лица.

- Конкретни комуникационни дейности, насочени към определените целевите групи. Обхващат дейности, които са насочени към определена целева група и използват най-подходящите за нея комуникационни средства и/или канали.

5.1. Канали на комуникация

Каналите на комуникация или така наречените „комуникационни канали“ са средствата, чрез които дадена информация достига до всеки един реципиент (приемащ). За целите на настоящата комуникационна стратегия идентифицираните заинтересовани страни се считат за реципиенти или приемачи.

В нормални условия основните канали, които следва да се използват при изпълнението на комуникационната стратегия са много разнообразни и широкообхватни.

Предвид спецификата на епидемиологичната обстановка се налага адаптиране към спецификата на ситуацията, като за целта в настоящата комуникационната стратегия са залегнали предимно електронните форми на комуникационни канали – анкетиране чрез публикуване на сайта на Община Мъглиж покана за активно участие на всички заинтересовани, чрез която е предоставена възможност за онлайн попълване на специално разработени за целта анкетни формуляри интернет, директна неформална комуникация, но чрез форми осигуряващи отдалеченото ѝ осъществяване без да се налага организиране и осъществяване на колективни кръгли маси и дискусии, които противоречат на наложените противоепидемични мерки. С други думи използваните канали на комуникация при разработването на комуникационната стратегия за целите на ПИРО са:

- **Интернет.** Безспорно най-достъпния съвременен начин за достигане до широка общественост е официалният сайт на Община Мъглиж (<https://maglizh.com/>). В днешно време активните хора използват непрестанно електронни информационни канали, какъвто е именно сайтът на общината. Поддържането на информация на сайта на Общината повиши

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

и ще повиши по време на изпълнението на ПИРО възможността за ангажиране и информиране на по-голям контингент от жители в общината. В частност, за събиране на информация, мнения и предложения е използван метода на **анкетирание**. Електронната среда предоставя достатъчно разнообразни форми за анкетирание на идентифицираните заинтересовани страни, без да се ангажират голям кръг от хора и без да се раздават анкетни формуляри на хартия;

Директна неформална комуникация в дистанционна форма. Директната комуникация се осъществява на всички етапи в процесите на подготовка, разработване, прилагане и отчитане на ПИРО.

5.2. Комуникационни дейности

Комуникационните дейности са дейностите, които ще се осъществят по дефинираните канали на комуникация. За целите на настоящата стратегия комуникационните дейности са групирани според канала, по който ще бъдат осъществявани. Те са съобразени с идеята за създаване на устойчиви взаимоотношения най-вече с гражданите в качеството им на представители на неправителствените организации, бизнеса и други структури на гражданското общество на територията на Община Мъглиж. Като част от комуникационната стратегия информационният поток между общинската администрация, като отговорна за изготвянето и изпълнителя на ПИРО, и обществеността, в условията на текущата ситуация свързана с Covid-19, е организирано по начин, така че да протича дистанционно в електронна форма (анкети, телефон, имейл, др.) едновременно посредством формален и неформален обмен на информация (директна дистанционна комуникация) и постоянен диалог с открит, изчерпателен и надежден характер.

Изборът на комуникационни канали и средства, както и дейности при прилагането на настоящата стратегия са съобразени със спецификата на епидемиологичната ситуация според характеристиката на жителите на Общината като представители на заинтересованите страни – реципиенти на посланието. Целта е идентифициране на

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

възможности за използване на малък, но за сметка на това ефективен интегриран комуникационен микс.

В следващата таблица са онагледени дейностите, които се осъществяват спрямо определените целеви групи.

Таблица 16 Описание на комуникационните канали и дейности

Комуникационен канал	Комуникационна дейност
 Интернет	На сайта на общината е публикувана покана за неприсъствено обществено обсъждане с молба за виртуално участие и активност от страна на всички групи заинтересовани страни. В тази връзка в сайта на общината е публикувана за съгласуване и обсъждане информация с кратко изложение на основните елементи, на база на които се изработва Планът и за които е необходимо мнението и активното участие на заинтересованите страни. При изготвянето на проекта на ПИРО, документът е публикуван на официалната страница на Общината за мнения и предложения от широката общественост. Използваното основно средство при извършването на комуникационната дейност е анкетиране в електронна среда. С цел избягване на съдържанието на лични данни, в Плана са изработени и публикувани на сайта на Общината кратки статии с информацията за ролята, значението и функциите на ПИРО като стратегически документ, с призив за активно участие и изразяване на мнения от заинтересованите страни, заедно с линкове към разработените анонимни анкети за попълване.
 Директна неформална комуникация	Организиране на неформални обсъждания между представители на различни структури и звена на местната администрация, членовете на Общинският съвет, кметските наставници и представителите на населените места на територията на общината като част от заинтересованите страни

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

5.3. Общи комуникационни дейности на етапите на подготовка, разработване, изпълнение и отчитане на ПИРО в контекста на комуникационната стратегия и нейните цели

5.3.1 Дейности при подготвителният етап на ПИРО

В този етап се извършват и предварителните дейности за успешното изпълнение на комуникационната стратегия. За успешното идентифициране и въвличане на максимален брой заинтересовани страни и партньори в процеса на разработване на ПИРО се извършват следните дейности:

- Проучване на наличната информация и определяне на най – ефективните комуникационни канали и дейности за достигане до възможно най-голям брой заинтересовани страни по похода „отдолу - нагоре“ за участие в процеса на разработване на ПИРО;
- Изготвяне на комуникационна стратегия.

5.3.2. Дейности при етапа на разработване и приемане на ПИРО

Този етап е основополагащ за определяне на бъдещето развитие на Община Мъглиж в периода 2021-2027 г., включително за определянето на екологични, социални, икономически политики на местно ниво при спазване принципа на интегриран подход. В този смисъл комуникацията между Общината и всички заинтересовани страни следва да бъде на ниво, за да се стимулира подхода „отдолу-нагоре“ при идентифициране на нуждите, потенциала за развитие, възможните решения, онагледени чрез заложените мерки за изпълнение, както и за генериране на идеи, които да бъдат анализирани и интегрирани в мерки за изпълнение в настоящото ПИРО.

В рамките на този етап са осъществени комуникационни дейности, описани в точка 5.2. от настоящия документ. Ключово място в този етап заемат разработените анкети предназначени за различни групи граждани, организации и институции в обсъждането на важни местни проблеми и постигане на консенсус за тяхното решаване. Чрез сайта на

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Общината, за участие са поканени представители на всички заинтересовани страни в общината.

Възможните очаквани резултати бяха оценка на сегашното състояние, определяне на основни бариери за развитието на Общината, препоръки за действия, предложения за разработване на конкретни проекти.

С цел прозрачност и равнопоставеност по отношение на достъпа на информацията, анкетите и протоколите с резултатите от тях са приложени към ПИРО Мъглиж 2021-2027 г.. Периодично, заинтересованите страни, посредством каналите за комуникация, ще се информират за напредъка по изготвянето на ПИРО и ще се насърчават за предоставяне на мнения, становища и оценка по неговото изпълнение.

За осигуряване на публичност и прозрачност всички отправени предложения от заинтересованите страни (в случай, че има такива), се систематизират в протокол, а в случай че има отхвърлени, се описват мотивите за това.

За да бъде приет ПИРО от изключителна важност е той да бъде одобрен от всички заинтересовани лица/групи/организации. Одобрението на ПИРО е от общинските съветници на Община Мъглиж, които следва да са уверени, че приемат стойностен документ, определящ бъдещето устойчиво развитие на Общината. Поради тази причина, преди сесията за гласуване, се предоставя проект на ПИРО на всички общински съветници за запознаване. След приемането му от Общински съвет Мъглиж, ПИРО се изпраща до Областния съвет за развитие за справка.

5.3.3. Дейности при етап на изпълнението на ПИРО

В периода на изпълнение на ПИРО всяка година се изготвя годишен доклад за изпълнението му. С оглед популяризиране на процеса и резултатите, годишният доклад се публикува на страницата на Общината за запознаване на всички заинтересовани лица.

За осигуряването на по-широка публичност е допустимо изготвянето на резюме и подбор на ключови проекти – изпълнени и/или в процес на изпълнение, за които да се публикува информация на общодостъпни за обществеността места.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Периодично се правят публикации на електронната страницата на Общината за прогреса на ПИРО, чрез изпълнението на програмата за реализация.

В процеса на изпълнение на ПИРО основните инструменти за осигуряване на информация и публичност са годишните доклади и междинната оценка, както и последващата оценка след края на периода на действие на плана. Те ще бъдат изготвени и обсъдени при спазване и изпълнение на основните форми на взаимодействие за осъществяване на партньорства и осигуряване на публичност: информиране, консултиране и съгласуваност с активно участие на всички заинтересовани страни. Годишните доклади и междинната оценка ще се публикуват на официалната интернет страница на Община Мъглиж.

В рамките на всеки проект, предвиден за изпълнение до 2027г., ще бъдат предвидени мерки и адекватни действия за информиране и публичност на широката общественост и заинтересованите страни.

Поддържането на изградените вече ефективни партньорства ще даде възможност в процеса на изпълнение да се реализира по-голяма икономическа целесъобразност и да се укрепи потенциала за разкриване на нови пътища към привличането на инвестиции и допълнителни финансови средства.

Участието на активното гражданско общество на територията на общината и партньорите на всички нива на подготовка, съгласуване, обсъждане и контрол на изпълнението гарантира прозрачност, компетентност, ефективност и реалистичност на Плана за интегрирано развитие на Община Мъглиж. Чрез тях той се обогатява с различни мнения и гледни точки, освен тази на местната власт, така и с инструментите на гражданското общество, които се основават на прякото участие на гражданите и техните организации в управлението и процеса на взимане на решения.

Чрез дейностите и задачите залегнали в настоящата комуникационна стратегия, като част от ПИРО следва да се осигурява и следва да се осигури при бъдещото изпълнение на Плана, участието на граждани, физически и юридически лица като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Информираността на гражданите и обществената подкрепа са от особено значение за успешното реализиране на ПИРО и за осигуряването на интегрирано устойчиво местно развитие чрез създадените предпоставки за това чрез планирането и изпълнението му.

5.3.4. Дейности при етапа на отчитане на ПИРО

Дейностите на този етап се препокриват с дейностите, осъществявани в предходния етап, като разликата е, че се прилагат еднократно. След преодоляването на епидемиологичната обстановка е планирано да се предприемат допълнителни дейности и стъпки с цел включване на други комуникационни канали за осигуряване на още по -добра и ефективна публичност и прозрачност на процеса на изпълнение и оценка на Общинско ниво.

6. Заключение

За създаването на необходимата организацията за изпълнение на настоящата комуникационна стратегия е отговорен Кмета на Община Мъглиж.

За осигуряване на одитна следа от изпълнението на комуникационната стратегия, цялата информация и документация от проведени събития, публични мероприятия, публикации и пр., се съхранява в Общината вкл. всички покани за участия в анкети, публикуваното резюме и проект на ПИРО за обществени обсъждания, събития, публикации и т.н. в т. ч. се допълват и с допълнителна документация свързана с публикуването на годишните доклади, междинни оценки и актуализации на ПИРО (в случай, че има такива), както и други приложими материали, които доказват прилагането на настоящата комуникационна стратегия към ПИРО.

Неразделна част от комуникационната стратегия са попълнените анкетни карти и протоколите от резултатите от анкетните формуляри.

В процеса на изпълнение на Плана за интегрирано развитие на община Мъглиж 2021-2027 г. основните инструменти за осигуряване на информация и публичност, както вече е споменато, са годишните доклади и междинната оценка, както и последващата оценка след

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

края на периода на действие на ПИРО. Те ще бъдат изготвени и обсъдени при спазване и изпълнение на основните форми на взаимодействие за осъществяване на партньорства и осигуряване на публичност: информиране, консултиране и съгласуваност, и с активно участие на всички заинтересовани страни. Ще се публикуват на Интернет-страницата на общината. Важен фактор са действията на партньорите в процеса на реализация на Плана за избягване на потенциални екологични рискове, въпреки че в заложените в Плана мерки не се предвиждат такива рискове, като резултат от нито една от заложените мерки. В етапите на наблюдение и оценка на ПИРО е препоръчително активно участие на местните и регионалните екологични власти за своевременно координиране и комуникиране при разрешаване на потенциални „конфликти“ между икономическото развитие на общината и околната среда.

В обобщение изградената система за координация на основата на ефективни партньорства и широка информираност и публичност на действията, включително за оперативните програми финансирани от ЕС, действащи за общината и на територията на региона, ще има ключова роля за изпълнението на ПИРО.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Част IV

Определяне на зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за сътрудничество с други общини – приоритетни зони за въздействие

1. Фактори при определяне на зони за въздействие

Съгласно Националната концепция за пространствено развитие, гр. Мъглиж е класифициран като център от 5-то йерархично ниво, което според Методическите указания не налага задължително дефиниране на „градски зони за въздействие“.

В ПИРО Мъглиж зоните за въздействие са определени на базата на социално-икономическият анализ на сегашното състояние на общината и анализа на резултатите от проведено анкетно проучване в електронна среда. При определянето им е търсено постигането на синергия, на база интегрираният подход, между действащите стратегически планови документи на национално и регионално ниво. На местно ниво, за да се съобрази дългосрочното пространствено развитие със средносрочното социално-икономическо развитие на общината, е търсена синергия на база интегрираният подход между двата основни планови документа - Общ устройствен план (ОУП) на Община Мъглиж и ПИРО Мъглиж 2021-2027г.. За определянето на приоритетни зони за въздействие са взети предвид и следните фактори:

- населението, което ще се възползва от направените инвестиции;
- резултатите от анализа на територията на общината и обобщения SWOT анализ;
- броят заявени проекти и идеи за развитието на конкретната територия;
- проектната готовност на предвидените интервенции за конкретна територия.

На база на изброените фактори са определени три приоритетни зони за въздействие, върху които в най-силна степен ще се реализира прилагането на интегриран подход.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Идентифицираните зони за въздействие са сравнително широкообхватни, предвид социално-икономическото състояние на общината и нуждата от привличане на големи инвестиции за осигуряване на необходимите предпоставки за развитие.

Отчетени са и анализът на силните и слабите страни на общинската територия, както и възможностите за развитие на определени приоритетни зони за въздействие на територията на общината, в които основно ще бъде съсредоточено изпълнението на мерките, предвидени в програмата за реализация на плана. Това са пространствено обособени територии с определена характеристика и състояние на физическата среда, социална структура и особености на населението. Те са определени на базата на общи характеристики на определена територия или общи проблеми и потенциали за развитие. Целта на определянето на приоритетни зони за въздействие е максимизиране на търсеният ефект в резултат изпълнението на ПИРО с ограничените ресурси.

2. Определяне на зони за въздействие на база специфични характеристики и потенциал за развитие

Отчитайки факторите от SWOT анализа са определени няколко приоритетни зони за въздействие, върху които в най-силна степен ще се реализира прилагането на интегриран подход.

В настоящия ПИРО са определени 3 приоритетни зони за въздействие върху развитието на Община Мъглиж, които имат най-голям потенциал да повлияят положително върху социално-икономическото развитие на общината. Те са групирани, съобразно възприетия интегриран подход както следва:

- Приоритетна зона за въздействие 1 (ПЗВ1): Зона за култура, спорт, отдих и туризъм и опазване на природните дадености и околната среда – пряко кореспондира със залегналата в настоящото ПИРО Стратегическа цел (СЦ) 2 и СЦ 4 в контекста на значението на качеството на инфраструктурата, като предпоставка за успешно развитие във всяка една зона за въздействие.
- Приоритетна зона за въздействие 2 (ПЗВ2): Зона с административни и публични функции с обществено-икономическо и социално значение вкл. за

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

развитие на дейности със образователен, социален и здравен характер - пряко кореспондира със залегналата в настоящото ПИРО Стратегическа цел (СЦ) 3, СЦ 1 в частта „политики за подобряване на административното управление и обслужване“ и СЦ 4 в контекста на значението на качеството на инфраструктурата, като предпоставка за успешно развитие във всяка една зона за въздействие.

- Приоритетна зона за въздействие 3 (ПЗВ3): Икономическа зона – зона за развитие на индустрията и селското стопанство с фокус върху бизнеса с висока добавена стойност за икономиката - пряко кореспондира със залегналата в настоящото ПИРО Стратегическа цел (СЦ) 1 и СЦ 4 в контекста на значението на качеството на инфраструктурата, като предпоставка за успешно развитие във всяка една зона за въздействие.

При определяне на приоритетните зони на въздействие не е възможно качествено онагледяване чрез фигура на териториалното обхващане на идентифицираните като приоритетни зони за въздействие предвид обстоятелствата, че приоритетните зони са широкообхватни и една приоритетна зона на въздействие включва множество обекти/територии разположени на различни географски точки от териториалният обхват на общината.

2.1. Обща характеристика, обхват и мотиви за определяне на ПЗВ1 - Зона за култура, спорт, отдих и туризъм и опазване на природните дадености и околната среда.

Основният тип културна институция в община Мъглиж, както в повечето малки общини и по селата, са читалищата. Те осъществяват разнородна културна дейност – библиотечна, художествена, музейна, социална, изготвяне на проекти и др.

Девет от населените места, подробно описани в Част I от настоящият ПИРО, в общината разполагат с читалищна база. Сградният фонд и оборудването на читалищните сгради имат нужда от ремонт и подновяване, както и последващо поддържане.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Читалищата са основните участници в реализацията на годишните Общински културни календари. Те разполагат със собствени салони с капацитет от 250 до 450 места и други зали с различна площ със сцени, гримьорни и други помощни помещения. Ежегодно се организират и провеждат местните празници и се отбелязват тържествено бележити дати, национални и официални празници. Движимите културни ценности на общината са представени от: уникална сбирка на минерали намерени в България, изложена в НЧ „Пробуда – 1869 г.”- гр. Мъглиж, постоянно действаща изложба „Арт” във фоайето на ПГСС „Гео Милев”-гр. Мъглиж, международен летен пленер за художници.

Наличната спортна база в Общината е представена от спортна зала в гр. Мъглиж, футболен стадион в с. Ягода и 2 конни бази в с. Ягода и гр. Мъглиж. Въпреки извършеният ремонт и рехабилитация на паркове в селата Тулово, Ягода, Ветрен, Дъбово и на детска площадка в гр. Мъглиж както и реализираният проект „Създаване, реконструкция и модернизация на спортните центрове в община Мъглиж” по ПРСР на обща стойност 5 367 786.00 лв. и създадените като резултат спортно-младежки центрове за отдих, свободно време и спорт в гр. Мъглиж, с. Тулово и с. Ягода, спортната инфраструктура като цяло не е добре развита.

Следва да се подобряват условията за развитието на спорта в училищата и да се осигури достъпност за използване на спортните съоръжения от учениците и хората, желаещи да спортуват. Заниманието със спорт е добра основа за интеграция и изграждане на толерантност към различните, затова независимо от недоброто състояние на спортните площадки, община Мъглиж провежда спортни състезания и празници. Като цяло спортните съоръжения са недостатъчни и морално остарели. В общината няма изградена спортна зала, басейни и игрища за по-широк кръг спортове.

Относно значението на туризма при включването му в приоритетната зона - Наличните ресурси в Община Мъглиж създават условия за формиране и предлагане на разнообразен туристически продукт, като доминиращият ваканционен туризъм е обогатен с балнеолечение, еко, културно - познавателен, конгресен, фестивален и спортен туризъм. Макар и с по-скромни мащаби, налице са условия за развитие и на ловен и селски туризъм. Някои от посочените видове могат да се развиват целогодишно.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Въпреки наличните ресурси за развитие на различни форми на туризъм, секторът е недостатъчно развит, но с потенциал за развитие в положителна посока. Основното направление в него е балнеолечението. Една от силно флуорните, слабо минерализирани минерални води на България се намира на територията на община Мъглиж – в с. Ягода. Наред с тази ценна съставка, водата от Ягода съдържа и високи концентрации метасилициева киселина. Минералната вода може да се използва за външно балнеолечение и за бутилиране като лечебно-профилактично и лечебно средство, особено за профилактика на зъбен кариес. Стойността на подобни високо флуорни води през последните години нараства, тъй като според западната медицина, те са ценно средство при профилактика на остеопороза.

Защитените местности на територията на Общината са: „Мъглижката клисура“, „Туловска курия“, „Юлиевска курия“ и „Ветренска курия“, както и природните забележителности „Малкият скок“, „Големият скок“, „Момите“, „Войнишки камък“, „Чепелев камък“, „Група дървета“ и „Топлата дупка“, които в комбинация с богатата природа, са предпоставка за развитието на туризма в Общината.

Регистрираните места за настаняване, както и общата леглова база на територията на общината са малко. Като цяло липсва необходимата туристическа инфраструктура за развитието на туризма в общината. Необходимо е да се отделят значителни средства и за опазване и превръщане на привлекателните кътове от Мъглижката природа в туристически обекти.

Относно околната среда и включването ѝ в определената приоритетна зона - Община Мъглиж се намира в предимно планински район и липсват основни замърсители като големи промишлени предприятия. Въпреки това, предвид климатичните промени и ключовото значение на околната среда за развитието на туризма и селското стопанство нейното опазване е от изключително значение за развитието на общината.

Опазването на околната среда при едновременното развитие на култура, спорт, отдих и туризъм следва да се възприема като необходимо условие за осигуряване икономическо развитие на общината. То представлява една от основните цели на ПИРО и е от първостепенните задачи на планирането.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

В обобщение, опазването, валоризацията и социализацията на природното и културното наследство на общината следва да се превърне в ресурс за нейното икономическо развитие и просперитет. Културните ценности и културните традиции в общината в перспектива трябва да се утвърдят като значим компонент на туристическата марка Мъглиж.

Ключови етапи при развитието на тази приоритетна зона са: идентификация (определяне) на разнообразни туристически, спортни и културни обекти в общината, защита, опазване, поддържане, реставриране и подобряване на инфраструктурата им, интеграция със съвременната урбанизирана или частично урбанизирана среда в единство с естествените природни компоненти.

2.2. Обща характеристика, обхват и мотиви за определяне на втората приоритетна зона за въздействие (ПЗВ2) - Зона с административни и публични функции с обществено-икономическо и социално значение вкл. за развитие на дейности с образователен, социален и здравен характер.

Единственият град на територията на общината е Мъглиж. Като административен център, той има преобладаваща роля по отношение на обхвата в тази определена като приоритетна зона на функции от обществено -икономическо и социално значение.

Като населено място, в което са съсредоточени основните обществено-обслужващи функции в общината, както и концентрацията на населението в него, има нужда от приоритетно насочване на ресурси. Поради тази причина голяма част от заложените проектни идеи в програмата за реализация на ПИРО намират своята локализация именно в гр. Мъглиж.

За развитието на здравеопазването, което попада в обхвата на тази приоритетна зона, е необходимо намаляване на рисковите фактори за социално - значимите заболявания, намаляване на смъртността сред активните в икономическо отношение възрастови групи. За целта са необходими комплекс от взаимобвързани мерки вкл. такива за подобряване състоянието на здравната инфраструктура и инвестиране в човешки капитал.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Демографските тенденции подчертават, че хроничните заболявания се превръщат във все по-голям проблем, довеждащ до загуба на функционални способности, намалени възможности за социален и икономически продуктивен живот и загуба на психично здраве. Социално – значимите заболявания сформират най-големия отрицателен принос за здравния статус на населението. Мерките се фокусират върху контролирането на известните основни рискови фактори, превантивна работа и ранно диагностициране, лечение и наблюдение, като паралелно се развиват дейности по рехабилитация.

В Община Мъглиж не всички обществени сгради са приспособени и достъпни за хора с увреждания, което затруднява използването на здравни и други услуги.

Липсата на аптеки в малките населени места се явява проблем за застаряващото население в общината. Доста от селата в общината са без ежедневно присъствие на здравно лице.

Осигуряването на достъп на населението до основни здравни грижи, като дейности с обществено - икономическо и социално значение, осъществявани в първичната медицинска помощ е първостепенна задача на всяка здравна система.

Здравното обслужване на населението на територията на община Мъглиж се осигурява чрез общопрактикуващи лекари и стоматолози, оказване на специализирана медицинска помощ, оказване на спешна медицинска помощ и училищно и детско здравеопазване.

За развитието на образованието, което също попада в обхвата на тази зона за въздействие, е необходимо реализирането на мерки за енергийна ефективност в сградите на училища и детски градини, както и мерки, свързани с преодоляване на маргинализирането на част от някои общности на територията на общината.

Не на последно място в обхвата на ПЗВ2 попадат и социалните услуги. В съответствие с приетата държавна политика все по-голямо внимание се отделя на възможността за предоставяне на социални услуги на нуждаещите се в тяхната обичайна среда за сметка на услугите в специализираните социални институции.

Наличната материална база в община Мъглиж е достатъчна. Сградният фонд обаче в по-голямата си част е в лошо или изоставено състояние и има нужда от саниране и модернизация. Възникналите нови потребности в сферата на социалната инфраструктура

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

могат да бъдат задоволени в наличния сграден фонд след необходимата му адаптация и реновиране.

По подобен начин стои въпроса и за сградният фонд за административни функции. Община Мъглиж е с ограничени административни обслужващи функции.

Основно място за административно и делово обслужване заемат структурите на местното самоуправление – Общинска администрация и Общински съвет. Административното обслужване на населението се осъществява от общинската администрация в град Мъглиж, кметовете в преобладаващата част от селата и кметските наместници в три от тях. Правораздавателната система се осъществява в Казанлък и Стара Загора. В общината има полицейско управление на Министерството на вътрешните работи, а за него отговаря Регионалната дирекция на полицията в гр. Казанлък.

2.3 Обща характеристика, обхват и мотиви за определяне на третата приоритетна зона за въздействие (ПЗВЗ) – Икономическа зона – зона за развитие на индустрията и селското стопанство с фокус върху бизнеса с висока добавена стойност за икономиката.

На основата на наличните териториални ресурси и текущата икономическа конюнктура се определят действията за ефективното им използване за целите на социално-икономическото и инфраструктурното развитие. Това определя обхвата на ПЗВЗ и определянето ѝ като приоритетна и даваща фокус за реализиране на редица мерки в икономическата зона на въздействие.

Община Мъглиж се определя като изостанал селски район със съществуваща нужда от стимулация на развитието ѝ с инструментите на регионалните и местни политики. Икономиката ѝ се определя от следните отрасли: селско, горско и рибно стопанство, преработваща промишленост, производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива, строителство, търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, транспорт, складиране и пощи, хотелиерство и ресторантьорство, операции с недвижими имоти, професионални дейности и научни изследвания, хуманно здравеопазване и социална работа, култура, спорт и развлечения и други дейности.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Съвременното икономическо развитие на община Мъглиж е отражение на влиянието на множество фактори с различно естество - разположение спрямо големи градове, центрове на растеж, особености на природноресурсният потенциал, наследени традиции на местното население, степен на изграденост и параметри на различните видове инфраструктура и др., които са описани подробно в Част I на настоящото ПИРО.

Освен тези фактори, влияние върху местното икономическо развитие оказват и т.нар. външни фактори, които се явяват „външни“ за съответната територия. В ролята на такъв фактор влиза кризата, свързана с глобалното разпространение на COVID-19, като настоящия стратегически документ следва да се съобрази и адаптира във възможно най-висока степен с неблагоприятните последици, настъпили в резултат на епидемиологичното разпространение и резултатите за различните сфери на територията на общината.

При разработването на ПИРО Мъглиж икономическото развитие на дадена териториална единица се разглежда като част от процесите, които се проявяват на по-високи териториални нива. Въз основа на тази логика и динамиката в стойностите на основни икономически показатели, характеризиращи развитието на областно, регионално и национално ниво, тази сравнително широкообхватна зона на въздействие е определена като приоритетна в плановия период на ПИРО. Това е причина за маркиране на максимално широк спектър от мерки, които се очаква да окажат положително въздействие върху ключови показатели, разкриващи тенденциите в икономическото развитие на дадена териториална единица.

3. Заключение

Идентифицираните общи мерки за влияние на приоритетните зони на въздействие, чрез прилагане на интегрираният подход, са в подкрепа на удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциала за развитие и възможностите за сътрудничество. Чрез тях бъдещите интервенции/дейности следва да донесат най-голяма възвръщаемост на вложените средства и устойчиви ползи за обществото.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Широкият обхват на приоритетните зони за въздействие се обосновава от влошеното социално - икономическо състояние, породено от високия дял на икономически неактивното население, при същевременно високо ниво на безработица. Поради това, чрез тях се предвижда да се реализират в максимална степен идентифицираните възможности за развитие на ключови области с потенциал за развитие с висока добавена стойност.

С цел по - добро онагледяване, в следващата таблица е представена обвързаността между приоритетните зони за въздействие, стратегическите цели, приоритети и мерки:

Таблица 17 Йерархични връзка между приоритетните зони за въздействие, стратегическите цели, приоритети и мерки

Приоритетна зона на въздействие (ПЗВ)	Стратегически цели (СЦ)	Приоритети (П)	Мерки (М)
ПЗВ3. ПЗВ2.	СЦ1.	СЦ1/П1.	СЦ1/П1/М1. СЦ1/П1/М2.
		СЦ1/П2.	СЦ1/П2/М1. СЦ1/П2/М2.
		СЦ1/П3.	СЦ1/П3/М1. СЦ1/П3/М2. СЦ1/П3/М3.
		СЦ1/П4.	СЦ1/П4/М1. СЦ1/П4/М2.
ПЗВ1.	СЦ2.	СЦ2/П1.	СЦ2/П1/М1. СЦ2/П1/М2. СЦ2/П1/М3. СЦ2/П1/М4.
		СЦ2/П2.	СЦ2/П2/М1. СЦ2/П2/М2. СЦ2/П2/М3.
		СЦ2/П3.	СЦ2/П3/М1. СЦ2/П3/М2. СЦ2/П3/М3. СЦ2/П3/М4.
ПЗВ2.	СЦ3.	СЦ3/П1.	СЦ3/П1/М1. СЦ3/П1/М2. СЦ3/П1/М3. СЦ3/П1/М4.

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

		СЦ3/П2.	СЦ3/П2/М1. СЦ3/П2/М2.
ПЗВ1. ПЗВ3.	СЦ4.	СЦ4/П1.	СЦ4/П1/М1. СЦ4/П1/М2. СЦ4/П1/М3.
		СЦ4/П2.	СЦ4/П2/М1. СЦ4/П2/М2. СЦ4/П2/М3.

***Забележка:** Текстовите наименования на стратегическите цели, приоритети и мерки са подробно разписани в Част II от настоящото ПИРО.*

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Част V

Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие

Доколкото ПИРО представлява стратегически документ относно политиката за постигане на устойчиво интегрирано развитие на Общината, то в програмата за реализация всички описани стратегически цели, приоритети и насоки за тяхната реализация се конкретизират в мерки и дейности/проектни идеи за постигане на целите за развитие. Същата е отворен документ, като има за задача на основата на целите и приоритетите за развитие на Общината, залегнали в плана, да осигури вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализация на плана, като оптимизира възможностите за финансиране, институционална подкрепа и техническа помощ за изпълнение на плана. Програмата е обединяващ документ и е водеща предпоставка за реализацията на плана и неговите цели.

Програмата за реализация на Плана за интегрирано развитие на община Мъглиж 2021 – 2027 г. е представена в **Приложение № 1**.

Дефинираните и включените в състава на ПИРО дейности/проектни идеи принадлежат към определена мярка, която има принос към постигане на конкретен приоритет от дадена стратегическа цел. Поради синергичния характер на приоритетите обаче, всеки резултат от изпълнени дейности/проектни идеи по Програмата носи реални ползи върху останалите цели и приоритети и така се генерира общ кумулативен ефект от реализацията на Програмата върху развитието на територията.

Поради многогодишния характер на Програмата за реализация на ПИРО, същата може да бъде периодично актуализирана в зависимост от условията и прогнозите за реализацията на плана с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане целите и приоритетите за развитие.

Разработването на Програмата за реализация на ПИРО е на базата прилагането на интегриран подход, за постигането на който, е избрана най-подходящата комбинация от ресурси и мерки, които целенасочено да се използват за постигането на конкретна цел или приоритет. Комбинирани са отделни елементи на секторните политики на местно ниво, така

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

че като резултат да доведат до постигане на определените в Част II цели. ПИРО, респ. програмата за реализацията му, е синхронизиран и е в съответствие с НКПР, както и с други секторни политики, концепции и документи, установени със законодателни разпоредби и в рамките на националната политика за регионално развитие като: НСРР, АНСДРНРБ, АНКПР, ИТСРЮИР, ПЕЕОВ, СИАРРБ, Национална програма за развитие: България 2030, в която е обърнато специално внимание на Програмата за устойчиво развитие за периода до 2030 г. на Организацията на обединените нации (ООН) „Да преобразим света“ и на включените в нея 17 глобални цели за устойчиво развитие. Така ПИРО отразява общия контекст на целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г., които допринасят в максимална степен, съобразно общинските възможности и намерения, към цел на политиката 5 „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“. Най – общо целите на политиката са насочени към икономическото, социалното и териториалното сближаване на Европейския съюз, като допринасят за намаляване на различията, които все още съществуват между европейските региони и държави. В настоящия план тези цели и отделни елементи на политиките са отразени в стратегическите цели, които са насочени именно към икономическото развитие (икономически растеж и развитие на бизнеса), културно туристическо и екологично развитие (включително чрез политики насърчаващи културните прояви, развитие на местния туристически потенциал, с мисъл за опазване на околната среда), повишаване качеството на живот (чрез повишаване качеството на социалната, здравната и образователната инфраструктура, с включени политики за интеграция на рискови групи с оглед предотвратяване социалното изключване и повишаване на жизнения статус) и инфраструктурното развитие на Общината.

Прилагането на интегрирания подход е отразен и по отношение на приоритетните зони за въздействие в Общината. Предвидените мерки за развитие в приоритетните зони са представени в Програма за реализация на ПИРО Мъглиж за периода 2021-2027 г.: описание на предвидените мерки и дейности. Предвидените мерки за развитие в приоритетните зони допринасят за развитието на културата, спорта, отдик и туризъм, опазване на природните

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

дадености и околната среда, развитие на индустрията и селското стопанство и функции с обществено-икономическо и социално значение.

Неразделна част от програмата за реализация е **Приложение № 1А** – Индикативен списък на важни за общината проекти, включени в ПИРО Мъглиж за периода 2021 – 2027 г., по образец съгласно Методическите указания. В приложението финансовите източници са индикативни и са актуални съобразно наличната информация към момента на изготвяне на ПИРО. Прогнозирането на по-точни финансови източници е затруднено и от факта, че към настоящия момент програмите за периода 2021-2027 г. са в процес на разработване. Това обстоятелство най-вероятно ще наложи последваща актуализация на програмата за реализация, след финализиране процеса на разработване на програмите, предоставящи финансиране. Обстоятелствата за актуализиране на ПИРО са посочени в чл. 22 от ППЗРР.

Част от ПИРО е и **Приложение № 2** – Индикативна финансова таблица, която представлява обща оценка на необходимите ресурси за реализация на приоритетите на плана. Ресурсите за реализацията на плана включват всички планирани средства за реализацията на идентифицираните за развитието на общината мерки и проектни идеи. Сумата на посочените финансови ресурси е индикативна и може да претърпи корекции в зависимост от възприетите подходи и степента на изпълнение на приоритетите, промените в пазарните условия, необходимостта от гъвкаво управление и оптимизиране на предвидените средства чрез преразпределение между отделните приоритети на базата на аргументирани промени в предвидените мерки и проекти.

Програмата за реализация и приложенията към нея подлежат на периодична актуализация с цел включване на нови мерки, дейности, проекти или източници на финансиране.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Част VI

Мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия

1. Обща постановка и принципи при формулиране на мерките

Изменението на климата е факт. България се намира в един от регионите особено уязвими от изменението на климата, главно чрез повишаване на температурите и интензивни екстремни валежи, бури, наводнения и периоди на суша, горски пожари и свлачища. Рискът е по-голям за хората и бизнеса, които са по-малко подготвени и уязвими.

Климатичните фактори – глобалното затопляне, природните бедствия, както и рисковите територии, заемат важно място в разработваните концепции и стратегии за пространствено планиране на държавите в ЕС, върху управлението на водите, земята и природните ценности. Адаптирането на подходите в планирането на регионалното и пространствено развитие към глобалното затопляне на климата ще осигури запазването на екологичния комфорт в урбанизираните територии и намаляването на рисковете от природни бедствия. В тази част от ПИРО Мъглиж е описана връзката между идентифицираните в анализите рискове и проблеми, формулираните цели и приоритети в стратегическата част на документа и посочените в програмата за реализация мерки за ограничаване на изменението на климата и за адаптация към вече настъпилите промени.

Изпълнението на тези мерки следва допълнително да бъде ресурсно обезпечено с реализирането на възможности за изпълнение на определени проекти в плановият период, като в настоящото ПИРО изпълнението е обвързано със система от индикатори, позволяващи оценка на напредъка за периода на действие на плана, както и при извършване на междинна оценка или актуализация.

Екологичната проблематика, намира отражение във формулираните цели и приоритети и има конкретен израз в мерките, включени в програмата за реализация. В нея

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

са формулирани мерки с положително влияние за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от природни бедствия, като се отчита спецификата на община Мъглиж.

Климатичните изменения са в тясна взаимовръзка с други фактори, като социалноикономическо състояние и околна среда, и при оценка на въздействието им върху цяла община, винаги тези фактори трябва да се разглеждат заедно, тъй като обуславят уязвимостта на системата и нейният капацитет за адаптация. Като стратегически мерки за адаптация за адресиране на климатичните рискове за Община Мъглиж, могат да се посочат следните основни направления:

- Развиване на хоризонтални политики и стратегическо планиране;
- Повишаване на институционалния капацитет в общината, вкл. координация и сътрудничество на Общината с други институции и заинтересовани страни;
- Извършване на насочена научно-изследователска дейност и мониторинг за повишаване на знанията и събиране на липсващи данни;
- Провеждане на информационни кампании и повишаване на знанията и ангажираността на обществото към промените в климата;
- Търсене на допълнителни ползи и синергии чрез извършване на проактивни дейности за превенция на риска и намаляване на уязвимостта.

На база на приоритизираният риск и стратегическите мерки за адаптация, настоящият документ предлага редица конкретни действия и мерки, отчитайки специфичните за всеки сектор нужди. В по-голямата си част тези мерки целят да адресират както очакваните рискове от промените в климата за Община Мъглиж, така и вече съществуващи за Общината проблеми. За предложените конкретни мерки са взети предвид следните критерии: полезност, ефикасност, синергично въздействие и гъвкавост.

Мерките, включени в програмата за реализация, могат да бъдат разглеждани като „идентифициране на инфраструктурни проектни идеи“, но също така своето място имат и „меки мерки за повишаване на информираността, за създаване и поддържане на регистри и други“.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

В процеса на стратегическо планиране са спазвани следните основни принципи по отношение интегрирането на екологичните цели:

- **„Мисли глобално, действай локално”** - интегрирането на цели в планиране на регионалното развитие следва да отразява съществуващите специфични проблеми, възможности и ресурси на съответното ниво за планиране в контекста на глобалните проблеми по опазване на околната среда и устойчивото развитие;
- **Реалистичност и ефективност** - планиране на изпълними приоритети и мерки за тяхното постигане в рамките на периода за действие на съответния стратегически документ. Важно е да се избягва механичен трансфер на добре звучащи цели, мерки и дейности, които нямат пряко отношение към проблемите и спецификата в съответната територия, както и да се подхожда прекалено оптимистично към решаването на сериозни проблеми, които зависят от външни фактори или изискват сериозни усилия, ресурси или време;
- **Ресурсна обезпеченост** – планираните мерки, дейности и проекти следва да бъдат съобразени с възможностите за финансиране, ресурсната обезпеченост, законодателните норми и ограничения, наличните капацитет и компетенции на съответното ниво за планиране.

Екологичните въздействия от изменението на климата могат да са позитивни или негативни, свързани с настъпилите промени в околната среда, като например промяната в средногодишната температура, въздуха, водите, замърсяване на почвата, промени в общественото здраве и т.н. Екологичният компонент в ПИРО, съответства на стратегията за опазване на околната среда и на критериите за ефективност на политиката за опазване на околната среда.

Постигането на специфичните цели, изпълнението на залегналите в ПИРО приоритети и мерки гарантират необходимите предпоставки за опазване и подобряване на околната среда, адаптирането ѝ към настъпващите климатични промени и постигане на устойчиво и ефективно използване на природните ресурси, както и защитата от бедствия и аварии. По този начин, реализацията на ПИРО и постигането на целите на плана директно

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

ще допринесе за реализацията на областните, регионални, национални и европейски цели, дефинирани в плановите и стратегически документи от по- високо ниво.

Адаптацията към климатичните промени е от съществено значение за ЮИР, защото те могат да повлияят негативно на селското и горското стопанство, на развитието на туризма, на рибарството, на производството на енергия, на състоянието на водните ресурси и на общото биологично равновесие в района.

Изводите, направени на база анализа в плана и с които са съобразени мерките, подчертават отсъствието на вредни за околната среда процеси, липсата на сериозни промишлени източници на замърсяване на околната среда. Това, заедно с благоприятните климатични условия и водни ресурси, е фактор за развитие на земеделие, растениевъдство и животновъдство, както и на интегриран културно - исторически, селски, еко туризъм, ловен туризъм и др.

2. Рискове от изменението на климата, необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка

Немалка част от идентифицираните рискове са свързани с вече съществуващи в общината проблеми. В тази връзка, независимо дали климатичните прогнози се сбъднат, мерките за ограничаване изменението на климата и мерките за адаптиране към климатичните промени и намаляване на риска от бедствия са от особено значение.

Тенденции за бъдещия климат в Община Мъглиж са:

- Покачване на средните температури , както и екстремално високите температури (дневни и нощни), вкл. и ръст в продължителността на горещите периоди;
- Затопяне през студените периоди и спад в броя на дните на замръзване и обледяване, както и в продължителността на студените вълни;
- По-редки, но по-интензивни валежи на годишна база, както и по-дълги периоди на засушаване;
- Зими с по-малко, но по-интензивни валежи, като тази индикация е по-ясна при по-екстремния сценарий;

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- По-сухи лета с по-редки валежи. Този резултат е относително по-сигурен от резултатите за зимата.

Идентифицираните рискове, с висока вероятност за проява и потенциални сериозни последствия за Община Мъглиж и жителите ѝ, са определени за приоритетни. В тази категория попадат:

- Повишена смъртност, вследствие на екстремно високи температури;
- Обостряне и увеличение на болести на органите на кръвообращението, които водят до увеличен риск от сърдечно съдови заболявания и инсулти;
- Повече грипни епидемии при повишени зимни температури. Обостряне на алергии поради по-ранен и по-дълъг вегетационен период;
- Намалена производителност на труда в секторите с работещи на открито, вследствие на по-високи температури и по-продължителни горещи периоди;
- Повреди и наводнения на ниско разположени райони при интензивни валежи;
- Повреди на енергопреносната инфраструктура вследствие на по-интензивни валежи и наводнения;
- Повишаване на дискомфорта в жилищни и офисни сгради през топлите месеци. Повишена нужда от охлаждане на помещенията, което ще доведе до повишаване на енергийното потребление през лятото;
- Нарушаване на транспортната настилка при високи температури и съответно повишен риск от катастрофи и аварии;
- Влошаване качеството на въздуха поради по-голямо запрашаване на пътищата. Повишение на нивата на концентрация на тропосферен озон
- Наводнения в инфраструктурата
- Възникване на пожари при по-сухо време през топлите месеци
- Активизиране на свлачища и срутища поради по-интензивни валежи
- Спиране на електрозахранването
- Претоварване на пречиствателни станции за отпадъчни води и последващо заустване на непречистени води в речните корита

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

 Замърсяване на повърхностни и подпочвени води поради по-засилено отмиване на замърсители вследствие на по-интензивни валежи.

За да може да се проследява как Община Мъглиж се адаптира към промените в климата, са дефинирани някои ключови показатели за адаптация, като напр. дял „зелена“ площ; пътища в лошо състояние, инвестиции, свързани с подобряване на енергийната ефективност, брой жители с регистрирани алергични проблеми, земеделска площ, засегната или унищожена вследствие на екстремни климатични явления и др.

Индикаторите за наблюдение и оценка са дефинирани съобразно смисъла и съдържанието на стратегическите цели и приоритетните области на ПИРО. Системата от индикатори обединява два основни компонента – индикатори за резултат, проследяващи степента на изпълнение на целите, както и индикатори за продукт, измерващи ефектите от изпълнението на мерките в рамките на приоритетните области. Двата вида индикатори са въведени вследствие на предписанията от „Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г.“.

Индикаторите са избрани в синхрон с информационните основи на стратегическите документи в областта на околната среда на национално и европейско ниво, които стратегически документи поставят общи цели и изисквания, свързани с изменението на климата и адаптацията към климатичните промени. По този начин общите индикатори следва да бъдат интегрирани в процеса на планиране на регионално и пространствено развитие, така че да измерват влиянието на мерките върху състоянието на околната среда и качеството на живот на територията на Община Мъглиж.

Инструментариумът от индикатори ще бъде основно средство за изготвяне на годишните доклади за изпълнението на ПИРО, междинната и последващата оценка на плана.

3. Изменението на климата в България, като фактор за съобразяване и вземане на мерки за превенция и ограничаване на негативните последици от замърсяването на околната среда

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Световната научна общност е категорична – промените в климата са факт, а в Европа вече се наблюдават и техните последствия – тежките наводнения са по-чести, а горещите вълни по-интензивни. Всички прогнози за бъдещите промени в климата носят известна несигурност. Въпреки това, вече наблюдаваните въздействия дават основание да се обърне внимание на потенциалния риск в бъдеще, както и да се мисли в посока адаптация и смекчаване на риска. Наличието на все по-добри и по-детайлни регионални прогнози, позволяващи оценка на потенциалните промени, дават възможността за оценка на въздействието и поглед в бъдещето – навременното и проактивно идентифициране и адресиране на очакваните климатични рискове прави бъдещата адаптация по-евтина, както и дава възможност за комплексно адресиране на вече съществуващи в общината проблеми.

Според „Трети национален план за действие по измененията на климата за периода 2013-2020 г., по данни на НИМХ към БАН, изменението на климата в България се характеризира със следните факти, изведени като изводи в цитирания план за действие по изменението на климата:

- От края на 70-те години на миналия век в България се наблюдава тенденция към затопляне, като през втората половина на XX век зимите са по-меки.
- 20 от последните 24 години след 1989 г. са с положителни аномалии на средната годишна температура на въздуха, спрямо климатичната норма (1961-1990 г.).
- Средната годишна температура през 2011 г. е с 0,4°C над климатичната норма. Това е поредната, 14-та година, с температури по-високи от обичайните за страната.
- Най-дълги периоди на засушаване са наблюдавани през 40-те години и последните две десетилетия на XX век, а най-значителните суши – през 1945 и 2000 г.
- Наблюдават се повече и по-дълги периоди на засушаване, следвани от сериозни бури и тежки наводнения с разрушения и жертви.
- Увеличава се честотата на екстремните метеорологични и климатични явления като: значително увеличение на средния брой дни с денонощни суми на валежите над 100 мм – с около 30% за периода 1991-2007 г. спрямо

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

базисния период (1961-1990 г.); увеличение на регистрираните в метеорологичната мрежа случаи с проливни валежи; зачестяване на случаите на пролетно-летен тип облачност с валежи от дъжд, гръмотевични бури и градушки през зимни месеци като януари и февруари; увеличена честота на средния брой дни с гръмотевични бури и градушки през април и септември в периода 1991-2006 г., спрямо същите за базисния период.

- Годишната амплитуда между максималната и минималната температура на въздуха намалява – минималната температура се повишава по-бързо от максималната.
- Снежните месеци в планините намаляват, а дебелината на снежната покривка показва трайна тенденция към изтъняване.
- Горната граница на широколистните гори се измества към по-голяма височина.
- Данните от фенологичните наблюдения показват изпреварване в развитието със 7-15 дни в различните климатични райони, което недвусмислено свидетелства за затопляне на климата през последните 30 години, в сравнение с предишни периоди.

4. Значение и роля на изменението на климата

Климатът се дефинира като многогодишния режим на времето, характерен за дадена местност, в зависимост от географското ѝ положение. Изменението се отнася до „промяна в климата, дължаща се пряко или косвено на човешката дейност, която променя състава на глобалната атмосфера и която е в допълнение към естествената променливост на климата, наблюдавана в сравними периоди от време“.

Според голяма част от съвременните теории и изследвания, посветени на климатичните промени, следствие на т.нар. „парников“ ефект, се наблюдава постепенно покачване на средногодишните температури на Земята. Основен принос за това имат генерираните парникови газове (ПГ), чиито количества зависят от човешката дейност. Най-голям принос за общите емисии на ПГ в България имат сектор „Енергетика“, следван от

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

сектор „Транспорт“. Други два сектора – „Бит и услуги“ и „Отпадъци“ – също имат значителна роля за формирането на ПГ. В последните години те се характеризират с тенденция на нарастване на емисиите от тях, дължащо се на повишения стандарт на живот, довеждащ до по-голяма енергийна консумация и отделяне на повече отпадъци от различни продукти и активности.

Свидетели сме на измененията в климата и на зачестилите екстремни климатични явления. Адаптирането към климатичните промени (АКП) означава предвиждане на неблагоприятните последици и предприемане на подходящи действия, свеждащи до минимум щетите. Очевидна е необходимостта от стратегии за адаптиране на всички нива на администрация - от местно до международно.

С ранни действия за адаптиране ще се предотврати потенциалната вреда и ще се сведат до минимум заплахите за човешкото здраве и живот, икономическо развитие, имущество, инфраструктура и екосистеми.

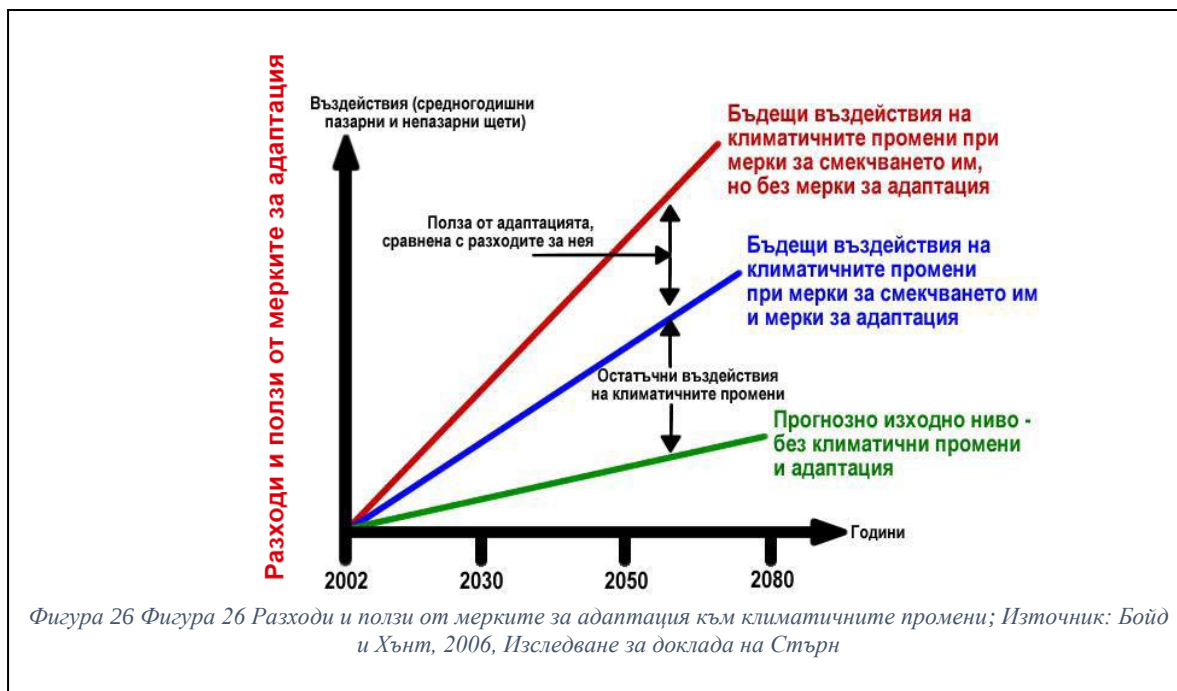
Местните власти имат ключова роля в насърчаването на хората да се адаптират към изменението на климата. Държавите - членки на ЕС, региони, общини и общности биха могли да преодолеят информационната празнина чрез обмен на знания и най-добри практики относно мерките за адаптация.

Успоредно с изпълнението на настоящият ПИРО, е необходимо да се планира допълнително събиране на данни, за да се попълнят съществуващи пропуски по отношение на базовите стойности в показателите за измерване и респективно заложените мерки. След попълване на тези пропуски, следва да се направи количествена оценка на предложените и качествено оценени мерки (например анализ - разходи-ползи, оценка на въздействието на мярката върху състоянието на екосистемите). Такъв тип своевременна актуализация ще даде устойчива база за взимане на решения за изпълнение на адаптационни мерки през целия период на действие на ПИРО. В процеса на изпълнение на ПИРО могат да бъдат разработени и оценени различни инструменти, които да подпомогнат социалните, икономическите и екологичните ползи от адаптирането на града към промените в климата. Не на последно място, трябва да се вземат предвид добрите практики, които биха били релевантни за климатичните условия и тенденции в промените на климата за Община Мъглиж, и които вече са успешно въведени в други европейски региони.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

На приложената по-долу фигура е онагледен примерен анализ „разходи-ползи“, оценка на въздействието на мярката върху състоянието на екосистемите.

В Част I на ПИРО Мъглиж направен анализ на стопанското развитие с констатации за най-уязвимите от въздействията на КП сектори и зони, където усилията за намаляване на риска при екстремни метеорологични събития са от особена важност. Подчертава се, че България е сред страните, които се очаква да бъдат най-сериозно засегнати от климатичните промени. КП ще окажат своето въздействие върху най-чувствителните сектори - селското стопанство, туризма, горския фонд, управлението на водните ресурси с висок риск от наводнения и противосвлачищната дейност.

За община Мъглиж от най-съществено значение е риска от засушаване и наводнения, тъй като селското стопанство е водещ сектор за препитанието на по-голямата част от населението на територията на общината.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

4.1. Общи европейски и национални действия по отношение на климата.

Предвид факта, че проявите на климатични промени оказват сериозно въздействие върху общественото здраве и допълнително се изострят от демографската тенденция към застаряващо население, ще се подкрепят дейности, насочени към повишаване качеството на инфраструктурата - на здравеопазването, пътната инфраструктура (от гледна точка, че добрата пътна инфраструктура води до намаляване на запрашеността на въздуха). Освен за живота и здравето на хората е необходимо и реализирането на мерки за превенция на въздействието на климатичните промени и върху инфраструктурата на язовири сметища и др.

Стремежът на Европейския съюз е да осигури просперитет и устойчиво развитие на всички жители в Общността. Това е развитие, при което се „задоволяват нуждите на настоящето, без да се застрашават възможностите на бъдещите поколения да задоволяват своите нужди“. Затова и устойчивото развитие обхваща три аспекта – социален, икономически и екологичен. Тази концепция се дефинира не само като отделна и независима, а като хоризонтална политика, от която останалите общи и секторни политики и управленски процеси следва да бъдат йерархично зависими, т.е. устойчивото развитие трябва да бъде водещият принцип при вземането на решения на всички нива – наднационално, национално, регионално и местно.

От особено значение за осигуряването на устойчиво развитие е проблематиката свързана с изменението на климата. Това се признава и от Европейския съюз, който утвърждава Европейски зелен пакет – пътна карта за постигане на устойчивост на икономиката на ЕС. Това е нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на ЕС в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не зависи от използването на ресурси. Зеленият пакт е неразделна част от стратегията на Европа за изпълнение на програмата ѝ до 2030 г. в отговор на дефинираните от Организацията на обединените нации цели за устойчиво развитие. Пакетът включва редица стратегии в различни области като промишленост, биоразнообразие и други.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

На национално ниво, през 2012 година е приет и Трети национален план за действие по изменение на климата с хоризонт до 2020 година. Той определя политиката на България в областта на климатичните промени и се основава на приетите от страната ни международни ангажименти с ратифицирането на Рамковата конвенция на ООН за изменението на климата (РКООНИК), Протокола от Киото, последващото Парижко споразумение, както и европейското законодателство в тази област.

Най-голямо влияние в периода 2021-2027 г. ще има, приетата през 2019 г. от Министерски съвет, Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие с хоризонт 2030 година. Тя отразява новият контекст на политиките, свързани с климатичните промени. В нея е зададена рамка за действия за адаптиране към изменението на климата (АИК) и приоритетни направления до 2030 г., като идентифицира и потвърждава необходимостта от действия за АИК, както за цялата икономика, така и на секторно ниво. Включените в нея сектори са: „Селско стопанство“, „Биологично разнообразие и екосистеми“, „Енергетика“, „Гори“, „Човешко здраве“, „Транспорт“, „Туризм“, „Градска среда“ и „Води“. Управлението на риска от бедствия се разглежда като интегрирана междусекторна тема.

Република България е страна, ангажирана по Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата (РКООНИК, 1999 г.), Протокола от Киото (2002 г.), новото рамково международно споразумение (2012 г.), както и по Парижкото споразумение (2015 г.) Това задължава България да се стреми към следното:

- Намаляване на вредните емисии от парникови газове в атмосферата;
- Оценка на въздействието на климатичните промени спрямо социално-икономическото развитие;
- Насърчаване на научните изследвания, свързани с въвеждането на ниско въглеродна икономика;
- Формиране на обществено осъзнаване относно екологичните проблеми и предизвикателства.
- На всеки пет години да представя подробен план с мерки, които ще спомогнат за справянето с изменението на климата.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Българските задължения се регламентират от националното законодателство чрез Закона за ограничаване изменението на климата (ЗОИК). Чл. 2 от ЗОИК определя неговата основна цел: „...да гарантира намаляване на емисиите на парникови газове като основен елемент в политиката по ограничаване изменението на климата и да осигури дългосрочното планиране на мерките за адаптация към климатичните промени“.

Законът посочва и най-важните хоризонтални мерки, които водят до намаляване емисиите на парникови газове:

- Повишаване на енергийната ефективност;
- Повишаване на дела от енергията от възобновяеми източници;
- Улавяне и оползотворяване на метан;
- Залесяване, повторно залесяване и промени в земеползването;
- Насърчаване преминаването към видове транспорт с ниски емисии;
- Насърчаване използването на обществен транспорт;
- Развитие на научноизследователска дейност с оглед развитието на ефективна „зелена“ икономика;
- Повишаване на административния капацитет за изпълнение на екологична политика;
- Повишаване на осведомеността на гражданите по въпросите за изменението на климата.

Законът за опазване на околната среда също има отношение към климатичните промени, тъй като в него се регулира стратегическия процес във всички области на защита, мониторинг и управление на околната среда. В него се посочват принципите за включване на политиките в областта на околната среда (включително политиките в областта на климата и биологичното разнообразие) в други сектори.

4.2. Общи хоризонтални мерки свързани с изменението на климата

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Представената рамка на проблематиката поставя изискванията за целенасочено и последователно планиране и реализиране на мерки и дейности свързани с изменението на климата. Общите хоризонтални мерки са два основни вида:

Мерки за ограничаване изменението на климата (предприемането на превантивни мерки, свързани с ограничаване на вредното въздействие на човешката дейност, допринасящо за парниковия ефект);

Мерки за адаптация към изменението на климата (предприемането на мерки, свързани с предвиждането и определянето на негативните социални и икономически последици, свързани с измененията на климата; преодоляване на възникналите щети; идентифициране на възможностите, появили се вследствие на климатичните изменения).

Първият тип мерки са свързани с анализ и оценка на антропогенните фактори, които довеждат до увеличение на вредните емисии на парникови газове. Следват необходимите превантивни действия, които да неутрализират източниците на вредни емисии. Необходимо е да се осигурят ефективни начини, които да гарантират осъществяването на функциите, зависими от заменените енергийни източници.

Вторият тип мерки е насочен към вече възникналите изменения на климата. Мерките за адаптация включват и точно предвиждане на предстоящите негативни явления и процеси, застрашаващи производството и потреблението на обществата. Необходимо е да се зложат мерки, които не само реагират спрямо настоящата ситуация, но и предхождат появата на бъдещи щети. Мерките за адаптация следва да се разглеждат и като начин за разглеждане на климатичните изменения като възможност. Наложените проблеми и ограничения позволяват преразглеждането и преоткриването на по-слабо популярните и използвани потенциали, стимулиращи устойчиво развитие.

Гореизложеното и действащата към настоящия момент стратегическа и законова рамка позволяват да бъдат открити някои основни хоризонтални мерки, които да ръководят политиките и да обосновават дейностите и проектите на Община Мъглиж в периода 2021-2027 година. Те се основават на приетия от Министерството на околната среда и водите Трети национален план за действие по изменение на климата и са онагледени в следващата таблица:

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Таблица 18 Мерки за ограничаване и адаптация към изменението на климата

Мерки за ограничаване изменението на климата	Мерки за адаптация към изменението на климата
2.3.2. Поддържане и създаване на зелени площи.	2.3.1. Почистване, поддържане и опазване на природните ресурси в Общината вкл. и т.н. меки мерки
2.3.3. Опазване на околната среда и ефективно управление на отпадъците на територията на Общината.	3.1.2. Модернизиране на инфраструктурата във връзка с предоставяне на обществени услуги (в контекста на намаляване риска от бедствия и аварии и ролята и значението на инфраструктурата за това)
2.3.4. Подобряване на енергийната ефективност	4.2.3. Благоустрояване, развитие на общинската инфраструктура и повишаване безопасността на гражданите.
1.3.3. Подпомагане и промотиране на възможностите за партньорства (в контекста на ограничаване изменението на климата)	1.3.1. Повишаване знанието и информираността за развитие на иновации, с акцент върху възможностите на територията на Общината (в контекста на възможностите за реализиране на проекти за био земеделие, дигитализация в областта на земеделието, както и животновъдството)

5. Принос на ПИРО за изпълнение на действията по отношение на климата

Разработването на ПИРО Мъглиж се основава на разумни и реалистични предложения за решаване на проблемите и реализиране на потенциалите едновременно в социалната, икономическата и екологичната сфера. Екологичната проблематика е неразделна част от аналитичната и стратегическата част на плана. В плана е описано състоянието на компонентите на околната среда. Посочени са най-важните проблеми и рисковете за състоянието на околната среда в общината. Проблемите на околната среда са пряко застъпени и в стратегическата част на ПИРО за развитие на общината и по-специално в мерките към Приоритет 2.3.: Прилагане на политики за опазване на околната среда от Стратегическа цел 2: Постигане на устойчиво културно, туристическо и екологично развитие. В значително по-малка степен от проблемите са засегнати и в Мярка 1.3.1.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Повишаване знанието и информираността за развитие на иновации, с акцент върху възможностите на територията на Общината (в контекста на възможностите за реализиране на проекти за био земеделие, дигитализация в областта на земеделието, както и животновъдството), 1.3.3. Подпомагане и промотиране на възможностите за партньорства (в контекста на ограничаване изменението на климата) и 3.1.2. Модернизиране на инфраструктурата във връзка с предоставяне на обществени услуги (в контекста на намаляване риска от бедствия и аварии и ролята и значението на инфраструктурата за това)

Проблемите на околната среда са пряко застъпени в стратегическата част на ПИРО за развитие на общината и по-специално в мерките към всяка приоритетна област. В следващата таблица са показани мерките от ПИРО, които допринасят за постигането на целите, заложи в Национална стратегия за адаптация към изменението на климата, групирани по сектори на българската икономика.

Изброените мерки направляват конкретните инициативи и инвестиции на Община Мъглиж. Мерките са обезпечени от дейности (на по-късен етап и от конкретно дефинирани проекти), систематизирани в Програмата за реализация на ПИРО.

Конкретните предизвикателства, произтичащи от изменението на климата за Община Мъглиж не се различават с предизвикателствата на национално ниво – те са свързани с негативното влияние на изменението на климата за селското стопанство, биологичното разнообразие и екосистемите (БРиЕС), енергетиката, горското стопанство, здравеопазването, транспорта, туризма, градската среда и управлението на водните ресурси.

Таблица 19 Мерки в ПИРО, които допринасят за постигане на целите на Националната стратегия за АИК

Рискове	Цели	Мерки/Дейности в ПИРО допринасящи за постигане на целите
- Промени в продължителността на вегетационния сезон. - По-ранно цъфтене на дърветата и промени в другите естествени цикли на културите, което оказва влияние върху крайните добиви.	- Устойчиво управление на селскостопанските практики за адаптиране към изменението на климата - Насърчаване на	1.3.1. Повишаване знанието и информираността за развитие на иновации, с акцент върху възможностите на територията на Общината (в контекста на възможностите за реализиране на проекти за био земеделие, дигитализация в областта на земеделието, както и

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

- Добиви от реколтата. Прогнозират се промени в обема на добивите от основните култури (зимна пшеница, царевича и слънчоглед) поради предвижданото покачване на температурата и намалените валежи. -Повишен риск от разпространение на вредители, болести и плевели. - Риск от недостиг на вода; - Неблагоприятно въздействие върху рибарството и аквакултурите - Загуба на генетично разнообразие - Образуването на нерегламентирани сметища в Община Мъглиж; - Недостатъчен контрол на състоянието на почвите, предвид използването от земеделските стопани на торове за подхранване на почвата и препарати за борба с плевелите.	капацитета за адаптиране и информираност в селскостопанския сектор - Насърчаване на научните изследвания и иновациите за адаптиране към изменението на климата - Създаване условия и предпоставки за подобряване на добивите от някои култури. - Укрепване на политиката и правната рамка за адаптиране на селскостопанския сектор, при едновременна оценка на влиянието на използваните торове и пестициди върху почвите и водите. - Насърчаване инвестициите в биосигурност за ограничаване риска от болести и зарази по животните. - Подобряване управлението на екосистемите	животновъдството) Включва дейности като: „Разширяване на засадените площи“, „Развитие на биологично земеделие“, „Развитие на съвременно животновъдство и пчелни стопанства“ Подкрепа за изследователска (научно-приложна) и др. 1.3.3. Подпомагане и промотиране на възможностите за партньорства (в контекста на ограничаване изменението на климата) 2.3.1. Почистване, поддържане и опазване на природните ресурси в Общината вкл. и т.н. меки мерки 2.3.2. Поддържане и създаване на зелени площи. 2.3.3. Опазване на околната среда и ефективно управление на отпадъците на територията на Общината. 2.3.4. Подобряване на енергийната ефективност 3.1.2. Модернизиране на инфраструктурата във връзка с предоставяне на обществени услуги (в контекста на намаляване риска от бедствия и аварии и ролята и значението на инфраструктурата за това) 4.2.3. Благоустрояване, развитие на общинската инфраструктура и повишаване безопасността на гражданите
--	--	---

***Забележка:** Таблицата е структурирана по този начин, поради това, че дефинираните мерки, въздействат на повече от един сектори и влияят за намаляването или преодоляването на повече от един риск*

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

6. Кратка характеристика на влиянието на секторите за определяне на основните рискове, формулираните цели, мерки и дейности за преодоляването им в плановият период на настоящото ПИРО Мъглиж

6.1. Сектор „Селско стопанство“

Като цяло, страната в по-голямата си част има характера на селските райони и въпреки че са богати на природни ресурси, те се характеризират с по-ниски доходи, ограничени възможности за работа, застаряващо население, по-високи нива на бедност (по-голямата част от селското население е в риск от бедност или социално изключване) и произтичащо от всичко това задълбочаване на разделението между градските и селските райони по отношение на социалния статус и стандарта на живот. Изменението на климата ще бъде важен фактор за бъдещото развитие на българското селско стопанство; първите негативни въздействия вече са реалност - по-дълги засушавания, горещи вълни, интензивни валежи и наводнения. Екстремните метеорологични явления и постепенните климатични промени могат да окажат силно въздействие върху добивите и качеството на продукцията.

Секторът на селското стопанство е силно уязвим от въздействието на изменението на климата като източник на адекватна храна, стълб за икономически растеж, доставчик на екосистемни услуги и на поминък за селското население.

6.2. Сектор „Биологично разнообразие и екосистеми“

Прогнозираните постепенни климатични промени и екстремни климатични явления се очаква да окажат въздействие на всички нива на БРиЕС. Климатичните промени и екстремните метеорологични явления вероятно ще засегнат всички нива на биоразнообразие: генетично, видово и екосистемно.

6.3. Сектор „Енергетика“

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Екстремните промени в климата представляват значителен проблем за енергийната сигурност, не само поради прякото въздействие върху инфраструктурата и енергоразпределението, но и поради последващото въздействие върху други сектори и области, вкл. продоволствената сигурност и здравето.

6.4. Сектор „Гори“

Прогнозите за повишаване на температурата поради изменението на климата, по-топлите зими и повече летни засушавания, заедно с по-големия брой и величина на екстремни климатични явления като топлинни и студени вълни, силни бури, мокър сняг и натрупване на лед, ще влошат здравето на горите и растежа на дърветата, ще увеличат атаките от патогенни насекоми и гъби, включително инвазивни видове, и ще причинят сериозни загуби вследствие на пожари и щети, причинени от бури. В бъдеще те може да допринесат за много високи икономически загуби, за влошаване драстично намаляване на горите и да повлияят на качеството на живот в България чрез намаляване възможностите за изпълняване на ценни екосистемни услуги.

6.5. Сектор „Човешко здраве“

Човешкото здраве може да бъде повлияно от голям брой метеорологични прояви, свързани с изменението на климата. Климатичните промени в България се проявяват чрез повишаване на средните годишни температури на въздуха и водата, увеличаване на горещите и студени вълни, промяна в режима на годишните валежи, нарастване броя на интензивните валежи, увеличаване на екстремните метеорологични явления (ветрове, циклони, наводнения и суши) и промени в интензитета на ултравиолетовото (UV) излъчване. Всички тези промени засягат здравето по сложен и индивидуален начин, в зависимост от различните социално-икономически, здравни, лични и други фактори.

Измененията на климата и тяхното влияние върху здравето могат да бъдат диференцирани като влияние в следните групи: заболяемост и смъртност, свързани с топлината; заболяемост и смъртност, свързани с екстремни метеорологични условия;

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

сърдечносъдови заболявания, включително инсулти, астма, респираторни алергии и заболявания на дихателните пътища; болести, причинени от нездравословно хранене и лошо качество на храните; заболявания, свързани с водата; психично здраве и свързани със стреса разстройства, неврологични заболявания и нарушения.

Въздействията върху здравето, свързани с климата, засягат непропорционално по-уязвимите групи от населението, по-специално деца и възрастни, хора с хронични заболявания, хора с нисък социално-икономически статус, живеещите в бедност и тези с вредни навици (употреба на алкохол, наркотици и тютюн). Сериозността на здравословното въздействие, произтичащо от посочените по-рано рискове, ще зависи от капацитета на сектора на общественото здравеопазване да се справи с тези условия и да се подготви за тях, както и от фактори като поведението на индивидите, възраст, пол, социално-икономически статус и местоположение.

6.6. Сектор „Туризм“

Метеорологичните условия и климатът са от съществено значение за туризма, като Община Мъглиж може да се възползва от балнеолечение и планински туризъм.

Климатът е ключов фактор, определящ привлекателността на дестинацията, който влияе и върху периода за почивки, както и върху избора и разходите за туристическа дейност. Метеорологичните условия допринасят за удовлетворението от пътуването в дестинацията по време на ваканциите.

Неблагоприятните климатични събития, включително топлинни и студени вълни, интензивни валежи, бури или промени в природните туристически атракции, като липса на сняг, може да имат отрицателни последици за преживяванията на туристите в дадена дестинация и за желанието на туриста да се върне отново там. Климатичните промени пораждат различни краткосрочни и дългосрочни заплахи за туризма в България, въпреки че по-високите температури по-рано и по-късно през годината може да направят страната по-привлекателна в извън-пиковия сезон (между силния и слабия сезон).

Основните рискове, свързани с очакваното изменение на климата и екстремните метеорологични явления, пред които е изправен българският туристически сектор, могат да

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

бъдат обобщени както следва: По-малък брой туристи: Комбинация от тенденции, свързани с изменението на климата, включително по-високи температури, по-чести горещи вълни и повишени валежи и влажност може да доведе до намаляване на туристите.

6.7. Сектор „Транспорт“

Най-значимите въздействия върху инфраструктурата от метеорологичните събития в България са резултат от наводнения и свлачища. Най-уязвими са Републиканската пътна мрежа и общинската транспортна инфраструктура (улици и пътища).

Географското разположение на община Мъглиж определя нейното важно кръстопътно положение по осите изток - запад и север - юг. Това е предпоставка за висока транспортна наситеност на общината. Решаващи фактори за функционирането на транспортната система оказват преминаващите през територията на общината два главни транспортни коридора – Европейският транспортен коридор № 9, свързващ Европа през Дунав с Бяло море, пресичащ общината в посока север - юг и националният транспортен коридор, преминаващ през територията ѝ в посока запад - изток. Територията на общината се пресича от първокласен път I-6 София - Бургас, както и от първокласен път I-5 Русе - Хасково. В посока запад - изток през общината преминава ж.п. линията София – Карлово - Бургас, а в посока север – юг - ж.п. линия Русе - Подкова. На територията на общината се намират железопътните гари в с. Тулово и с. Дъбово, които имат важни разпределителни функции за железопътната мрежа на страната.

6.8. Сектор „Градска среда“

Градовете и селищата са изпитали средно годишно повишаване на температурата и увеличен брой дни с интензивни валежи, често придружени от бури или градушки и свързани с нарастващ брой наводнения, които са причинили значителни щети през последните години. Градската среда в България е уязвима и е изложена на значителен риск от бъдещите климатични промени. Тези рискове се изострят от остарялата и често неадекватна инфраструктура както в големите, така и в малките населени места и от

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

големия дял на застаряващото население, предимно с ниски доходи и под прага на бедността. Тази уязвимост се увеличава от слабото осъзнаване на проблемите, причините за тях и евентуалната им превенция и управление, както сред лицата, отговорни за вземането на решения, така и сред широката общественост.

6.9. Сектор „Води“

Опасностите от наводнения и суша са идентифицирани като най-съществени за водния сектор. По-високите рискове от наводнения засягат цялата страна, докато по-сериозните засушавания застрашават районите с прогнозиран недостиг на вода. Очаква се в районите, които използват подземни водни източници, да има по-малък риск от недостиг, предвид прогнозите, че изменението на климата няма да се отрази на наличието на подземни води, прогнозирания спад на населението в България и бавния растеж на промишлените и селскостопанските дейности. Висок риск от недостиг може да се очаква в районите с водоснабдяване от повърхностни източници и с интензивни туристически дейности, които се предвижда да нарастват.

Ключовите уязвимости към тези климатични опасности (и тяхното въздействие върху недостига на вода) са:

- Състояние и подготвеност на инфраструктурата: Претоварена, застаряваща, слабо поддържана инфраструктура и следователно силно уязвима и най-вероятно, неадекватна за справяне с изменението на климата.
- Готовност на човешкия фактор, оператор или ползвател: Населението и операторите на инфраструктура нямат исторически опит и не разполагат с добри практики при наводнения и суша и следователно са силно уязвими.
- Водноелектрически централи – уязвими от експлоатацията при суша.
- Водни услуги (водоснабдяване, канализация, мелиорация) – уязвими при суша.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

7. Примерни действия в обхвата на мерките в ПИРО за ограничаване изменението на климата и адаптиране към климатичните промени и намаляване на риска от бедствия и аварии.

Действията за адаптиране ще бъдат насочени към изграждане на устойчивост на обществото и бизнеса, които са в състояние да вземат своевременни и добре информирани решения, за да се справят с предизвикателствата и възможностите, които представляват промените в климата. Някои мерки, без претенции за изчерпателност, са идентифицирани в Доклада от 2017 г. относно синергиите за смекчаване и адаптиране в национално определените приноси на Северния съвет и се считат за относими към секторите във всяка страна.

7.1. Селско стопанство

- Дейности за намаляване на почвената ерозия и подобряване на почвеното здраве, мерки за опазване на почвената влага, подобряване и оптимизиране на ротациите на културите чрез избор на сортове или разновидности.
- Дейности за подобряване на здравето на екосистемите чрез включване на практики като биологично земеделие и устойчиво управление на земите, които повишават устойчивостта, като същевременно намаляват емисиите.
- Дейности в областта на животновъдството с фокус върху повишаване на капацитета за адаптиране както чрез развъждане, така и чрез управление на водите, като същевременно се подобряват производствените практики, които могат да доведат до намаляване на емисиите от добитъка, доходите на земеделските производители и по-голяма продоволствена сигурност.

7.2. Гори

- Дейности за предотвратяване деградацията на почвите, подобряване опазването на биологичното разнообразие, повишаване производителността

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

на ресурсите, както и подобряване на горското стопанство като икономическа дейност и потенциално важен източник на доходи.

- Дейности за залесяване и повторно залесяване дават възможност да се запази един от най-важните абсорбатори на парникови газове в света, но също така да се предотврати ерозията на почвата и следователно да се намали рискът от наводнения и свлачища.
- Дейности по подобряване и развитие на агролесовъдството като интегрирана система, съчетаваща земеделието и горското стопанство, за създаване на продуктивни и устойчиви системи за земеползване чрез отглеждане на дървета и храсти покрай или между пасищата или полетата. Когато се прилагат правилно, агролесовъдните системи допринасят за адаптиране, включително защита от наводнения, повишен капацитет за задържане на вода, като същевременно генерират ползи от действия за смекчаване на последиците като съхранение на въглерод и намаляване на загубата на органични вещества в почвата.

7.3. Енергетика

- Дейности за насърчаване използване на възобновяемата енергия, най-вече по отношение на енергия от биомаса, но също и слънчева енергия и от водни ресурси по отношение на доходите и енергийната сигурност, както и енергийна ефективност.
- Дейности за подобряване достъпа до енергия и намалената енергийна бедност притежават важни възможности за смекчаване и адаптиране. Развитието на енергията и достъпът до енергия, особено енергията от биогорива, могат да се разглеждат като действие за смекчаване на последиците, но да допринесат допълнително за повишаване на капацитета за адаптиране на хората.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- Дейностите за повишеното използване на системи за биогаз имат допълнителна полза от осигуряването на органични торове, което ще стимулира производството на храни.

7.4. Градска среда / Транспорт

- Дейности за увеличаване на зелени площи за осигуряване на топлинни острови, капацитет за поемане на дъждовните води, подобро качество на въздуха и отдиш.
- Дейности за прилагането на ефективни практики за управление на отпадъците осигурява потенциал за производство на биогаз и торове, които могат да увеличат селскостопанските добиви, както и да намалят емисиите на метан в атмосферата. По-доброто управление на отпадъците води също така до повишаване ефективността на ресурсите с широко положително въздействие върху материалните потоци.
- Дейности за подобрените транспортни системи, които позволяват нисковъглероден, енергийно ефективен транспорт за създаване възможности за подобряване мобилността и достъпа до работните места.

8. Проблематика на описаните мерки, цели и дейности за ограничаване на изменението на климата, значение, роля и финансиране на мерките

Съществен проблем е липсата на инвестиционен интерес за подобряване на транспортната свързаност и друга довеждаща инфраструктура за подобряване на бизнес средата в общината. Поради това е необходимо Общината да се ориентира към мерки за развитие на инвестиционния потенциал чрез инструменти за финансов инженеринг и ПЧП.

Не се използва възможността за развитие на механизми за добро управление на собствеността и привличането на инвестиции за местна „социална“ инфраструктура, чрез маркетинг на неизползвани терени. Стратегията за управление на общинската собственост изисква тя да се координира по-пълно със стратегията за туризма, което да

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

позволи достъпност и актуализация на информацията, мониторинг и управление на собствеността и да се генерира инвестиционен интерес и повече приходи в общината.

Идентифицирането и интегрирането на съответните аспекти на адаптирането и смекчаването на всички равнища на секторното планиране, бюджетирането, програмните и проектните цикли, води до осезаем потенциал за разширяване и включване на повече синергия в политиките в областта на климата, включително рационализиране на наличното финансиране.

Финансирането на мерките за АИК изисква значително мобилизиране на средства. Като се има предвид мащаба на нуждите от финансиране, ще са необходими както публични, така и частни ресурси, които ще изпълняват допълващи се роли за постигане на ефективна адаптация.

Основните публични източници за финансиране на адаптирането са средства на ЕС (безвъзмездни средства, субсидии, нисколихвени заеми, финансови инструменти) или национални източници (държавен бюджет). В условията на фискално затягане, за България финансирането от ЕС се оказва един от най-достъпните източници. Това е в съответствие с текущите дискусии относно увеличаване съотносимостта на бюджета на ЕС към климата. Що се отнася до държавния бюджет - то в бъдеще може да се обмисли допълнително или увеличено данъчно облагане, част от приходите от продажбата на квоти за емисии биха могли да се насочат към финансиране на адаптирането.

Бюджетът на ЕС остава важен източник на средства за редица области от нисковъглеродно развитие до чиста инфраструктура и устойчиво регионално развитие. В предложението за бюджет на ЕС за периода 2021–2027 г., Европейската комисия предлага увеличаване на дела на разходите за климата от 20 на 25 процента. В цифри, това би означавало разходи за климата в размер на около 16 милиарда евро годишно. Според предложението, увеличаването на разходите за климата в области като научните изследвания и иновациите, икономическото развитие и селското стопанство, се очаква да бъде още по-изразително, отколкото в настоящата МФР. За следващия дългосрочен бюджет на ЕС, Комисията предлага също така да се увеличи финансирането с 60 процента за LIFE, програмата на ЕС за околна среда и действия в областта на климата.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

От Европейските структурни и инвестиционни фондове, по Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионен фонд (КФ) могат да се финансират дейности, свързани с: Намален риск от свлачища, наводнения и засушаване; Изграден Национален център за управление на водите в реално време; Изграден капацитет за провеждане на ефективна и ефикасна политика в областта на адаптиране към измененията на климата, превенцията и управлението на риска.

От своя страна, Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) предлага възможности за финансиране дейности, свързани с:

- Намален риск от свлачища, наводнения и засушаване;
- Изграден Национален център за управление на водите в реално време;
- Изграден капацитет за провеждане на ефективна и ефикасна политика в областта на адаптиране към измененията на климата, превенцията и управлението на риска.

Основен инструмент за прилагането на Структурните фондове на ЕС за периода 2014-2020 г. бяха оперативните програми: Региони в растеж; Развитие на човешките ресурси; Наука и образование за интелигентен растеж; Иновации и конкурентоспособност; Транспорт и транспортна инфраструктура; Добро управление; Програма за развитие на селските райони; Инициатива за малки и средни предприятия. В новия програмен период се очакват промени, но структурата и инструментите за финансиране не се очаква да претърпят сериозни изменения.

Ролята на държавния бюджет и бюджетите на местните общини е да съфинансират гореспоменатите европейски и международни източници и да финансират самостоятелно мерки. Тъй като мерките по АИК често се припокриват с мерките за смекчаване на последиците от изменението на климата, мерките за устойчива енергетика и транспортна политика и мерките на политиката, насочени към подобряване на качеството на околната среда, е необходимо да се определят областите на съвместимост, които могат да улеснят мобилизирането на средства както на местно и регионално, така и на национално ниво.

Местните органи са основни двигатели на енергийния преход и на борбата срещу климатичните промени на най близкото до гражданите равнище на управление. Местните органи споделят отговорността за действия в областта на климата с органите на регионално

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

и национално равнище и са решени да действат независимо от ангажиментите на други страни. Местните и регионалните органи във всички социално икономически условия и географско местоположение са водещи в усилията за намаляване на уязвимостта на техните територии към различните въздействия на климатичните промени.

Съвместното справяне с климатичните промени открива нови възможности за насърчаване на устойчиво местно развитие. Това включва изграждане на приобщаващи, устойчиви към изменението на климата и енергийно ефективни общности, подобряване на качеството на живот, стимулиране на инвестициите и иновациите, импулс за местната икономика и създаване на работни места, засилване на ангажираността и сътрудничеството. Местните решения за предизвикателствата на енергията и климата спомагат за осигуряването на сигурна, устойчива, конкурентна и финансово достъпна енергия за гражданите и така допринасят за намаляване на енергийната зависимост и за защита на уязвимите потребители.

Изводите, направени на база анализа, подчертават отсъствието на вредни за околната среда процеси, липсата на сериозни промишлени източници на замърсяване на околната среда. Това, заедно с благоприятните климатични условия и водни ресурси, е фактор за развитие на земеделие, растениевъдство и животновъдство, както и на интегриран културно-исторически, селски, еко туризъм, ловен туризъм и др.

В обобщение независимо че Община Мъглиж се намира в предимно планински район и замърсяването на въздуха, водите и почвите е в рамките на допустимото, са налице предпоставки за сериозно нарушаване на екологичното равновесие. Причина за това е преди всичко наличието на оживен трафик по преминаващите през територията ѝ главни пътища София – Бургас и Русе – Подкова. На територията на общината не съществуват постоянно действащи пунктове за контрол на качеството на въздуха и водата, а теренни изследвания се извършват изключително рядко. Замърсяването на почвите не е обект на никакъв контрол. Вредните емисии, отделяни от автомобилния транспорт влияят чувствително върху флората и фауната на територията на общината. Замърсяването на въздуха е предимно от битов характер. Основният начин за отопляване на населението през зимния период е чрез твърдо гориво (дърва, въглища и други), което определя и по-високите концентрации на прахови частици във въздуха.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Въпреки всичко това в Община Мъглиж няма констатирани екстремни ситуации или други данни за замърсяване на околната среда и не са идентифицирани открояващи се рискове извън тези по поддръжка, рехабилитация и разширяване на наличната инфраструктура.

9. Препоръки за фокусиране на дейности (вкл. по подобряване на инфраструктурата) в обхвата на мерките за ограничаване изменението на климата, адаптиране към климатичните промени и намаляване на риска от бедствия и аварии

- По отношение на „предпазване от наводнения“ – необходими са допълнителни дейности за изграждане на канализационна мрежа и подобряване на водоснабдителната и електроразпределителна мрежи.
- По отношение на „опазване на околната среда - „Опазването качеството на атмосферния въздух изисква: изграждане на трайни настилки на уличната мрежа във всички населени места от общината; рехабилитация и реконструкция на трасета от общинската пътна мрежа.
- По отношение на „свлачища и ерозия“ - На територията на Община Мъглиж свлачищата се наблюдават.
- По отношение „опазване на земите и почвите“ е необходимо запазване, възстановяване и изграждане на пояси и площи с едрогобаритна растителност с цел овладяване на ерозионните процеси в общинската територия, както и рекултивация на нарушени земи и възстановяването им като земеделски територии.
- По отношение „управлението на отпадъците“ на територията на Община Мъглиж са предприети необходимите мерки и дейности за управление на отпадъците.
- По отношение „биоразнообразието“ е необходимо да се установи превантивна защита на земеделските територии, за защитните и специалните горски територии, като се запазва ползването, но без да се влошават качествата им.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- По отношение „енергийната ефективност“ - в програмите за енергийна ефективност е необходимо да се обърне повече внимание и на подобряването на ефективността на сградните инсталации и енергийните характеристики на сградите. Примерни дейности за подобряване на „енергийната ефективност,, , които следва да намерят място в плановият период, чрез конкретни проекти в обхвата на описаните мерки са: Повишаване на енергийната ефективност на обществени и жилищни сгради, улично осветление; Изграждане на газопреносни и разпределителни мрежи за битова газификация; Подпомагане за предприятията, които предоставят услуги, допринасящи за нисковъглеродна икономика и устойчивост към изменението на климата; Високоэффективно комбинирано производство на енергия, районни отоплителни и охладителни системи; Насърчаване и намаляване на енергийната интензивност в домакинствата.
- Включване в инициативи за превенция на риска/предотвратяване и смекчаване на последствията от климатичните промени;
- Развитие на трансгранично сътрудничество за решаване на съвместни екологични проблеми.

В обобщение от съществен принос за изпълнението на ПИРО може да бъде изграждането на система за координация на основата на ефективни партньорства и широка информираност и публичност на действията, включително за оперативните програми, действащи за общината и на територията на региона. Действията на партньорите са важен фактор за интегриране на глобалните екологични въпроси в процеса на планиране, избягване на потенциалните рискове от климатичните промени и постигане на климатична сигурност.

В заключение на гореизложеното настоящата Част IV от ПИРО Мъглиж определя тенденциите в изменението на климата за Община Мъглиж, както и дефинира мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия в плановият период.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Идентифицирани са вероятните рискове от тези изменения и дава рамката за по-нататъшно действие по отношение на процеса на адаптация, като набелязва конкретни мерки за адаптация и ключови показатели за проследяване на процеса на адаптация.

Важно е да се подчертае, че адаптацията е постоянен процес, чрез който се цели намаляване на уязвимостта от последиците от изменението на климата и подобряване на капацитета за адаптиране на природните, социалните и икономическите системи към негативните въздействия от изменението на климата. Поради това, ПИРО Мъглиж трябва да се разглежда като "жив" документ, който следва периодично да се ревизира, актуализира и надгражда, за да изпълни целта си, а именно Община Мъглиж и жителите ѝ да бъдат подготвени и адаптирани към променящите се климатични условия.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Част VII

Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО

1. Същност, предмет и значение на индикаторите за наблюдение и оценка

Наблюдението на изпълнението на ПИРО се извършва с цел постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране на регионалното и пространственото развитие, програмирането, управлението и ресурсното им осигуряване.

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за регионално и местно развитие съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на ПИРО.

Индикаторите за наблюдение и оценка са дефинирани съобразно смисъла и съдържанието на стратегическите цели и приоритетните области на стратегията. Системата от индикатори обединява два основни компонента – индикатори за продукт, проследяващи степента на изпълнение на целите, както и индикатори за резултат, измерващи ефектите от изпълнението на мерките в рамките на приоритетните области. Двата вида индикатори са въведени вследствие на предписанията от „Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027г.“.

Индикаторите са избрани в синхрон с наличната и регулярно поддържана информационна основа в България и в Община Мъглиж. Така могат да бъдат посочени техни начални, междинни и целеви стойности. Инструментът ще бъде основно средство за изготвяне на годишните доклади за изпълнението на ПИРО, междинната и последващата оценка на плана.

По отношение на наблюдението и оценката на изпълнението на плана е разработена система за наблюдение, оценка и актуализация, обвързваща функциите на участващите звена и времеви график за действие. Подробно описани са отговорностите и компетенциите на отделните звена, посочена е логическата и времева обвързаност между отделните

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

функции. Идентифицирани са ключови събития от процеса за наблюдение, оценка и актуализация на плана и конкретното участие и принос на въвлеченото звено. Ключовите събития са точно разположени във времето, за да се въведе управляема система от последователни и конкретно разписани стъпки. Посочен е начинът за интегрирането на индикаторите в отделните стъпки на наблюдението и оценката. Отбелязан е подходящият момент за изготвяне на междинна и последваща оценка, както и на актуализация на ПИРО, когато това е необходимо.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на плана на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана и на база на определените индикатори за наблюдение и оценка.

Основните задачи пред системата са да предложи адекватно дефинирани дейности, тяхното информационно обезпечаване, както и взаимодействието между всички участващи в наблюдението и оценката структури. Част от системата за наблюдение е и публичното представяне на резултатите от мониторинга и произтичащите от това бъдещи управленски решения.

За постигане целите на наблюдението се изгражда система за наблюдение, която отговаря на специфичните условия и организация за изпълнение на ПИРО. Системата за наблюдение обхваща:

- източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информация;
- индикаторите за наблюдение;
- органите за наблюдение, организацията и методите на тяхната работа;
- системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Наблюдението на изпълнението на ПИРО се извършва въз основа на официални данни на Националния статистически институт, на Евростат, на административната статистика на Агенцията по заетостта, Община Мъглиж, както и на данни от други национални, регионални и местни източници на информация.

1.1. Орган за наблюдение на плана за интегрирано развитие

Орган за наблюдение на плана за интегрирано развитие на общината е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината, Общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината.

Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината се осигурява от бюджета на общината или със средства от фондовете на Европейския съюз.

Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината. За резултатите от наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се разработва годишен доклад.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се изготвя по определен от кмета на общината ред и се одобрява от общинския съвет по предложение на кмета на общината. Докладът се изготвя и внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година. Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на ПИРО е публичен и се оповестява на страницата на общината в интернет. Годишните доклади осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка на плана.

Копие от годишните доклади за наблюдението на изпълнението на ПИРО се изпраща на председателя на областния съвет за развитие в 7-дневен срок от решението за тяхното одобряване.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на ПИРО съдържа информация за:

- общите условия за изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
- постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение;
- действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината, в т. ч.:
 - мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
 - преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
 - мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината;
 - мерките за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;
 - мерките за прилагане принципа на партньорство;
 - резултатите от извършени оценки към края на съответната година;
- изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране;

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

- заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината.

В цялостния процес на наблюдение и оценка, при спазване на принципа за партньорство, участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

1.2. Изменение и актуализация на ПИРО

Изменение и актуализация на плана се допуска при условията, посочени в ППЗРР, в т.ч.:

- при съществени промени на икономическите и социалните условия в общината;
- в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС;
- при съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на плана.

Същевременно, актуализация на програмата за реализация на плана може да бъде извършвана периодично въз основа на изводите и препоръките в годишните доклади за наблюдение с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението му и постигане на целите и приоритетите за развитие.

Периодичната актуализация на програмата за реализация и приложенията към нея се извършва с цел включване на нови мерки, дейности, проекти или източници на финансиране. Така например, в случай на възникнала възможност за включването на допълнителни ресурси – средства от оперативните програми за периода 2021-2027 г. или от други национални или донорски проекти и програми, при актуализацията на програмата за

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

реализация могат да бъдат идентифицирани допълнителни проектни идеи, които да бъдат финансирани с допълнителните ресурси.

Допълнителни мерки, дейности и проекти/проектни идеи се включват в програмата или приложенията към нея само чрез обосновка на приноса им към постигането на целите и приоритетите на плана при спазване на принципа на интегриран подход.

Изготвеният актуализиран ПИРО се приема при условията и по реда за изработване и приемане на плана. Същото важи и за актуализацията на програмата за реализация на ПИРО: изменение и актуализация на програмата за реализация се извършва при стриктно спазване на принципа на партньорство и прилагане на мерките от комуникационната стратегия, описани в Част III от Плана. Актуализацията на програмата за реализация се одобрява от Общинския съвет по предложение на Кмета на Общината.

2. Методи и принципи, използвани при изготвянето на ПИРО

2.1. Използвани методи

Приложеният методически подход и следваните принципи при разработването на плана са в пълно съответствие с нормативните изисквания, целите и приоритетите на социално-икономическото и пространственото развитие на общината, като интегрална част от ЮИР. Планът е съобразен със специфичните изисквания за прилагане на нормативните документи, регламентиращи дейностите на местното самоуправление, териториалното устройство и опазването на околната среда. От методологическа гледна точка разработването на плана се основава на „стратегическия подход“, „интегрирания подход“, „териториалния подход“, както и на „ориентирания към резултатите подход“. В рамките на разработването на ПИРО са приложени доказани теоретични постановки и методологически подходи за стратегическо планиране на устойчивото общинско развитие.

Проучени и използвани са съвременните практики за подготовка на стратегически документи, изготвянето на комплексни анализи, синтезирани оценки и прогнозиране на развитието съобразно наличните обстоятелства. Внимателно е подходено към инструментите за реализация на плана, изградени на основата на прилаганите европейски

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

подходи, но и на реалните опит и умения за управление на проекти в българските общини, включително структурите на местното самоуправление, неправителствения и частния сектор. Подобен начин осигурява внедряването на съвременни идеи, но и способност за тяхната изпълнимост.

2.2. Използвани принципи

Принципите, на база на които е разработен ПИРО са:

- **Структурираност.** Общинският интегриран план е съвкупност на смислово, функционално и хронологично свързани елементи. Използван е утвърдения метод за последователно надграждане на първоначален анализ, синтезирани оценки, обоснована стратегия и оперативни инструменти за реализация.
- **Интегрираност.** Изследванията и изводите на ПИРО касаят разнообразните социални, икономически, екологични, културни и управленски проявления на местното развитие.
- **Точност.** Приложените анализи се основават преобладаващо на официална статистическа информация. Използвани са данните от текущата статистика на НСИ, както и други официални източници – ДБТ, ОДЗ, ОПУ, оператори на комунални услуги и др. Същият принцип е използван и при дефинирането на системата от индикатори, с оглед на нейната реална приложимост и резултатност.
- **Публичност.** Активният контакт и обмен на идеи със заинтересованите страни е ръководен принцип във всички дейности от обхвата на ПИРО. Съвместно са проследени характеристиките на общината, идентифицирани са проблемите и потенциалите, формулирани са стратегическите предложения и са положени основите за сътрудничество с оглед на реализацията на ПИРО.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Системата от индикатори е структурирана в две основни направления, напълно удовлетворяващи „Методическите указания...” на МРРБ – индикатори за продукт и индикатори за резултат. Съвместно, двата типа индикатори позволяват да се определи степента на постигане на целите и приоритетите заложи в ПИРО на Община Мъглиж. Допълнително, в „Методическите указания...” са регламентирани специфични индикатори, които са свързани с определени в плана приоритетни зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие). Чрез тях се оценява приносът на интервенциите както към развитието на конкретната територия в рамките на зоната, така и към развитието на цялата община.

Стратегическите цели представят желаното и възможно бъдещо състояние, докато приоритетните направления представляват областите на действие и въздействие. Двата елемента изискват към тях да се приобщят различни индикатори.

3. Наблюдение и оценка на ПИРО

Наблюдението на плана се осъществява, в съответствие с разпоредбите на ППЗРР. Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на ПИРО чрез разработване на годишен доклад за всяка година от действието на плана. Съгласно изискванията на ЗРР, за изпълнението на всеки ПИРО се извършва последваща оценка не по-късно от една година след изтичането на периода на неговото действие. Последващата оценка включва:

- оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
- оценка на общото въздействие;
- оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси.

4. Индикатори за наблюдение

Индикаторите за наблюдение на планове за интегрирано развитие на общините отчитат степента на постигане на определените цели и приоритети за развитие.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Индикаторите за наблюдение отчитат конкретните, резултати и въздействието от изпълнението на целите и приоритетите за развитие.

Индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО за периода 2021-2027 г. са посочени в матрица на индикаторите (Приложение № 3). За да се осигури необходимата информация за процеса на наблюдение за всеки индикатор са посочени мерните единици, в които ще се измерва, източниците на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност за отчитане изменението на всеки от индикаторите, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната до края на периода на действие на плана.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО са включени общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027 г.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на плана, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики.

Индикаторите за наблюдение обхващат физическите характеристики (параметри) по отношение реализацията на поставените цели и приоритети за развитие, като стойностите им могат да бъдат абсолютни или относителни. За целите на плана се използват два вида индикатори: за резултат и за продукт.

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи – с качествени оценки относно достигнатата степен в социалното, икономическото и инфраструктурното развитие на общината и приноса на това развитие за общото развитие на региона. Индикаторите за резултат отразяват очаквания синергичен ефект от изпълнението на заложените мерки по приоритетни направления. В този смисъл, те надграждат тези за продукт, като стремежът е да покажат цялостно ситуацията в общината.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Индикаторите за продукт измерват напредъка по отношение на приоритетите и мерките, а индикаторите за резултат – по отношение на целите.

Избраните индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО Мъглиж са съпоставими с текущите макроикономически и секторни процеси и с основните индикатори, използвани в системите за наблюдение по оперативните програми, а също така отразяват и спецификата на района. Те са сведени до по-малко на брой, отразяващи най-вече основните такива залегнали в Проекта на „България 2030“. В същото време те са:

- Конкретни – ясни са за разбиране и лесни за събиране и обобщаване на специфична информация;
- Измерими – за тях съществуват методи и инструменти за измерване на стойностите им, налични са и в случай на нужда може да бъде агрегирана достатъчно информация и количествени данни;
- Достъпни – има информационно осигуряване от надеждни източници с необходимата периодичност и качество и са достъпни на приемлива цена;
- Адекватни – обосновани са и са подходящи по отношение на целите и приоритетите за развитие;
- Обвързани са с времето – на базата на периодична информация, позволяваща сравнения между базови, междинни и целеви стойности в процеса на наблюдение на напредъка и постигането на целите.

Избраните индикатори за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и мерки за развитие на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област. Те комбинират разнообразни източници на информация, представящи точна и осъвременена информация за следените от индикаторите характеристики.

Индикаторите за резултат ще отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на въздействие ще се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи – с

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

качествени оценки относно достигнатата степен в социалното, икономическото и инфраструктурното развитие на общината и приноса на това развитие за общото развитие на региона.

Добре подбраните индикатори позволява да се изгради ефективна система за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Мъглиж 2021 – 2027 г. Те са конкретни, ясно формулирани, добре подбрани, лесно измерими. Заложените целеви стойности за всеки индикатор са адекватни на ситуацията и възможностите за развитие на общината, което от своя страна е гаранция за реалистичност и приложимост на ПИРО.

Оценката на изпълнението на ПИРО Мъглиж за периода 2021- 2027 г. ще се базира на така формулираните критерии за оценка, кореспондиращи с отчитането на общи количествени индикатори (индикаторите към Европа 2030 и синтезиран пакет от макроикономически критерии). За тази цел са посочени изходни и целеви стойности, чрез които ще се наблюдава и измерва постигането на целите.

5. Матрица на индикаторите

Индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО за периода 2021-2027 г. са посочени в матрица на индикаторите (**Приложение №3**, към Методически указания за разработване и прилагане на ПИРО 2021-2027 г. и към настоящият ПИРО). За да се осигури необходимата информация за процеса на наблюдение за всеки индикатор е посочена мерната единица, в която ще се измерва, източниците на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност (където е приложимо) за отчитане изменението на всеки от индикаторите, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната до края на периода на действие на плана. При наличие на достатъчно информация и данни на периодична база могат да се определят и междинни стойности на индикаторите по ключови приоритети. Тези междинни стойности на индикаторите ще се отчитат в годишните доклади за изпълнението на плана.

В цялостния процес на наблюдение и оценка на ПИРО, при спазване на принципа за партньорство, участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

6. Заключение

Целесъобразното, ефективното, ефикасното и прозрачното провеждане на процеса по отчетност и осигуряване на публичност е гаранция за успешната реализация на плана за интегрирано развитие и навременна актуализация при необходимост в процеса на неговото изпълнение. Една от основните цели на този процес, е задоволяване на обществените потребности от информация на определени групи от заинтересованите страни - граждани, бизнес субекти, предприемачи, потенциални инвеститори, контролни органи. В тази връзка, целият отчетен процес - от идентифицирането, проследяването и регистрирането на съответните данни, до обобщаването им в отчетните документи, следва да е ориентиран към най-пълното и всеобхватно удовлетворяване на интересите на заинтересованите страни вкл. местното самоуправление. Това е и начинът по-който се осигурява достатъчна степен на прилагане на принципите за публичност и прозрачност. Комуникационната стратегия (Част III от ПИРО) е изцяло достъпна и отворена като документ за допълване и развитие в процеса на изпълнение с нови форми на комуникация за осигуряването на пълна прозрачност.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Част VIII

Предварителна оценка, съгласно условията на чл. 32 от ЗРР

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021 – 2027 г., по преценка на кмета на Община Мъглиж, може да се извърши предварителна оценка, съгласно условията на чл. 32 от ЗРР.

Предварителната оценка на ПИРО съдържа оценка за социално – икономическото въздействие на плана върху развитие на общината и евентуално екологична оценка по реда на Закона за опазване на околната среда.

Необходимо е да се подчертае, че ПИРО Мъглиж, както и настоящата Част VIII като негова съдържателна част, са разработени в условията на ограничения, произтичащи от външни фактори, а именно:

- Бюджетната рамка на ЕС, търпи корекции поради непредвидени обстоятелства, обусловени от глобалната пандемия на COVID-19, което доведе до промени в разпределението на средствата за изпълнение на политиките на ЕС;
- Към периода на изпълнение на договора за разработване на ПИРО Мъглиж не са разработени и приети от ЕК оперативните програми за периода 2021-2027г.;
- Налични са само проекти на стратегиите за развитие на регионално ниво;

1. Предварителна оценка за социално – икономическо въздействие на ПИРО Мъглиж

Съгласно чл. 32, ал. 2 от Закона за регионалното развитие, предварителната оценка за социално – икономическо въздействие на план за интегрирано развитие, няма задължителен характер. Поради това, няма да бъде изготвяна предварителна оценка за социално – икономическото въздействие на ПИРО Мъглиж.

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

2. Екологична оценка

Община Мъглиж изпълнява разпоредбите на чл. 32, ал. 1 от Закона за регионалното развитие, като е предприела стъпки за получаване на преценка за необходимостта от извършване на екологична оценка. Полученото Решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, подписано от Директора на РИОСВ – Стара Загора, указва „да не се извършва екологична оценка“ на ПИРО Мъглиж, тъй като при прилагането на плана няма вероятност да се окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве. В документа има подробни мотиви за взетото решение.

Важно е да се отбележи, че в ПИРО Мъглиж за периода 2021 – 2027 г., не се предвиждат дейности и проекти, които да имат въздействие в негативен аспект върху околната среда и човешкото здраве. Също така, извършената преценка за необходимостта от екологична оценка на ПИРО Мъглиж, не отменя задължението за инвестиционните проекти/проектни идеи/проекти, включени в ПИРО, да се извършват законово установените екологични оценки, респ. ОВОС, за всеки проект поотделно.

3. Заключение

Необходимо е след окончателното приемане на всички йерархично и кумулативно свързани планови документи на национално ниво да бъде извършен преглед на стратегическата рамка на ПИРО и индикативния финансов ресурс, свързан с нейната реализация и при необходимост тя да бъде адаптирана. Това би могло да се направи с възлагането на външна оценка за съответствието на ПИРО с окончателно одобрената планова основа на национално и регионално ниво за периода 2021-2027г. Не се очакват генерални изменения в заложените приоритети, които да изискват повторно разработване на ПИРО, нито са идентифицирани рискове, произтичащи от ограниченията, които да възпрепятстват реализацията на плана, да компрометират неговата обоснованост, адекватност, реалистичност и потенциални въздействия. Към момента на разработване на ПИРО са взети под внимание всички публично известни методически указания, препоръки,

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МЪГЛИЖ
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.**

насоки и проекти на стратегии, програми и планове и статистическа информация, за да осигури обективността, реалистичността и съгласуваността на разработката.

**Програма за реализация на ПИРО Мъглиж за периода 2021-2027 г. :
описание на предвидените мерки и дейности**

Приоритет	Мярка	Дейност/проектна идея*	Кратко описание	Територия/зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие)**	Индикативен бюджет*** (хил. лв.)	Източник на финансиране	Срок за изпълнение	Административна структура (звено в общината), отговорно за реализация на мярката
Приоритет 1.1.: Насърчаване на съществуващите и развитие на нови икономически дейности	1.1.1. Създаване условия за привличане на инвестиции.	Създаване условия за привличане на инвестиции	Създаване на условия, привлекателни за инвестиции, с което да се стимулира икономическата дейност на територията на Общината	ПЗВ2, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап	Привлечени частни инвестиции	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 1.1.: Насърчаване на съществуващите и развитие на нови икономически дейности	1.1.2. Промотиране възможностите и предимствата на Общината като добро място за развиване на бизнес.	Организиране на срещи с бизнеса и информационни кампании	Организиране на срещи с бизнеса и информационни кампании за промотиране възможностите и предимствата на Общината като добро място за развитие на бизнес	ПЗВ2, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап	Външно финансиране, общински бюджет	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 1.2.: Подкрепа жизнеспособността и конкурентоспособност та на предприятията на територията на Община Мъглиж	1.2.1. Подобряване на трудовата заетост, стимулиране развитието на малкия и средния бизнес, на гражданското общество и неправителствения сектор.	Подобряване на трудова заетост, стимулиране развитието на малкия и средния бизнес, на гражданското общество и неправителствения сектор;	Подобряване на трудовата заетост, стимулиране развитието на малкия и средния бизнес, на гражданското общество и неправителствения сектор чрез различни мерки, включително чрез разработване и участие на Общината в програми и проекти, осигуряващи повишаване на квалификация на безработни и осигуряване на допълнителни работни места, с оглед намаляване процента на безработица в Общината	ПЗВ2, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап	ПРЧР, ПКИП, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, (съ)финансиране от бизнеса, общински бюджет	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 1.2.: Подкрепа жизнеспособността и конкурентоспособност та на предприятията на територията на Община Мъглиж	1.2.2. Подобряване на условията и достъпа до и в терените, на които предприятията осъществяват дейността си.	Подобряване на условията и достъпа до и в терените, на които предприятията осъществяват дейността си.	Оптимизиране на инфраструктурата във връзка с осъществяване дейността на предприятията на територията на Общината	ПЗВ2, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап	ПРСР, общински бюджет	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 1.3.: Стимулиране създаването на партньорства и развитието на иновации на територията на Община Мъглиж	1.3.1. Повишаване знанието и информираността за развитие на иновации, с акцент върху възможностите на територията на Общината.	Повишаване знанието и информираността за развитие на иновации, с акцент върху възможностите на територията на Общината.	Предоставяне на комплекс от обучения и услуги, които да информират лицата за възможностите, както и да ги подпомогнат в разработката и преценката на предприемаческите им идеи за иновации, придобиването на нужни за управлението и развитието на бизнеса знания и умения и разработването на бизнес идеите в жизнеспособни планове за реализация на реална стопанска дейност на територията на Общината;	ПЗВ2, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап	ПРСР, ПКИП, общински бюджет	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 1.3.: Стимулиране създаването на партньорства и развитието на иновации на територията на Община Мъглиж	1.3.2. Подпомагане и развитие на бизнес инфраструктурата.	Индустриален/а парк/зона – Мъглиж	Създаване на индустриален/а парк/зона на територията на Община Мъглиж	ПЗВ2, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап	План за възстановяване и устойчивост на Р България, Стълб 1. Иновативна България Област на политика „Интелигентна индустрия“; външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 1.3.: Стимулиране създаването на партньорства и развитието на иновации на територията на Община Мъглиж	1.3.3. Подпомагане и промотиране на възможностите за партньорства.	Подпомагане и промотиране на възможностите за партньорства.	Подкрепа и насърчаване на партньорствата	ПЗВ2, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап	Общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 1.4.: Прилагане на политики за подобряване на административното управление и обслужване	1.4.1. Подобряване качеството и усъвършенстване на административното обслужване.	Изграждане на административния капацитет на общинска администрация, гарантиращ качество, компетентност и ефективност; Продължаване "подмладяването" на администрацията; По- добро и ефективно управление на общинското имущество и финансите	Изграждане на административния капацитет на общинска администрация, гарантиращ качество, компетентност и ефективност; Продължаване "подмладяването" на администрацията, тъй като досегашният ни опит доказва, че привличането на мотивирани млади хора с добро образование дава много добри резултати; По-добро и ефективно управление на общинското имущество и финансите	ПЗВ2, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап	ОПДУ - еквивалент за 2021-2027 г., общинска администрация	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 1.4.: Прилагане на политики за подобряване на административното управление и обслужване	1.4.2. Развитие и поддържане на висок административен капацитет, в т.ч. прилагане на добри практики, електронно управление, високо ниво на обслужване на гражданите и бизнеса, партньорство с други общини.	Поетапно въвеждане на електронни административни услуги; Въвеждане на модел на активна комуникация и индивидуален подход към проблемите, запитванията, предложенията и сигналите на населението; Поддържане и развитие на създадения експертен капацитет в изготвянето и управлението на програми и проекти;	Поетапно въвеждане на електронни административни услуги, с оглед съществено улеснение както на гражданите, така и на бизнеса; Въвеждане на модел на активна комуникация и индивидуален подход към проблемите, запитванията, предложенията и сигналите на населението; Поддържане и развитие на създадения експерт капацитет в изготвянето и управлението на програми и проекти;	ПЗВ2, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап	ОПДУ - еквивалент за 2021-2027 г., общинска администрация	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 2.1.: Насърчаване културните прояви на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за повишаване качеството на живот и повишаване на туристическия интерес към общината	2.1.1. Съхранение и обогатяване на традициите в Общината, в т.ч. и обмен между културите на различните етноси.	Съхранение и обогатяване на традициите в Общината, в т.ч. и обмен между културите на различните етноси. Популяризиране на международен художествен пленер.	Съхранение и обогатяване на традициите в общината, модернизиране на цялата читалищна мрежа и развитие на читалищата като съвременни културни, информационни и социални центрове. Дейности за популяризиране на международен художествен пленер.	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	Общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 2.1.: Насърчаване културните прояви на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за повишаване качеството на живот и повишаване на туристическия интерес към общината	2.1.2. Организиране, насърчаване и подпомагане организирането на културни прояви и мероприятия.	Организиране, насърчаване и подпомагане организирането на културни прояви и мероприятия	Подпомагане и стимулиране на културни прояви и мероприятия, както и провеждането на такива от страна на Общината.	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	Общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 2.1.: Насърчаване културните прояви на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за повишаване качеството на живот и повишаване на туристическия интерес към общината	2.1.3. Обновяване на сгради и обекти с културно и религиозно значение.	Обновяване на сгради и обекти с културно и религиозно значение.	Поддържане и обогатяване на сгради и обекти с културно и религиозно значение, в т.ч. ремонт, обновяване и оборудване.	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	Общински бюджет, ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 2.1.: Насърчаване културните прояви на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за повишаване качеството на живот и повишаване на туристическия интерес към общината	2.1.4. Създаване и поддържане на подходяща среда за спорт и младежки дейности	Създаване и изграждане на подходяща среда за спорт и младежки дейности; Изграждане на нови спортни площадки; Подобряване възможностите и условията за развитие на спорта и младежките дейности на територията на общината; Разработване и осъществяване на програма за спортните прояви в общината /спортен календар/	Създаване и изграждане на подходяща среда за спорт и младежки дейности; Изграждане на нови спортни площадки; Подобряване възможностите и условията за развитие на спорта и младежките дейности на територията на общината; Разработване и осъществяване на програма за спортните прояви в общината /спортен календар/. Изграждане и оборудване на зала за силови спортове	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	Общински бюджет, ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, външно финансиране, Проект „Красива България“	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 2.2.: Насърчаване развитието на туризма на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за устойчиво икономическо развитие	2.2.1. Развитие на туризма, базирано на местния потенциал.	Развитие на туризма, базирано на местния потенциал.	Изготвяне на планове, реализиране на мерки и проекти, насочени към подпогане и стимулиране развитието на туризма, на база потенциала, с който разполага Общината	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	Общински бюджет, ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 2.2.: Насърчаване развитието на туризма на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за устойчиво икономическо развитие	2.2.2. Подобряване информираността, относно възможностите за туризъм на територията на Общината.	Подобряване информираността, относно възможностите за туризъм на територията на Общината.	Извършване на действия за подобряване информираността, относно възможностите за туризъм на територията на Общината, в т.ч. разработване на планове и програми, осъществяване на рекламни и информационни кампании	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	Общински бюджет, ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 2.2.: Насърчаване развитието на туризма на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за устойчиво икономическо развитие	2.2.3. Обновяване и развитие на туристическата инфраструктура.	Популяризиране на Община Мъглиж като дестинация за алтернативен туризъм - балнео, селски и др. Изграждане/реновиране на еко пътеки и обособяване на нови кътове за отдих и туризъм. Реновация на банята в с. Ягода, която е със статут на паметник на културата	Реализиране на проект за селски туризъм и за обмяна на добри практики в областта на туризма със съседни общини. Реализиране на проект за изграждане/реновиране на еко пътеки и обособяване на нови кътове за отдих и туризъм. Проект за реновация на банята в с. Ягода, която е със статут на паметник на културата	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	Общински бюджет, ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 2.3.: Прилагане на политики за опазване на околната среда.	2.3.1. Почистване, поддържане и опазване на природните ресурси в Общината.	Почистване, поддържане и опазване на природните ресурси в Общината.	Ефективно използване на природни ресурси, запазване на екологична среда – защитени видове, горски фонд, дивеч и водни ресурси. Почистване и укрепване на речни корита и дерета, наблюдение и поддържане на диги	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	ПОС, ПУДООС, Общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 2.3.: Прилагане на политики за опазване на околната среда.	2.3.2. Поддържане и създаване на зелени площи.	Поддържане и създаване на зелени площи.	Поддържане на зелената система в населените места, съществуващите паркове и градини, алеейната мрежа и детски кътове	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	ПОС, ПРСР, Общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 2.3.: Прилагане на политики за опазване на околната среда.	2.3.3. Опазване на околната среда и ефективно управление на отпадъците на територията на Общината.	Проект за управление на битовите отпадъци и поддържане на чистотата на обществените пространства; Закриване на нерегламентирани сметища	Ефективен контрол за изпълнение на задълженията по сметосъбиране и сметоизвозване, изхвърляне на отпадъци на регламентирани за целта места, екологосъобразно управление на отпадъците и опазване на околната среда	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	ПОС, ПУДООС, ПРСР, Общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 2.3.: Прилагане на политики за опазване на околната среда.	2.3.4. Подобряване на енергийната ефективност	Подобряване на енергийната ефективност на най-амортизираният и енергонеефективен сграден фонд на територията на Общината	Подобряване на енергийната ефективност на най-амортизираният и енергонеефективен сграден фонд, чрез изпълнение на дейности като топлоизолация, подмяна на дограма и др. Извършване на обследвания за ЕЕ на сгради общинска собственост: ПГСС "Гео Милев" гр. Мъглиж, Читалище "Народна просвета-1929г.", с. Юлиево, Читалище "Наука", с. Шаново, Читалище "Напредък 1902г." с. Зимница, ЦДГ "Детелина" с. Дъбово Изготвяне на инвестиционни проекти за въвеждане на мерки за ЕЕ и тяхното изпълнение: ПГСС "Гео Милев" гр. Мъглиж, Читалище "Народна просвета-1929г.", с. Юлиево, Читалище "Наука", с. Шаново, Читалище "Напредък 1902г." с. Зимница, ЦДГ "Детелина" с. Дъбово	ПЗВ1	5150	Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“, Общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 2.3.: Прилагане на политики за опазване на околната среда.	2.3.4. Подобряване на енергийната ефективност	Подобряване на енергийната ефективност на най-амортизираният и енергонеефективен сграден фонд на територията на Общината	Извършване на обследване за ЕЕ на системи за улично осветление Организиране и провеждане на инфо. дни, семинари, курсове и обучения относно ЕЕ и ВЕИ Сътрудничество с други общини, обмяна на опит и мултиплициране на ефекти/резултати и добри практики	ПЗВ1	15,5	Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“, Общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 3.1.: Повишаване качеството и доразвитие на социалната инфраструктура, включително и като инструмент за постигане на балансирано инфраструктурно развитие. Подобряване достъпа до обществени услуги.	3.1.1. Подобряване на здравеопазването и социалните дейности.	Поддържане на инфраструктурата на здравеопазването - общинска собственост, ползвана от лекарските практики в общината; Развитие и разширяване обхвата на системата за домашен социален патронаж;	Поддържане на инфраструктурата на здравеопазването - общинска собственост, ползвана от лекарските практики в общината, като по този начин ще се подобряват условията за оказване на здравни услуги; Развитие и разширяване обхвата на системата за домашен социален патронаж-подобряване обслужването на възрастните хора;	ПЗВ2	Не е възможно да се определи на този етап	ПРЧР, ПХ, ПРСР, общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 3.1.: Повишаване качеството и доразвитие на социалната инфраструктура, включително и като инструмент за постигане на балансирано инфраструктурно развитие. Подобряване достъпа до обществени услуги.	3.1.2. Модернизиране на инфраструктурата във връзка с предоставяне на обществени услуги.	Модернизиране на инфраструктурата във връзка с предоставяне на обществени услуги.	Подобряването на инфраструктурата ще осигури по-добро качество на предоставяните обществени услуги	ПЗВ2	Не е възможно да се определи на този етап	ПРЧР, ПРСР, Проект „Красива България“, общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 3.1.: Повишаване качеството и доразвитие на социалната инфраструктура, включително и като инструмент за постигане на балансирано инфраструктурно развитие. Подобряване достъпа до обществени услуги.	3.1.3. Запазване на действащите социални услуги.	Запазване на действащите социални услуги	Запазване на действащите социални услуги: Дневен център за стари хора "Зорница", гр. Мъглиж, "Домашен социален патрондаж", "Топъл обяд"	ПЗВ2	1568	ПРЧР, ПХ, ПРСР, Проект „Красива България“, общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 3.1.: Повишаване качеството и доразвитие на социалната инфраструктура, включително и като инструмент за постигане на балансирано инфраструктурно развитие. Подобряване достъпа до обществени услуги.	3.1.4. Социална интеграция на маргинализираните общности, като малцинствени групи и хора в неравностойно положение.	Социална интеграция на маргинализираните общности, като малцинствени групи и хора в неравностойно положение; Проект: „Намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи от община Мъглиж	Предоставяне на услуги насочени към социалната интеграция на лица от маргинализираните общности, като малцинствени групи и хора в неравностойно положение, с оглед предотвратяване на социалното им изключване.; Реализиране на проект „Намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи от община Мъглиж“	ПЗВ2	Не е възможно да се определи на този етап	ПРЧР, ПРСР, ПО, Проект „Красива България“, общински бюджет, външно финансиране, Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 3.2.: Повишаване качеството и доразвитие на образователната инфраструктура, включително като инструмент за стимулиране на икономическия растеж и културното развитие	3.2.1. Подобряване на училищната среда - ефективно управление на общинските ресурси в образованието, модернизиране на образователната инфраструктура.	Подобряване на училищната среда - ефективно управление на общинските ресурси в образованието, модернизиране на образователната инфраструктура.	Подобряване на училищната среда, включително ремонт и оборудване на училища и детски градини, ремонт и обновяване на дворните пространства в училищата и детските градини. Подобряване на материално - техническата база	ПЗВ2	Не е възможно да се определи на този етап	ПРЧР, ПРСР, ПО, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 3.2.: Повишаване качеството и доразвитие на образователната инфраструктура, включително като инструмент за стимулиране на икономическия растеж и културното развитие	3.2.2. Предотвратяване и намаляване броя на отпадналите лица от образователната система, в т.ч. интегриране на лица от малцинствените групи и такива в неравностойно положение.	Предотвратяване и намаляване броя на отпадналите лица от образователната система, в т.ч. интегриране на лица от малцинствените групи и такива в неравностойно положение.	Осигуряване на необходимите условия за ефективно интегрирано обучение на деца от малцинствени групи в общинските детски градини и училища, подпомагане на социално слабите деца и ученици. Създаване на условия за качествено и достъпно образование в общината	ПЗВ2	Не е възможно да се определи на този етап	ПРЧР, ПРСР, ПО, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 4.1.: Развитие и модернизиране на транспортната инфраструктура в Общината	4.1.1. Развитие и модернизиране на уличната мрежа.	Реконструкция, рехабилитация, ремонт и изграждане за модернизиране на уличната мрежа	Обновяване и изграждане на улична настилка, тротоари, маркировка и знаци, съоръжения	ПЗВ1, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап	ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 4.1.: Развитие и модернизиране на транспортната инфраструктура в Общината	4.1.2. Развитие и модернизиране на пътната мрежа.	Реконструкция, рехабилитация, ремонт и изграждане за модернизиране на пътна мрежа	Обновяване и изграждане на пътна настилка, тротоари, маркировка и знаци, съоръжения	ПЗВ1, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап;	ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 4.1.: Развитие и модернизирание на транспортната инфраструктура в Общината	4.1.3. Подобряване на транспортната свързаност.	Осигуряване на нови транспортни средства	Оптимизиране на транспортното обслужване	ПЗВ1, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап	ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково , общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 4.2.: Благоустройство на инфраструктурата в Общината	4.2.1. Подобряване на сградния фонд в Общината.	Подобряване на сградния фонд в Общината	Ремонт на сгради на територията на Общината	ПЗВ1, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап	ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 4.2.: Благоустройство на инфраструктурата в Общината	4.2.2. Подобряване качеството на комуналните услуги.	Подобряване качеството на комуналните услуги; Реконструкция на водопроводната и разширяване на канализационната мрежа	Обновяване и (до)изграждане на водопроводна и канализационна системи в населените места в Общината; „Изграждане и реконструкция на ВиК мрежи и ПСОВ гр. Мъглиж, община Мъглиж”, Подобект 1: „Изграждане на ПСОВ с довеждаща инфраструктура, гр.Мъглиж, община Мъглиж“ и Подобект 2: „Изграждане и реконструкция на водопроводна и канализационна мрежа, гр.Мъглиж, община Мъглиж“ към Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда.	ПЗВ1, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап;	ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 4.2.: Благоустройство на инфраструктурата в Общината	4.2.3. Благоустрояване, развитие на общинската инфраструктура и повишаване безопасността на гражданите.	Подобряване и обновяване на пешеходни зони; Благоустрояване на паркове и поддържането им в чист и безопасен за населението вид; Обезопасяване на зони в близост до училища и детски градини; Почистване на обществени пространства и площи.	Разширяване, почистване, поддържане, обновяване и обезопасяване на обществени зони	ПЗВ1, ПЗВ3	Не е възможно да се определи на този етап;	ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, общински бюджет, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Общинска програма за развитие на туризма****								
Приоритет 2.2.: Насърчаване развитието на туризма на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за устойчиво икономическо развитие	2.2.1. Развитие на туризма, базирано на местния потенциал.	Развитие на туризма, базирано на местния потенциал.	Изготвяне на планове, реализиране на мерки и проекти, насочени към подпогане и стимулиране развитието на туризма, на база потенциала, с който разполага Общината	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	Общински бюджет, ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

Приоритет 2.2.: Насърчаване развитието на туризма на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за устойчиво икономическо развитие	2.2.2. Подобряване информираността, относно възможностите за туризъм на територията на Общината.	Подобряване информираността, относно възможностите за туризъм на територията на Общината.	Извършване на действия за подобряване информираността, относно възможностите за туризъм на територията на Общината, в т.ч. разработване на планове и програми, осъществяване на рекламни и информационни кампании	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	Общински бюджет, ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“
Приоритет 2.2.: Насърчаване развитието на туризма на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за устойчиво икономическо развитие	2.2.3. Обновяване и развитие на туристическата инфраструктура.	Популяризиране на Община Мъглиж като дестинация за алтернативен туризъм - балнео, селски и др. Изграждане/реновиране на еко пътеки и обособяване на нови кътове за отдих и туризъм. Реновация на банята в с. Ягода, която е със статут на паметник на културата	Реализиране на проект за селски туризъм и за обмяна на добри практики в областта на туризма със съседни общини. Реализиране на проект за изграждане/реновиране на еко пътеки и обособяване на нови кътове за отдих и туризъм. Проект за реновация на банята в с. Ягода, която е със статут на паметник на културата	ПЗВ1	Не е възможно да се определи на този етап	Общински бюджет, ПРСР, МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково, външно финансиране	2021 - 2027 г.	Дирекция „ИУТ“, Дирекция „УРХДЕОС“

* Възможно е една мярка да включва само една дейност и тогава мярката и дейността съвпадат. Различни дейности и проектни идеи се посочват само в случай на комплексни мерки, които се осъществяват чрез повече от една дейност.

**Посочва се дали съответната мярка ще се осъществява само на територията на определена зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие), в друга територия извън зоните или на цялата територия на общината. В случай че мярката ще се реализира в приоритетна зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие) се посочва само наименование/номер на зоната

***За почти всички дейности/проектни идеи за реализане на идентифицираните мерки, се предвижда смесено финансиране - от общинския бюджет, от републиканския бюджет, средства от ЕС и от други източници, като предварително не е определен процент на съучастие, както и случаите, в които се предвижда съучастие. Посочените стойности са за проекти, за които Общината има проектна готовност, но и тук, поради същите причини, не може да се определи разпределение на средствата между източниците на финансиране. Следователно, в настоящото приложение не могат да се определят стойности. Определянето на точния размер на сумите и относителният им дял ще се извършва текущо, в процеса на реализация на ПИРО в рамките на плановия период 2021 -2027 г.

****Обособеният раздел е съгласно чл. 11 от Закона за туризма. В него са включени дейности от програмата за реализация на ПИРО, допринасящи за развитието на туризма в Общината. Общинската програма за развитие на туризма на този етап не е приета

**Индикативен списък на важни за общината проекти,
включени в ПИРО Мъглиж за периода 2021-2027 г.**

Приоритет	Мярка	Проекти	Проектна готовност	Индикативен срок на изпълнение (месеци)	Общ индикативен бюджет на проектната идея (в хил. лв.)	Допълнителна информация
1.3.: Стимулиране създаването на партньорства и развитието на иновации на територията на Община Мъглиж	1.3.2. Подпомагане и развитие на бизнес инфраструктурата.	Индустриален парк – Мъглиж	Проектна идея	36	Не е възможно да се определи*	
2.1.: Насърчаване културните прояви на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за повишаване качеството на живот и повишаване на туристическия интерес към общината	2.1.4. Създаване и поддържане на подходяща среда за спорт и младежки дейности	2.1.4 Разработване и осъществяване на програма за спортните прояви в общината /спортен календар/. Изграждане и оборудване на зала за силови спортове	Проектна идея	24	Не е възможно да се определи*	
2.2.: Насърчаване развитието на туризма на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за устойчиво икономическо развитие	2.2.3. Обновяване и развитие на туристическата инфраструктура.	Реализиране на проект за селски туризъм и за обмяна на добри практики в областта на туризма със съседни общини. Реализиране на проект за изграждане/реновиране на еко пътеки и обособяване на нови кътове за отдих и туризъм. Проект за реновация на банята в с. Ягода, която е със статут на паметник на културата	Проектна идея	24	Не е възможно да се определи*	

2.3.: Прилагане на политики за опазване на околната среда.	2.3.3. Опазване на околната среда и ефективно управление на отпадъците на територията на Общината.	2.3.3 Реализиране на проект за изграждане/реновиране на еко пътеки и обособяване на нови кътове за отдих и туризъм. Проект за реновация на банята в с. Ягода, която е със статут на паметник на културата	Проектна идея	36	Не е възможно да се определи*	
2.3.: Прилагане на политики за опазване на околната среда.	2.3.4. Подобряване на енергийната ефективност	Извършване на обследвания за ЕЕ на сгради общинска собственост: ПГСС "Гео Милев" гр. Мъглиж, Читалище "Народна просвета-1929г.", с. Юлиево, Читалище "Наука", с. Шаново, Читалище "Напредък 1902г." с. Зимница, ЦДГ "Детелина" с. Дъбово Изготвяне на инвестиционни проекти за въвеждане на мерки за ЕЕ и тяхното изпълнение: ПГСС "Гео Милев" гр. Мъглиж, Читалище "Народна просвета-1929г.", с. Юлиево, Читалище "Наука", с. Шаново, Читалище "Напредък 1902г." с. Зимница, ЦДГ "Детелина" с. Дъбово	Проектна идея	36	5150	
2.3.: Прилагане на политики за опазване на околната среда.	2.3.4. Подобряване на енергийната ефективност	Извършване на обследване за ЕЕ на системи за улично осветление Организиране и провеждане на инфо. дни, семинари, курсове и обучения относно ЕЕ и ВЕИ Сътрудничество с други общини, обмяна на опит и мултиплициране на ефекти/резултати и добри практики	Проектна идея	36	15,5	
3.1.: Повишаване качеството и доразвитие на социалната инфраструктура, включително и като инструмент за постигане на балансирано инфраструктурно развитие. Подобряване достъпа до обществени услуги.	3.1.1. Подобряване на здравеопазването и социалните дейности.	Развитие и разширяване обхвата на системата за домашен социален патронаж	Проектна идея	12	Не е възможно да се определи*	

3.1.: Повишаване качеството и доразвитие на социалната инфраструктура, включително и като инструмент за постигане на балансирано инфраструктурно развитие. Подобряване достъпа до обществени услуги.	3.1.3. Запазване на действащите социални услуги.	Запазване на действащите социални услуги, сред които: Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост в с. Оборище; Общностен център за деца от 0 до 7 год. и техните семейства; „Личен асистент“, „Социален асистент“, „Домашен помощник“, „Топъл обяд“, Домашен социален патронаж, „Приемна грижа“ за деца в риск; подпомагане на социално слаби лица с еднократни финансови помощи.	Проектна идея	84	1568	
3.1.: Повишаване качеството и доразвитие на социалната инфраструктура, включително и като инструмент за постигане на балансирано инфраструктурно развитие. Подобряване достъпа до обществени услуги.	3.1.4. Социална интеграция на маргинализираните общности, като малцинствени групи и хора в неравностойно положение.	Предоставяне на услуги насочени към социалната интеграция на лица от маргинализираните общности, като малцинствени групи и хора в неравностойно положение, с оглед предотвратяване на социалното им изключване.; Реализиране на проект „Намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи от община Мъглиж“	Проектна идея	12	Не е възможно да се определи*	
4.1.: Развитие и модернизиране на транспортната инфраструктура в Общината	4.1.1. Развитие и модернизиране на уличната мрежа.	Реконструкция, рехабилитация, ремонт и изграждане за модернизиране на уличната мрежа	Проектна идея	36	Не е възможно да се определи*	
4.1.: Развитие и модернизиране на транспортната инфраструктура в Общината	4.1.2. Развитие и модернизиране на пътната мрежа.	Обновяване и изграждане на пътна настилка, тротоари, маркировка и знаци, съоръжения	Изготвени технически проекти	36	Не е възможно да се определи*	
4.2.: Благоустройство на инфраструктурата в Общината	4.2.2. Подобряване качеството на комуналните услуги.	Обновяване и (до)изграждане на водопроводна и канализационна системи в населените места в Общината. „Изграждане и реконструкция на ВиК мрежи и ПСОВ гр. Мъглиж, община Мъглиж“, Подобект 1: „Изграждане на ПСОВ с довеждаща инфраструктура, гр.Мъглиж, община Мъглиж“ и Подобект 2: „Изграждане и реконструкция на водопроводна и канализационна мрежа, гр.Мъглиж, община Мъглиж“ към Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда.	Изготвени технически проекти	36	Не е възможно да се определи*	

4.2.: Благоустройство на инфраструктурата в Общината	4.2.3. Благоустрояване, развитие на общинската инфраструктура и повишаване безопасността на гражданите.	Разширяване, почистване, поддържане, обновяване и обезопасяване на обществени зони	Изготвени технически проекти	36	Не е възможно да се определи*	
				Общ индикативен бюджет на всички проекти	6 734 лв.	

**Не могат да се определят конкретни стойности към момента на разработване на ППРО, тъй като реализирането им зависи от различни програми, предоставящи финансиране (от Републиканския бюджет или със средства от ЕС), които също са в процес на разработване. Дейностите за реализиране на дадена проектна идея както и определянето на бюджет, пряко зависят от възможностите, предоставени от различните програми за финансиране.*

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

/хил. лв./

Период 2021 - 2027	Собствени средства - Общински бюджет	Отн. дял (%)	Републикански бюджет	Отн. дял (%)	Средства от ЕС	Отн. дял (%)	Други източници	Отн. дял (%)	ОБЩО в лв.	ОБЩО в отн. дял (%)
Приоритет 1.1.									0	0%
Приоритет 1.2.									0	0%
Приоритет 1.3.									0	0%
Приоритет 1.4.									0	0%
Приоритет 2.1.									0	0%
Приоритет 2.2.									0	0%
Приоритет 2.3.									5165,5	0%
Приоритет 3.1.									1568	0%
Приоритет 3.2.									0	0%
Приоритет 4.1.									0	0%
Приоритет 4.2.									0	0%
ОБЩО	0		0		0		0		6733,5	

Забележка: За почти всички дейности/проектни идеи за реализане на идентифицираните мерки, се предвижда смесено финансиране - от общинския бюджет, от републиканския бюджет, средства от ЕС и от други източници, като предварително не е определен процент на съучастие, както и случаите, в които се предвижда съучастие. Посочените стойности са за проекти, за които Общината има проектна готовност, но и тук, поради същите причини, не може да се определи разпределение на средствата между източниците на финансиране. Следователно, в настоящото приложение не могат да се определят сумите и относителния дял на собствените средства, на средствата от републиканския бюджет, на средствата от ЕС и на средствата от други източници. Определянето на точния размер на сумите и относителният им дял ще се извършва текущо, в процеса на реализация на ПИРО в рамките на плановия период 2021 - 2027 г.

МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Индикатори за продукт					
Приоритет, мярка	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Целева стойност
Приоритет 1.1.: Насърчаване на съществуващите и развитие на нови икономически дейности					
Мярка 1 1.1. Създаване условия за привличане на инвестиции.	Обособяване и създаване на подходяща инфраструктура за бизнес зона, включване на бизнес зона в ОУП	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	1
	Нови обекти/дейности в приоритетната зона за въздействие ПЗВЗ	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	3
	Проведени срещи на ръководството на общината с представители на бизнеса извън общината	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	9
	Обособяване на индустриален парк „Мъглиж“	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	1
Мярка 1.1.2. Промотиране възможностите и предимствата на Общината като добро място за развиване на бизнес.	Провеждане на информационна кампания за популяризиране на възможностите за инвестиране в общината. Разясняване на възможностите за финансиране чрез програми на ЕС, национални такива, както и местни (чрез МИГ „МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково“)	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	1
	Изготвени видове информационни материали за популяризиране на възможностите и предимствата за инвестиране в общината	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	4
	Актуализиране на инвестиционния профил на	Бр.	Община Мъглиж, сайт на	2021-2027 г.	1

	Община Мъглиж		общината		
	Разработена политика за привличане на нови инвестиции	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	1
Приоритет 1.2.: Подкрепа жизнеспособността и конкурентоспособността на предприятията на територията на Община Мъглиж					
Мярка 1.2.1. Подобряване на трудовата заетост, стимулиране развитието на малкия и средния бизнес, на гражданското общество и неправителствения сектор.	Реализиране проекти по Оперативни програми на ЕС с вкл. индикатор за създаване на работни места	Бр.	ИСУН, ДБТ-Стара Загора	2021-2027 г.	21
	Създадени работни места в публичният сектор вкл. по различни програми и проекти	Бр.	ДБТ- Стара Загора	2021-2027 г.	56
	Реализиране проекти по Оперативни програми на ЕС за обучение и преквалификация на безработни лица	Бр.	ДБТ-Стара Загора към Агенция по заетостта, ИСУН	2021-2027 г.	2
	Участие на общината в програми, насочени към осигуряване на заетост на продължително безработни лица	Бр.	Община Мъглиж, ИСУН	2021-2027 г.	10
Мярка 1.2.2. Подобряване на условията и достъпа до и в терените, на които предприятията осъществяват дейността си.	Изпълнени инфраструктурни проекти за подобряване на условията и достъпа до и в терените, на които предприятията осъществяват дейността си.	Бр.	Община Мъглиж, Регистър на изпълнените проекти	2021-2027 г.	6
Приоритет 1.3.: Стимулиране създаването на партньорства и развитието на иновации на територията на Община Мъглиж					
Мярка 1.3.1. Повишаване знанието и информираността за развитие на иновации, с акцент върху възможностите на територията на Общината.	Организиране и провеждане на информационни дни и кампании за популяризиране на възможностите за подпомагане финансирането на проекти/идеи в сферата на иновациите чрез различни европейски национални и регионални програми.	Бр.	Община Мъглиж, ОИЦ-Стара Загора	2021-2027 г.	9
Мярка 1.3.2. Подпомагане и	Изпълнени инфраструктурни проекти за	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	2

развитие на бизнес инфраструктурата.	подобряване на условията на бизнес средата вкл. в публичната и обществената сфери на дейност				
Мярка 1.3.3. Подпомагане и промотиране на възможностите за партньорства.	Организиране на събития съвместно с други общини и населени места вкл. събития свързани с културния и спортен календар.	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	14
Приоритет 1.4.: Прилагане на политики за подобряване на административното управление и обслужване					
Мярка 1.4.1. Подобряване качеството и усъвършенстване на административното обслужване.	Проекти за дигитализация и увеличаване броя на предлаганите електронни услуги от местната администрация.	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	2
Мярка 1.4.2. Развитие и поддържане на висок административен капацитет, в т.ч. прилагане на добри практики, електронно управление, високо ниво на обслужване на гражданите и бизнеса, партньорство с други общини.	Проведени обучения за поддържане и повишаване на административния капацитет.	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	14
	Проведени събития в партньорство с други общини за обмяна на добри практики относно видовете и начина на предоставяне на административни услуги	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	7
Приоритет 2.1.: Насърчаване културните прояви на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за повишаване качеството на живот и повишаване на туристическия интерес към Общината					
Мярка 2.1.1. Съхранение и обогатяване на традициите в Общината, в т.ч. и обмен между културите на различните етноси.	Актуализиране на културния календар чрез включване на допълнителни събития в него	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	7
Мярка 2.1.2. Организиране, насърчаване и подпомагане организирането на културни прояви и мероприятия.	Организиране културни прояви съобразно планирания културен календар	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	70
	Финансово подпомогнати читалища и фолклорни клубове	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	63
Мярка 2.1.3. Обновяване на сгради и обекти с културно и	Извършени дейности/реализирани проекти по поддръжка, ремонт и модернизация на читалища	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	4

религиозно значение.	Извършени дейности/реализирани проекти за поддръжка, ремонт и модернизация на религиозни храмове	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	4
Мярка 2.1.4. Създаване и поддържане на подходяща среда за спорт и младежки дейности	Извършени дейности/реализирани проекти за поддръжка, ремонт и модернизация на обекти за спортна и младежка дейност	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	2
	Изградени спортни площадки (зони за спорт) в учебните заведения	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	3
Приоритет 2.2.: Насърчаване развитието на туризма на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за устойчиво икономическо развитие					
Мярка 2.2.1. Развитие на туризма, базирано на местния потенциал.	Създадени нови туристически продукти на територията на общината	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	3
Мярка 2.2.2. Подобряване информираността, относно възможностите за туризъм на територията на Общината.	Участия на Общината и местния бизнес в туристически изложения	Бр.	Община Мъглиж, ИАНМСП	2021-2027 г.	4
Мярка 2.2.3. Обновяване и развитие на туристическата инфраструктура.	Извършени дейности/реализирани проекти за поддръжка, ремонт и модернизация на туристическата инфраструктура	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	6
Приоритет 2.3.: Прилагане на политики за опазване на околната среда.					
Мярка 2.3.1. Почистване, поддържане и опазване на природните ресурси в Общината.	Реализиране проекти/дейности/инициативи за опазване на околната среда вкл. почистени и укрепени дерета, проекти за намаляване на промишлените отпадъци.	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	7
Мярка 2.3.2. Поддържане и създаване на зелени площи.	Разширяване на зелените площи на територията на общината	Кв.м.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	800
Мярка 2.3.3. Опазване на околната среда и ефективно управление на отпадъците на територията на Общината.	Подмяна и рехабилитация на части от водоснабдителната и канализационна инфраструктура	л. м.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	700
	Осъществени акции за почистване и залесяване	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	14

	Приети годишни програми за ограничаване на рисковете	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	1
	Реализиране на проекти за ограничаване на загубите на вода при пренос по водопроводната мрежа	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	2
Мярка 2.3.4. Подобряване на енергийната ефективност	Реализирани проекти за енергийна ефективност	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	2
	Обществени сгради с внедрените мерки за ЕЕ	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	2
Приоритет 3.1.: Повишаване качеството и доразвитие на социалната инфраструктура, включително и като инструмент за постигане на балансирано инфраструктурно развитие. Подобряване достъпа до обществени услуги.					
Мярка 3.1.1. Подобряване на здравеопазването и социалните дейности.	Създаване на нови социални дейности и услуги	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	3
	Дял на здравноосигурените лица на територията на общината	%	ТСБ- Стара Загора, Община Мъглиж	2021-2027 г.	X ¹
Мярка 3.1.2. Модернизиране на инфраструктурата във връзка с предоставяне на обществени услуги.	Модернизирани обекти за обществени услуги и прилежащата им инфраструктура	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	2
Мярка 3.1.3. Запазване на действащите социални услуги.	Реализирани дейности за запазване и подобряване качеството на действащите социални услуги.	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	3
Мярка 3.1.4. Социална интеграция на маргинализираните общности, като малцинствени групи и хора в неравностойно положение.	Инициативи, в това число чрез реализиране на проекти финансирани от общински, национални и европейски източници на финансиране за социална интеграция на маргинализираните общности, като малцинствени групи и хора в неравностойно положение.	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	2
Приоритет 3.2.: Повишаване качеството и доразвитие на образователната инфраструктура, включително като инструмент за стимулиране на икономическия растеж и културното развитие					

¹ Поради липса на актуална статистическа информация не е заложена стойност в полето.

Мярка 3.2.1. Подобряване на училищната среда - ефективно управление на общинските ресурси в образованието, модернизиране на образователната инфраструктура.	Обучения за обмяна на добри практики за подобряване на училищната среда - ефективно управление на общинските ресурси в образованието	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	7
	Обекти с модернизирана инфраструктура от сферата на образованието	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	2
	Реализиране на инициативи/проекти за подобряване на условията на обучение в учебните заведения	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	2
Мярка 3.2.2. Предотвратяване и намаляване броя на отпадналите лица от образователната система, в т.ч. интегриране на лица от малцинствените групи и такива в неравностойно положение.	Проведени инициативи и реализирани проекти за намаляване броя на отпадналите лица от образователната система, в т.ч. интегриране на лица от малцинствените групи и такива в неравностойно положение.	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	3
Приоритет 4.1.: Развитие и модернизиране на транспортната инфраструктура в Общината					
Мярка 4.1.1. Развитие и модернизиране на уличната мрежа.	Ремонтирани и модернизирани улици	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	8
Мярка 4.1.2. Развитие и модернизиране на пътната мрежа.	Ремонтирани и модернизирани пътища	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	3
Мярка 4.1.3. Подобряване на транспортната свързаност.	Реализирани проекти за цялостно изграждане на път/ улица и/или пътни съоръжения	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	1
Приоритет 4.2.: Благоустройство на инфраструктурата в Общината					
Мярка 4.2.1. Подобряване на сградния фонд в Общината.	Ремонтирани и модернизирани обекти от сградният фонд на Общината	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	3
Мярка 4.2.2. Подобряване качеството на комуналните	Извършен анализ относно качеството на комуналните услуги на територията на Общината	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	1

услуги.	с изведени препоръки към енергийните, водоснабдителни и телекомуникационни дружества				
Мярка 4.2.3. Благоустрояване, развитие на общинската инфраструктура и повишаване безопасността на гражданите.	Реализирани инициативи/проекти за благоустрояване на инфраструктурата на общината с цел превантивни дейности от бедствия и аварии и превръщането на общината в привлекателно място за живеене	Бр.	Община Мъглиж	2021-2027 г.	2

Индикатори за резултат

Стратегическа цел	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Целева стойност (2027г.)
Стратегическа цел 1: Стимулиране на икономическия растеж и постигане на устойчиво и балансирано развитие на бизнеса в Община Мъглиж, включително и чрез политики за подобряване на административното управление и обслужване	Относителен дял на наетите в индустрията от общия брой наети лица	%	НСИ, Община Мъглиж	1 год.	23,5 (2018г.)	25,00
	Равнище на безработица	%	НСИ, Община Мъглиж	1 год.	6,9 (2018г.)	6,00
	Нетни приходи от продажби на предприятията на един жител към 31.12.	Хил. лв.	НСИ, Община Мъглиж	1 год.	6,47 (2018г.)	10,00
	Привлечени частни инвестиции вкл. чуждестранни преки инвестиции	Хил. лв.	НСИ, Община Мъглиж	1 год.	0 ²	500
	Новорегистриране МСП на територията на общината	Бр.	НСИ, Община Мъглиж, Търговски регистър	1 год.	0	12
Стратегическа цел 2: Постигане на устойчиво културно, туристическо и екологично развитие	Туристически забележителности, включени в туристически маршрути	Бр.	Община Мъглиж	7 год.	0	1
	Обекти свързани с осъществяване на културна, творческа, туристическа и екологична функция с подобрена инфраструктура	Бр.	Община Мъглиж	7 год.	0	3
	Успешно реализирани проекти/ дейности/ инициативи за опазване и подобряване на	Бр.	Община Мъглиж	1 год.	0	4

² Поради липса на надежден актуална информация е прието, базовата стойност е „0“

	околната среда.					
Стратегическа цел 3: Повишаване качеството на живот - доразвитие и повишаване на качеството на социалната, здравната и образователната инфраструктура	Реализирани проекти за подобряване достъпа до здравни услуги в. т. ч. инициативи за увеличаване дела на здравно осигурените лица.	Бр.	Община Мъглиж	1 год.	0	1
	Модернизиране инфраструктурни обекти от особено значение за добрия облик на Общината	Бр.	Община Мъглиж	1 год.	0	2
	Реализирани проекти за подобряване качеството на социалните услуги, добавяне на нови такива вследствие на участия в обучения и събития за обмяна на добри практики, съвместно с други общини, вкл. проекти за социална интеграция на маргинализираните общности.	Бр.	Община Мъглиж	1 год.	0	2
	Реализирани проекти за подобряване образователната инфраструктура и достъпа до образование	Бр.	Община Мъглиж	1 год.	0	4
Стратегическа цел 4: Постигане на балансирано инфраструктурно развитие на територията на Община Мъглиж	Обекти с подобрена инфраструктурата от значение за развитието на Общината	Бр.	Община Мъглиж	7 год.	0	2

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА МЪГЛИЖ ЗА ПЕРИОДА 2021 -2027 Г.

Приложение – Дърво визия, цели и приоритети

Визия: Община Мъглиж – привлекателна за бизнес, живот и туризъм европейска община с насърчаваща среда за конкурентно икономическо и социално развитие

Стратегическа цел 1: Стимулиране на икономическия растеж и постигане на устойчиво и балансирано развитие на бизнеса в Община Мъглиж, включително и чрез политики за подобряване на административното управление и обслужване

Стратегическа цел 2: Постигане на устойчиво културно, туристическо и екологично развитие

Стратегическа цел 3: Повишаване качеството на живот - доразвитие и повишаване на качеството на социалната, здравната и образователната инфраструктура

Стратегическа цел 4: Постигане на балансирано инфраструктурно развитие на територията на Община Мъглиж

Приоритет 1.1.:
Насърчаване на съществуващите и развитие на нови икономически дейности

Мерки:
1.1.1.
1.1.2.
1.1.3.

Приоритет 1.2.:
Подкрепа жизнеспособността и конкурентоспособността на предприятията на територията на Община Мъглиж

Мерки:
1.2.1.
1.2.2.

Приоритет 1.3.:
Стимулиране създаването на партньорства и развитието на иновации на територията на Община Мъглиж

Мерки:
1.3.1.
1.3.2.
1.3.3.

Приоритет 1.4.:
Прилагане на политики за подобряване на административното управление и обслужване

Мерки:
1.4.1.
1.4.2.

Приоритет 2.1.:
Насърчаване културните прояви на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за повишаване качеството на живот и повишаване на туристическия интерес към Общината

Мерки:
2.1.1.
2.1.2.
2.1.3.
2.1.4.

Приоритет 2.2.:
Насърчаване развитието на туризма на територията на Община Мъглиж, включително като инструмент за устойчиво икономическо развитие

Мерки:
2.2.1.
2.2.2.
2.2.3.

Приоритет 2.3.:
Прилагане на политики за опазване на околната среда.

Мерки:
2.3.1.
2.3.2.
2.3.3.
2.3.4.

Приоритет 3.1.:
Повишаване качеството и доразвитие на социалната инфраструктура, включително и като инструмент за постигане на балансирано инфраструктурно развитие. Подобряване достъпа до обществени услуги

Мерки:
3.1.1.
3.1.2.
3.1.3.
3.1.4.

Приоритет 3.2.:
Повишаване качеството и доразвитие на образователната инфраструктура, включително като инструмент за стимулиране на икономическия растеж и културното развитие

Мерки:
3.2.1.
3.2.2.

Приоритет 4.1.:
Развитие и модернизиране на транспортната инфраструктура в Общината

Мерки:
4.1.1.
4.1.2.
4.1.3.

Приоритет 4.2.:
Благоустройство на инфраструктурата в Общината

Мерки:
4.2.1.
4.2.2.
4.2.3.